

TÜBİTAK

2009

Faaliyet Raporu

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	12
SUNUŞ.....	18
1. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	19
1.1. Organizasyon Yapısı ve İnsan Kaynakları Bilgileri.....	19
1.2. Başkanlık Birimleri Faaliyetleri	25
1.2.1. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikası Faaliyetleri.....	25
1.2.1.1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Çalışmaları	25
1.2.1.2. Bilim ve Teknoloji Politika ve Stratejileri ile İlgili Çalışmalar	27
1.2.2. Akademik Ar-Ge Destek Faaliyetleri	34
1.2.2.1. Proje Destekleri.....	35
1.2.2.2. Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)	42
1.2.2.3. Yeni Destek Programlarıyla İlgili Gelişmeler	43
1.2.3. Teknoloji ve Yenilik Destek Faaliyetleri.....	44
1.2.3.1. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı	50
1.2.3.2. 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı	54
1.2.3.3. 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı.....	54
1.2.3.4. 1508 TEKNOGİRİŞİM Destek Programı	56
1.2.3.5. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ...	56
1.2.3.6. TÜBİTAK TEYDEB'in Katıldığı ERA-NET Projeleri	59
1.2.3.7. Destek Programları Kapsamında Üniversite – Sanayi İşbirliği Faaliyetleri	64
1.2.3.8. Destek Programlarına İlişkin Yapılan Eylemler.....	65
1.2.3.9. Tanıtım ve Bilgilendirme Etkinlikleri.....	68
1.1.1.10. Mevzuat Değişiklikleri	71
1.2.4. Bilim İnsanı Destekleme Faaliyetleri	72
1.2.4.1. İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Programlar	73
1.2.4.2. Üniversite Lisans Öğrencilerine Yönelik Programlar	78
1.2.4.3. Lisansüstü Eğitim Destek Programları	79
1.2.4.4. Doktora Sonrası Araştırma Destek Programları	84
1.2.4.5. Bilimsel Toplantılara Katılım Destek Programları	87

1.2.5.	Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	92
1.2.5.1.	Çok Taraflı İşbirliği.....	92
1.2.5.2.	İkili İşbirliği	98
1.2.5.3.	Diğer Faaliyetler	108
1.2.5.4.	Avrupa Birliği (AB) Projelerine Katılım	108
1.2.6.	TÜBİTAK Bilim ve Toplum Faaliyetleri	116
1.2.6.1.	TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleri	117
1.2.6.2.	TÜBİTAK Yayınları	124
1.2.6.3.	TÜBİTAK Tarafından Organize Edilen Diğer Bilim ve Toplum Etkinlikleri	133
1.2.7.	TÜBİTAK Ödülleri	134
1.2.7.1.	TÜBİTAK Bilim, Hizmet, Teşvik Ödülleri ve TÜBİTAK Özel Ödülü ile TÜBİTAK- Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi (TWAS) Teşvik Ödülü	134
1.3.	Ar-Ge Birimleri Faaliyetleri	135
1.3.1.	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM).....	135
1.3.2.	Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UEKAE) ...	145
1.3.3.	Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE)..	153
1.3.4.	Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)	157
1.3.5.	Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)	161
1.3.6.	Türkiye Sanayi Sevk ve idare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)	169
1.3.7.	Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK TBAE)	176
1.4.	Ar-Ge Kolaylık Birimleri Faaliyetleri.....	179
1.4.1.	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM).....	179
1.4.2.	TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG).....	187
1.4.3.	Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL).....	189
1.4.4.	Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK ATAL).....	192
2.	MALİ BİLGİLER.....	196
2.1.	Bütçe Uygulama Sonuçları	196
2.2.	Temel Mali Tablolar	200
2.3.	Mali Denetim Sonuçları	202
3.	PERFORMANS BİLGİLERİ	203

3.1. Performans Ölçüleri ve Geçmiş Yıllara İlişkin Değerleri.....	203
4. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	211
EKLER.....	213
A. GENEL BİLGİLER.....	213
1. Tarihçe.....	213
2. Misyon	216
3. Vizyon	216
4. Faaliyet Alanları	216
5. Ürün ve Hizmetler	217
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	224
7. Bilişim Sistemleri.....	226
7.1.Giriş.....	226
7.2.Bilişim Sistemleri Yapısı: Sistem, Servisler ve Donanım.....	227
7.3.Bilişim Sistemleri Yapısı: Yazılım	229
8. Fiziksel Kaynaklar	235
9. Temel Politika ve Öncelikler.....	236
B. EK TABLOLAR.....	239
EK 1. 2009 Yılında Başvuran (B) ve Desteklenen (D) Projelerin Üniversitelere ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı.....	239
EK 2. 2004 - 2009 Yılları Arasında Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik Bilim İnsanı Destekleri.....	242
EK 3. 2004 - 2009 Yılları Arasında İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Bilim İnsanı Destekleri	243
EK 4. Bütçe Uygulaması ve Bilançolar (Tablolar)	244
C. HARCAMA YETKİLİSİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI.....	256
BİRİM YÖNETİCİSİ GÜVENCE BEYANI.....	256
HARCAMA YETKİLİSİ GÜVENCE BEYANI.....	258
ÜST YÖNETİCİ GÜVENCE BEYANI	259
MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI	260

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. TÜBİTAK Organizasyon Şeması.....	21
Şekil 2. İnsan Kaynağının Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı (2004-2009)	23
Şekil 3. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (2004-2009).....	23
Şekil 4. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (2004 ve 2009 yıl sonu itibarıyla)	24
Şekil 5. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yapılan Proje Başvuru Sayısı	36
Şekil 6. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Desteklenmesine Karar Verilen (Yeni Başlayan) Proje Sayısı.....	37
Şekil 7. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarında (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yürürlükte Olan (Devam Eden) Proje Sayısı.....	37
Şekil 8. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Yıllar İtibariyle Projelere Aktarılan Tutar	38
Şekil 9. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Projelere Verilen Destek Bütçesi	38
Şekil 10. 2009 Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin Programlara Göre Dağılımı	39
Şekil 11. 2009 Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı	40
Şekil 12. Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına Başvuran Firma ve Proje Sayıları	48
Şekil 13. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen ve Reddedilen Proje Sayısı	49
Şekil 14. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Proje Sayıları	49
Şekil 15. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı	50
Şekil 16. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına Başvuran Firma ve Proje Sayısı	52

Şekil 17. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yıl Sonu İtibariyle Yürülmekte Olan Proje Sayıları	53
Şekil 18. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yıllar İtibariyle Sonuçlanan Proje Sayıları	53
Şekil 19. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı	54
Şekil 20. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yapılan Proje Başvuru Sayısı ve Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı	57
Şekil 21. Türkiye'nin EUREKA Kapsamında Proje Başvurularının Dağılımı	58
Şekil 22. Hakem / İzleyicilerin Üniversitelere Dağılımı	65
Şekil 23. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarına Yapılan Başvuru Sayısı	76
Şekil 24. Yurt İçi Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı	78
Şekil 25. Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı.....	80
Şekil 26. Yurt İçi Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı	81
Şekil 27. Yurt Dışı Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı	81
Şekil 28. Yabancı Uyruklular Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı	82
Şekil 29. Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı 2009 Sonu İtibariyle Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı	82
Şekil 30. Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı 2009 Sonu İtibariyle Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ülkelere Göre Dağılımı	83
Şekil 31. Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı	85
Şekil 32. Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı.....	85
Şekil 33. Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı Kapsamında Yıl İçinde Desteklenen Bilim İnsanı Sayısı	86
Şekil 34. Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı Araştırmacı Sayısı ..	88
Şekil 35. Yıl İçinde Yeni Desteklenmeye/ Burs Almaya Başlayan Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı	89
Şekil 36. Yıl İçinde Desteklenen/ Burs Alan Toplam Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı	89
Şekil 37. TÜBİTAK BİDEB Tarafından Bilim İnsanlarına Verilen Destek Tutarı.....	90

Şekil 38. Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Yıllara Göre Harcama Miktarlar	90
Şekil 39. Katılım Sağlanan COST Aksiyon ve Yürürlükteki Proje Sayısı	93
Şekil 40. İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Proje Sayısı	104
Şekil 41. Yıl İçerisinde İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Projelere Aktarılan Toplam Tutar (Milyon TL).....	105
Şekil 42. Türkiye'nin katılım sağladığı ERA-NET Projeleri	114
Şekil 43. 2009 Mart Dönemi'nde Yapılan Başvuruların İllere Göre Dağılımı.....	118
Şekil 44. 2009 Mart Dönemi'nde Desteklenmesine Karar Verilen Projelerin İllere Göre Dağılımı	118
Şekil 45. Yıllar İtibariyle Yeni Basılan Popüler Bilim Kitabı Sayısı	125
Şekil 46. Yıllar İtibariyle Yayın Listesindeki Popüler Bilim Kitabı Sayısı	125
Şekil 47. Yıllar İtibariyle Popüler Bilim Kitapları Yıllık Toplam Baskı Miktarı	126
Şekil 48. Yıllar İtibariyle Popüler Bilim Kitapları Satış Miktarı	126
Şekil 49. Popüler Bilim Kitaplarının Kitaplıklara Göre Dağılımı	127
Şekil 50. Yetişkin, Yaşamöyküsü ve Soru Kitaplarının Bilim ve Teknoloji Alanlarına Göre Dağılımı	128
Şekil 51. Bilim ve Teknik Dergisi Net Satış Miktarı	128
Şekil 52. Bilim Çocuk Dergisi Net Satış Miktarı	129
Şekil 53. Meraklı Minik Dergisi Net Satış Miktarı	130
Şekil 54. Yıllık Bazda Karşılaştırmalı Popüler Bilim Dergileri Net Satış Miktarları (Bin Adet).....	130
Şekil 55. Yıllık Bazda Karşılaştırmalı Popüler Bilim Dergileri Depoya Geri Dönüş Oranları	131
Şekil 56. Yıllık Bazda Akademik Dergilere Gelen Makale Sayısı.....	132
Şekil 57. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Proje Sayısı.....	137
Şekil 58. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı	137
Şekil 59. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı	139
Şekil 60. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı	139

Şekil 61. TÜBİTAK MAM Ar-Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü.....	140
Şekil 62. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Çeşidi (Birikimli).....	140
Şekil 63. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı.....	141
Şekil 64. TÜBİTAK MAM Özyeterlilik Oranı	141
Şekil 65. TÜBİTAK UEKAE Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Proje Sayısı.....	146
Şekil 66. TÜBİTAK UEKAE'da Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı	147
Şekil 67. TÜBİTAK UEKAE'de Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı	147
Şekil 68. TÜBİTAK UEKAE'de Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı	148
Şekil 69. TÜBİTAK UEKAE Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı.....	148
Şekil 70. TÜBİTAK UEKAE Ar-Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü.....	152
Şekil 71. TÜBİTAK UEKAE Özyeterlilik Oranı	152
Şekil 72. TÜBİTAK SAGE Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Proje Sayısı.....	154
Şekil 73. TÜBİTAK SAGE' DE Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı	154
Şekil 74. TÜBİTAK SAGE Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü.....	155
Şekil 75. TÜBİTAK SAGE Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı	156
Şekil 76. TÜBİTAK SAGE Özyeterlilik Oranı	157
Şekil 77. TÜBİTAK UZAY'da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Proje Sayısı.....	157
Şekil 78. TÜBİTAK UZAY'da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı..	158
Şekil 79. TÜBİTAK UZAY Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü.....	161
Şekil 80. TÜBİTAK UZAY Özyeterlilik Oranı.....	161
Şekil 81. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Proje Sayısı	162
Şekil 82. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı	162
Şekil 83. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı	163
Şekil 84. TÜBİTAK UME Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı	164
Şekil 85. TÜBİTAK UME Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü.....	164

Şekil 86. TÜBİTAK UME Endüstriyel Hizmet Müşteri Portföyü Büyüklüğü	165
Şekil 87. TÜBİTAK UME Özyeterlilik Oranı	169
Şekil 88. TÜBİTAK TÜSSİDE Müşteri Portföyü Büyüklüğü.....	174
Şekil 89. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Eğitim Süresi	175
Şekil 90. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Danışmanlık Hizmeti Süresi	175
Şekil 91. TÜBİTAK TÜSSİDE Özyeterlilik Oranı	176
Şekil 92. TÜBİTAK TBAE Uluslararası Endekslerce Taranan Dergilerde Yayınlanan Makale Sayısı	177
Şekil 93. TÜBİTAK TBAE Uluslararası Endekslerce Taranan Dergilerde Alınan Atıf Sayısı	177
Şekil 94. ULAKNET Yatırım Giderleri ve Hat Kira Giderleri	180
Şekil 95. TÜBİTAK ULAKBİM' de Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı	181
Şekil 96. TÜBİTAK ULAKBİM' de Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı	181
Şekil 97. Tr-Grid Altyapısı Aktif Kullanıcı Sayısı	182
Şekil 98. Toplam Makale İndirme ve Toplam Bibliyografik Tarama Sayıları	184
Şekil 99. EKUAL Veri Tabanlarına Ödenen Ücret	185
Şekil 100. TÜBİTAK BUTAL Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı	190
Şekil 101. TÜBİTAK BUTAL Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü	191
Şekil 102. TÜBİTAK BUTAL Özyeterlilik Oranı	192
Şekil 103. TÜBİTAK ATAL Endüstriyel Hizmet Sayısı	193
Şekil 104. TÜBİTAK ATAL Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü.....	193
Şekil 105. TÜBİTAK ATAL Özyeterlilik Oranı	196
Şekil 106. Başkanlık Birimleri Bilgisayar Ağı Yapısı	228
Şekil 107. Başkanlık Kurumsal Bilgi Yönetim Sistemi Yapısı.....	230

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. 2004 ve 2009 Yılı Sonu İtibariyle TÜBİTAK İnsan Kaynağına İlişkin Bilgiler....	24
Tablo 2. UAKK Toplantıları Hakkında Özet Bilgi.....	32
Tablo 3. Komite ve Çalışma Grupları Toplantı Tarihleri.....	33
Tablo 4. 2009 Yılında Başvuru Yapan ve Desteklenen Projelerin Araştırma Gruplarına ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı.....	41
Tablo 5. 2004-2009 Yılları Arasında Projelere Sağlanan Toplam Destek Bütçesinin Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı (Milyon TL).....	42
Tablo 6. 2009 Yılında Patent Destek Bilgileri.....	44
Tablo 7. TÜBİTAK TEYDEB Destek Programları Kapsamında Proje Başvuru Sayıları / Yürürlükte Olan Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları	46
Tablo 8. TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Proje Başvuru Sayıları / Firma Sayıları / Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları.....	50
Tablo 9. TÜBİTAK 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Proje Başvuru Sayıları / Karar Verilen Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları	55
Tablo 10. Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı Kapsamında 1996-2009 Yılları Arasında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Madalya Alan Öğrenci Sayıları	73
Tablo 11. Ulusal Bilim Olimpiyatları Kapsamında 1995-2009 Yılları Arasında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Yaz Okulu ile 2. Aşama Sınavları'na Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları	74
Tablo 12. Uluslararası Bilim Olimpiyatları Kapsamında 2000-2009 Yılları Arasında Kış Okulu ile Olimpiyat Takımlarına Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları	75
Tablo 13. 2008 Yılına Göre, 2009 Yılı Toplam Proje Başvuru Sayısını En Çok Arttıran İlk 10 İl ve Başvuru Sayılarındaki Artış Oranları	76
Tablo 14. 2008 Yılında Proje Başvurusu Olmayan İllerden 2009 Yılında Gelen Proje Sayıları	77
Tablo 15. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarında Verilen Toplam Ödül Tutarı	77
Tablo 16. Bilimsel Değişim Burs Programları Bursiyer Sayıları	86

Tablo 17. Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı Destekleri.....	87
Tablo 18. 2009 Yılında İmzalanan Anlaşma/Uygulama Protokolü/MoU/Tutanaklar.....	99
Tablo 19. İkili İşbirliği Anlaşmaları Kapsamındaki Araştırma Projesi Sayıları	103
Tablo 20. Kurumumuza Yapılan Ziyaretler	105
Tablo 21. TÜBİTAK Başkanı ve Başkan Yardımcılarının Yaptığı Başlıca Yurtdışı Ziyaretler.....	107
Tablo 22. AB 7.ÇP Katkı Payları ve Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı	108
Tablo 23. AB 7.ÇP Çağruları (2007-2009).....	109
Tablo 24. 6.ÇP ve 7.ÇP’de Türk Ortakların Payının Katkı Payı ile Karşılaştırması.....	109
Tablo 25. 7.ÇP INCO Alanında TÜBİTAK’ın Ortak Olarak Yer Aldığı Projeler ve Bu Projelerin Kapsadığı Bölgeler	116
Tablo 26. Mart 2009 Çağrısı Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen Projeler ...	120
Tablo 27. 2005-2008 Yılları Arasında TÜBİTAK Formula G ve Hidromobil Yarışlarına Katılan Takım Sayıları	134
Tablo 28. TÜBİTAK MAM 2009 Yılı İyileştirme Faaliyetleri.....	143
Tablo 29. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı Bilgileri.....	187
Tablo 1. 2008 ve 2009 Yılından Devreden Gelirler.....	198
Tablo 2. 2009 Yılı Gider Dağılımı (TL).....	199
Tablo 32. 2009 Yılı Bütçe Gerçekleşme Oranı (TL).....	200
Tablo 33. Gelir Karşılaştırma Tablosu (TL).....	201
Tablo 34. Gider Karşılaştırma Tablosu (TL).....	201
Tablo 35. TÜBİTAK Performans Ölçülerinin Geçmiş Yıllara ve 2009 Yılına İlişkin Değerleri	203
Tablo 36. TÜBİTAK’ın Güçlü ve Zayıf Yönleri.....	211
Tablo 37. Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler	235

KISALTMALAR

AB ÇP	: Avrupa Birliği Çerçeve Programı
ABİGEM	: Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri
AFD	: French Development Agency (Fransız Kalkınma Ajansı)
APSCO	: Asia-Pasific Space Cooperation Organization (Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Organizasyonu)
ARBİS	: Araştırmacı Bilgi Sistemi
ARRS	: Slovenian Research Agency (Slovenya Araştırma Ajansı)
ARDEB	: Araştırma Destek Programları Başkanlığı
Ar-Ge	: Araştırma Geliştirme
ATAL	: Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı
BAYS	: Bilimsel Aktiviteleri Yönetim Sistemi
BİDEB	: Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı
BIPM	: Uluslararası Ölçüler ve Ağırlıklar Bürosu
BIS-RTD	: Building and Improving Support for RTD Policy for Public Spending (Kamu Araştırma Teknoloji Geliştirme Fonlamasını Oluşturma ve Geliştirme Desteği)
BM COPUOS	: Committee for Peaceful Uses of Outer Space/UBAKK (Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanılması Komitesi)
BMBF	: Federal Ministry of Education and Research (Almanya Eğitim ve Bilim Bakanlığı)
BTİKKK	: Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları Koordinasyon Komitesi
BTY	: Bilim, Teknoloji ve Yenilik
BTYK	: Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
BTYPDB	: Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı
BUTAL	: Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı
CIPM	: International Committee for Weights and Measures (Uluslararası Ağırlıklar ve Ölçümler Komitesi)
CSTP	: Committee for Scientific and Technological Policy (Bilim ve Teknoloji Politikaları Komitesi)
CNRS	: Centre National de la Recherche Scientifique (Fransa Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi)

COMSTECH	: Committ on Scientific and Technological Cooperation (Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi)
COST	: European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (Bilimsel ve Teknik Araştırma Alanında Avrupa İşbirliği)
COSPAR	: Committee on Space Research (Avrupa Uzay Araştırmaları Komitesi)
CSTP	: Committee for Scientific and Technological Policy (OECD Bilim ve Teknoloji Politikası Komitesi)
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
DTM	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
EİT	: Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
EMBC/EMBO	: European Molecular Biology Conference/Organization (Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı)
EMRP	: European Metrology Research Programme (Avrupa Metroloji Araştırma Programı)
EURAMET	: Avrupa Metroloji Enstitüleri Birliği
EUREKA	: Avrupa ülkelerindeki firmaların, üniversite ve araştırma kuruluşlarının dünya pazarlarındaki rekabet gücünü arttıracak ileri teknolojilerin, ürünlerin ve hizmetlerin araştırılmasını ve geliştirilmesini, uluslar arası ortak projeler oluşturulmasını ve yürütülmesini teşvik etmek için oluşturulmuş bir ağ yapısı
EREF	: European Regional Economic Forum (Avrupa Bilim Forumu)
ERAMORE	: The European Researcher's Mobility Portal (Avrupa Araştırmacıları Dolaşım Portalı)
ERAB	: European Research Area Board (Avrupa Araştırma Alanı Kurulu)
ESA	: European Space Agency (Avrupa Uzay Ajansı)
ERA-MIND	: Avrupa Araştırma Alanı–Sanayide Dolaşımdaki Araştırmacılar
ESF	: European Science Foundation (Avrupa Bilim Vakfı)
ESOF	: Euroscience Open Forum (Avrupa Bilim Forumu)
EETP	: Elektrik Elektronik Teknoloji Platformu
EURAXESS	: Avrupa Araştırma Ağı
EUROCORES	: European Collaborative Research Scheme (İşbirliğine Yönelik Avrupa Araştırma Programları)

EUROHORCS	: European Heads of Research Councils (Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları)
EVRENA	: Evrensel Araştırmacı Programı
GEO	: Group on Earth Observations (Yer Gözlem Grubu)
GMES	: Global Monitoring for Environment and Security (Çevre ve Güvenlik için Küresel İzleme Forumu)
GSYARGEH	: Gayri Safi Yurt İçi Ar-Ge Harcamaları
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
GZFT	: Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsat ve Tehditler
HAS	: Hungarian Academy of Sciences (Macaristan Bilimler Akademisi)
HSD	: NATO Beşeri ve Sosyal Dinamikler
IAF	: International Astronautical Federation (Uluslar arası Uzay Araçları Federasyonu)
ICSU	: International Council for Science (Uluslar arası Bilim Konseyi)
ICT	: Information & Communication Technologies (Bilgi ve İletişim Teknolojileri)
INTAS	: International Association for The Promotion of Co-operation with Scientists from The New Independent States (Yeni Bağımsızlığına Kavuşan Ülkelerden Biliminsanları ile İşbirliğini Özendirme Kurumu)
ICSU	: International Council for Science (Uluslar arası Bilim Konseyi)
IIASA	: International Institute for Applied Systems Analysis (Uluslar arası Uygulamalı Sistemler Analiz Enstitüsü)
INCO-NET	: International Cooperation Networking (Uluslar arası İşbirliği Ağı)
INCO.NET.EECA	: S&T International Cooperation Network for Eastern European and Central Asian Countries
I_SEEMob	: Inter-Sectoral Mobility of Researchers in South Eastern Europe (Doğu Avrupa ve Merkezi Asya Ülkeleri Uluslar arası Bilim ve Teknoloji İşbirliği Ağı)
IPA	: Instrument for Pre-Accession Assistance
IPTS	: The Institute for Prospective Technological Studies (İleri Teknolojik Çalışmalar Enstitüsü)
IRG	: International Reintegration Grants (Avrupa'ya Geri Dönüş Hibeleri)
İKYS	: İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi
İKÖ	: Organization of Islamic Conference (İslam Konferansı Örgütü)

İŞBAP	: Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Programı
JRC MoU	: Joint Research Centre Memorandum of Understanding (AB Ortak Araştırma Merkezi İşbirliği Mutabakat Zaptı)
KAMAG	: Kamu Araştırmaları Grubu
KBYS	: Kurumsal Bilgi Yönetim Sistemi
KEİ	: Karadeniz Ekonomik İşbirliği Bilim ve Teknoloji Çalışma Grubu
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KOBİ	: Küçük ve Orta Boy İşletmeler
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KRF	: Korean Research Foundation (Kore Araştırma Vakfı)
MAM	: Marmara Araştırma Merkezi
MKYS	: Mali ve İdari Kaynak Yönetim Sistemi
MINAM	: Micro and NanoManufacturing (Mikro-Nano İmalat)
MOS	: Ministry of Science (İsrail Bilim Bakanlığı)
MOST	: Ministry of Science and Technology of the People's Republic of China (Çin Halk Cumhuriyeti Bilim ve Teknoloji Bakanlığı)
MRA	: Mutual Recognition Arrangement (Karşılıklı Tanıma Anlaşması)
NATO	: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü)
NASU	: National Academy of Sciences of Ukraine (Ukrayna Bilimler Akademisi)
NESTI	: Working Party on National Experts in Science and Technology Indicators (OECD Bilim ve Teknoloji Göstergeleri Ulusal Uzmanlar Çalışma Grubu)
NKTH	: Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (Macaristan Araştırma ve Teknoloji Ofisi)
NSCL	: National Standards and Calibration Laboratory (Suriye Ulusal Metroloji Enstitüsü)
OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)
PESTS	: Politik, Ekonomik, Sosyal, Teknolojik ve Sektörel
PRODİS	: Proje İzleme ve Değerlendirme Sistemi
PNT	: Nuclear Technology Park (Kazakistan Nükleer Teknolojiler Parkı)

RFBR	: Russian Foundation for Basic Research (Rusya Temel Araştırma Vakfı)
SAGE	: Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü
SASO	: Suudi Arabistan Standartlar Kurumu
SAVTAG	: Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Grubu
SBRA	: The Slovenian Business and Research Association (Slovenya İş ve Araştırma Birliği)
SPS	: Science for Peace and Security (NATO Barış ve Güvenlik İçin Bilim)
SYKGB	: Stratejik Yönetim ve Kurumsal Gelişim Birimi
STEPI	: Science and Technology Policy Institute (Kore Bilim ve Teknoloji Politikası Enstitüsü)
SUSCHEM	: The European Technology Platform for Sustainable Chemistry (Sürdürülebilir Kimya Teknoloji Platformu)
TAEK	: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
TAİK	: Türk-Alman İşbirliği Konseyi
TARABİS	: TÜBİTAK Ulusal Araştırma Altyapısı Bilgi Sistemi
TARAL	: Türkiye Araştırma Alanı
TASSA	: Turkish-American Scientists and Scholars Association (Türk Amerikan Bilim İnsanları ve Akademisyenleri Birliği)
TBAE	: Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü
TBYG	: Türkiye Bilimsel Yayın Göstergeleri
TEYDEB	: Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
TEKNOGİRİŞİM	: Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı
TİKA	: Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı
TIP	: Working Party on Innovation and Technology Policy (Teknoloji ve Yenilik Politikaları Çalışma Grubu)
TO-KAT	: Toplu Katalog Sistemi
TTGV	: Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TUG	: TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi
TURBO	: Turkish Research and Business Organisations (Türkiye Araştırma ve İş Organizasyonları)
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi

TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜSİAD	: Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
TÜSSİDE	: Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü
TWAS	: Third World Academy of Sciences (3. Dünya Bilimler Akademisi)
TZE	: Tam Zaman Eşdeğer
UAKK	: Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi
UBAP	: Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı
UBYT	: Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı
UEKAE	: Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü
UİN	: Ulusal İrtibat Noktası
UKO	: Ulusal Koordinasyon Ofisi
ULAKBİM	: Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
ULAKNET	: Ulusal Akademik Ağ
UME	: Ulusal Metroloji Enstitüsü
UNIDO	: United Nations Industrial Development Organization (Birleşmiş Milletler Endüstriyel Kalkınma Teşkilatı)
YBS	: Yönetim Bilgi Sistemi
YOİKK	: Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu

SUNUŞ

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), bilim, teknoloji ve yenilik (BTY) yoluyla, toplumumuzun ekonomik, sosyal ve çevresel yaşam kalitesinin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmasına paylaşımcı, yönlendirici ve katılımcı yaklaşımlarla hizmet ederek, dünya ile rekabet edebilen bir Türkiye için çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda, üniversite, özel sektör ve kamu kurumlarının bilimsel araştırma projelerini ve bilim insanlarını kamu fonlarıyla desteklemekte, ayrıca kendisine bağlı merkez ve enstitülerinde, kritik alanlarda teknolojik ve uygulamalı araştırmalar yürütmektedir. BTY çalışmalarının küresel bir ortamda yürütüldüğü gerçeği ile TÜBİTAK dünyanın önemli bilim, teknoloji kurum ve kuruluşlarıyla işbirliklerinin geliştirilmesine büyük önem vermektedir. Türkiye'nin, BTY alanındaki girişimleriyle uluslararası arenada dikkat çeken ve takdir gören bir ülke konumuna geldiği aşikârdır.

Kanunlarla belirlenmiş olan görevlerini yerine getirebilmek için kendisine tahsis edilen kamu kaynaklarını kamu mevzuatına göre kullanmakta olan TÜBİTAK, etkinlik performansını somut ölçüler ve hedefler içeren stratejik yönetim ilkeleri doğrultusunda ölçmekte ve yönlendirmekte, böylece uzun vadeli ve geleceğe dönük bir bakış açısıyla çalışmanın yanı sıra, kaynak tahsisini önceliklere dayandırarak gerçekleştirmekte ve hesap verme sorumluluğunu yerine getirmektedir. 2009 yılı faaliyet raporu bu yönetim anlayışının sonuçlarının yer aldığı somut bir belgedir.

TÜBİTAK'ın dinamik, verimli çalışma ortamına ilişkin bilgilerin sunulduğu TÜBİTAK 2009 Faaliyet Raporu, TÜBİTAK Başkanlık Birimleri ile Merkez ve Enstitülerde hazırlanan birim faaliyet raporlarının konsolide edilmesiyle oluşturulmuş, geniş katılımın bir ürünüdür. Raporun hazırlanmasında değerli birikimlerini çalışmalara yansıtan tüm yöneticilerimize ve çalışanlarımıza en içten teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Nüket YETİŞ

Başkan

1. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

1.1. Organizasyon Yapısı ve İnsan Kaynakları Bilgileri

TÜBİTAK Organizasyon Şeması Şekil 1'de verilmiştir. 278 sayılı Kuruluş Kanunu'nun 5798 sayılı Kanun'la değişik 4. Maddesine göre TÜBİTAK'ın en yüksek seviyede yönetim ve karar organı Bilim Kuruludur. Bilim Kurulu, Başkan ve 12 üyeden oluşur; TÜBİTAK Başkanı, Bilim Kuruluna başkanlık eder ve Bilim Kurulunun aldığı kararlar doğrultusunda Kurumu yönetir.

TÜBİTAK Başkanlık

TÜBİTAK Başkanlığında, Başkana bağlı üç Başkan Yardımcısı ve bir Genel Sekreter bulunmaktadır; Başkan yardımcılarında biri teknoloji ve yenilik destek ile bilim toplum etkinliklerinden, diğeri merkez ve enstitüler (Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri) eşgüdüm ile uluslararası işbirliğinden, üçüncüsü ise akademik araştırma destek ile bilim insanı destek programlarından sorumludur. Genel Sekreter, Kurumun idari ve mali hizmetleri ile Hukuk Müşavirliği ve Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) Sekreteryası Ofisinden sorumlu olarak görev yapmaktadır. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı ile İç Denetim Birimi, Başkanlığa bağlı olarak görev yapmaktadır.

TÜBİTAK Merkez ve enstitüleri, faaliyetlerine göre TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri olarak yapılandırılmıştır.

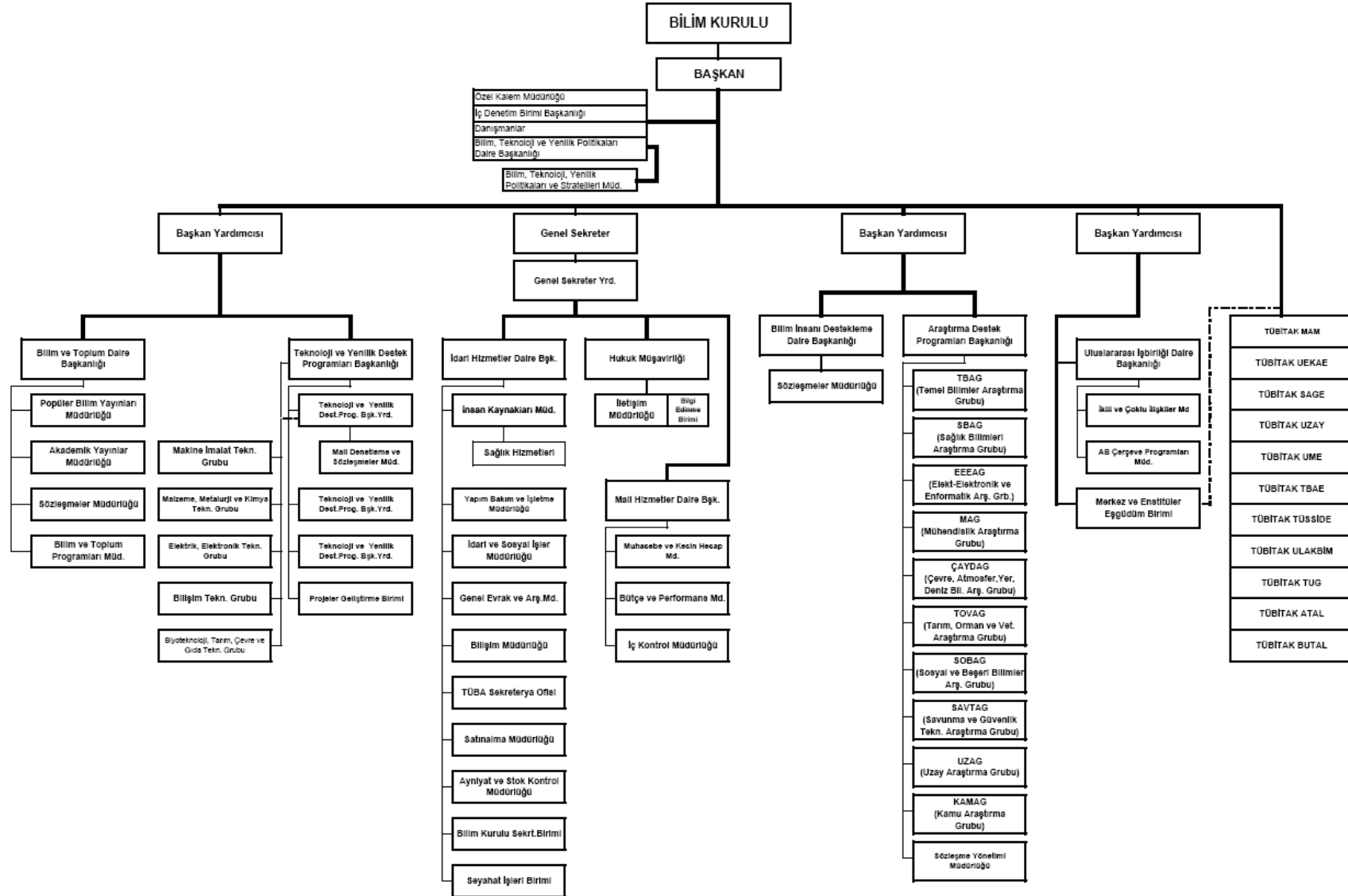
Ar-Ge Birimleri

- Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM)
- Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UEKAE)
- Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE)
- Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)
- Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)
- Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)

- Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK TBAE)

Ar-Ge Kolaylık Birimleri

- Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM)
- TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG)
- Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK ATAL)
- Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL)

Şekil 1. TÜBİTAK Organizasyon Şeması

Kurumda, 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla 3.502 personel görev yapmaktadır. Bu personelin %70'i kadrolu, %30'u proje personeli olarak çalışmaktadır. Personelin %16'sı TÜBİTAK Başkanlıkta, %84'ü ise Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimlerinde görev yapmaktadır. TÜBİTAK Hizmet Grupları ve Dereceler Cetveline göre TÜBİTAK personeli beş ana grupta toplanmış olup kadro unvanları aşağıda sıralanmıştır.

Y Grubu (Yönetim): Başkan, başkan yardımcısı, genel sekreter, MAM başkanı, genel sekreter yardımcısı, destek programları başkanı, grup yürütme komitesi sekreteri, MAM başkan yardımcısı, enstitü müdürü, destek programları başkan yardımcısı, enstitü müdür yardımcısı, laboratuvar müdürü, danışman, hukuk müşaviri, iç denetim birimi başkanı, daire başkanı, iç denetim birimi başkan yardımcısı, iç denetçi, müdür, birim yöneticisi.

AG Grubu (Araştırma): Başuzman araştırmacı, uzman araştırmacı, araştırmacı, bilimsel programlar başuzmanı, bilimsel programlar uzmanı, bilimsel programlar uzman yardımcısı.

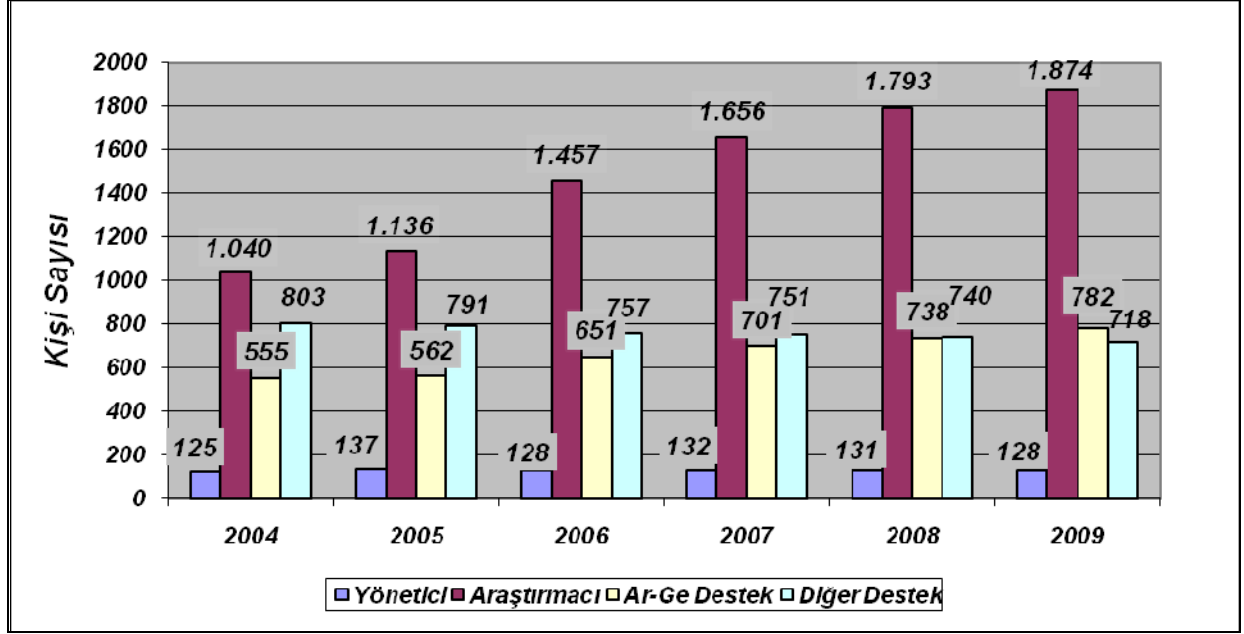
A Grubu (Teknik ve Destek): Başuzman, uzman, uzman yardımcısı, başmühendis, mühendis, müdür yardımcısı, birim sorumlusu.

B Grubu (Hizmet): Koruma güvenlik amiri, başteknisyen, uzman teknisyen, teknisyen, şef, memur, sekreter, hemşire, veznedar.

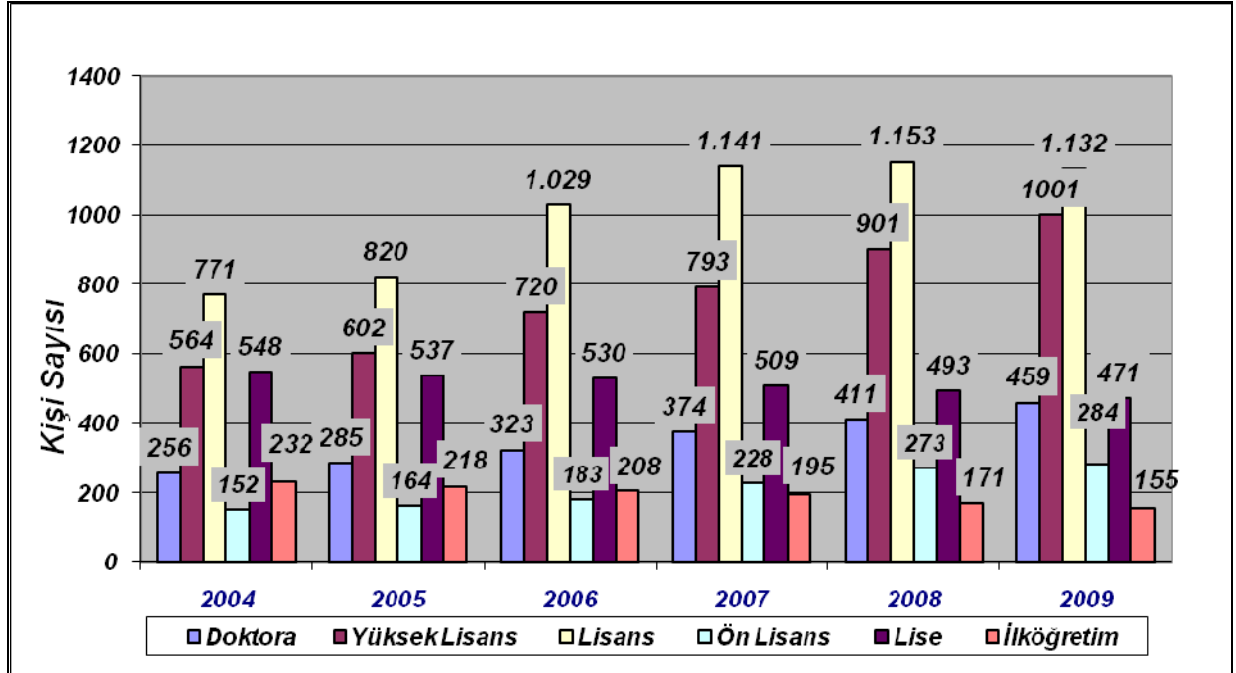
C Grubu (Yardımcı Hizmet): Memur, başşoför, şoför, aşçı, usta, garson, hizmetli, dağıtıcı.

2004-2009 yılları arası, insan kaynağının çalışma alanlarına göre dağılımı Şekil 2'de, eğitim grubuna göre dağılımı ise Şekil 3'te verilmektedir. Şekil 2'de belirtilen Yönetici personel sayısı, Y Grubu personelinin; Araştırmacı personel sayısı, AG Grubu personelinin; Ar-Ge Destek personeli sayısı, A Grubu ve B Grubu Araştırma Teknisyeni personelinin; Diğer Destek personeli sayısı ise, B ve C Grubu personelinin içermektedir.

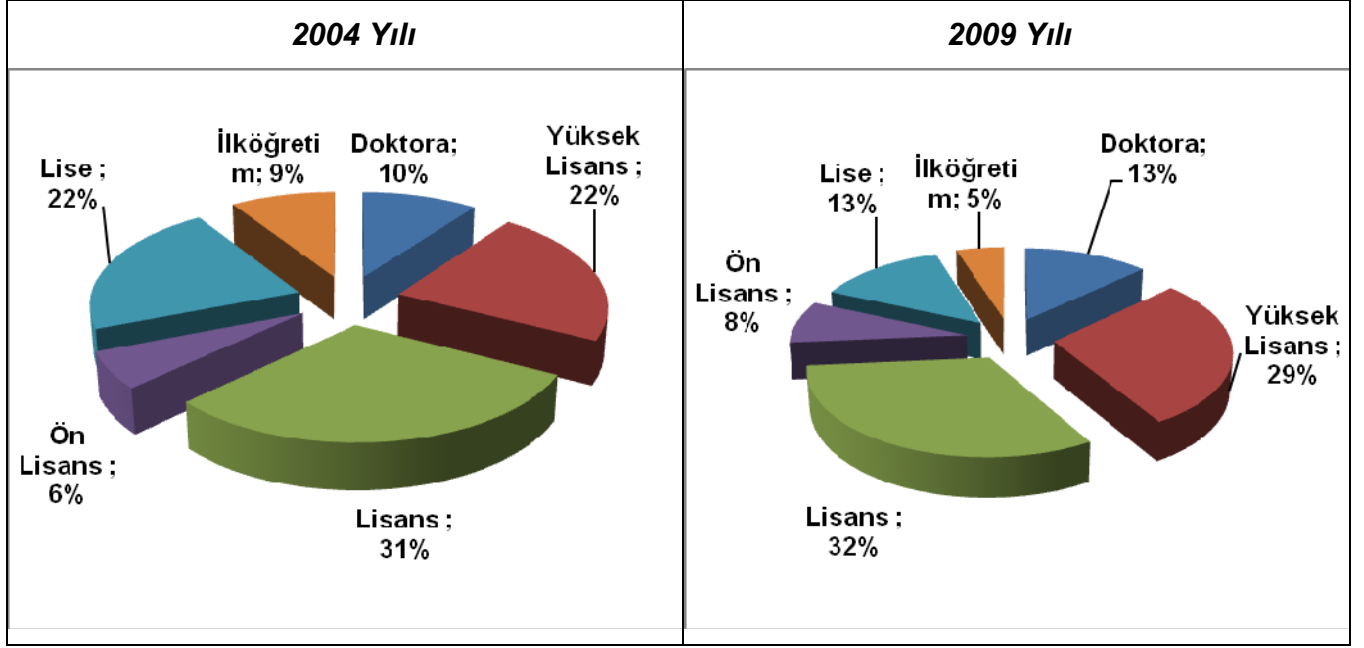
2004 ve 2009 yıl sonu itibarıyla kurum personelinin eğitim durumuna göre karşılaştırmalı yüzde dağılımı ise Şekil 4'te verilmektedir.

Şekil 2. İnsan Kaynağının Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı (2004-2009)

Şekil 3. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (2004-2009)

Şekil 4. İnsan Kaynağının Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (2004 ve 2009 yıl sonu itibarıyla)

Kurum personeline ilişkin ortalama çalışma süresi, devir oranı, araştırmacı personel sayısı ve benzeri bilgiler Tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1. 2004 ve 2009 Yılı Sonu İtibariyle TÜBİTAK İnsan Kaynağına İlişkin Bilgiler

Açıklama ¹	2004			2009		
	Kadrolu	Proje	Toplam	Kadrolu	Proje	Toplam
Çalışan Sayısı (A)	2.122	401	2.523	2.447	1.055	3.502
Ortalama Çalışma Süresi (Yıl)	8,7	1,5	7,6	10,5	2,5	8,1
İşe Giren Sayısı (B)	204	211	415	261	311	572
İşten Çıkan Sayısı (C)	233	184	417	157	315	472
Devir Sayısı (D=B+C)	437	395	832	418	626	1.044
Devir Oranı (D/A) (%)	%21	%99	%33	%17	%59	%30
Araştırmacı Sayısı ² (E)	782	258	1.040	1.174	700	1.874

¹ Bu tablodaki veriler TÜBİTAK Başkanlık, Merkez ve Enstitülerdeki tüm insan kaynakları bilgileri kullanılarak hesaplanmıştır.

² AG Personeli sayısını ifade etmektedir.

Açıklama ¹	2004			2009		
	Kadro	Proje	Toplam	Kadro	Proje	Toplam
Ar-Ge Destek Personeli Sayısı ³ (F)	467	88	555	503	279	782
Araştırma Personeli Oranı [(E+F)/A] (%)	%59	%86	%63	%69	%93	%76

1.2. Başkanlık Birimleri Faaliyetleri

1.2.1. Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikası Faaliyetleri

1.2.1.1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Çalışmaları

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 19. Toplantısı (17 Haziran 2009)

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) Hazırlık Toplantısı, 1 Haziran 2009 tarihinde TÜBİTAK'ta gerçekleştirilmiştir. Kurul üyesi Bakanlıklar ile ilgili Bakanlıkların müsteşarları ve ilgili diğer kurum/kuruluşların üst düzey yöneticilerinin katıldığı toplantıda, BTYK'nın 19. Toplantısına yönelik gündem ve kapsam önerileri görüşülmüştür.

BTYK'nın 19. toplantısı, 17 Haziran 2009 tarihinde Başbakan Sayın R. Tayyip ERDOĞAN'ın başkanlığında yapılmıştır. Toplantıda, daha önce alınmış kararlarla ilgili gelişmeler gözden geçirilmiş, ek ve yeni kararlar alınmıştır:

1. Ülkemizin araştırmacılar için daha cazip hale gelmesini sağlamak üzere, ilgili kurum/kuruluşların katılımı ile Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları Koordinasyon Komitesi'nin (BTİKKK) kurulmasına karar verilmiştir.
2. Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payının 2013 yılı itibarıyla %2'ye çıkartılması hedefine ulaşabilmek amacıyla, 2009 yılında ihtiyaç duyulan ek Ar-Ge ödeneğinin ilgili kurum bütçelerine eklenmesine karar verilmiştir.
3. BTYK'nın 18. toplantısında alınan 2008/201 numaralı karar kapsamında kurulan Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nin (UAKK) ve alt çalışma gruplarının, yabancı araştırmacılar ile ilgili tespit ettiği sorunlara ve çözüm

³ A Grubu Personeli sayısı ve B Grubu Araştırma Teknisyeni Personel sayısını ifade etmektedir.

önerilerine ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılmasına ve UAKK'nın görev süresinin BTYK 20. toplantısına kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

4. Küresel mali krize karşı alınan tedbirler arasında Ar-Ge ve yenilik alanında uygulamaya alınabilecek ilave eylemlere ayrı bir başlık olarak yer verilmesine karar verilmiştir.
5. Ülkemizde üstün yetenekli bireylerin eğitimini iyileştirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı koordinasyonunda "Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2009-2013" hazırlanması için çalışmaların başlatılmasına karar verilmiştir.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu 20. Toplantısı (15 Aralık 2009)

BTYK Hazırlık Toplantısı, 2 Aralık 2009 tarihinde TÜBİTAK'ta gerçekleştirilmiştir. Kurul üyesi Bakanlıklar ile ilgili Bakanlıkların müsteşarları ve ilgili diğer kurum/kuruluşların üst düzey yöneticilerinin katıldığı toplantıda, BTYK'nın 20. toplantısı öncesi Türkiye Araştırma Alanındaki (TARAL) son gelişmeler gözden geçirilerek, gündem ve kapsam önerileri görüşülmüştür.

BTYK'nın 20. toplantısı, 15 Aralık 2009 tarihinde Başbakan Sayın R. Tayyip ERDOĞAN'ın başkanlığında yapılmıştır. Toplantıda, daha önce alınmış kararlarla ilgili gelişmeler gözden geçirilmiş, bir ek ve bir yeni karar alınmıştır:

1. Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanmasına yönelik çalışmalar kapsamında kurulmuş olan BTİKKK'in görev süresi BTYK'nın 22. toplantısına kadar uzatılmıştır.
2. 2009/201 numaralı Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2011-2016'nın Hazırlanması adlı yeni karar kabul edilerek, Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları: 2003-2023 Strateji Belgesi, kalkınma planları ve yıllık programlar ışığında Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Uygulama Planı 2011-2016'nın bilim ve teknolojiden sorumlu Devlet Bakanının koordinatörlüğünde, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılımı ile hazırlanmasına karar verilmiştir.

1.2.1.2. **Bilim ve Teknoloji Politika ve Stratejileri ile İlgili Çalışmalar**

Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Alanında OECD Nezdindeki Çalışmalar

TÜBİTAK bilim, teknoloji ve yenilik politikaları alanında OECD nezdinde yürütülen çalışmalarda Ulusal Eşgüdüm Birimi olarak görev yapmaktadır. Bu çerçevede 2009 yılında OECD Bilim ve Teknoloji Politikası Komitesi (Committee for Scientific and Technological Policy - CSTP) ve Komite'ye bağlı çalışma grupları tarafından gerçekleştirilen aşağıdaki toplantılara katkı ve katılım sağlanmıştır:

1. Bilim ve Teknoloji Politikası Komitesi 94. Toplantısı (23-24 Mart 2009, Paris)
2. Yenilik ve Teknoloji Politikası Çalışma Grubu 31. Toplantısı (29 Haziran-1 Temmuz 2009, Paris)
3. Bilim ve Teknoloji Göstergeleri Ulusal Uzmanlar Çalışma Grubu (3 – 5 Haziran 2009, Paris)
4. TIP 33. Toplantısı (27 Haziran – 2 Temmuz 2009, Paris)
5. CSTP-Küresel Problemlere Yönelik Olarak Bilim, Teknoloji ve Yenilik Alanında Çok Taraflı İşbirliği için Yeni Yaklaşımlar ve Yönetişim Mekanizmaları Proje Toplantısı (21 Ekim 2009, Paris)
6. Bilim ve Teknoloji Politikası Komitesi 95. Toplantısı (22-23 Ekim 2009, Paris)

Avrupa Araştırma Alanı Yüksek Danışma Kurulu (ERAB –European Research Area Board)

TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Nüket YETİŞ, temel fonksiyonu Avrupa Araştırma Alanı'nın (European Research Area-ERA) hedeflerine ulaşması yolunda girişimci politikaların geliştirilmesi, desteklenmesi ve değerlendirilmesi olan ERAB'ın 22 üyesinden biridir. Kurul bağımsız, yüksek seviyede danışma organı olarak Avrupa Komisyonu'na Avrupa araştırma politikaları alanında, özellikle Avrupa Araştırma Alanı'nın oluşturulmasında, tavsiye vermeyi amaçlamaktadır. Prof. Dr. YETİŞ'in üyeliği ile Türkiye, Avrupa Birliği'nin genişleme hedef ülkeleri arasında kurulda temsil edilen tek ülke konumundadır. Bu üyelik TARAL'ın, ERA'ya entegrasyonunda önemli bir adım niteliği taşımaktadır.

ERAB, 2009 yılında 17-18 Şubat 2009, 7-8 Nisan 2009, 15-16 Haziran 2009, 6-7 Ekim 2009 ve 18-19 Kasım 2009 tarihlerinde olmak üzere toplam dört kere toplanmıştır.

6 Ekim 2009 günü, ERAB, Avrupa Komisyonu'na, ERA'nın 2030 yılında ulaşması gereken hedefleri ortaya koyan "Avrupa'yı Yeni Rönesansa Hazırlamak – Avrupa Araştırma Alanının Stratejik Görünümü" isimli raporu sunmuştur.

ERAB, raporda aksiyon için altı farklı alan belirlemiştir:

- Birleşik bir Avrupa Araştırma Alanının oluşturulması,
- Küresel Sorunların çözülmesi (iklim değişikliği, enerji kaynağı, vb),
- Bilim ve toplumun etkileşimi,
- Kamu ve özel sektörün işbirliği,
- Mükemmelliğin desteklenmesi,
- Uyumun teşvik edilmesi.

ERAB ayrıca, araştırma açısından politik sürece katkı sağlayacak ve danışmanlık yapacak bağımsız bir yapının gereğinin altını çizmiştir. Rapor önümüzdeki yıllardaki gelişmeyi izleyebilmek için bazı kilometre taşları ortaya koymaktadır.

Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları (EUROHORCs – European Heads of Research Councils)

TÜBİTAK'ın 2005 yılında üyesi olduğu EUROHORCs Genel Kurulu ve Yönetim Kurulu'nda ülkemizi TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Nüket YETİŞ temsil etmektedir. 2007 Eylül ayında Helsinki'de yapılan Genel Kurul Toplantısında Prof. Dr. YETİŞ, aynı zamanda Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmiştir.

EUROHORCs, Avrupa Bilim Vakfı (ESF-European Science Foundation) ile birlikte Temmuz 2009'da "EUROHORCs-ESF Vision on a Globally Competitive ERA and their Road Map for Actions" isimli bir vizyon dökümanı yayınlarak önümüzdeki yıllarda ERA'nın ulaşması gereken hedefleri ortaya koymuştur. Prof. Dr. Nüket YETİŞ de bu vizyon içerisinde yer alan Avrupa'da Araştırmacı Kariyerlerinin ve Araştırmacıların Dolaşımlarının Geliştirilmesi için bir forum oluşturulması görevini üstlenmiştir (A Forum to Promote European Research Careers and Mobility).

EURAXESS Türkiye Portalı

Avrupa Araştırmacıların Dolaşımı Ağı (EURAXESS) Türkiye Portalı <http://www.tubitak.gov.tr/euraxess> adresinde hizmete girmiştir. Ülkemizde çalışmalarını sürdürmek isteyen araştırmacıların ev sahibi kuruluş, uluslararası araştırmacıları istihdam etmek isteyen kuruluşların ise ihtiyaçlarına uygun araştırmacı bulmak amacıyla faydalanabilecekleri portal ile araştırmacılara çalışma izinleri, vize, sosyal güvenlik, eğitim ile sosyal ve kültürel konularda pratik bilgiler sağlanmakta, ayrıca ilgili kamu kurumlarının sayfalarına yönlendirmeler yapılmaktadır.

İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) - Bilim ve Teknoloji İşbirliği Daimi Komitesi (COMSTECH) ile İlişkiler:

6-24 Nisan 2009 tarihlerinde Bilim ve Teknoloji İşbirliği Daimi Komitesi (COMSTECH-Committee on Scientific and Technological Cooperation) sekreterliğinde gerçekleştirilen Bilim, Teknoloji ve Yenilik eğitime dairemizi temsilen BTYPDB'den katılım sağlanmıştır. Eğitimde BTY politikaları ile ilgili temel kavramlar, yenilik iktisadı, ulusal yenilik sistemi, araştırmacıların dolaşımı gibi konularda sunuşlar gerçekleştirilmiş olup, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki BTY politikaları, İslam ülkelerindeki bilim, teknoloji ve yenilik algısı ve tarihsel değişimi gibi konular incelenmiştir.

12-17 Ekim 2009 tarihinde ise COMSTECH tarafından organize edilen, Gelişmekte Olan Ülkeler için Teknoloji Transfer Mekanizmaları eğitime BTYPDB'den katılım sağlanmıştır. Etkinlik süresince, İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) ülkelerinin teknolojik yenilik kapasitelerini geliştirmelerine yönelik eğitimler verilmiştir. Ayrıca, teknoloji transferine yönelik başarılı ülke örnekleri incelenmiş ve İslam Konferansı Örgütü ülkelerine yönelik teknoloji transfer politika önerileri de tartışılmıştır.

Eğitimler esnasında, Türkiye ile ilgili yapılan sunumlar ile kurumsal ve ulusal düzeyde temsil sağlanmış olup ülkemizdeki gelişmeler diğer katılımcılara aktarılmıştır. Hem yapılan sunuşlardan hem de diğer İslam ülkelerinden gelen katılımcılar ile sağlanan temaslar ile BTY politikaları ve ülke örnekleri ile ilgili bilgi birikimi sağlanmıştır.

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Ar-Ge Teknik Komitesi

YOİKK bünyesinde TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN başkanlığında çalışmalarını yürüten YOİKK Ar-Ge Teknik Komitesi kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan paydaşlarıyla 2009 yılında üç toplantı yapmıştır.

10 Ocak 2009 tarihinde düzenlenen toplantıda 2008 yılı YOİKK Ar-Ge Teknik Komitesi Eylem Planı gözden geçirilmiş, 2009 yılı için izlenecek Eylem Planı tartışılmıştır. 2009 yılı için oluşturulan Eylem Planında yer alan maddeler aşağıdadır:

- Döner sermaye uygulamalarının tıp fakülteleri dışındaki fakülteler için yeniden yapılandırılması,
- Sanayinin ihtiyaçlarını üniversiteye taşıyacak farklı mekanizmaların incelenmesi,
- Üniversite sanayi işbirliği modelinin geliştirilmesine ilişkin bir süreç haritası oluşturulması,
- Üniversitelerde geliştirilen teknolojinin sanayiye aktarılması için ofislerin kurulması,
- Üniversite-Sanayi işbirliği geliştirme çalışmalarının Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri (ABİGEM) üzerinden de koordine edilmesini sağlayacak bir yol haritasının hazırlanması,
- Ar-Ge yatırımlarının ülkeleri tercih etme nedenlerinin ülke mukayeseli bir şekilde incelenmesi,
- Yabancı araştırmacıların Türkiye’de istihdamının kolaylaştırılması,
- AB'nin çok ortaklı ve KOBİ'lere yönelik Ar-Ge desteklerinin incelenmesi,
- Türkiye'nin uluslararası yenilikçilik endekslerindeki konumunu iyileştirmek için toplanan verilerin iyileştirilmesi.

13 Temmuz 2009 ve 4 Kasım 2009 tarihlerinde düzenlenen YOİKK Ar-Ge Teknik Komitesi toplantılarında eylem maddelerindeki güncel durum tartışılmış ve gelişmeler teknik komite üyeleriyle paylaşılmıştır.

2009 Eylem Planında TÜBİTAK'ın sorumlu kuruluş olduğu üç eylemden ikisi tamamlanmıştır. Ayrıca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sorumluluğunda olan “Yabancı araştırmacıların Türkiye’de istihdamının kolaylaştırılması” maddesinin de

BTYK bünyesinde oluşturulan UAKK bünyesinde yürütülen çalışmalar neticesinde eylem planından çıkarılmasına karar verilmiştir.

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi (UAKK)

Blim ve Teknoloji İnsan Kaynağı Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilen 12 çalıştaydan ilk ikisinde konuk araştırmacıların sorunları ele alınmış; çalıştay sonuçlarını değerlendirmek için 2008/201 no.lu BTYK kararı ile UAKK kurulmuştur. Görevi ülkemize gelen uluslararası araştırmacıların yaşadıkları sorunları, konu komite üyesi kurumun sorumluluğunda ise çözmek, değilse değişiklik önerisi hazırlayarak karar alacak makama sunmak veya sunulmasını sağlamak olan UAKK, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü, Üniversitelerarası Kurul ve TÜBİTAK temsilcilerinin katılımıyla 2 Şubat 2009, 3 Mart 2009, 14 Ekim 2009 ve 25 Kasım 2009 tarihlerinde dört kez toplanmıştır. UAKK'ın ilk toplantısında oluşturulan "Çalışma/Oturma İzinleri ve Vatandaşlık Süreçleri", "Eğitim", "Akademik Denklik ve Akademik Yükselme" ve "Özlük Hakları ve Sağlık" isimli dört alt çalışma grubu ile birlikte araştırmacının çalışma ve oturma izni alması ve bu izinlerini yenilenmesi süreci, araştırmacının eşinin çalışma izni alması süreci, araştırmacının çocuklarına sunulan eğitim olanakları, araştırmacının diploma denkliğinin sağlanması ve akademik yükselme süreci, sağlık hizmetlerinden yararlanma süreci ve araştırmacının özlük haklarının ülke sınırları arasında taşınabilmesi gibi konular üzerinde çalışılmıştır. Bu toplantılara ait özet bilgi Tablo 2'de bulunmaktadır. UAKK kapsamında 403 sayılı Türk Vatandaşlığı kanununda istisnai olarak vatandaşlığa alınma şartları arasında bilim insanlarına da yer verilmesi, uluslararası araştırmacıların proje teşvik ikramiyesi almasının önündeki engelin kaldırılması, konuk araştırmacıların çalışma izin taleplerinin "Doğrudan Yabancı Yatırımlar" şubesinde değerlendirilmesi, konuk araştırmacılar ve yerli araştırmacıların bilgiye kolay erişimini sağlayabilmek için araştırma portalı ve kurumlararası linkler gibi somut çözümler gerçekleşmiş; UAKK'ın amacına ulaştığı değerlendirilerek, 2008/201 no.lu kararın sonlandırılmasına ve çalışmalarını süren ancak henüz sonuçlanmamış olan konuların ise 2007/201 no.lu Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı adlı karar kapsamında kurulan Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları

Koordinasyon Komitesi (BTİKKK) kapsamında izlenmeye devam edilmesine karar verilmiştir.

Tablo 2. UAKK Toplantıları Hakkında Özet Bilgi

	Toplantı Tarihleri
UAKK	2 Şubat 2009, 3 Mart 2009 14 Ekim 2009, 25 Kasım 2009
Çalışma/Oturma İzinleri ve Vatandaşlık Süreci Çalışma Grubu	11 Şubat 2009, 18 Şubat 2009
Eğitim Çalışma Grubu	13 Şubat 2009
Akademik Yükselme Çalışma Grubu	10 Şubat 2009 17 Şubat 2009
Özlük Hakları ve Sağlık Çalışma Grubu	11 Şubat 2009

Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları Koordinasyon Komitesi (BTİKKK)

UAKK bölümünde bahsi geçen iki çalıştay sonrasında Türkiye'nin bilim insanları için "Cazibe Merkezi" haline getirilmesine yönelik öneriler ve mekanizmaların ele alındığı 10 çalıştay gerçekleştirilmiştir. Bu çalıştaylardan sonuncusu Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Mehmet AYDIN'ın liderliğinde YÖK yöneticileri ve yaklaşık 90 üniversitenin rektörünün katılımıyla 20-21 Şubat 2009 tarihleri arasında TÜBİTAK TÜSSİDE'de gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalıştaylarda elde edilen sonuçlar doğrultusunda BTYK'nın 17 Haziran 2009 tarihinde gerçekleştirilen 19. Toplantısı'nda, görevi, ülkemizdeki araştırmacıların yaşadıkları sorunları, ilgili sorun komite üyesi kurumun sorumluluğunda ise çözmek, değilse değişiklik önerisi hazırlayarak karar alacak makama sunmak veya sunulmasını sağlamak olan Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları Koordinasyon Komitesi (BTİKKK) kurulmuştur. Üyeleri Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı, TOBB olan sekreteryasını Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun yaptığı komitenin çalışma konuları, anılan çalıştaylar sonucunda ortaya çıkan Yönetişimin İyileştirilmesi, Araştırmacıların Gelirlerinin Artırılması, Araştırmaya

Ayrılan Finansmanın Artırılması, Donanımlı BT İnsan Kaynağının Yetiştirilmesi, Ar-Ge Altyapısının Geliştirilmesi, Araştırma Kültürünün Geliştirilmesi, Üniversite-Sanayi İşbirliğinin Geliştirilmesi başlıkları olarak belirlenmiştir. Daimi temsilcileri Genel Müdür veya dengi seviyedeki üst düzey yöneticiler olan ve ilk toplantısını 14 Temmuz 2009 tarihinde gerçekleştiren Komite, anılan konularda çalışmak üzere, ilk toplantısında alınan karar gereği 5 çalışma grubu kurmuş ve bu çalışma gruplarının gerçekleştirdiği çalışmaları izlemek ve çalışmalarla ilgili değerlendirmelerde bulunmak üzere 19 Kasım 2009 tarihine kadar üç kez toplanmıştır (bk. Tablo 3). Görev süresi BTYK'nın 20. toplantısında alınan karar gereği BTYK 22. Toplantısı'na kadar uzatılan Komite'nin bilgi eksikliğinden kaynaklanan, mevzuat ya da kanun değişikliği gerektiren konularla ilgili çalışmaları devam etmektedir.

Tablo 3. Komite ve Çalışma Grupları Toplantı Tarihleri

	1. Toplantı	2. Toplantı	3. Toplantı
BTİKKK	14.07.2009	07.09.2009	06.11.2009
ÇG.1	28.07.2009	18.08.2009	
ÇG.2	23.07.2009	19.08.2009	
ÇG.3	23.07.2009	19.08.2009	
ÇG.4	04.08.2009	25.08.2009	
ÇG.5	03.08.2009	20.08.2009	

TÜBİTAK Bölgesel Ar-Ge Günleri

TÜBİTAK tarafından 2009 yılında bilim teknoloji ve yenilik alanındaki farkındalığı artırmak, bölgesel sorunlara Ar-Ge yoluyla çözümler sunmak ve üniversite-sanayi işbirliğine katkıda bulunabilmek amacıyla Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Mehmet AYDIN'ın himayelerinde üç ayrı bölgede TÜBİTAK Ar-Ge Günü düzenlenmiştir. Düzenlenen etkinliklere bölgede yer alan İllerin Valileri, Üniversitelerin Rektörleri, Belediye Başkanları, Sanayi Odaları Başkanları, Ticaret Odaları Başkanları, Sanayi ve Ticaret Odaları Başkanları, ve Ar-Ge projesi yapan özel sektör temsilcileri ve illerin ilgili

diğer üst düzey kamu yöneticileri katılmıştır. Bu bağlamda Ege Bölgesi TÜBİTAK Ar-Ge Günü 10 Mart 2009'da İzmir'de, Güneydoğu Anadolu Bölgesi TÜBİTAK Ar-Ge Günü 8 Ekim 2009'da Şanlıurfa'da ve Doğu Anadolu Bölgesi TÜBİTAK Ar-Ge Günü 13 Kasım 2009'da Elazığ'da gerçekleştirilmiştir.

1.2.2.Akademik Ar-Ge Destek Faaliyetleri

Akademik Ar-Ge destek faaliyetlerini, proje ve patent destekleri ile yürütmekte olan Araştırma Grupları; Türkiye'nin genel bilim ve teknoloji politikası, hedef, ilke ve yöntemlerine uygun olarak Bilim Kurulunca onaylanmış yıllık programlar veya uzun vadeli hedefler doğrultusunda, alanlarındaki akademik Ar-Ge faaliyetlerini programlamak, değerlendirmek, yönlendirmek, koordine etmek, desteklemek ve yönetmek amacıyla, TÜBİTAK Kuruluş Kanunu uyarınca TÜBİTAK bünyesinde, Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) altında kurulan birimlerdir.

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla TÜBİTAK ARDEB bünyesinde on Araştırma Grubu bulunmaktadır:

- Çevre, Atmosfer, Yer ve Deniz Bilimleri Araştırma Grubu (ÇAYDAG)
- Elektrik, Elektronik ve Enformatik Araştırma Grubu (EEEAG)
- Kamu Araştırmaları Grubu (KAMAG)
- Mühendislik Araştırma Grubu (MAG)
- Sağlık Bilimleri Araştırma Grubu (SBAG)
- Tarım, Ormancılık ve Veterinerlik Araştırma Grubu (TOVAG)
- Temel Bilimler Araştırma Grubu (TBAG)
- Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Grubu (SAVTAG)
- Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Grubu (SOBAG)
- Uzay Araştırma Grubu (UZAG)

1.2.2.1. Proje Destekleri

Araştırma Grupları proje desteklerini;

- Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı (1001 Programı),
- Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı (3501 Programı),
- Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı),
- Hızlı Destek Programı (1002 Programı),
- Evrensel Araştırmacı Programı (EVRENA-1010 Programı),
- Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı (UBAP-1011 Programı),
- Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP-1301 Programı),
- Uluslararası Projeleri Destekleme Programları (2501-2531 Programları)

aracılığı ile, patent desteklerini ise

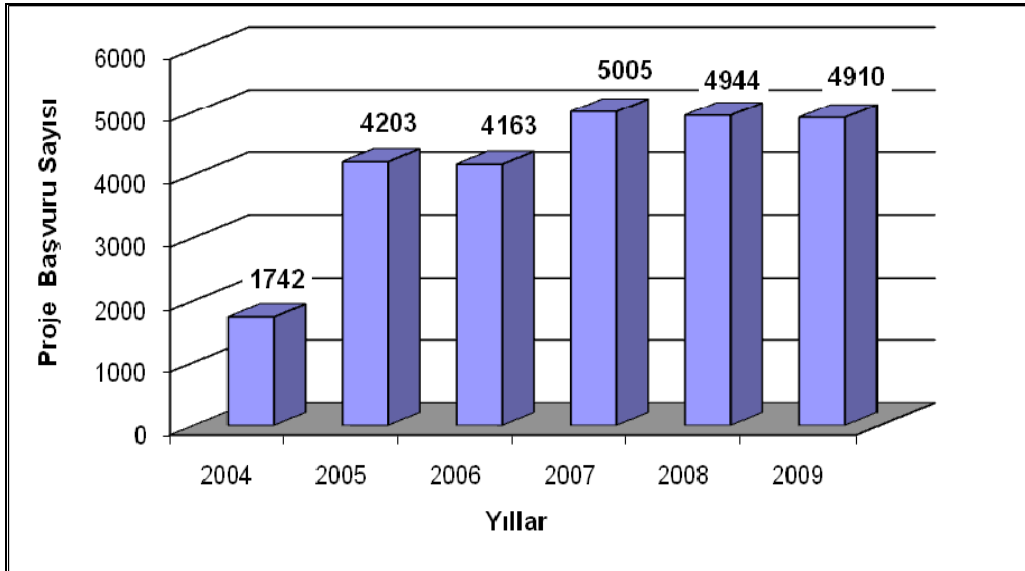
- Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı (1008 Programı)

ile gerçekleştirmektedir.

TÜBİTAK ARDEB destek programlarına yapılan proje başvuruları 2007 yılından itibaren çevrimiçi (online) başvuru sistemi ile alınmaya başlanmıştır. Bu uygulamayla başvuruların değerlendirme süreci kısaldığı gibi, insan gücü ve maddi kaynakların kullanılmasında da önemli ölçüde tasarruf sağlanmıştır. Çevrimiçi başvuru sistemi ile 2007 yılında Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı (1001 Programı) ve Hızlı Destek Programı (1002 Programı), 2008 yılında ise Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı (3501 Programı) ve 2009 yılında Evrensel Araştırmacı Programı (EVRENA-1010 Programı) proje başvuruları alınmaya başlanmıştır. Bu konudaki iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına 2010 yılında da devam edilmesi planlanmaktadır.

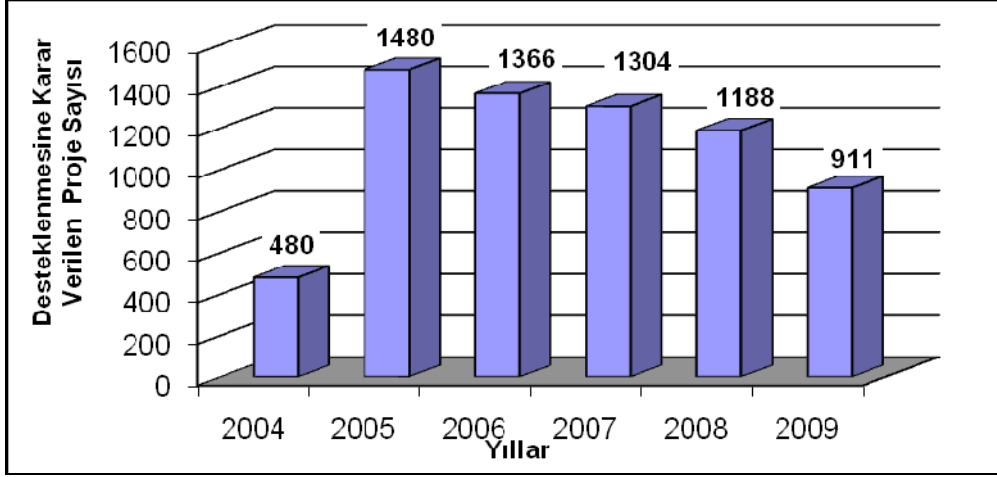
2009 yılında TÜBİTAK ARDEB'e toplam 4.910 proje başvurusu gelmiştir (bk. Şekil 5). Bu sayılar; 1001 Programı projeleri için iki, 1007 Programı projeleri (Kamu projeleri) ve 3501

Programı projeleri için bir proje çağrı dönemini, 1002 Programı projeleri için ise yıl boyunca yapılan başvuruların toplamını kapsamaktadır. Proje başvuruları Araştırma Grupları tarafından oluşturulan 1111 panelde 5.711 panelist tarafından değerlendirilmiştir. Başvuru yapan toplam 4.910 projeden 31 Aralık 2009 tarihine kadar 4.178'inin değerlendirme sonucu belli olmuş, bu projelerden 438'i 2009 yılında desteklenmeye başlanmıştır. Buna, 2008 yılında başvurup 2009 yılında desteklenmesine karar verilen 473 proje de eklendiğinde, 2009 yılında yeni desteklenen toplam proje sayısı 911 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 6). 2009 yılı ikinci döneminde önerilen projelerden 333 adet projenin desteklenmesine karar verilmiştir. Ancak bu projelerin sözleşmeleri 2010 yılında yapılacaktır. Bu sebeple bu projeler 2009 yılında desteklenen projeler içinde yer almamaktadır.

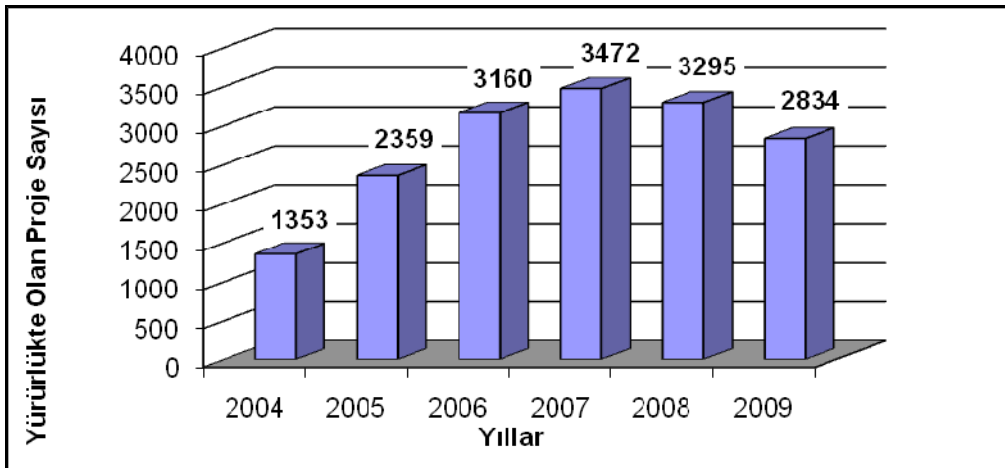
Şekil 5. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yapılan Proje⁴ Başvuru Sayısı

⁴ Araştırma gruplarındaki tüm destek programları kapsamındaki projeler.

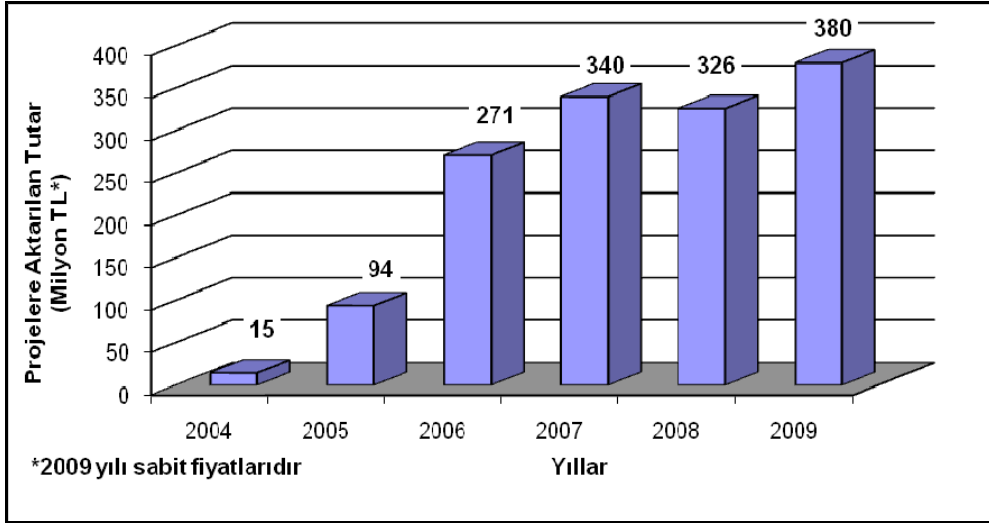
Şekil 6. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Desteklenmesine Karar Verilen (Yeni Başlayan) Proje⁴ Sayısı

2009 yılında yürürlüğe giren 911 proje ile birlikte, 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla yürürlükte olan toplam proje sayısı 2.834 (bk. Şekil 7) olmuştur. 2009 yılı içinde TÜBİTAK ARDEB tarafından projelere aktarılan mali kaynak tutarı ise 380 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 8). 2009 yılında yürürlüğe giren 911 projeye verilmek üzere taahhüt edilen destek bütçesi 194 Milyon TL olup (bk. Şekil 9), yürürlükte olan 2.834 projeye sağlanan toplam destek bütçesi yaklaşık 1.245 Milyon TL'dir. Toplam destek bütçenin %67'sini kamu projeleri oluşturmaktadır.

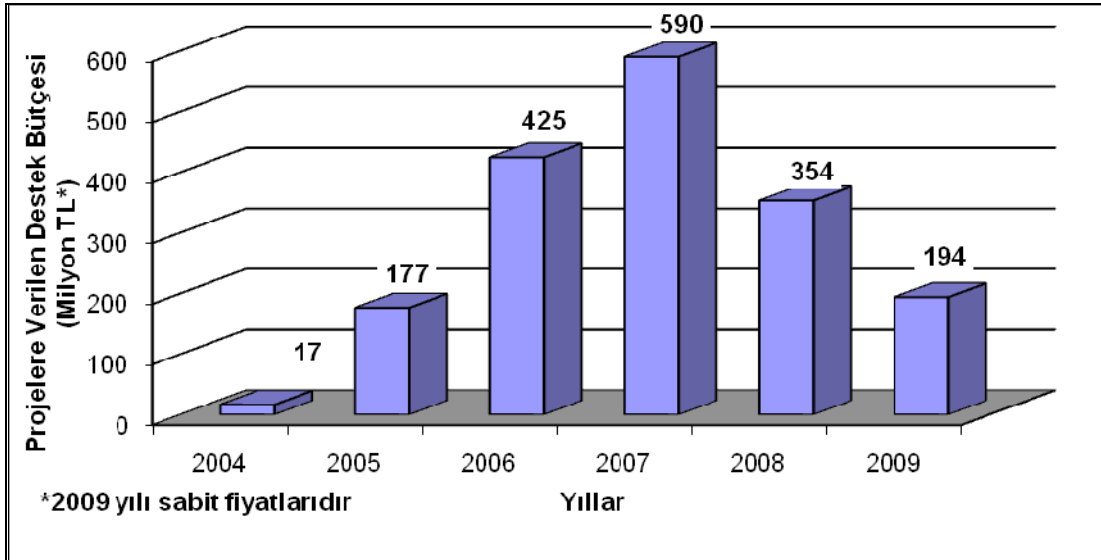

Şekil 7. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Gruplarında (KAMAG ve SAVTAG dahil) Yürürlükte Olan (Devam Eden) Proje⁴ Sayısı

⁴ Araştırma gruplarındaki tüm destek programları kapsamındaki projeler.

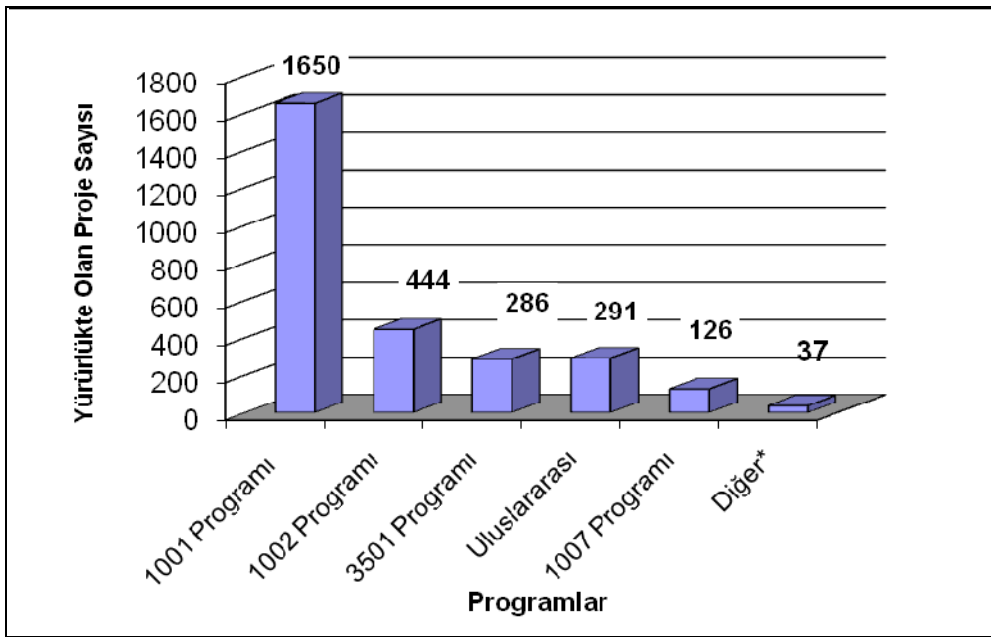
Şekil 8. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Yıllar İtibariyle Projelere⁴ Aktarılan Tutar

Şekil 9. TÜBİTAK ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG dahil) Tarafından Projelere⁴ Verilen Destek Bütçesi

⁴ Araştırma gruplarındaki tüm destek programları kapsamındaki projeler.

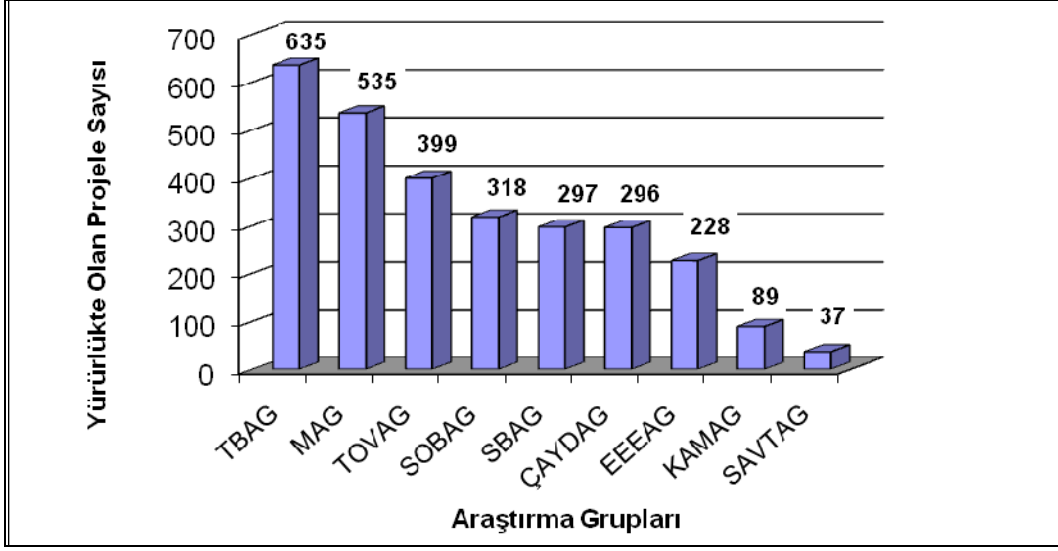
2009 yılında yürürlükte olan projelerin programlara göre dağılımı Şekil 10'da, Araştırma Gruplarına göre dağılımı Şekil 11'de verilmiştir. 2009 yılında başvuran ve desteklenen projelerin Araştırma Gruplarına ve türlerine göre dağılımı Tablo 4'te, başvuran kuruluşlara göre dağılımı Ek 1'de verilmiştir. Yıllar itibarıyla desteklenmesine karar verilen projelere sağlanan toplam destek bütçesinin Araştırma Gruplarına göre dağılımı ise Tablo 5'te verilmiştir. Destek bütçesi, bir projeye proje süresince TÜBİTAK tarafından sağlanan toplam katkıyı ifade etmektedir.

Şekil 10. 2009 Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin⁴ Programlara Göre Dağılımı⁵

⁴ Araştırma gruplarındaki tüm destek programları kapsamındaki projeler.

⁵ Diğer 37 projenin dağılımı ise 3 Adet Bor, 5 Adet SAN-TEZ, 4 Adet AB Çerçeve Programları, 9 Adet İŞBAP, 14 Adet Evrena ve 2 adet Uluslararası Projelere Katılım programı projeleridir. BOREN projeleri Bor Enstitüsü'ne, SAN-TEZ (Sanayi Tezleri) projeleri ise Sanayi Bakanlığı'na aittir. BOREN ve SAN-TEZ proje başvuruları sadece 2006 yılında alınmıştır. Daha sonra ilgili kurumlarca devam ettirilmiştir.

Şekil 11. 2009 Yıl Sonu İtibariyle Yürürlükte Olan Projelerin⁴ Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı

⁴ Araştırma gruplarındaki tüm destek programları kapsamındaki projeler.

Tablo 4. 2009 Yılında Başvuru Yapan ve Desteklenen Projelerin⁴ Araştırma Gruplarına ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı

Grup Adı	1001 Programı Projeleri			1002 Programı Projeleri			3501 Programı Projeleri			1007 Programı Projeleri			Diğer ⁶			Toplam Proje Sayısı		
	B	D	DB	B	D	DB	B	D	DB	B	D	DB	B	D	DB	B	D	DB
ÇAYDAG	267	48	10.835	75	36	795	14	4	873	0	0	0	72	17	3.331	428	105	15.834
EEEAG	208	37	7.047	21	5	103	29	12	1.555	0	0	0	43	9	2.091	301	63	10.796
KAMAG	0	0	0	0	0	0	0	0	0	91	11	46.082	0	0	0	91	11	46.082
MAG	535	74	14.511	132	54	1.178	48	10	1.276	0	0	0	89	17	2.082	804	155	19.047
SAVTAG	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	6	37.005	0	0	0	7	6	37.005
SBAG	351	44	9.907	154	69	1.389	14	5	760	0	0	0	50	17	4.350	569	135	16.406
SOBAG	503	75	11.090	86	27	496	25	13	1.374	0	0	0	30	14	1.809	644	129	14.769
TBAG	746	66	12.217	191	87	1.971	78	9	959	0	0	0	137	28	4.765	1152	190	19.912
TOVAG	592	59	10.531	221	45	1.004	25	2	278	0	0	0	76	11	2.184	914	117	13.997
TOPLAM	3.202	403	76.138	880	323	6.936	233	55	7.075	98	17	83.087	497	113	20.612	4.910	911	193.848

B : Başvuran Proje Sayısı

D : Desteklenen Proje Sayısı

DB : Desteklenen Projelere verilen Toplam Destek Bütçesi (x1000 TL)

⁴ Araştırma gruplarındaki tüm destek programları kapsamındaki projeler.

⁶ EVRENA, İŞBAP, UBAP ve Uluslararası projeleri kapsamaktadır.

Tablo 5. 2004-2009 Yılları Arasında Projelere⁴ Sağlanan Toplam Destek Bütçesinin Araştırma Gruplarına Göre Dağılımı (Milyon TL*)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	TOPLAM
ÇAYDAG	3,3	18,4	13,4	16,5	18,4	15,8	85,7
EEEAG	0,8	12,4	14,9	15	10,1	10,8	64
MAG	2,5	29,1	40,3	41,6	29,3	19,1	161,9
SBAG	1,6	17,6	18	16,7	18	16,5	88,4
SOBAG	0,6	11,2	14,1	23,6	17,5	14,7	81,7
TBAG	5,2	27,7	39,6	44,9	38,4	19,9	175,7
TOVAG	2,9	26	32,6	29,2	21,0	14	125,7
KAMAG	-	34,6	119,9	76,4	72,7	46,1	349,7
SAVTAG	-	-	131,9	326,6	127,5	37	623
TOPLAM	16,9	177,0	424,7	590,4	353,0	193,9	1.755,9

*2009 yılı sabit fiyatlarıdır.

1.2.2.2. Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS)

Vizyon 2023 kapsamında, Türkiye’de bilim ve teknoloji alanında çalışan insan kaynaklarının saptanması amacıyla tasarlanan Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS), dinamik ve internet tabanlı bir sisteme dönüştürülmüştür. Araştırmacıların TÜBİTAK’a yapacakları proje/yayın/etkinlik vb. destek programları başvurularında ARBİS’e kayıt olma zorunluluğu getirilmesi vb. uygulamalarla birlikte, sistemin yıllar içinde araştırmacılar arasında bilinirliği ve kullanımı artmıştır. ARBİS’teki onaylı kayıt sayısı giderek artmakta olup 2006 yılı sonunda 34.000, 2007 yılı sonunda 48.000, 2008 yılı sonunda 56.000 ve 2009 yılı sonunda ise yaklaşık 58.000 onaylı kayıt bulunmaktadır. Kullanıcıların ihtiyaç ve taleplerine en iyi şekilde cevap verebilmek için sistemin içerik iyileştirme çalışmalarına 2009 yılı içinde de devam edilmiştir.

⁴ Araştırma gruplarındaki tüm destek programları kapsamındaki projeler.

1.2.2.3. Yeni Destek Programlarıyla İlgili Gelişmeler

Yeni destek programlarıyla ilgili 2009 yılındaki gelişmeler şöyledir;

Evrensel Araştırmacı Programı (EVRENA-1010 Programı): Bilim insanlarının ülkemizde yürüttüğü çalışmalara yurt dışındaki meslektaşlarının katılmasına destek veren Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı'na (2221 Programı) ek olarak, araştırmacılarımızın TÜBİTAK destekleriyle yürüttüğü projelerin uluslararası boyutlarını zenginleştirmek amacıyla oluşturulmuş bir programdır.

Bu program kapsamında 2009 yılında 32 adet proje başvurusu yapılmıştır. 2008 yılında 1 ve 2009 yılında 3 olmak üzere toplam 4 proje 2009 yılında 1.214.354 TL toplam destek bütçesi ile yürürlüğe girmiştir.

Uluslararası Bilimsel Araştırma Projelerine Katılma Programı (1011 Programı): Bilim insanlarımızın bilimsel çalışmaları için yurtdışında görevlendirilmesine destek sağlayan Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı (2219 Programı) ve ikili işbirliği anlaşmaları kapsamındaki karşılıklı ziyaret/değişim programlarına ek olarak, birçok ulusun araştırmacılarının ve kuruluşlarının ortaklığıyla yürütülen uluslararası projelere (üst/şemsiye proje), ülkemizde istihdam edilmekte olan araştırmacıların katılmak için gerek duydukları desteğin sağlanması amacıyla oluşturulmuş bir programdır.

2009 yılında bu programa 15 adet proje başvurusu yapılmıştır. Bu başvurulardan 1'i 71.284 TL ile desteklenmiştir.

Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (İŞBAP-1301 Programı): Ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş, birim ve gruplar arasında özellikle ülkemizin bilim ve teknoloji öngörülerini doğrultusunda gelişmesini sağlamak üzere, temel bilimler, mühendislik, sağlık bilimleri, sosyal bilimler ve ilgili teknoloji dallarında, ilgili taraflar arasında işbirliğini oluşturmak, artırmak ve bunların somut çıktılara yönelecek şekilde gelişmesini sağlamak üzere önerilecek işbirliği ağlarının ve platformların kurulmasını desteklemeye yönelik bir programdır.

Bu programa 2009 yılında 9 adet proje başvurusu yapılmıştır. 2008 yılında önerilen 1 proje, 2009 yılında 573.950 TL ile desteklenmiştir. 2009 yılında önerilen 3 projenin değerlendirme işlemleri devam etmektedir.

Patent Başvurusu Teşvik ve Destekleme Programı (1008 Programı): Türkiye'nin ulusal ve uluslararası patent başvurularının sayısının artırılması, kişilerin patent başvurusu yapmaya teşvik edilmesi ve ülkemizde fikri ve sınai hakların tescili yönünde bilinçlenmeye katkıda bulunulması amacıyla hazırlanmış bir programdır. 23 Ağustos 2006 tarihinden sonra Türk Patent Enstitüsüne başvuru yaparak başvuru numarası alan T.C. vatandaşları veya Türkiye sınırları içerisinde faaliyet gösteren, Türk hukukuna göre kurulmuş ve Türk tabiiyetinde olan şirketler Patent Teşvik Sistemi kapsamında öngörülen destekten yararlanabilmektedirler. Bu program kapsamında 2009 yılında önerilen ve kabul edilen başvurulara ait bilgiler Tablo 6'de verilmiştir.

Tablo 6. 2009 Yılında Patent Destek Bilgileri

	2007		2008		2009	
	Başvuru	Destek	Başvuru	Destek	Başvuru	Destek
TBF-1	527	457	646	621	779	748
TBF-2	107	101	160	159	227	214
TBF-3	8	4	9	8	5	4
TOPLAM	642	562	815	788	1011	966

TBF-1 : Ulusal Patent Başvuruları İçin/Geri Ödemesiz Destek

TBF-2 : Uluslararası ya da Bölgesel Patent Başvuruları İçin/Geri Ödemesiz Destek

TBF-3 : Uluslararası ya da Bölgesel Patent Başvuruları İçin/Geri Ödemeli Destek

Bu program kapsamında 2009 yılında kabul edilen başvurulara 2.184.494 TL aktarılmıştır.

1.2.3. Teknoloji ve Yenilik Destek Faaliyetleri

TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB), teknolojinin toplumsal faydaya dönüşme sürecini hızlandırmak amacıyla, ülkemiz sanayi kuruluşlarının araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla kurulmuştur. TÜBİTAK TEYDEB bu amaç doğrultusunda destek programları tasarlamakta ve yürütmektedir. Söz konusu destek programlarında yenilikçiliği hedefleyen Ar-Ge projelerinin desteklenmesi, sanayinin uluslararası rekabet etme yeteneğini geliştirecek en önemli araç olarak görülmektedir. Programlar ile Ar-Ge'ye kaynak ayrılmasının özendirilmesi ve başta üniversite-sanayi işbirliğinin

oluşmasına katkı vermesi yanısıra, çağımızın en önemli ekonomik gelişme kaynağı olan bilimsel-teknolojik bilginin toplumsal faydaya (ürüne) dönüştürülmesi süreci de desteklenerek Ar-Ge'ye dayalı yenilikçiliğe daha fazla yatırım yapılması teşvik edilmektedir.

Özel sektöre yönelik oluşturulan Araştırma, Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Destek Programları kapsamında, gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknolojik bilgiyi ürüne, sürece, yönteme veya sisteme dönüştürme aşamalarında yapacağı, teknoloji ve yenilik odaklı araştırma, geliştirme, iyileştirme, işbirliği ve kümeleşme faaliyetlerine ilişkin proje önerileri değerlendirilmekte, izlenmekte ve geri ödemesiz olarak desteklenmektedir. Ayrıca, sanayi kuruluşlarının Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin diğer kamu kurumlarına yaptıkları başvurular çerçevesinde Ar-Ge İndirimi ve Yatırım Teşviği uygulamalarında hakemlik yapılmaktadır.

TÜBİTAK TEYDEB bünyesindeki destek programlarına ilişkin faaliyetler, beş teknoloji grubu ve bir müdürlük ile yürütülmektedir:

- Bilişim Teknolojileri Grubu (BİLTEG)
- Biyoteknoloji, Tarım, Çevre ve Gıda Teknolojileri Grubu (BİYOTEG)
- Elektrik ve Elektronik Teknolojileri Grubu (ELOTEG)
- Makina İmalat Teknolojileri Grubu (MAKİTEG)
- Malzeme, Metalurji ve Kimya Teknolojileri Grubu (METATEG)
- Mali Denetleme ve Sözleşmeler Müdürlüğü (MADES)

Teknoloji Grupları, proje esaslı desteklerini aşağıda belirtilen destek programları çerçevesinde gerçekleştirmektedir:

- 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı,
- 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı,
- 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı,
- 1508 Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı (TEKNOGİRİŞİM),
- 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı.

Tablo 7'de Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında 2004-2009 aralığında proje esaslı desteklere ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Tablo 7. TÜBİTAK TEYDEB Destek Programları Kapsamında Proje Başvuru Sayıları / Yürürlükte Olan Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	(1995-2009) Birikimli Toplam ⁷
BAŞVURU							
Proje Başvurusu	503	595	711	1.498	2.285	2.001	10.161
KOBİ	343	378	446	1.169	1.904	1.625	7.291
BÜYÜK	160	217	265	329	381	376	2.870
Proje Başvurusu Yapan Firma Sayısı	360	434	481	1.052	1.679	1.495	4.752
KOBİ	286	338	372	907	1.524	1.340	4.316
BÜYÜK	74	96	109	145	155	155	436
Proje Başvurusu Yapan Yeni Firma Sayısı	230	254	290	743	1.199	926	4.752
KOBİ	202	226	241	699	1.153	879	4.316
BÜYÜK	28	28	49	44	46	47	436
DEĞERLENDİRME							
Yıl içinde Teknoloji Gruplarında Yapılan Toplantı Sayısı	-	-	-	56	74	115	245
Yıl içinde Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayısı	431	553	647	994	2.165	2.326	9.097
Yıl içinde Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı	374	449	534	732	1.199	1.185	6.122
KOBİ	257	277	327	522	950	934	4.081

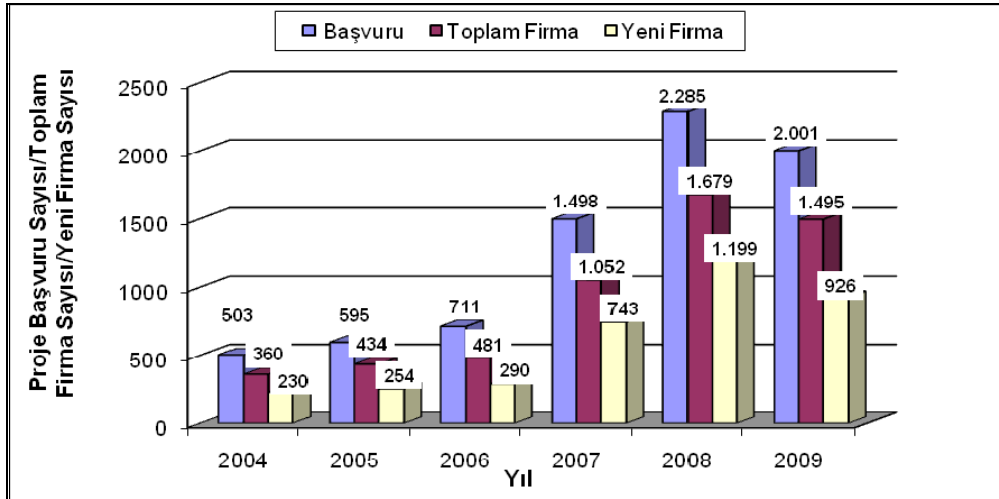
⁷ Birikimli toplam olduğu için fiyatlar cari alınmıştır.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	(1995-2009) Birikimli Toplam ⁷
BÜYÜK	117	172	207	210	249	251	2.041
Destekleme Oranı (%)	%87	%81	%83	%73	%55	%51	%68
Yıl içinde Reddedilen Proje Sayısı	57	104	113	230	880	1.101	2.819
Yıl içinde Revizyon Kararı Verilen Proje Sayısı	-	-	-	32	86	40	156
PROJE DESTEK İZLEME							
31 Aralık itibarıyla Desteklenmekte Olan Proje Sayısı	792	818	961	1.355	1.790	1.792	-
Yıl içinde Sonuçlanan Proje Sayısı	204	242	298	384	583	917	3.595
Desteklenen Projeler Kapsamında, Sunulan Harcama Tutarı (Milyon TL)*	187,59	350,30	506,38	788,85	564,87	1006,50	3.679
TÜBİTAK Tarafından Uygun Bulunan Harcama Tutarı (Milyon TL)*	139,58	295,60	352,53	494,98	412,87	668,70	2.599
Desteklenen Projelere Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL) (TÜBİTAK+DTM)*	84,53	171,74	198,19	298,16	257,43	412,10	1.428,11
KOBİ	35,62	72,12	68,99	119,22	118,92	195,93	590,89
BÜYÜK	48,91	99,62	129,20	178,94	138,50	216,17	837,22
Hibe Destek verilen Firma Sayısı	322	449	437	566	768	1.378	2.296
KOBİ	244	368	349	454	636	1.203	1.995
BÜYÜK	78	81	88	112	132	175	301
Hibe Destek verilen Proje Sayısı	491	718	661	835	1098	1.892	4.785

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	(1995-2009) Birikimli Toplam ⁷
KOBİ	306	476	403	517	732	1.400	3.031
BÜYÜK	185	242	258	318	366	492	1.754
Ön Ödeme Tutarı (Milyon TL)*	-	-	-	10,20	10,22	9,89	28,06

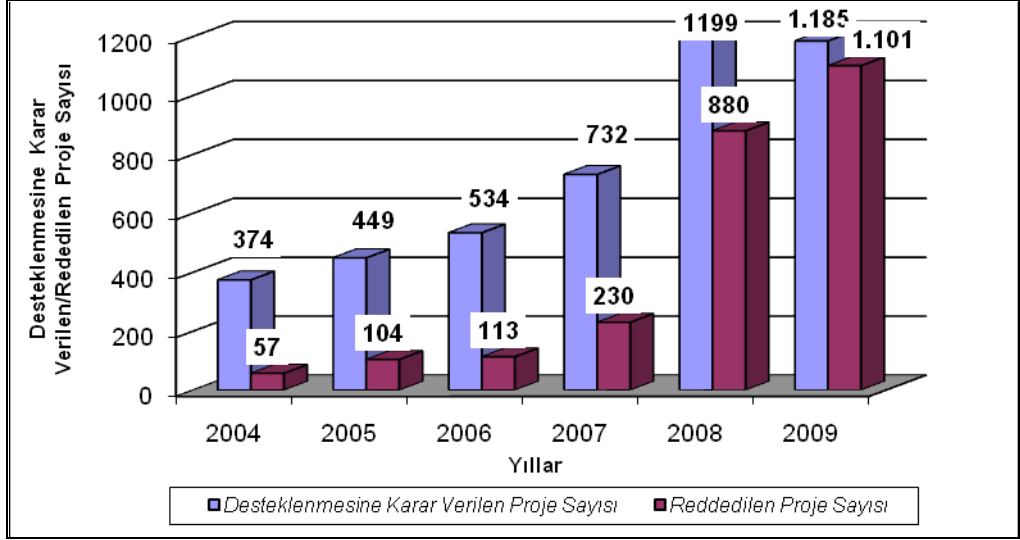
*2009 yılı sabit fiyatlarıdır.

Şekil 12 ve Şekil 13'te Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında yapılan proje başvuru sayısı, başvuru yapan firma sayısı ve yeni firma sayısı ile, yapılan başvurular arasında desteklenmesine karar verilen ve reddedilen proje sayıları yıllar itibarıyla görülmektedir.

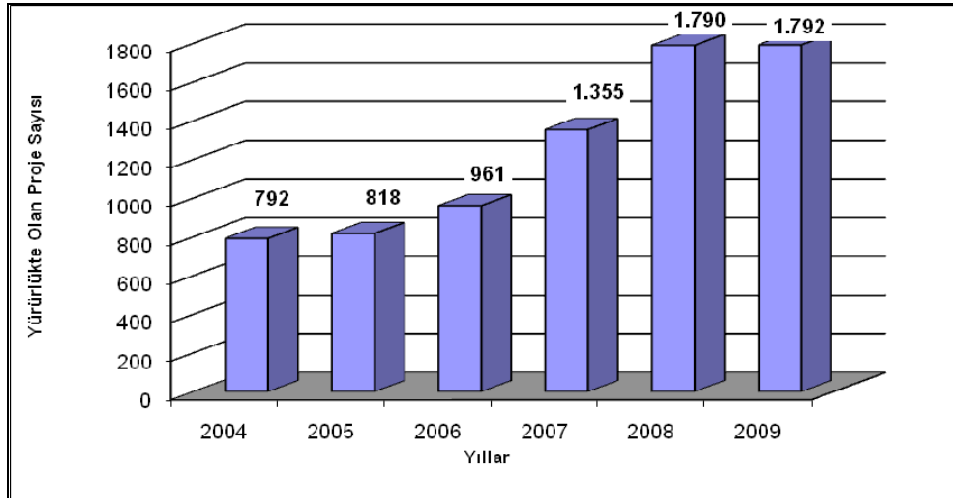
Şekil 12. Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına Başvuran Firma ve Proje Sayıları

⁷ Birikimli toplam olduğu için fiyatlar cari alınmıştır.

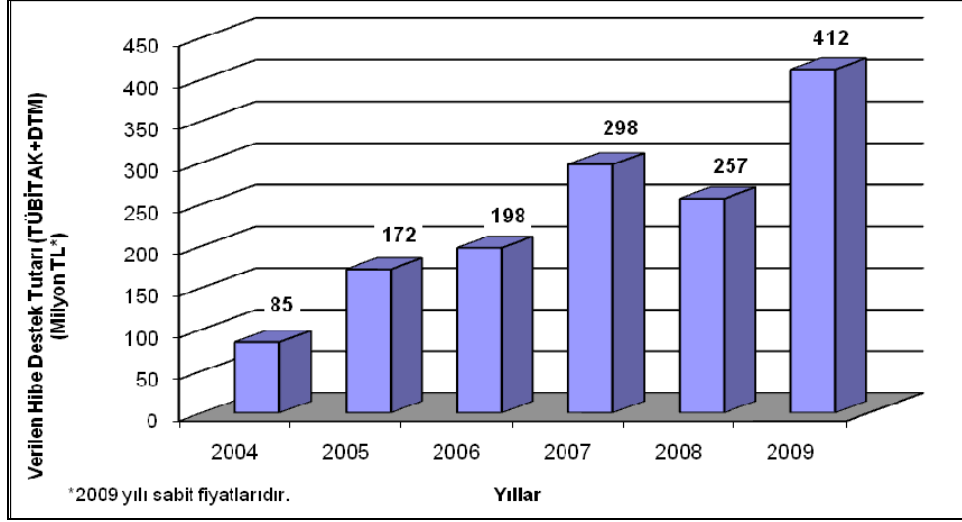

Şekil 13. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen ve Reddedilen Proje Sayısı

Şekil 14 ve Şekil 15’de Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında yıl sonu itibarıyla desteklenmekte olan proje sayıları ve verilen hibe destek tutarı yıllar itibarıyla görülmektedir.

Şekil 14. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayıları

Şekil 15. Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı

1.2.3.1. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 1995 yılından beri TÜBİTAK ile Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) işbirliği içinde yürütülmektedir. Program, firma düzeyinde katma değer yaratan kuruluşların Ar-Ge çalışmalarını teşvik etmek ve bu yolla Türk sanayisinin Ar-Ge yeteneğinin yükseltilmesine katkıda bulunmak üzere oluşturulmuştur.

Tablo 8’de 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında, 2004-2009 aralığında proje esaslı desteklere ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

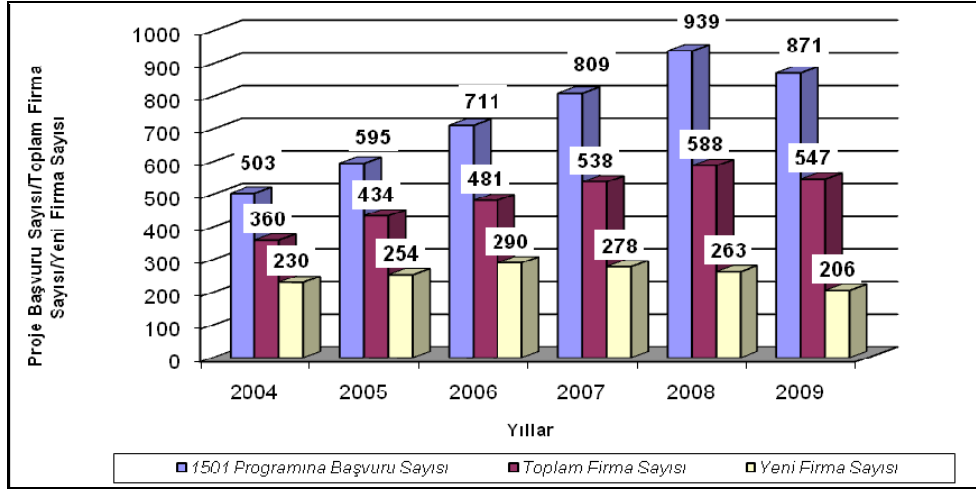
Tablo 8. TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Proje Başvuru Sayıları / Firma Sayıları / Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	(1995-2009) Birikimli Toplam
BAŞVURU							
Proje Başvurusu	503	595	711	809	939	871	6.996
KOBİ	343	378	446	482	564	507	4.243
BÜYÜK	160	217	265	327	375	364	2.753
Proje Başvurusu Yapan	360	434	481	538	588	547	2.631

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	(1995-2009) Birikimli Toplam
Firma Sayısı							
KOBİ	286	338	372	397	435	393	2.195
BÜYÜK	74	96	109	141	153	154	436
Proje Başvurusu Yapan Yeni Firma Sayısı	230	254	290	278	263	206	2.631
KOBİ	202	226	241	233	216	159	2.195
BÜYÜK	28	28	49	45	47	47	436
DEĞERLENDİRME							
Yıl içinde Teknoloji Gruplarında Görüşülen Proje Sayısı	431	553	647	761	957	1.032	6.362
Yıl içinde Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı	374	449	534	566	516	540	4.628
KOBİ	257	277	327	356	285	303	2.619
BÜYÜK	117	172	207	210	231	237	2.009
Yıl içinde Reddedilen Proje Sayısı	57	104	113	165	387	475	1.635
Yıl içinde Revizyon Kararı verilen proje sayısı	-	-	-	30	52	17	99
İZLEME							
Yıl içinde Sonuçlanan Proje Sayısı	204	242	298	384	511	524	3.130
Yıl içinde Verilen Hibe Destek Tutarı (Milyon TL)* (TÜBİTAK+DTM)	84,53	171,74	198,19	298,16	238,11	327,68	1.325,7
KOBİ	43,92	64,89	68,87	119,22	99,61	111,59	488,63
BÜYÜK	40,61	106,85	129,31	178,94	138,50	216,09	837,14

* 2009 yılı sabit fiyatlarıdır.

2009 yılında, programa 547 firma, 871 proje başvurusu yapmıştır. Uygulamanın başlangıcından itibaren programa, toplam 6.996 proje başvurusu yapılmıştır (bk. Şekil 16).

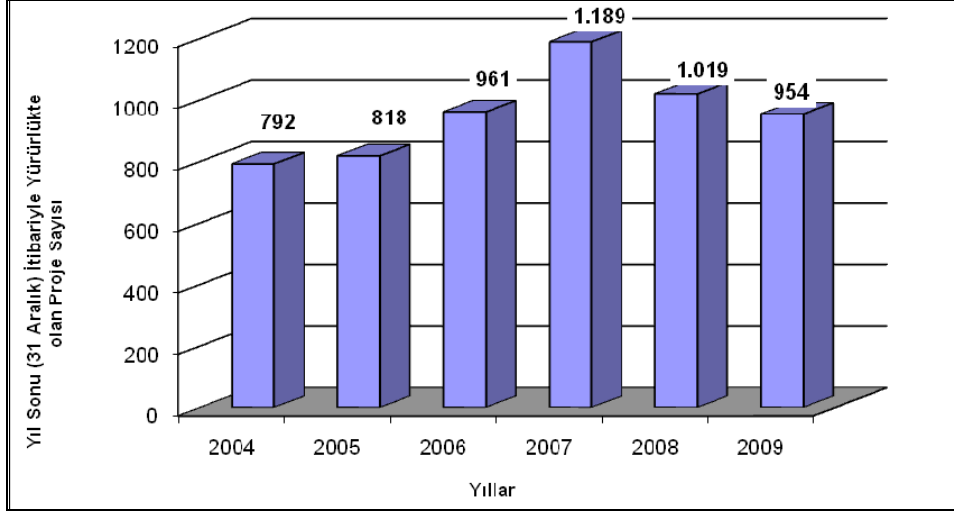

Şekil 16. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına Başvuran Firma ve Proje Sayısı

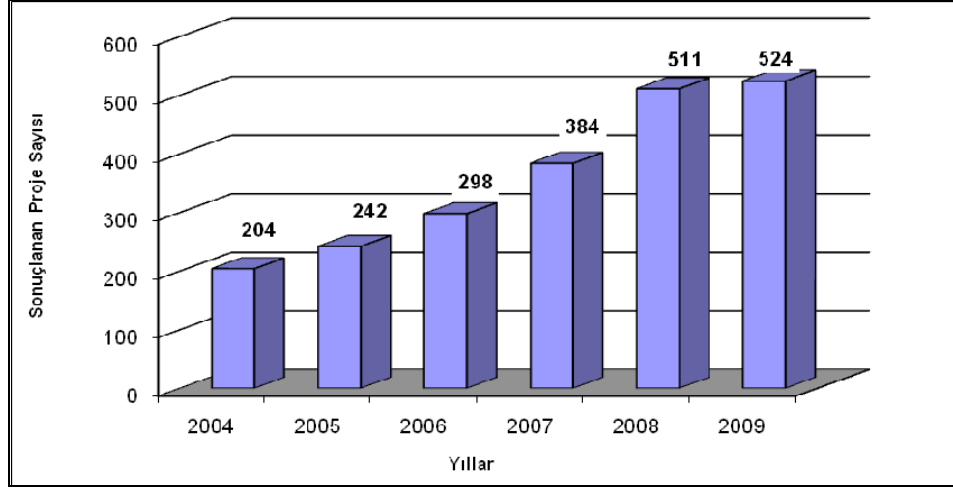
2009 yılında 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'nda, 1.032 projenin değerlendirilmesi yapılmış, 540 projenin desteklenmesine karar verilmiş, 17 proje için revize kararı alınmış ve programın destek kriterlerine uymayan 475 proje reddedilmiştir.

2009 yılında, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında 954 adet proje desteklenmekte olup 255 adet proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir. 2009 yılında, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'nda sonuçlanan proje sayısı 524'tür (bk. Şekil 17, Şekil 18).

Program kapsamında desteklenen projelere 1995-2009 yılları arasında TÜBİTAK-DTM işbirliğinde, toplam 1.325,7 Milyon TL hibe destek sağlanmıştır.

Şekil 17. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayıları

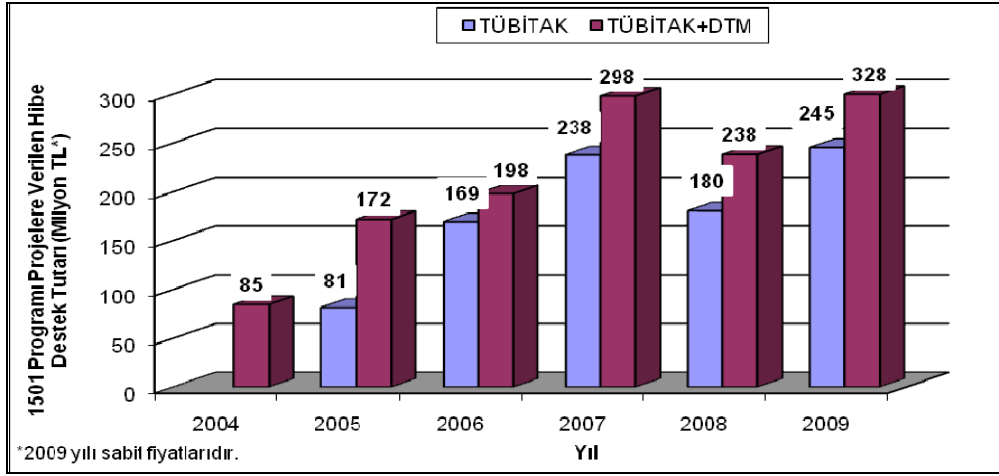

Şekil 18. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yıllar İtibarıyla Sonuçlanan Proje Sayıları

1501 Destek Programı kapsamında desteklenmekte olan ve 2009 yılında hibe destek sağlanan projeler çerçevesinde proje faaliyetlerine ilişkin olarak 674 firma, 1.096 projeye ait 861.975.694 TL harcama sunmuş olup, bu harcamaların 555.709.200 TL'si destek kapsamında değerlendirilmiştir. 2009 yılında, bu kapsamda desteklenmekte olan projelere 327.683.236 TL tutarında hibe destek TÜBİTAK ve DTM kaynaklarından verilmiştir.

Bu tutarın 245.424.834 TL'si TÜBİTAK'ın programa ilişkin bütçesinden, 82.258.402 TL'si DTM tarafından firmalara ödenmiştir (bk. Şekil 19). TÜBİTAK kaynağından

ödenen tutarın, 5.340.871 TL'si teminat karşılığı ön ödeme olarak proje harcamalarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla firmalara aktarılmıştır.

Şekil 19. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Verilen Hibe Destek Tutarı (TÜBİTAK kaynağından yapılan ödeme 2005 yılında başlamıştır.

Bu tarihten önceki ödemeler DTM tarafından yapılan ödemelerdir.)

1.2.3.2. 1503 Proje Pazarları Destekleme Programı

1503 Proje Pazarları Destekleme Programı kapsamında, üniversite, araştırma kurumları ve sanayi kuruluşları arasında etkileşimli teknolojik işbirliği ortamı yaratılması için ulusal ve uluslararası etkinliklere en fazla 15.000 TL destek verilmektedir.

Programda 2009 yılında, Erciyes Üniversitesi, Ostim Organize Sanayi Bölgesi, Mersin Üniversitesi ve Ege Üniversitesi Bilim-Teknoloji Uygulama Araştırma Merkezi'nden 4 adet proje pazarı başvurusu desteklenmiştir.

1.2.3.3. 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

KOBİ ölçeğindeki işletmelerin araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini proje esaslı desteklemek amacıyla 16 Mart 2007 tarihinde 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı başlatılmıştır. Program kapsamında sağlanacak desteklerle KOBİ'lerin, daha rekabetçi olma yönünde, kurumsal araştırma teknoloji geliştirme kültürüne sahip olmaları, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedeflenmektedir.

1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı ile yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya

maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında KOBİ'ler tarafından yürütülen 400.000 TL bütçe ve 18 ay süre ile sınırlı ilk iki projenin, %75 destekleme oranı ile TÜBİTAK tarafından desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu programda, değerlendirme ve karar süreci ortalama 90 gün içinde sonlandırılmaktadır.

16 Mart 2007-31 Aralık 2009 tarihleri arasında 1507 KOBİ Ar-Ge Projeleri Destek Programı kapsamında 2.326 KOBİ ölçeğindeki firma, 2.794 proje başvurusunda bulunmuştur. 2009 yılında, programa 715'i yeni firma olmak üzere, 946 firma 1.024 proje başvurusu yapmıştır. Değerlendirmesi yapılan 1.204 projeden 597 projenin desteklenmesi uygun bulunmuş, 19 proje için revize karar alınmış ve programın destek kriterlerine uymayan 588 projenin desteklenmesi uygun bulunmamıştır (bk. Tablo 9).

Tablo 9. TÜBİTAK 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Proje Başvuru Sayıları / Karar Verilen Proje Sayıları / Hibe Destek Tutarları

	2007	2008	2009	Toplam
Proje başvuru sayısı	578	1.192	1.024	2.794
Firma sayısı	536	1097	946	1.660
Yeni Firma Sayısı		945	715	1660
Karar verilen proje sayısı	225	1.100	1.185	2.510
Destek kararı verilen	162	641	597	1.400
Reddedilen Proje	63	459	588	1.110
Sonuçlanan Proje Sayısı	-	72	384	456
Ödenen Destek Tutarı (Milyon TL)*	-	18,95	80,71	98,29

*2009 yılı sabit fiyatlarıdır.

31 Aralık 2009 itibarıyla, Program kapsamında 765 adet proje desteklenmekte olup yıl içinde sonuçlanan proje sayısı 384'dür. 285 adet proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir.

1507 Destek Programı kapsamında desteklenmekte olan ve 2009 yılında hibe destek sağlanan projeler çerçevesinde proje faaliyetlerine ilişkin olarak 719 firma, 764 projeye ait 138.355.500 TL harcama sunmuş olup bu harcamaların 107.617.764 TL'si destek kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, desteklenmekte olan projelere 2009 yılında TÜBİTAK kaynaklarından 80.713.323 TL tutarında hibe destek verilmiştir.

2009 yılında verilen hibe destek tutarının 4.047.821 TL'si teminat karşılığı ön ödeme olarak proje harcamalarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla firmalara aktarılmıştır.

1.2.3.4. 1508 TEKNOGİRİŞİM Destek Programı

1508 Destek Programı, girişimcilik olgusunun teknoloji ve yenilik odaklı firmalara yönelmesini ve lisans, yüksek lisans veya doktora düzeyinde eğitilmiş öğrenci ve mezunların bilgi ve araştırmalarını ticari ve katma değeri yüksek ürünlere dönüştürebilmelerini teşvik etmek amacıyla 16 Mart 2007 tarihi itibarıyla 1508 Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme Programı (TEKNOGİRİŞİM) olarak uygulamaya alınmıştır.

Program kapsamında, girişimcilerin firmalarını kurmalarının ardından, proje giderlerinin %75 oranında, en fazla 100.000 TL ve bir yıl süre ile desteklenmesi öngörülmektedir.

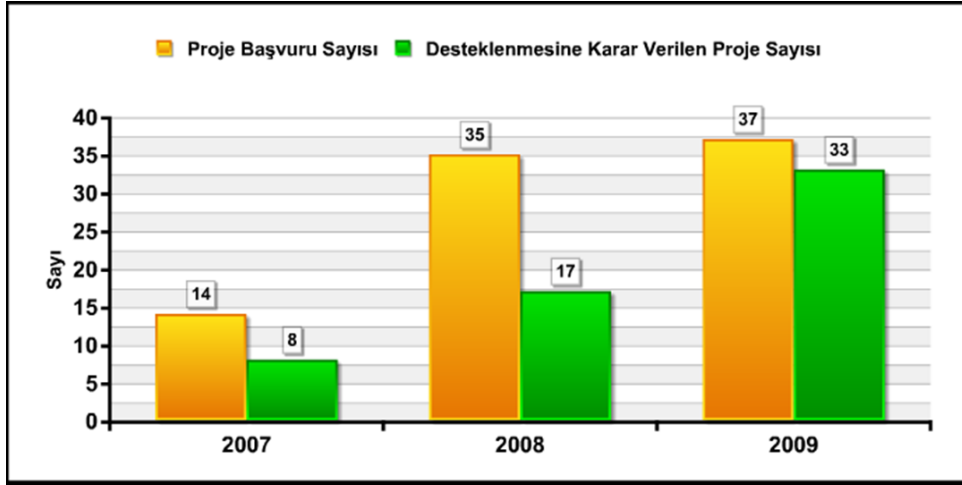
16 Mart 2007 tarihinde başlatılan Programa, 2007-2009 yıllarında toplam 287 girişim proje başvurusu yapılmıştır. 2009 yılında, program kapsamında, 69 girişim proje başvurusu gerçekleştirilmiştir. 2009 yılında, 42 girişim projesinin inceleme ve değerlendirme süreci tamamlanmış olup bunlardan 15 projenin desteklenmesi uygun bulunmuş, 1 proje için revize karar alınmış ve programın destek kriterlerine uymayan 26 projenin desteklenmesi uygun bulunmamıştır. Program kapsamında, Mart 2007 tarihinden bu yana, 42 girişimci firmasını kurmuştur.

1508 Destek Programı kapsamında, firmasını kuran 14 girişimciye 2009 yılında, 701.117 TL hibe destek sağlanmış olup, söz konusu destek tutarının 114.970 TL'si teminat karşılığı ön ödeme olarak proje harcamalarının gerçekleştirilmesi amacıyla TÜBİTAK kaynaklarından aktarılmıştır.

1.2.3.5. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

1509 Destek Programı, uluslararası ortak proje destek programlarında (EUREKA, EUROSTARS, vb.) yer alan, sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın Türkiye'de yerleşik katma değer yaratan kuruluşların araştırma, teknoloji geliştirme ve yenilik nitelikli projelerine, Büyük Ölçekli kuruluşlar için %50 - %60, KOBİ'ler için %75 oranında hibe şeklinde destek sağlanması amacıyla, 8 Temmuz 2007 tarihi itibarıyla "1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı" olarak başlatılmıştır.

2009 yılında, programa 8'i ilk kez başvurmak üzere 31 firma, toplam 37 proje başvurusu yapmıştır. Program kapsamında 48 projenin değerlendirilmesi yapılmış olup 33 projenin desteklenmesine karar verilmiş, 3 proje için revize kararı alınmış ve programın destek kriterlerine uygun olmayan 12 proje reddedilmiştir (Şekil 20). 31 Aralık 2009 itibarıyla, 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'nda desteklenmekte olan proje sayısı 43 olup 13 proje önerisinin değerlendirme süreci devam etmektedir.

Şekil 20. 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Kapsamında Yapılan Proje Başvuru Sayısı ve Desteklenmesine Karar Verilen Proje Sayısı

1509 Destek Programı kapsamında desteklenmekte olan ve 2009 yılında hibe destek sağlanan projeler çerçevesinde proje faaliyetlerine ilişkin olarak 16 firma, 18 projeye ait 5.058.702 TL harcama sunmuş olup bu harcamaların 4.438.213 TL'si destek kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, desteklenmekte olan projelere 2009 yılında TÜBİTAK kaynaklarından 3.004.019 TL tutarında hibe destek verilmiştir.

2009 yılında verilen söz konusu hibe destek tutarının 384.074 TL'si teminat karşılığı ön ödeme olarak proje harcamalarının gerçekleştirilebilmesi amacıyla firmalara aktarılmıştır.

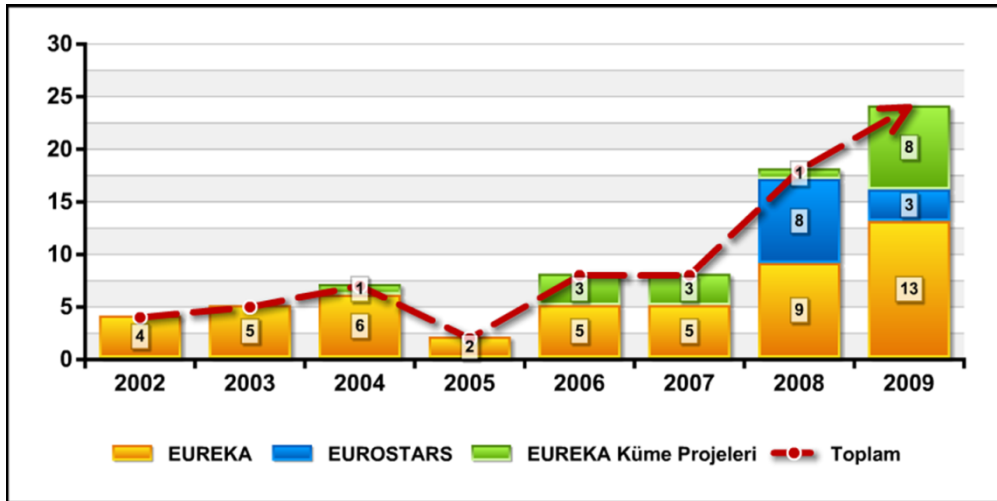
EUREKA, Avrupa ülkelerindeki firmaların, üniversitelerin ve araştırma kuruluşlarının dünya pazarlarındaki rekabet gücünü arttıracak ileri teknolojilerin, ürünlerin ve hizmetlerin araştırılmasını ve geliştirilmesini, uluslararası ortak projeler oluşturulmasını ve yürütülmesini teşvik etmek için oluşturulmuş bir ağ yapısıdır.

EUREKA, 1985'te Türkiye'nin de içinde bulunduğu 19 Avrupa ülkesi ve AB Komisyonu tarafından kurulmuştur. Zaman içerisinde EUREKA ağının etkisinin ve

işlevselliğinin artmasıyla EUREKA programına üye olan ülkelerin sayısı da artmış ve Avrupa ülkelerinin neredeyse tamamı, Avrupa dışından da Rusya ve İsrail gibi ülkelerin de katılımıyla EUREKA üye ülkelerinin sayısı 38'e yükselmiştir.

8 Temmuz 2007 tarihi itibarıyla, EUREKA projeleri "1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı" kapsamında desteklenmektedir. Ülkemizin EUREKA'daki etkinliği ve proje sayısını arttırmak için bilişim ve telekomünikasyon sektörüne yönelik yapılan çalışmaların ardından, EUREKA bünyesinde başlatılan ve KOBİ'lerin daha avantajlı desteklenmesini amaçlayan EUROSTARS programında ve EUREKA bünyesinde farklı sektörler için oluşturulan özel işbirliği mekanizmaları olan EUREKA Kümelerinde yer alan projelere firmalarımızın katılımının sağlanması yönünde faaliyetlerde bulunulmuştur. Ayrıca 2007 yılında başlatılan İsrail-Türkiye ikili işbirliğinin de devamlılığı sağlanmış ve iki ülke firmaları arasında ortak Ar-Ge projeleri başlatılması için yeni bir proje çağrısı açıklanmıştır.

Bahsedilen faaliyetler doğrultusunda ülkemizin EUREKA programı kapsamındaki proje sayılarında önemli bir artış olmuştur. Bir önceki yıl, 2007-2008 yıllarını kapsayan Slovenya dönem başkanlığı sırasında ülkemizin 9 EUREKA projesi bulunurken bu sayı 2008-2009 Portekiz dönem başkanlığında 13 olarak gerçekleşmiştir. Ülkemizin 2002-2009 yılları arasındaki proje sayısının artışı da Şekil 21'de özetlenmektedir.

Şekil 21. Türkiye'nin EUREKA Kapsamında Proje Başvurularının Dağılımı

1.2.3.6. TÜBİTAK TEYDEB'in Katıldığı ERA-NET Projeleri

Avrupa Birliği Çerçeve Programları (AB ÇP) kapsamında bir uygulama aracı olarak kullanılmakta olan ERA-NET projeleri, Avrupa Birliği üyesi ve Avrupa Birliği üyeliğine aday olan ülkelerde, ulusal ve bölgesel araştırma programları arasında koordinasyon sağlayarak, araştırma programlarının geliştirilip güçlendirilmesini hedeflenmektedir. Bu kapsamda, TEYDEB tarafından 2009 yılı içerisinde yürütülen 8 adet ERA-NET Projesine ilişkin bilgiler aşağıda verilmektedir.

- **eTranet Projesi**

eTranet projesi AB 6. ÇP altında bulunan ve Avrupa Komisyonu tarafından fonlanan bir koordinasyon projesidir. Avrupa'dan 13 ülkenin de içinde bulunduğu bir konsorsiyumun yer aldığı projede Türkiye'yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir. Projenin amacı ülkelerin Ar-Ge destek sistemlerinin imalat sanayinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımını artırmak üzere koordinasyonunu sağlamaktır. Söz konusu proje kapsamında, projeye katılan ülkeler arasında imalat sanayinde bilgi ve iletişim teknolojileri alanında işbirliğinin artırılması ve ortak projeler yaratılmasına yönelik koordinasyon çalışmaları yürütülmüştür. 2009 yılı içerisinde proje başarıyla tamamlanmıştır.

- **CORNET Projesi**

CORNET, AB 6. ÇP kapsamında AB komisyonu tarafından desteklenen bir ERA-NET projesi olup ulusal ve bölgesel kolektif araştırma programları arasında bilgilerin karşılıklı paylaşımı ve işbirliklerinin oluşturulması için kurulmuş bir platformdur. Bu proje çerçevesinde temel hedef, belli bir alan ya da sektördeki birlik, vakıf, dernek, federasyon veya geniş bir KOBİ grubu için ortak olan bir problemin çözümünü sağlayacak bir Ar-Ge projesi yaparak sonuçların en geniş şekilde ilgili KOBİ'lere yayılmasını sağlamaktır. CORNET projesi, 28 Şubat 2008 tarihinde tamamlanmış ve Avrupa Komisyonu tarafından CORNET II projesi olarak 2010 yılının Mart ayına kadar uzatılmıştır. CORNET II'ye Avrupa'daki 14 ülkeden 19 program katılmakta ve Türkiye'yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir.

CORNET II'nin 2009 yılı içerisinde Macaristan, Avusturya ve Slovenya'da yapılan konsey toplantılarına katılım sağlanmıştır. CORNET II konseyi tarafından 2009 ve sonraki yıllarda gerçekleştirilecek çağrılarda EUREKA EUROSTARS'ın değerlendirme sisteminin kullanılmasına karar verilmiştir.

Türkiye’de sektörel olarak faaliyet gösteren araştırma ve teknoloji geliştirme kuruluşları araştırılmış ve bir liste hazırlanmıştır. Ayrıca kolektif araştırma yapacak birlik, vakıf, dernek, federasyonlar ve KOBİ grupları araştırılarak, CORNET II çağruları ile ilgili bilgiler iletilmiştir. CORNET II 6. çağrısına başvuruda bulunan Seramik Araştırma Merkezi’nin Jeopolimerizasyon Yöntemi İle Çevre Dostu Seramik Karo Üretimi başlıklı projesi 2009 yılı içerisinde değerlendirilmiş ve projeye destek kararı verilmiştir. CORNET II projesi kapsamında 2009 yılı içerisinde 7. ve 8. çağrı gerçekleştirilmiştir. Türkiye’den 7. çağrıya Sıvı CO₂ Koşullarına Uygun Yeni Enzim Sistemlerinin Geliştirilmesi ve Hijyen Gerektiren Alanlarda Kullanımı başlıklı proje önerisi sunulmuş ve değerlendirme sonucunda desteklenmesine karar verilmiştir.

• **CROSSTEXNET Projesi**

CROSSTEXNET (Textiles at the Cross Roads of New Applications), AB 7.ÇP kapsamında AB komisyonu tarafından desteklenmesi uygun bulunan bir ERA-NET projesi olup Avrupa’da katma değeri yüksek teknik/akıllı tekstillere yönelik desteklerin ve uluslararası / disiplinlerarası araştırmaların artırılması ile tekstillerin bir çok endüstriyel sektörde ve yeni uygulama alanlarında tercih edilen malzemeler haline getirilmesinin sağlanmasını ve böylece, Avrupa tekstil endüstrisinin küresel rekabet gücünün artırılmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu amaca yönelik olarak, Avrupa genelinde ortak ve daha verimli fonlama politikaları ve birbiri ile uyumlu destek mekanizmalarının oluşturulması, Avrupa’daki tekstil firmaları/tekstil araştırma kurumları arasında uluslararası bilgi alışverişinin ve işbirliğinin artırılması, projeye katılan ülkelerin ortak bir destek programı oluşturmaları ve proje boyunca 4 kez ortak proje çağrısına çıkılması, tekstil araştırmalarının sürekliliğini sağlayacak mekanizmaların oluşturulması ve KOBİ’lerin daha fazla araştırma projesi yapabilmelerine yardımcı olunması da projede hedeflenmektedir.

CROSSTEXNET projesi 1 Kasım 2009 tarihinde başlamış ve halen AB Komisyonu ile proje kontratı imzalanması aşamasında bulunmakta olup 31 Ekim 2012 tarihinde (36 ay) sona erecektir. Projeye, Conseil Régional Nord Pas de Calais (Fransa) koordinatörlüğünde, Avrupa’dan 17 adet bölgesel veya ulusal bazda araştırmalara destek veren kuruluş katılmakta ve Türkiye’yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir.

• **MNT-ERA.NET II Projesi**

MNT-ERA.NET Projesi, Avrupa ülkeleri arasında Mikro- ve Nanoteknoloji (MNT) alanında destek ve işbirliği sağlamak için oluşturulmuş, ERA-NET projesi altında AB

7.ÇP kapsamında yürütülen bir projedir. Projenin amacı mikro ve nanoteknoloji konusunda araştırma, teknoloji geliştirme ve planlama desteği vererek Avrupa endüstrisinde rekabeti güçlendirmektir. Projenin başlangıç-bitiş tarihleri 1 Mart 2009 – 31 Eylül 2011 olarak belirlenmiştir. MNT-ERA.NET Ocak 2004 tarihinde başlatılmıştır ve şu anda 21 Avrupa ülkesinin ve bölgelerinin katılımıyla FFG (Avusturya) koordinatörlüğünde MNT-ERA.NET II olarak devam etmekte ve Türkiye'yi TÜBİTAK TEYDEB temsil etmektedir. Diğer katılımcıları ise; DGOEER (Belçika/Wallonia), RPF (Kıbrıs), CSNMT (Çek Cumhuriyeti), TEKES (Finlandiya), OSEO Innovation (Fransa), CRMP (Fransa/Midi-Pyrénées), VDI/VDT-IT (Almanya), PTKA (Almanya), NKTH (Macaristan), Nordic Innovation Centre (Kuzey Ülkeleri), NCBIR (Polonya), FCT (Portekiz), CNMP (Romanya), SAS (Slovakya), MHEST (Slovenya) Basque Government (İspanya/Basque Country), Innobasque (İspanya/Basque Country), VINNOVA (İsveç) ve OPET (İsviçre) oluşturmaktadır. MNT-ERA.NET II Projesine katılım, gerek TÜBİTAK açısından benzer Avrupa kurumlarıyla işbirliği yapmak gerekse ülkemiz firmalarının Avrupa firmalarıyla mikro ve nanoteknoloji gibi gelişime açık bir alanda ortak proje üretilmesi ve yürütülmesi açısından fırsat olarak değerlendirilmektedir.

- **MATERA / MATERA+ Projeleri**

TÜBİTAK TEYDEB, AB 7.ÇP kapsamında, 1 Şubat 2005 tarihinde başlayıp, 31 Mayıs 2011 tarihinde sona erecek MATERA (ERA-NET Materials) Projesi ile 1 Ocak 2009 tarihinde başlayıp 31 Aralık 2013 tarihinde sona erecek MATERA+ Projesi'nin üyesidir. MATERA/MATERA+ projelerinin amacı; Malzeme Mühendisliği alanında Avrupa firmaları/araştırma kuruluşları/üniversiteleri arasındaki işbirliğinin geliştirilmesidir. Birbirinin devamı niteliğindeki bu iki proje, gerek TÜBİTAK açısından benzer Avrupa kurumlarıyla işbirliği yapması, gerekse ülkemiz firmalarının Avrupa firmalarıyla Malzeme Mühendisliği alanında ortak proje üretmesi / yürütmesi açısından fırsat olarak değerlendirilmektedir. MATERA/MATERA+ projesi koordinatör ülkesi/organizasyonu Finlandiya/TEKES'dir. MATERA/MATERA+ projesi üye ülkeleri / organizasyonları aşağıdaki gibidir:

- National Centre for Research and Development (NCBiR) / Polonya
- The Ministry of Higher Education, Science and Technology (MHEST) / Slovenya
- Madrid Region/Comunidad de Madrid (madri+d) / İspanya

- The Basque Innovation Agency (Innobasque) / İspanya
- Federal Office of Professional Education and Technology (OPET) / İsviçre
- Finnish Funding Agency for Technology and Innovation (TEKES) / Finlandiya
- The Academy of Finland (AKA) / Finlandiya
- The Research Council of Norway (RCN) / Norveç
- The Institute for the Promotion of Innovation by Science and Technology of Flanders (IWT) / Belçika/Flanders
- Walloon Public Service (DGOEER) Belçika/Wallonia
- Ministry of Innovation, Science, Research and Technology of the State of North Rhine-Westphalia (MIWFT) / Almanya/ North Rhine-Westphalia
- The Icelandic Centre for Research (RANNIS) / İzlanda
- Enterprise Ireland (EI) / İrlanda
- Ministry of Science and Technology (MOST) / İsrail
- Ministry Of Education, University and Resarch (MIUR) / İtalya
- The Latvian Council of Science (LCS), University of Latvia / Institute of Solid State Physics / Litvanya
- The National Research Fund (FNR) / Lüksemburg
- Invest Northern Ireland (Invest NI) Kuzey İrlanda / İngiltere
- TÜBİTAK

Belçika, Finlandiya, İzlanda, İrlanda, İsrail, İtalya, Litvanya, Lüksemburg, Norveç, Polonya, İspanya ve İsviçre ve ülkemiz firmalarının katıldığı MATERA+ proje çağrısı 16 Mart 2009 tarihinde açılarak 15 Mayıs 2009 tarihinde kadar ön proje başvurularını kabul etmiştir. 1-2 Ekim 2009 tarihlerinde yapılan son MATERA/MATERA+ projeleri toplantılarına TÜBİTAK ev sahipliği yapmıştır. Bu toplantıda (114 ön proje başvurusu arasından) MATERA+ kapsamında son başvuruları kabul edilecek projeler belirlenmiştir. MATERA/MATERA+ projesi katılımcıları ile TÜBİTAK MAM Malzeme, Kimya ve Enerji Enstitüleri ziyaret edilmiştir. Bu ziyaret hem TÜBİTAK, hem de misafir katılımcılar açısından çok olumlu geçmiştir. MATERA+ kapsamındaki proje çağrısı kapsamında 15 Ocak 2010 tarihine kadar nihai proje başvuruları kabul edilecektir. 34 nihai proje başvurusu beklenen çağrı kapsamında ülkemiz firmalarının da yer aldığı 4 nihai proje başvurusu beklenmektedir. Desteklenecek projeler Nisan

2010 tarihinde belirlenecektir. Toplam proje bütçesinin 20 milyon Euro civarında olması beklenmektedir.

• **MANUNET Projesi**

MANUNET, 2004 yılında MANUNET SSA (Specific Support Action) olarak Bask Hükümeti inisiyatifi ile başlatılmış bir projedir. 2004-2006 yılları arasında Avrupa'da yapılan imalat aktivitelerinin ağırlığı, bölgeler tarafından sağlanan destekler incelenmiş ve bu çalışmalara dayalı olarak MANUNET: Walking towards a European regionally-based research area on new processes and flexible intelligent manufacturing systems başlığı ile proje 2006 yılında Avrupa Komisyonu'na sunulmuştur. Komisyon, 2.696.220 Euro bütçe ile 1 Nisan 2006 – 31 Ekim 2010 tarihleri arasında projenin desteklenmesine karar vermiştir.

Projenin temel amacı, üretim teknolojilerine dayalı konularda araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetlerini arttırmak, ERANET kapsamında özellikle KOBİ firmaları arasında ortak proje geliştirme çalışmalarına katkı sağlamaktır. MANUNET projesi, projelerin desteklenmesinde ulusal / bölgesel araştırma ve teknoloji geliştirme destek mekanizmalarının kullanılmasını öngörmekte, destekler ortak firmaların yerleşik olduğu ülkelerin/bölgelerin ajansları tarafından sağlanmaktadır.

Proje konsorsiyumu en az 2 ülkeden ya da 2 farklı ülkeye ait bölgeden 2 farklı KOBİ firmasının katılımı ile oluşabilecektir.

Büyük şirketler, akademik araştırma grupları, üniversite ve diğer organizasyonların projeleri katılımı yukarıda belirtilen 2 farklı ülkeden 2 KOBİ firmasının katılımı şartının sağlanmasından sonra mümkün olabilecektir.

Projede halen tam üye olarak 6 ülke (Estonya, Almanya, Romanya, Slovakya, Slovenya), 14 bölge (Basque Country, Catalonia, East Netherlands, Emilia Romagna, Flanders, Lower Austria, Lower Silesia, Navarra, North Rhein Westfalia, Northern Ireland, Piedmont, Tuscany, Wallonia and Western Greece), ilgili ortaklar olarak 3 ülke (Avusturya, Fransa, İsviçre) ve 6 bölge (Aragon, East Midlands, Provence, Styria, Tampere and Valencia) temsil edilmektedir.

MANUNET Projesi üyeleri MANUNET II Projesi işbirliklerini sürdürmek istemektedirler. MANUNET II Projesine katılım, gerek TÜBİTAK açısından benzer Avrupa kurumlarıyla işbirliği yapmak, gerekse ülkemiz firmalarının özellikle KOBİ'lerin Avrupa firmalarıyla ortak proje üretmesi ve yürütmesi açısından fırsat olarak değerlendirildiğinde, projeye katılım kararı alınmıştır. Programın, 2011-2014 yılları

arasında 4 proje çağrısını kapsamı planlanmaktadır. MANUNET II Projesi ile ilgili hazırlıklar tamamlanmış, 21 Aralık 2009 itibari ile Avrupa Komisyonu 7. Çerçeve Programı Elektronik Öneri ve Sunuş Sistemine girilmiştir.

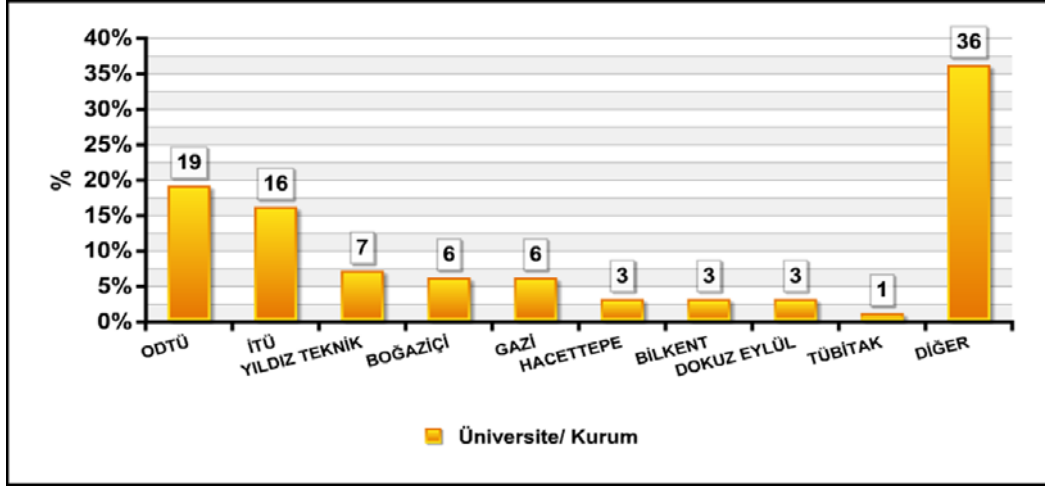
2009 Yılı Kasım Ayında, Barcelona MANUNET 2010 Çağrısı ve MANUNET II Proje Hazırlık Toplantısına katılmıştır. Bu toplantılarda TEYDEB'in proje destekleme sistemi konusunda, MANUNET II Projesi kapsamında üstlenebileceğimiz görevler ve bütçe konusunda bilgi verilmiştir. MANUNET 2010 Proje Çağrısına katılım kararı alınmış, bunun için gerekli Bilim Kurulu Kararı alınmış ve ilgili belgeler imzalanarak ve koordinatör ülkeye (Bask Hükümeti) gönderilmiştir.

1.2.3.7. Destek Programları Kapsamında Üniversite – Sanayi İşbirliği Faaliyetleri

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları kapsamında proje önerilerinin değerlendirilmesi ve desteklenen projelerin dönemsel faaliyetlerinin izlenmesi için üniversite ve araştırma kurumlarında görevli bilim insanlarıyla işbirliği yapılmaktadır. 2009 yılında, 1.880 bilim insanı destek programlarının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görevlendirilmiştir. Bu bilim insanlarından 501'i ilk kez değerlendirme ve izleme süreçlerinde yer almıştır. Destek programları kapsamında, 1995-2009 yılları arasında 105 üniversiteden, 3.172 farklı bilim insanı değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev almıştır. Türkiye'nin farklı yerlerindeki bilim insanlarının, kuruluşları yerinde değerlendirmek üzere ziyaret etmesi, bilginin yayılmasına ve uzun vadede üniversite ve sanayi arasında kalıcı bağların oluşmasına katkıda bulunmaktadır.

Destek programlarına başvuran proje önerilerinin değerlendirmesinde yer alacak hakem heyetlerinin tespiti bağımsız akademisyenlerden oluşan üst kurullar tarafından gerçekleştirilmektedir. TÜBİTAK'ın bu aşamada katkısı sürecin yürütülmesi için gereken ortamın sağlanması ile sınırlıdır.

1995-2009 yılları arasında değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan bilim insanlarının üniversitelere göre dağılımı Şekil 22'de verilmektedir.

Şekil 22. Hakem / İzleyicilerin Üniversitelere Dağılımı

1.2.3.8. Destek Programlarına İlişkin Yapılan Eylemler

TÜBİTAK TEYDEB Stratejik Planı kapsamında oluşturulan eylemlerin, 2009 Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Program Tedbirlerinde yer alan “Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi” tedbirine uygun olarak yapılması hedeflenmiştir.

Bu kapsamda destek programlarına yapılan proje başvurularının çevrimiçi olarak alınmasına yönelik çalışmalara Eylül 2007’de başlanmış olup, 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren Proje İzleme ve Değerlendirme Sistemi (PRODİS) adı verilen uygulama ile 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı ve 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programlarına tüm proje başvuruları sadece çevrimiçi olarak yapılmakta olup firmalar daha önce desteklenenler de dahil olmak üzere tüm projeleri hakkında bilgilere internet üzerinden ulaşabilmektedirler.

Proje önerilerinin başvuru, değerlendirme ve karar alma süreçlerine ait iş akışlarının da PRODİS üzerinden bilişim altyapısı içerisinde yapılabilmesine yönelik çalışmaların büyük bir bölümü 2008 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Değerlendirme yapan hakemler sistem üzerinden, geçmişte değerlendirdikleri de dahil olmak üzere görev aldıkları tüm projeler hakkında gereken bilgilere internet üzerinden erişerek değerlendirme raporlarını internet üzerinden yapmaktadır. Ayrıca, karar aşamasında, Teknoloji Grupları Komite üyeleri değerlendirecekleri projelere internet üzerinden erişerek, toplantı öncesinde önerilen projeleri ve proje sahibi firmaların desteklenen benzer diğer projelerini inceleyebilmektedir. Projelerin değerlendirilip, destek kararının alındığı toplantılar PRODİS üzerindeki bilgiler kullanılarak yapılmakta,

kararlar sisteme anında işlenmekte ve toplantı tutanağı otomatik oluşturulabilmektedir.

2009 yılı içinde ise, desteklenen projelerin izleme süreçlerinin elektronik ortama taşınması çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda, 2009 yılında PRODİS 'te yapılan çalışmalar şunlardır:

- Desteklenen projelerin izleme sürecinde, dönemsel “Ar-Ge Yardımı İstek Raporu” ve “Proje Sonuç Raporu” nun çevrimiçi alınabilmesi (01 Ağustos 2009 tarihinden itibaren),
- Firmalar tarafından proje durum takibinin yapılabilmesi,
- İzleyici raporlarının çevrimiçi alınabilmesi,
- Hakem/izleyici ödemelerinin kanun ve yönetmelikteki kota ve kısıtlamaları dikkate alacak şekilde uygulamada yeniden düzenlenmesi ve tüm uygulamaların ödeme bilgilerinin tutulacağı ortak ödeme havuzunun kullanılmaya başlanması,
- AGY300 formlarındaki tüm verilerin alınabilmesi ve destek hesaplarının PRODİS üzerinden yapılabilmesi için gerekli süreç analizi ve gereksinim belirleme çalışmaları,
- Çevrimiçi TEKNOGİRİŞİM başvurusu yapmış kişilerin proje değerlendirme durumlarını takip edebileceği arayüzler,
- Hakem / izleyici değerlendirme sisteminin iyileştirilmesi kapsamında hakem / izleyici ek görüş isteyebilme özelliği, değişen hakem raporlarının güncellenmesi, izleyici değiştirme sürecinin uygulanması, izleyicilere proje ile ilgili komite kararlarının gösterilmesi,
- Vergi Borcu Sorgulama Sistemi V.2.0,
- Firma ve YMM'lerin raporlarını elektronik imza (e-imza) ile gönderebilmeleri için uygulama gereksinimleri ve hukuki altyapının incelenmesine yönelik ön çalışmalar,
- Kuruluş Kullanıcı Yönetim Sistemi gerçekleştirilmiştir.

İzleme süreçlerindeki tüm süreçlerin elektronik ortama taşınması çalışmalarına ise devam edilmektedir. Ayrıca, 2009 yılı Ağustos ayında, desteklenen projelerin

elektronik ortama aktarılan tüm izleme süreçlerinde e-imza uygulamasına geçilmesi çalışmalarına da başlanılmış olup, bu çalışmanın tamamlanmasıyla, basılı dokümanın asgari seviyeye indirilmesi planlanmaktadır.

e-TEYDEB Projesi tamamlandığında kazanımları şunlar olacaktır ;

- TEYDEB süreçlerinin aynı elektronik ortamda konsolide edilerek işlem sürelerinde kısalma, kullanım kolaylığı ve elektronik/fiziksel güvenlik artışı sağlanması,
- Süreç paydaşlarının (yönetim, süreç sahipleri, firmalar, hakem ve izleyiciler gibi) daha kapsamlı ve güncel bilgiye daha hızlı erişimlerinin sağlanması,
- Paydaşlar arasında gönderilip alınan basılı belgelerin azalması (sadece başvuru aşamasında 8 posta işlemi kaldırılmıştır),
- İşlemler sırasında yaratılan verinin doğrudan TÜBİTAK bilgi yönetim sistemine aktarılması ile iş gücü ve zaman tasarrufu sağlanması,
- Yakın gelecekte olası proje başvuru sayısının öngörülebilmesi,
- Saklanması gereken basılı belgelerin azalması ve e-arşiv kullanımının yaygınlaştırılması.

2010 yılı için planlanan çalışmalar sonucunda e-imza uygulamalarının kullanılması ve yaygınlaştırılması, etki analizi çalışmalarında kullanılacak detaylı verilerin toplanması ve tüm ara süreçlerin elektronik ortama taşınması işlerinin tamamlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca söz konusu stratejik planda tanımlanan “Destek Programlarının Sosyo-Ekonomik Etkilerinin Ölçülmesi” konulu eylem, değerlendirme çalışmalarında kullanılacak veri toplama, tasnifleme ve modelleme faaliyetlerine 2009 yılında da devam edilmiştir.

Destek programlarının sosyo-ekonomik etkilerinin ölçülmesi amacıyla başlatılan eylem kapsamında yapılan çalışmaların, yeni eylem planında 2012 yılına kadar devam etmesi planlanmıştır. 2009 yılının ilk yarısında TÜBİTAK TEYDEB tarafından toplanan verilerin TÜİK Ar-Ge faaliyetleri anket sonuçları ile eşleştirilmesi için başlatılan çalışma kapsamında; TÜİK'ten Yapısal İş Anketleri, Yenilik Anketleri ve Ar-Ge Anketleri sonuçlarından oluşan veri setinin bu araştırmalarda kullanılması için gerekli izin alınmış, buna ilişkin protokol çalışmaları tamamlanmış ve Haziran

2009'dan itibaren TÜİK bünyesinde veri toplama ve veri analiz yöntemlerinin tespit edilmesi çalışmasına başlanmıştır. Temmuz-Eylül 2009 tarihleri arasında TÜİK'te TÜBİTAK uzmanlarının kullanımına açılan, 2003-2006 yılları arasında firmaların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile iş istatistik verileri aynı dönemde toplanan TÜBİTAK TEYDEB destek programları verileriyle birleştirilmiş, belirlenen ekonometrik yöntemlerle analiz çalışmalarının ilk aşaması Aralık 2009 içinde tamamlanmış ve 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destek Programının 2003-2006 yılları arasında firmalar üzerindeki etkisini gösteren sonuçlar elde edilmiştir. Eylül ayında ayrıca, TÜBİTAK Bilim, Teknoloji ve Yenilik Daire Başkanlığı ile birlikte etki analizi çalışmalarının yaygınlaşması ve kurumsallaşması amacıyla daha kapsamlı bir çalışmaya başlanmıştır. Ar-Ge Destek programlarının amaçları doğrultusunda sonuçların ölçülebilmesi ve etkisinin değerlendirilebilmesi için göstergeler belirlemeye, tamamlanmış projelerin izlenmesine yönelik anketler tasarlanmasına devam edilmiştir.

Güney Kore'nin bilim teknoloji politikaları alanında önemli bir ajansı olan STEPI ile TÜBİTAK arasında etki analizi de dahil olmak üzere çeşitli konularda işbirliği yapmak için hazırlanan Mutabakat Zaptı (MOU) imzalanarak yürürlüğe girmiştir. 2010 yılı içinde, etki analizi çalışmalarında kullanılacak detaylı verilerin toplanması hedeflenmiştir.

1.2.3.9. Tanıtım ve Bilgilendirme Etkinlikleri

2009 yılında, Teknoloji ve Yenilik Destek Programları bünyesinde gerçekleştirilen tanıtım ve bilgilendirme etkinlikleri aşağıda verilmiştir.

- 22 Ocak 2009'da Sanayi Bakanlığı Tekstil Sektörü Strateji Toplantısı yapılmıştır. Toplantıda Tekstil, Hazır Giyim / Deri ve Deri Ürünleri Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı üzerinde toplantıya katılan kurumlar arasında karşılıklı görüş alış verişinde bulunulmuştur.
- 11 Şubat 2009 tarihinde ODAGEM tarafından düzenlenen kümelenme toplantısı yapılmıştır. Ostim bölgesinde faaliyet gösteren firmalar arası işbirliğini artırmak amacıyla İş ve İnşaat Makineleri, Savunma Sanayi Yan Sanayi Firmaları ve Yenilenebilir Enerji/Enerji Verimliliği üzerine yapılan kümelenme çalışmalarına yönelik ilgili küme koordinatörleri tarafından

sunumlar gerçekleştirilmiştir. Ülkemizde kümelenmeyi artırıcı ne tür çalışmalar yapılabileceği konusunda bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

- 16 Mart 2009 tarihinde TÜBİTAK-MAM'da düzenlenen Otomotiv Teknoloji Platformu Ortak Akıl Çalışması konulu etkinliğe üniversite öğretim görevlileri, ana sanayi ve yan sanayi kuruluşları, DPT, Sanayi Bakanlığı, TÜBİTAK gibi kamu kurumlarının temsilcilerinden oluşan bir grup katılmıştır.
- 26 Mart 2009 tarihinde Bodrum'da düzenlenen Bodrum yat üretimi iş kümesi içi yol haritası tanıtım ve küme oluşum toplantısında, yat üretimi iş kümesi için yol haritasının tanıtımı ve kümenin oluşturulması olmuştur. Toplantıda TÜBİTAK'ın özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 22-25 Nisan 2009 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilen ve TÜBİTAK MAM Gıda Enstitüsü tarafından organize edilen 3. Uluslararası Gıda Konferansı'nda, "How to Get Your Research Funded" başlıklı oturumda TÜBİTAK TEYDEB destekleri tanıtılmış ve uluslararası programlar hakkında bilgi verilmiştir.
- 6 Mayıs 2009 tarihinde de Ankara Sanayi Odası'nda İç Anadolu Bölgesindeki Bilim, Teknoloji ve Yenilik Alanındaki Gelişmeler etkinliği gerçekleştirilmiş ve destek programlarının tanıtımı da yapılmıştır.
- Destek programlarının Uygulama Esaslarında yapılan değişiklikler, Proje Önerisi Hazırlanması ve Değerlendirme Süreçleri, Ar-Ge Yardımı İstek Formlarının hazırlanması ve YMM Raporlarının kılavuzuna göre düzenlenmesine yönelik bilgilendirme etkinliği, 27-28 Mayıs 2009 TÜBİTAK Feza Gürsey Salonunda yapılmıştır.
- Üniversitelerimize yönelik başlatılan TÜBİTAK'ın ve TÜBİTAK Destek Programları'nın tanıtımı kapsamında, 23 Haziran 2009 tarihinde Malatya İnönü Üniversitesinde, 24 Haziran 2009 tarihinde de Kayseri Erciyes Üniversitesinde "TÜBİTAK Bilgi Günü" adı altında gerçekleştirilen etkinliklerde TÜBİTAK TEYDEB destek programları tanıtılmıştır.
- Karabük Sanayi Odası, ABİGEM ve 17 Temmuz'da Ankara Bilkent Üniversitesinde, özel sektöre yönelik Ar-Ge ve yenilik destek programlarının Üniversite sanayi işbirliğine etkileri konulu tanıtım toplantısı gerçekleştirilmiştir.

- 3 Ekim 2009 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesinde yapılan Talaşlı İmalat Sempozyumu'da TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 10 Ekim 2009 tarihinde Adana'da düzenlenen Türkiye Mobilya Sanayicileri Derneği Üye Toplantısında TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 14 Ekim 2009 tarihinde TÜBİTAK MAM'da düzenlenen MAM Ar-Ge Destekleri Bilgi Günü'nde TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 17 Ekim 2009 tarihinde Konya'da TMMOB tarafından düzenlenen MATİT 2009 5. Makine Tasarım ve İmalat Teknolojileri Kongresi'nde TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 16 ve 17 Ekim tarihinde Kayseri MMO tarafından düzenlenen Yeni ve Yenilenebilir Enerjiler Sempozyumuna katılım sağlanmıştır.
- 06 Kasım 2009 tarihinde Samsun'da yapılan III.Ulusal Tıbbi Cihazlar İmalatı Sanayi Kongre ve Sergisi TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 05 Kasım 2009 tarihinde Zonguldak'ta yapılan Türkiye 2.Maden Makinaları Sempozyumu'nda TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 15 Aralık 2009 tarihinde düzenlenen 8.Sanayi Kongresi'nde stand açılarak tanıtım ve bilgilendirme yapılmıştır.
- 18 Aralık 2009 tarihinde Denizli'de düzenlenen MÜSİAD Makine Sektör Kurulu İstişare Toplantısı'nda TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 24 Aralık 2009 tarihinde TAİ-Ankara'da düzenlenen TAİ Tedarikçileri Ar-Ge Günü etkinliğinde TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- 30 Aralık 2009 tarihinde İTÜ Makine Fakültesi tarafından düzenlenen İTÜ TEYDEB Etkinliği'nde TÜBİTAK TEYDEB'in özel sektöre yönelik destekleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

- Proje Pazarı etkinlikleri kapsamında; Eskişehir Sanayi Odası'nın düzenlediği Esinkap Ar-Ge Proje Pazarı'08 etkinliği 6-7 Ocak 2009 tarihinde, Erciyes Üniversitesi'nin düzenlediği "Proje Park09" etkinliği 7-8 Mayıs 2009 tarihinde ve OSTİM Organize Sanayi Müdürlüğü'nün düzenlediği "Enerji Verimliliği Uygulamaları ve Enerji Verimliliğinde Yeni İş Fırsatları Projeleri" etkinliği 5-6 Haziran 2009 tarihinde, Mersin Üniversitesi'nin düzenlediği Bölgesel Ar-Ge Proje Pazarı 2 Ekim 2009 tarihinde gerçekleştirilmiştir.
- Ayrıca, Bursa, Samsun ve Kastamonu'da üniversite-sanayi işbirliği imkanları konusunu içeren tanıtım ve bilgilendirme etkinliklerine katılım sağlanmıştır.

1.1.1.10. Mevzuat Değişiklikleri

Destek Programları kapsamında desteklenen projelerin sonuçları değerlendirilerek, firmaların yaşadığı sorunları asgari düzeye indirebilmek ve programdan amaçlanan teknolojik-ekonomik etkileri artırmak amacıyla program mevzuatında iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

2008 yılında, 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı, 1508 Teknogirişim Destekleme Programı ve 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programları'nın uygulanmasında yaşanan problemlerin aşılmasına yönelik olarak mevzuat iyileştirme çalışmaları yapılmıştır. 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı'na ait mevzuat iyileştirmesi, 2009 Şubat ayı başında tamamlanmış ve yürürlüğe girmiştir. 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı, 1508 Teknogirişim Destekleme Programı ve 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programları'nın mevzuat çalışmaları Mart 2009'da tamamlanarak, 1 Nisan 2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı ve 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Mevzuatlarında yapılan belli başlı değişiklikler :

- Süreç yeniliği veya süreç geliştirme konularında desteklenmesi uygun bulunan Ar-Ge nitelikli projelerde destek kapsamına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.
- E-imza uygulaması, çevrimiçi sayısal ortamda bilgi transferi uygulamalarına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

- Proje başlama tarihi, başvuru tarihinden itibaren doksan günden önce olmamak kaydıyla, herhangi bir ayın birinci günü olarak belirleneceği hususunda düzenleme yapılmıştır.
- Transfer ödemesi (ön ödeme) uygulaması, proje toplam tahmini bütçesi, 1.000.000 TL ve bu tutarın altında bütçesi olan projeler için talep edilebilecektir. Ön ödeme proje bütçesinin %20'si oranında uygulanacak olup, teminat mektupları süresiz olarak düzenlenecektir. Mahsuplaşma ilk dönem ve takip eden dönemde yapılacaktır.
- Proje yürütücüsünün kuruluş personeli olması zorunluluğu getirilmiştir.
- Proje başlangıç tarihi itibarıyla, proje çıktılarının bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmiş olması halinde proje önerisi değerlendirmeye alınmaz.
- Desteklenen projede geliştirilmesi hedeflenen çıktıların tamamının veya bir kısmının kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi halinde, destek süreci sonlandırılır. İhale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin / işe başlama talimatının verildiği tarih arasındaki faaliyetler destek kapsamında değerlendirilir.

1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı, 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı, 1508 Teknogirişim Destekleme Programı ve 1509 Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları'nda yapılan değişikliklere ilişkin bilgilere www.teydeb.tubitak.gov.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

1.2.4. Bilim İnsanı Destekleme Faaliyetleri

TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (TÜBİTAK BİDEB) tarafından ilköğretim, ortaöğretim, üniversite lisans ve lisansüstü öğrencileri ile doktora sonrası düzeyde araştırma yapan araştırmacılara yönelik karşılıksız burs ve bilimsel destek programları yürütülmektedir.

Söz konusu programların 2009 yılı uygulamaları hakkında özet bilgiler verilmiştir:

1.2.4.1. İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Programlar

Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı (2201 Programı)

2009 yılında 14. Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı düzenlenmiştir. 763 ilköğretim okulundan 4.214 öğrencinin katıldığı bu olimpiyatta 10 öğrenci altın, 20 öğrenci gümüş ve 33 öğrenci de bronz madalya almışlardır (bk.Tablo 10). Ayrıca 8 bölge (K.K.T.C. konuk statüsünde) esasına göre bölgesel değerlendirme yapılmış ve toplam 29 öğrenci de bölgesel derece kazanmıştır.

Tablo 10. Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı Kapsamında 1996-2009 Yılları Arasında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Madalya Alan Öğrenci Sayıları

Yıl	Başvuru Yapan İl Sayısı	Başvuru Yapan Okul Sayısı	Başvuru Yapan Öğrenci Sayısı	Madalya Alan Öğrenci Sayısı
1996	70	577	2740	62
1997	51	202	968	53
1998	72	506	2240	58
1999	73	718	3114	59
2000	78	862	3809	60
2001	77	988	4198	60
2002	77	984	4148	55
2003	79	1374	5768	57
2004	72	742	3245	61
2005	79	949	4088	56
2006	79	935	3804	58
2007	74	884	3583	60
2008	76	930	5142	64
2009	75	763	4214	63

Ulusal Bilim Olimpiyatları (2202 Programı)

2009 yılında 17. Ulusal Bilim Olimpiyatları düzenlenmiştir. İki aşamada yapılan sınavların birinci aşamasına 591 ortaöğretim okulundan 8.221 öğrenci katılmış ve ikinci aşamanın sonunda 11 öğrenci altın, 19 öğrenci gümüş ve 31 öğrenci bronz madalya almışlardır (bk.Tablo 11).

Tablo 11.Ulusal Bilim Olimpiyatları Kapsamında 1995-2009 Yılları Arasında Başvuru Yapan İl, Okul ve Öğrenci Sayıları ile Yaz Okulu ile 2. Aşama Sınavları'na Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları

Yıl	Başvuru Yapan İl Sayısı	Başvuru Yapan Okul Sayısı	1. Aşama Sınavlarına Başvuru Yapan Öğrenci Sayısı	Yaz Okulu'na Çağrılan Öğrenci Sayısı	2. Aşama Sınavlarına Çağrılan Öğrenci Sayısı	Madalya Alan Öğrenci Sayısı
1995	50	232	3702	-	-	56
1996	52	202	3296	-	-	58
1997	44	210	3286	-	-	57
1998	72	476	7350	-	260	58
1999	75	684	8907	-	216	52
2000	71	696	9037	164	230	59
2001	71	576	8028	153	244	54
2002	73	658	8410	125	224	58
2003	75	903	10062	140	237	53
2004	70	623	8305	138	222	46
2005	73	608	8271	136	227	54
2006	76	606	7455	138	263	57
2007	76	688	7631	147	238	55
2008	78	636	8541	139	233	55
2009	74	591	8221	130	218	61

Uluslararası Bilim Olimpiyatları (2203 Programı)

Uluslararası Bilim Olimpiyatları her yıl bilgisayar, biyoloji, fizik, kimya ve matematik dallarında düzenlenmektedir.

31 Ocak-14 Şubat 2009 tarihleri arasında yapılan Kış Okulu'na bilgisayar dalında 13, biyoloji dalında 18, fizik dalında 17, kimya dalında 15, ilköğretim ve ortaöğretim matematik dalında 32 olmak üzere toplam 95 öğrenci katılmıştır.

31 Ağustos-14 Eylül 2009 tarihleri arasında yapılan Yaz Okulu'na bilgisayar dalında 22, biyoloji dalında 22, fizik dalında 19, kimya dalında 25, ilköğretim ve ortaöğretim matematik dalında 42 öğrenci katılmıştır.

2009 yılında Uluslararası Bilim Olimpiyatları, bilgisayar dalında Bulgaristan'da, biyoloji dalında Japonya'da, fizik dalında Meksika'da, kimya dalında İngiltere'de, matematik dalında Almanya'da gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Balkan Matematik

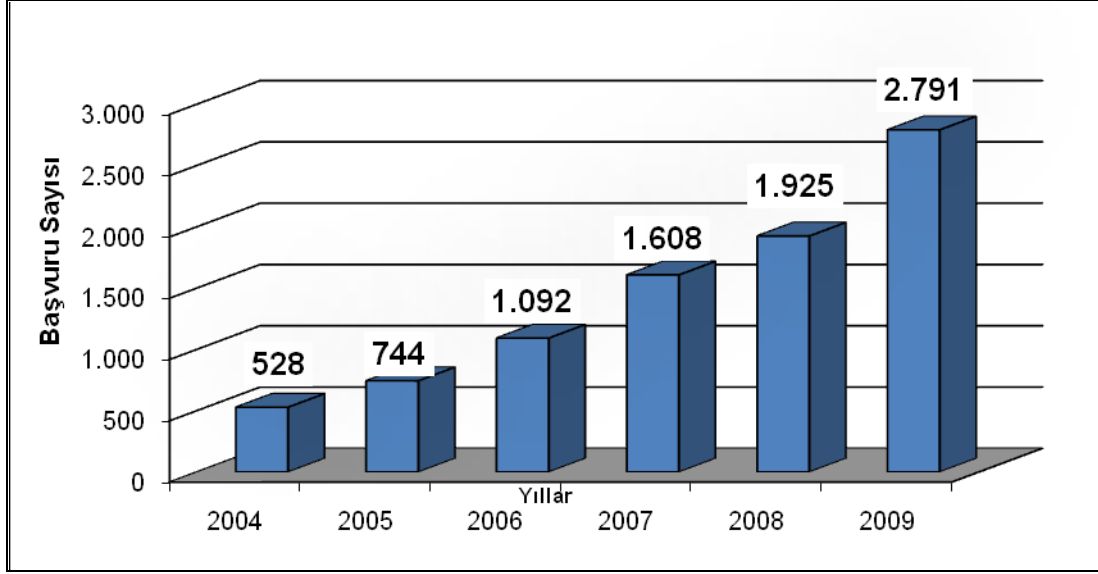
Olimpiyatı Sırbistan'da, Genç Balkan Matematik Olimpiyatı Bosna Hersek'te gerçekleştirilmiştir. Bu olimpiyatlarda toplam 8 altın, 15 gümüş, 10 bronz madalya ve 1 mansiyon ödülü alınmıştır (bk. Tablo 12).

Tablo 12.Uluslararası Bilim Olimpiyatları Kapsamında 2000-2009 Yılları Arasında Kış Okulu ile Olimpiyat Takımlarına Çağrılan ve Madalya Alan Öğrenci Sayıları

Uluslararası Bilim Olimpiyatları ve Balkan Olimpiyatları	Kış Okulu'na Çağrılan Öğrenci Sayısı	Olimpiyat Takımına Seçilen Öğrenci Sayısı	Madalya/Mansiyon Ödülü Alan Öğrenci Sayısı
2000	98	34	14
2001	122	33	21
2002	91	47	22
2003	94	39	16
2004	85	39	18
2005	83	35	18
2006	85	29	17
2007	101	39	29
2008	103	35	32
2009	95	35	34

Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması (2204 Programı)

2009 yılında bilgisayar, biyoloji, fizik, kimya, matematik, yerbilimi, sosyoloji ve tarih dallarında Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması düzenlenmiştir. Yarışmaya, 2.791 proje başvurusu yapılmıştır (bk. Şekil 23). 2.791 projenin 1.959'u takım projesi ve 832'si bireysel projedir. Bunlardan 814 proje 12 bölge merkezinde sergilenmiş ve 134 proje finalist olarak Ankara'da yapılan Final Sergisi'ne katılmaya hak kazanmıştır. Final Sergisi değerlendirmesi sonucunda 35 proje ödül almıştır.

Şekil 23. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarına Yapılan Başvuru Sayısı

2008 yılına göre, 2009 yılında başvuru sayısını en çok arttıran ilk 10 il sıralamasına giren illerin oluşturduğu Samsun Bölge Merkezi'ne (Amasya, Giresun, Kastamonu, Ordu, Samsun, Sinop ve Tokat) yapılan başvurularda, 2009 yılında 2008 yılına oranla %164 ve doğu ve güneydoğu illerini kapsayan Van Bölge Merkezi'ne (Ağrı, Batman, Bitlis, Hakkâri, Muş, Siirt, Şırnak ve Van) yapılan başvurularda ise geçmiş yıllarda hiç başvuru yapmayan illerin de katılımıyla %159 artış olmuştur (bk. Tablo 13).

Tablo 13. 2008 Yılına Göre, 2009 Yılı Toplam Proje Başvuru Sayısını En Çok Arttıran İlk 10 İl ve Başvuru Sayılarındaki Artış Oranları

İl	2008	2009	Artış Oranları (%)
Siirt	2	31	1.450
Bitlis	5	42	740
Şanlıurfa	6	32	433
Aksaray	3	14	367
Samsun	33	137	315
Muş	2	8	300
Amasya	34	106	212
Van	38	99	161
Kırşehir	3	7	133
Sakarya	7	16	129

2007 yılında proje başvurusu gelmeyen il sayısı 18 iken, bu sayı 2008 yılında 10'a, 2009 yılında ise 9'a düşmüştür. 2008 yılında proje başvurusu gelmeyen Ağrı, Bartın, Bingöl, Çanakkale, Gümüşhane, Iğdır, Karabük, Nevşehir, Şırnak ve Tunceli illerinden 2009 yılında toplam 32 proje başvurusu gelmiştir (bk. Tablo 14).

Tablo 14. 2008 Yılında Proje Başvurusu Olmayan İllerden 2009 Yılında Gelen Proje Sayıları

İl	2009
Ağrı	8
Bingöl	1
Çanakkale	5
Gümüşhane	1
Nevşehir	2
Karabük	3
Şırnak	11
Tunceli	1
TOPLAM	32

2009 yılında ortaöğretim öğrencileri arası araştırma projeleri yarışmalarında verilen toplam ödül tutarı 392.500TL olarak gerçekleşmiştir (bk.Tablo 15).

Tablo 15.Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışmalarında Verilen Toplam Ödül Tutarı

Yıllar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Verilen Toplam Ödül Tutarı (TL)*	23.143	21.863	92.257	113.667	203.064	250.096	392.500

*2009 sabit fiyatlarıdır.

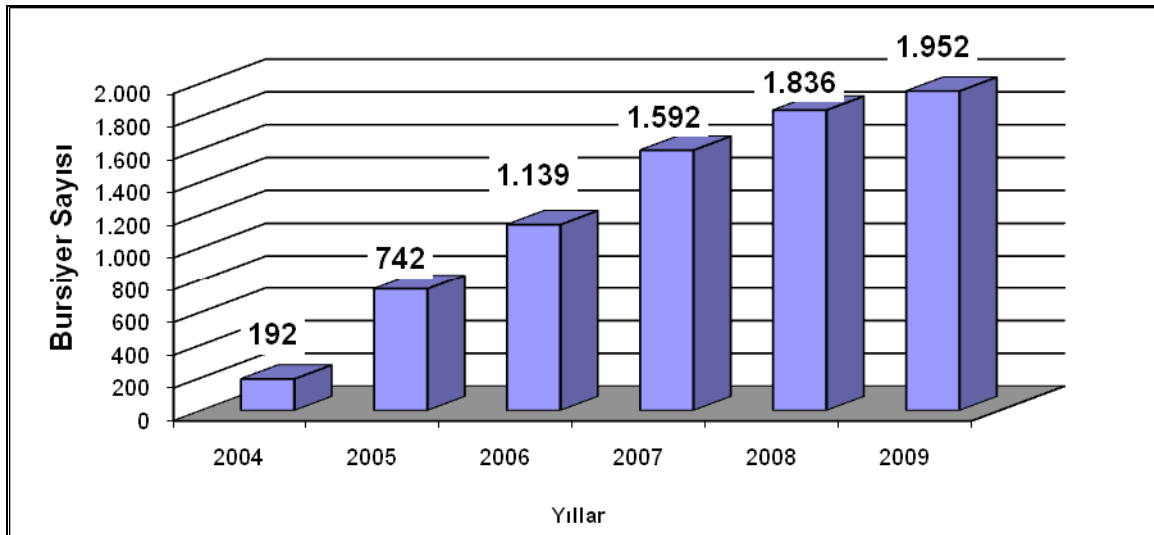
Enerji Verimliliği Proje Yarışması

TÜBİTAK ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji Tasarrufu Koordinasyon Kurulunun işbirliği kapsamında, Ortaöğretim Öğrencileri Arası Enerji Tasarrufu Proje Yarışması düzenlenmiştir. Yarışmaya 82 proje başvurmuş ve 5 proje ödül almıştır.

1.2.4.2. Üniversite Lisans Öğrencilerine Yönelik Programlar

Üniversite Lisans Burs Programı (2205 Programı)

Program kapsamında; 2009 yılı ÖSS sonucunda yapılan sıralamada, sayısal ağırlıklı puan türünde; ilk 7.500 içine giren, biyoloji, fizik, kimya ve matematik bölümleri; ilk 5.000 içine giren, moleküler biyoloji ve genetik bölümü; sözel ağırlıklı puan türünde ilk 1.000 içine giren, tarih ve eşit ağırlıklı puan türünde ilk 5.000 içine giren, felsefe, sosyoloji bölümleri; ilk 1.500 içine giren ve psikoloji bölümlerinden birini kazanarak kayıt yaptıran 263 öğrenciye, Uluslararası Bilim Olimpiyatları takımlarında yer alan 14 öğrenciye, Uluslararası Proje Yarışması'nda dereceye giren 2 kişi de dahil olmak üzere toplam 279 öğrenciye lisans bursu verilmiştir. 2009 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 1.952'dir (bk. Şekil 24).

Şekil 24. Yurt İçi Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸

⁸ İlgili yıl içerisinde destek alan tüm bursiyerleri kapsamaktadır.

Üniversite Öğrencileri Yurt İçi/Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destekleme Programı (2209 Programı)

Program kapsamında; üniversite öğrencileri tarafından doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimlerde geliştirilecek araştırma projelerine mali destek sağlanmaktadır. 2009 yılında 338 proje başvurusu yapılmış, 287 proje desteklenmiştir. Yurt içi proje yarışmaları için yapılan 4 başvurunun tümü, uluslararası proje yarışmaları için yapılan 7 başvurunun ise 6'sı desteklenmiştir.

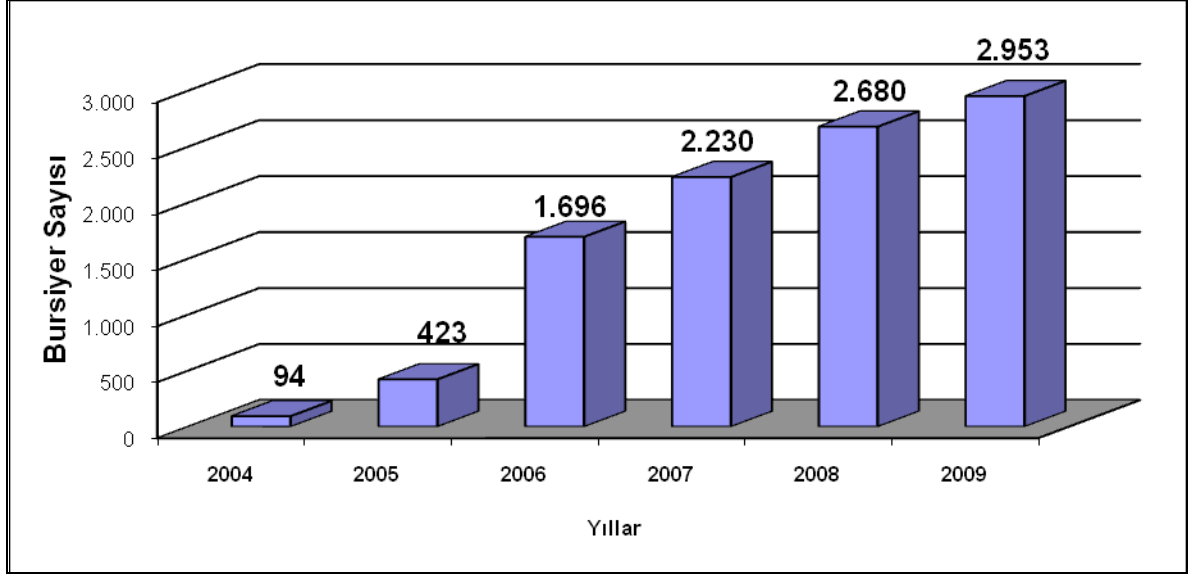
1.2.4.3. Lisansüstü Eğitim Destek Programları

Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı (2210 Programı)

Program kapsamında; üniversitelerimizin doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarından birinde lisansüstü çalışmalar yapan üstün başarılı öğrencilere burs verilmektedir.

2009 yılında Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı'na toplam 3.733 başvuru yapılmış, 408 öğrenci, bursiyer olarak seçilmiştir.

Ayrıca, bilim ve teknolojinin itici gücünü oluşturan insan gücünün oluşmasına katkı sağlama misyonu çerçevesinde, TÜBİTAK Bilim Kurulu kararıyla TÜBİTAK Yurt İçi Lisans Burs Programı ile Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programları kapsamında önceki yıllarda desteklenen bursiyerlerden hiç ara vermeden alanlarında yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam edenlerin, ilgili Yurt İçi Yüksek Lisans ve Yurt İçi Doktora Burs Programları kapsamında mezun oldukları yıl geçerli olan başvuru şartlarını taşımalarına gerek olmaksızın, TÜBİTAK bursiyerliklerinin devam etmesi uygun bulunmuştur. Böylece lisans aşamasından itibaren TÜBİTAK bursiyeri olan bir öğrencinin doktora eğitiminin sonuna kadar TÜBİTAK bursiyerliğinin devam etmesi ve yaklaşık 12 yıl boyunca desteklenebilmesi sağlanmıştır. Bu çerçevede 2009 yılında yapılan 16 doğrudan bursiyer başvurusunun tümü desteklenmiştir. 2009 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı, 2228 Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı kapsamında yüksek lisansa başlayanlar da dahil olmak üzere 2.953'tür (bk. Şekil 25).

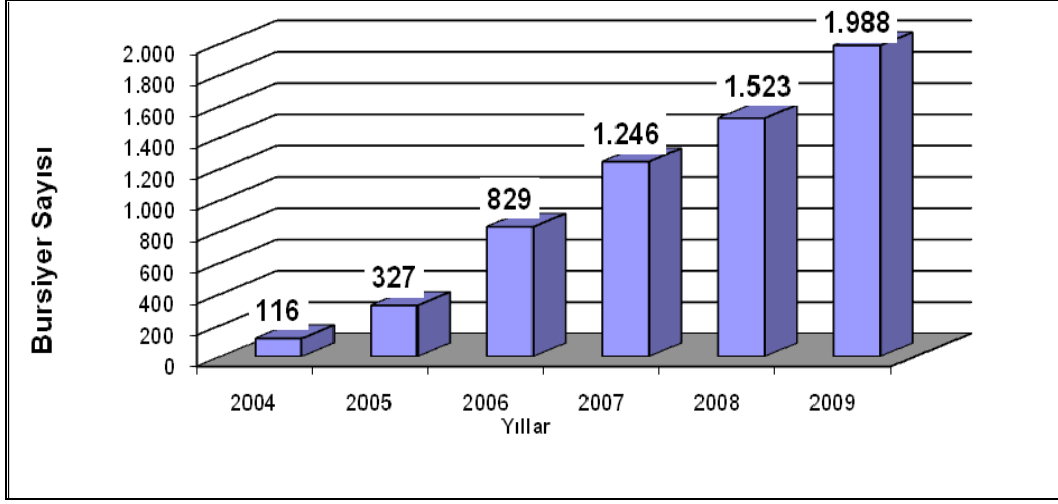
Şekil 25. Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸

Yurt İçi Doktora Burs Programı (2211 Programı)

Program kapsamında; doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarında lisans sonrası ya da yüksek lisans sonrası doktora programına kayıtlı öğrencilere burs verilmektedir.

2009 yılında Yurt İçi Doktora Burs Programı'na toplam 535 başvuru yapılmış, 310 öğrenciye burs verilmiştir. Ayrıca, Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programına benzer bir uygulamayla, TÜBİTAK yüksek lisans bursiyeriyken hiç ara vermeden alanlarında doktora eğitimlerine devam ederek 2009 yılında TÜBİTAK'a doğrudan bursiyerlik hakkı için başvuru yapan 245 doğrudan bursiyer adayının 237'si desteklenmiştir. 2009 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı, 2228 Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı kapsamında doktora başlayanlar da dahil olmak üzere 1.988'dir (bk. Şekil 26).

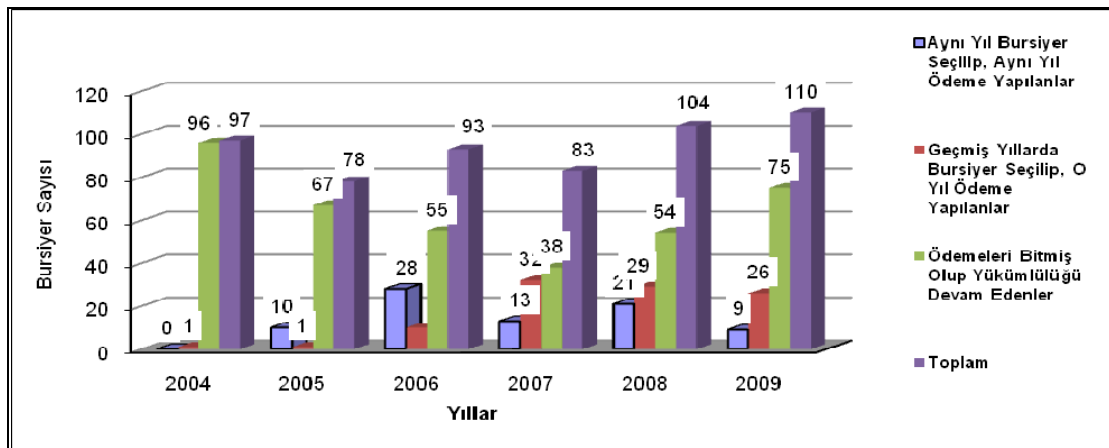
⁸ İlgili yıl içerisinde destek alan tüm bursiyerleri kapsamaktadır.

Şekil 26. Yurt İçi Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸ üst

Yurt Dışı Doktora Burs Programı (2213 Programı)

Program kapsamında; üniversite mezunlarının yurt dışında doktora yapmalarına destek olmak üzere, nanoteknoloji, alternatif enerji teknolojileri, genetik hastalıkların tedavisi, gen tedavisi, doku mühendisliği ve kök hücre çalışmaları, uzay teknolojileri, medikal ve veterinerlik amaçlı cihaz, malzeme, ilaç ve aşı geliştirilmesi ve üretilmesi, bitki ve hayvan genetiği ve ilgili teknolojiler, teknoloji ve araştırma yönetimi, sosyal bilimlerin bilim ve teknolojiyi ilgilendiren özel alanları ile ileri malzeme teknolojileri alanlarında burs verilmektedir. Programa 2009 yılı için 87 aday başvurmuş ve 9 adaya destek verilmiştir. 2009 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 110'dur (bk. Şekil 27).

Şekil 27. Yurt Dışı Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸

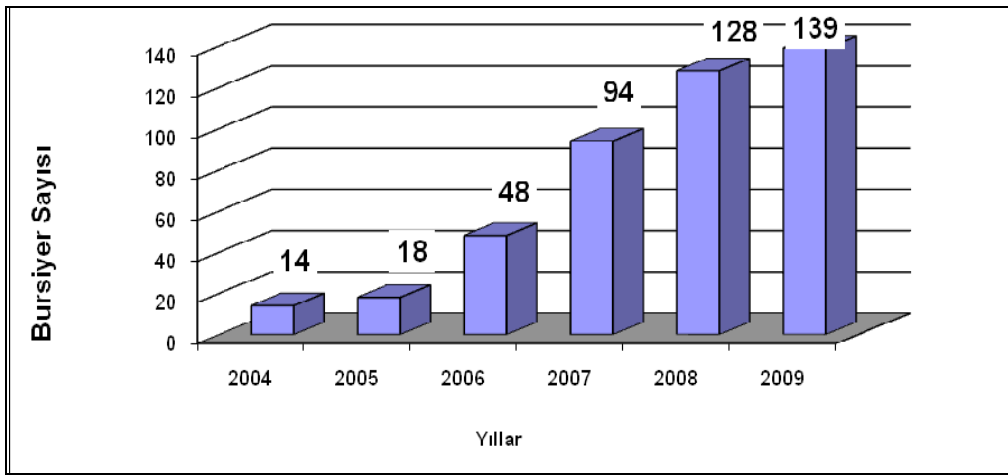
⁸ İlgili yıl içerisinde destek alan tüm bursiyerleri kapsamaktadır.

Yurt Dışı Araştırma Burs Programı (Doktora Öğrencileri İçin) (2214 Programı)

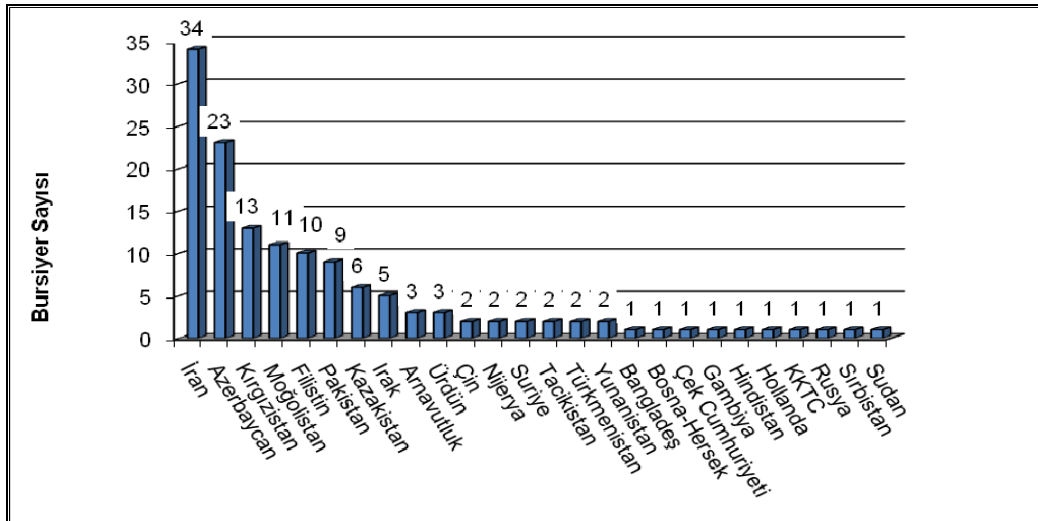
Programa 2009 yılı içinde 235 aday başvurmuş ve 142 adaya destek verilmiştir. 2009 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 487'dir.

Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı (2215 Programı)

2009 yılında doktora burs programına 95 kişi başvuruda bulunmuş ve 10 farklı ülkeden toplam 39 kişiye destek verilmiştir. 2009 yılı içerisinde program kapsamındaki bursiyer sayısı 139'dur (bk Şekil 28). 2009 yılı içerisinde bursiyerliği devam eden yabancı uyruklu doktora öğrencilerinin ülkelere göre dağılımı Şekil 29'da gösterilmiştir.

Şekil 28. Yabancı Uyruklular Doktora Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸

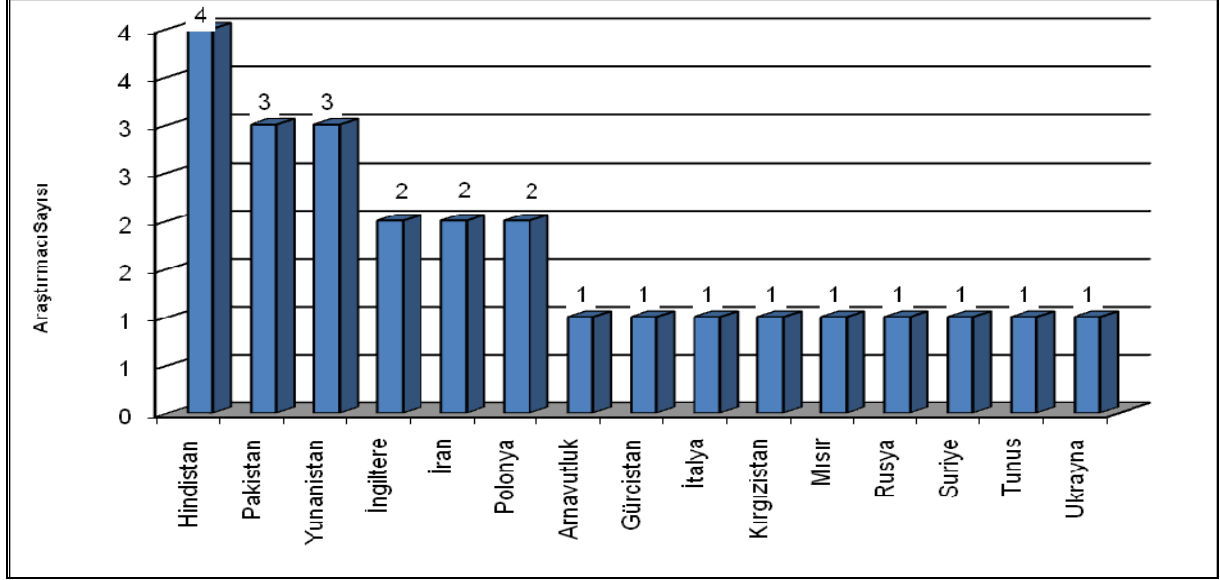

Şekil 29. Yabancı Uyruklular İçin Doktora Burs Programı 2009 Sonu İtibarıyla Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ükelere Göre Dağılımı

⁸ İlgili yıl içerisinde destek alan tüm bursiyerleri kapsamaktadır.

Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programları (2216 Programı)

Araştırma burs programına, 2009 yılında 35 kişi başvuruda bulunmuş, 22 kişi desteklenmiştir. 2009 yılı içerisinde bursiyerliği devam eden 30 yabancı uyruklu araştırmacının ülkelere göre dağılımı Şekil 30'da gösterilmiştir.

Şekil 30. Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı 2009 Sonu İtibarıyla Bursiyerliği Devam Eden Bursiyer Sayılarının Ükelere Göre Dağılımı

Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı (2217 Programı)

Programla, bilim ve teknolojiadaki güncel gelişmeleri lisansüstü öğrencilere ve genç araştırmacılara aktarmak amacıyla doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarında yurt içindeki kurum/kişilerce düzenlenmesi planlanan lisansüstü düzeydeki etkinliklere destek sağlanmaktadır. Bu program çerçevesinde 2009 yılında 52 etkinlik desteklenmiş ve bu etkinliklere 2.680 kişi katılmıştır.

Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü (Yüksek Lisans/Doktora) Burs Programı (2228 Programı)

2006 yılında ilk kez uygulamaya konulan bu program kapsamında, üniversitelerimizin doğa bilimleri, sağlık bilimleri, mühendislik dalları ve sosyal bilimler alanlarında lisans öğrenimlerinin son sınıfında olup da mezun olacakları yılı takip eden eğitim döneminde bu alanlardan birinde tezli yüksek lisans veya lisans sonrası doktora programına başlayacak öğrencilere burs verilmektedir. 2009 yılında programa 1.133 başvuru yapılmış ve bu başvurulardan 121'i desteklenmiştir.

2228 Programı kapsamında desteklenen bursiyer adaylarından yüksek lisans eğitimlerine başlayanlar 2210 Yurt İçi Yüksek Lisans Burs Programı, doktora eğitimlerine başlayanlar ise 2211 Yurt İçi Doktora Burs Programı bursiyeri olmaktadır.

Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı (2230 Programı)

BTYK'nın 11. toplantısında alınan 2005/9 no'lu kararda yer alan Ulusal Uzay Araştırmaları Programı çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşmak için yeterli sayıda ve gerekli nitelikte uzmanın kısa vadede yetiştirilmesi amacıyla 2008 yılında uygulamaya konulan Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı kapsamında 2008 yılında toplam 12 kişi desteklenmiş; 10 kişi bu program kapsamında yurt dışında yüksek lisans eğitimlerine başlamıştır. 2009 yılında ise toplam 6 kişi desteklenmiştir. Bu programla ülkemizin uzay bilim ve teknolojileri alanında ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine katkı sağlaması hedeflenmektedir.

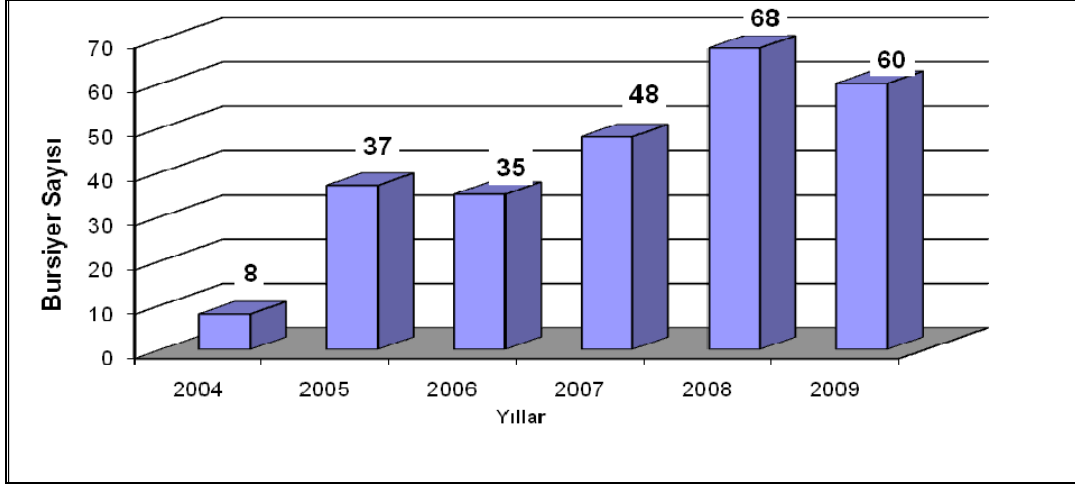
1.2.4.4. Doktora Sonrası Araştırma Destek Programları

Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı (2218 Programı)

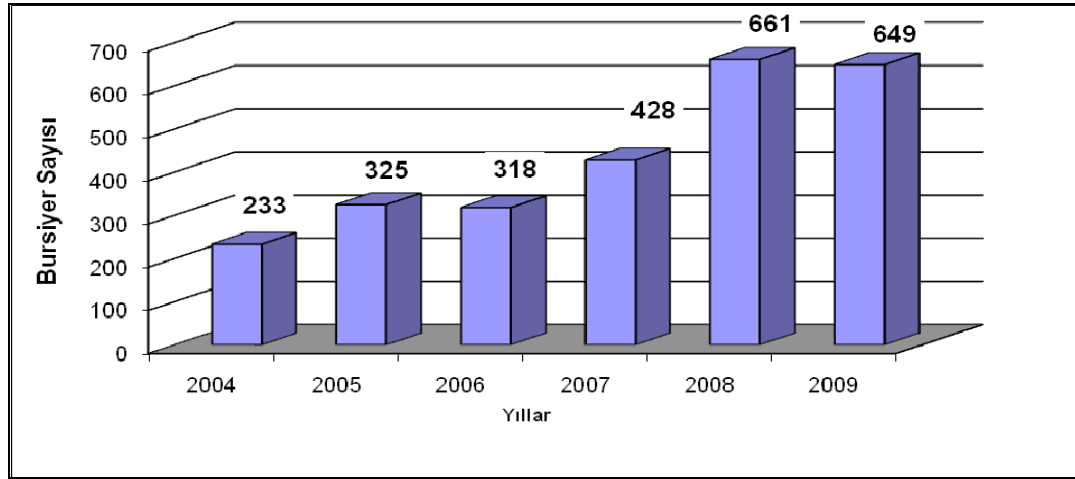
Doktorasını almış, üniversite veya araştırma kuruluşlarımızda doktora sonrası araştırma yapacak olan genç araştırmacılara destek vermek ve Türk araştırmacıların yurt içi dolaşımı yoluyla bilimsel bilgi aktarımını, işbirliğini kolaylaştırmak amacıyla burs verilmektedir. 2009 yılında, bu programa 53 başvuru yapılmış ve yaklaşık %68'lik bir destekleme oranı ile başvurulardan 36'sı desteklenmiştir. Bu program kapsamında 2009 yılı içerisinde destek alan bursiyer sayısı 60'tır (bk. Şekil 31).

Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı (2219 Programı)

Araştırmacıların yurt dışı dolaşımı kapsamında uluslararası işbirliği imkanlarının oluşmasını kolaylaştırmak amacıyla Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı çerçevesinde doktora sonrası araştırma faaliyetleri de desteklenmektedir. 2009 yılında programa toplam 466 başvuru yapılmış ve 191 araştırmacı desteklenmiştir. Bu program kapsamında 2009 yılı içerisinde destek alan bursiyer sayısı 649'dur (bk. Şekil 32).

Şekil 31. Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸

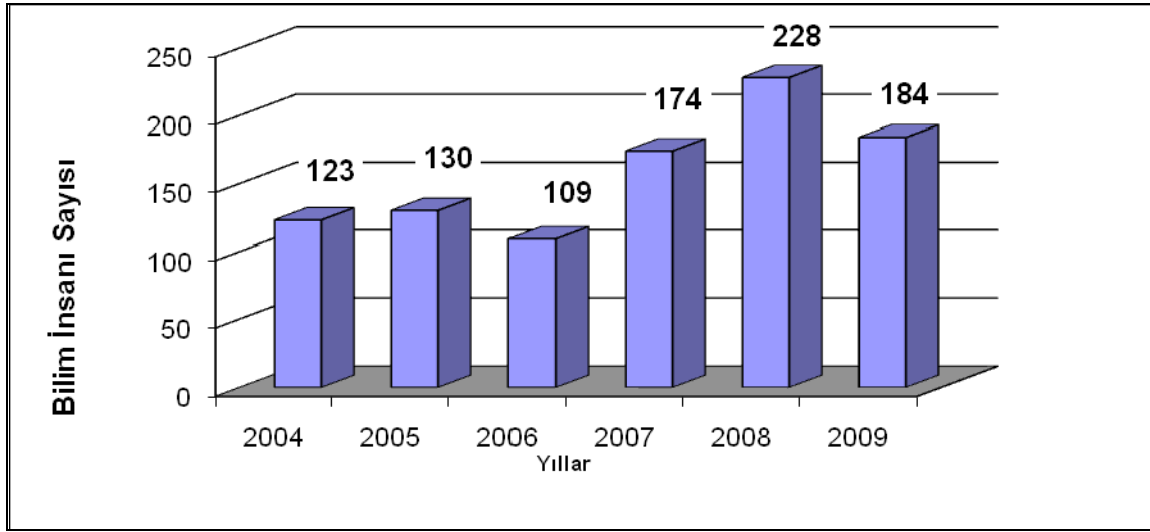

Şekil 32. Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı Bursiyer Sayısı⁸

Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı (2221 Programı)

Kamu veya özel sektör kurum ve kuruluşlarında, ihtiyaç duyulan bilim insanı açığının kapatılmasına ve bilim üretimine katkıda bulunmak amacıyla, yurt dışındaki üniversitelerde ve/veya araştırma kuruluşlarında çalışmakta olan, bilim insanlarının/uzmanların araştırmalara katılmak, teknolojik yenilikler getirmek, seminerler, konferanslar, dersler vermek üzere Türkiye'ye getirilmesi için Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı kapsamında destek verilmektedir. 2009 yılında programa, toplam 391 bilim insanı için davet başvurusu yapılmış ve 184 bilim insanına destek sağlanmıştır (bk. Şekil 33).

⁸ İlgili yıl içerisinde destek alan tüm bursiyerleri kapsamaktadır.

Şekil 33. Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı Kapsamında Yıl İçinde Desteklenen Bilim İnsanı Sayısı⁸

TÜBİTAK-DFG Bilimsel Değişim Burs Programı (2225 Programı) ve 2227-TÜBİTAK-HAS Bilimsel Değişim Burs Programı (2227 Programı)

2009 yılında 2225 kodlu destek programı kapsamında 18 Türk ve 2227 kodlu destek programı kapsamında 1 Türk ve 6 Macar araştırmacıya destek sağlanmıştır.

Bu programlar kapsamında 2003 yılından bu yana ilgili yıl içinde destek alan bursiyer sayısı Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. Bilimsel Değişim Burs Programları Bursiyer Sayıları⁸

PROGRAMLAR	2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009	
	T*	Y*	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y	T	Y
TÜBİTAK-DFG (Almanya)	16	24	16	-	17	-	18	-	17	-	18	-	16	-
TÜBİTAK-HAS (Macaristan)	1	1	2	3	2	3	3	3	2	1	1	2	1	6
Toplam Bursiyer Sayısı	42		21		22		24		20		21		23	

*T: Türk Bursiyer Y: Yabancı Bursiyer

⁸ İlgili yıl içerisinde destek alan tüm bursiyerleri kapsamaktadır.

1.2.4.5. Bilimsel Toplantılara Katılım Destek Programları

Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı (2223 Programı)

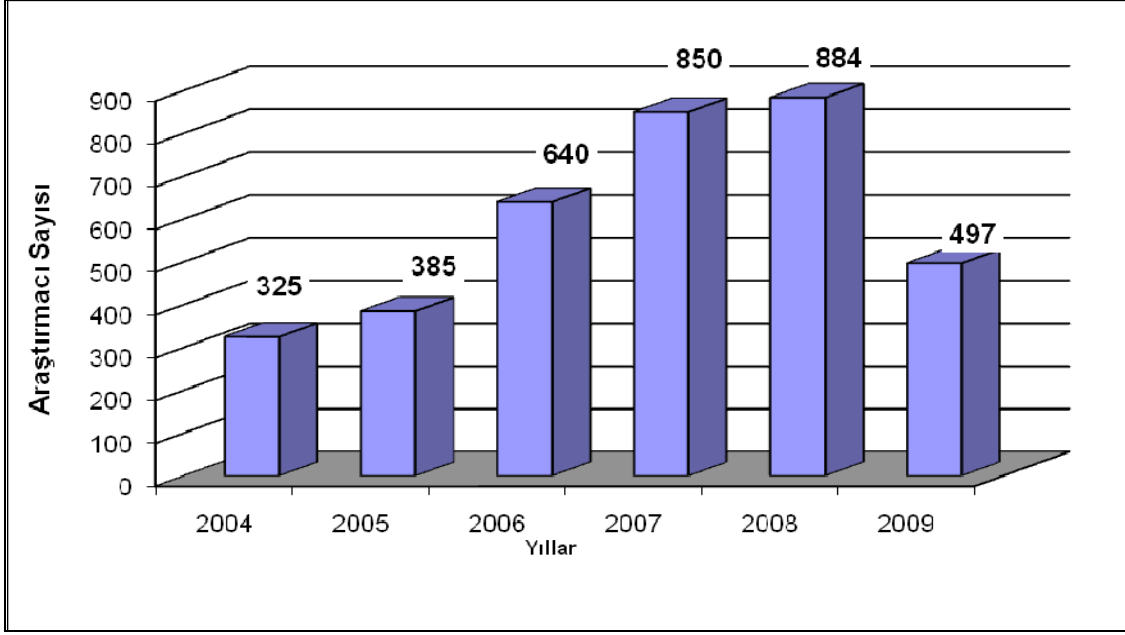
Daha önceki yıllarda TÜBİTAK ARDEB tarafından yürütülmekte olan Bilimsel Toplantı Desteği, TÜBİTAK BİDEB tarafından yürütülen Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı ile birleştirilerek yurt içinde düzenlenen bilimsel etkinlikler, 2008 yılından itibaren Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı kapsamında TÜBİTAK BİDEB tarafından desteklenmeye başlanmıştır. Bu program çerçevesinde 2009 yılında 271 etkinlik kapsamında 2.801 genç araştırmacı için başvuruda bulunulmuş; 178 etkinlik kapsamında 1.831'ine kısmi destek verilmiştir. Bu program kapsamında 2003 yılından bu yana yıl içinde yapılan etkinlik sayısı Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17. Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı Destekleri

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bilimsel Toplantı Desteği Kapsamında Desteklenen Etkinlik Sayısı (ARDEB)	105	151	293	229	240		
Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı Kapsamında Desteklenen Etkinlik Sayısı (BİDEB)	14	21	12	30	39	207	178
Toplam Desteklenen Etkinlik Sayısı	119	172	305	259	279	207	178

Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı (2224 Programı)

2009 yılında yurt dışı etkinliklere katılmak isteyen 1.046 araştırmacınının 497'sine kısmi destek verilmiştir. Şekil 34'de program kapsamında ilgili yıl içinde desteklenen araştırmacı sayıları verilmektedir.

Şekil 34. Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı Araştırmacı Sayısı

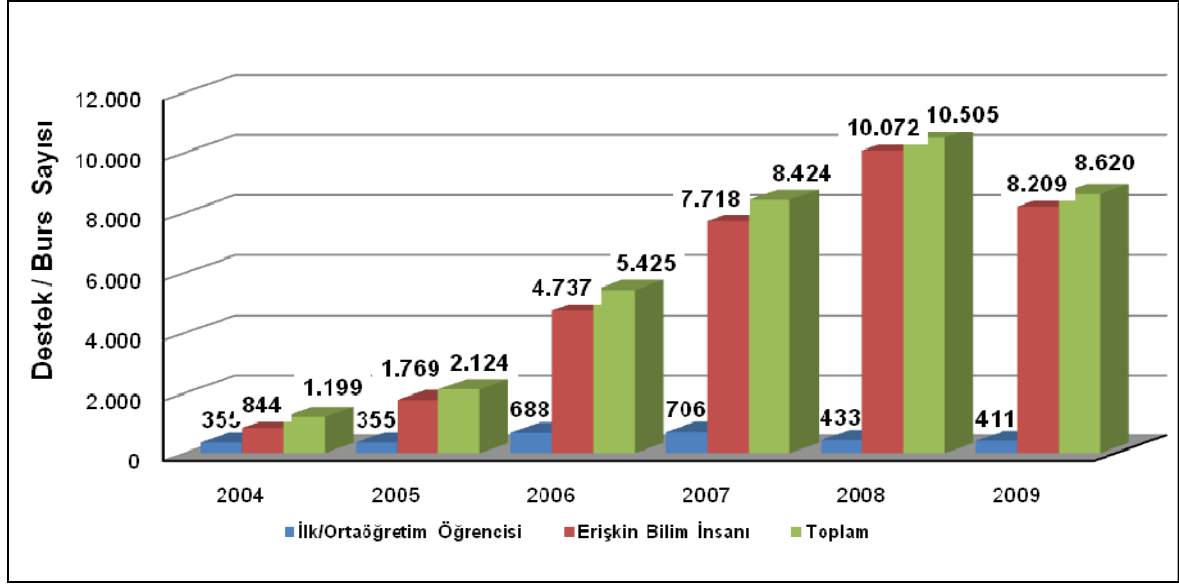
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı (2229 Programı)

İlk defa 2007 yılında uygulamaya konulan “Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı”nın amacı ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik bilim danışmanlığı seminerleri ve benzeri toplantılar ile ilköğretim, ortaöğretim ve lisans öğrencilerinden üstün başarı gösterenlerin bilimsel ve akademik performanslarının artırılması, proje kültürünün öğrenciler arasında yaygınlaştırılması ve geleceğin bilim insanı ve araştırmacılarının yetişmesine katkı sağlamak için doğa bilimleri, mühendislik ve teknolojik bilimler, sosyal ve beşeri bilimler alanlarında düzenlenecek olan bilim kampları, doğa eğitimleri, teorik ve uygulamalı yaz ya da kış bilim okullarını desteklemektir. 2009 yılında yapılan 45 etkinlik başvurusundan 19’u desteklenmiştir. Düzenlenen bu etkinlikler kapsamında toplam 881 öğretmene eğitim verilmiştir.

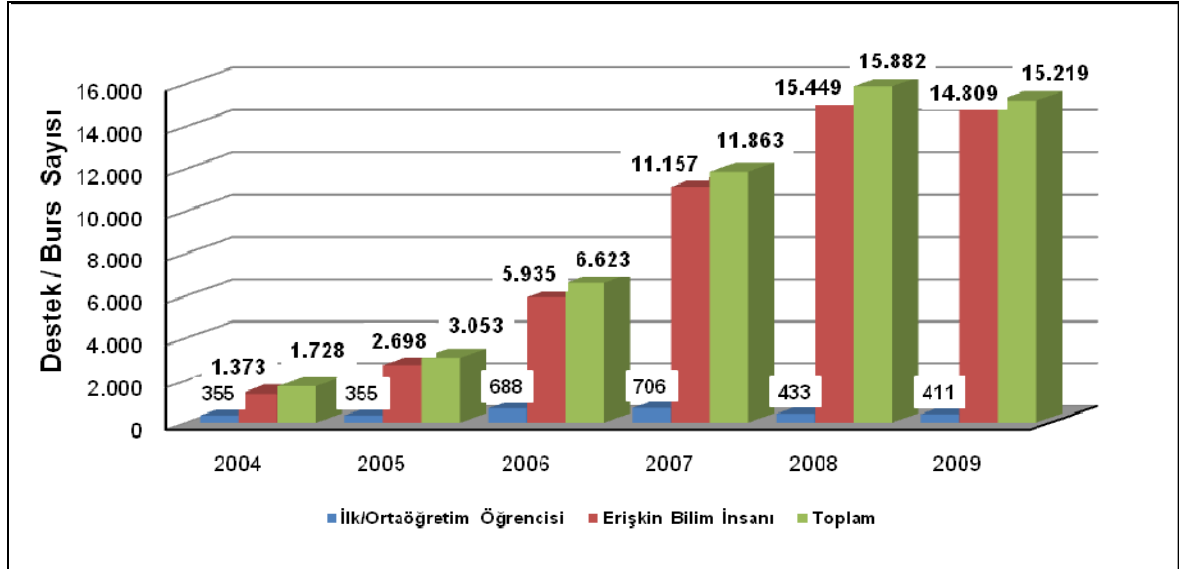
TÜBİTAK BİDEB tarafından yeni desteklenmeye / burs almaya başlayan bilim insanı sayısının 2004-2009 yılları arası eğilimi Şekil 35’de, desteklenen / burs alan toplam bilim insanı sayısının 2004-2009 yılları arası eğilimi ise Şekil 36’da verilmiştir.

2009 yılında TÜBİTAK BİDEB tarafından gerçekleştirilen toplam harcama tutarı 65,4 Milyon TL’dir (bk. Şekil 38). Bu tutarın 60,4 Milyon TL’lik kısmı erişkin bilim insanlarına, 3,5 Milyon TL’lik kısmı ilk ve ortaöğretim öğrencilerine aktarılan

destekleri göstermektedir (bk. Şekil 37). BİDEB programlarına ilişkin ayrıntılı tablolar EK 2 ve EK 3'de verilmiştir.

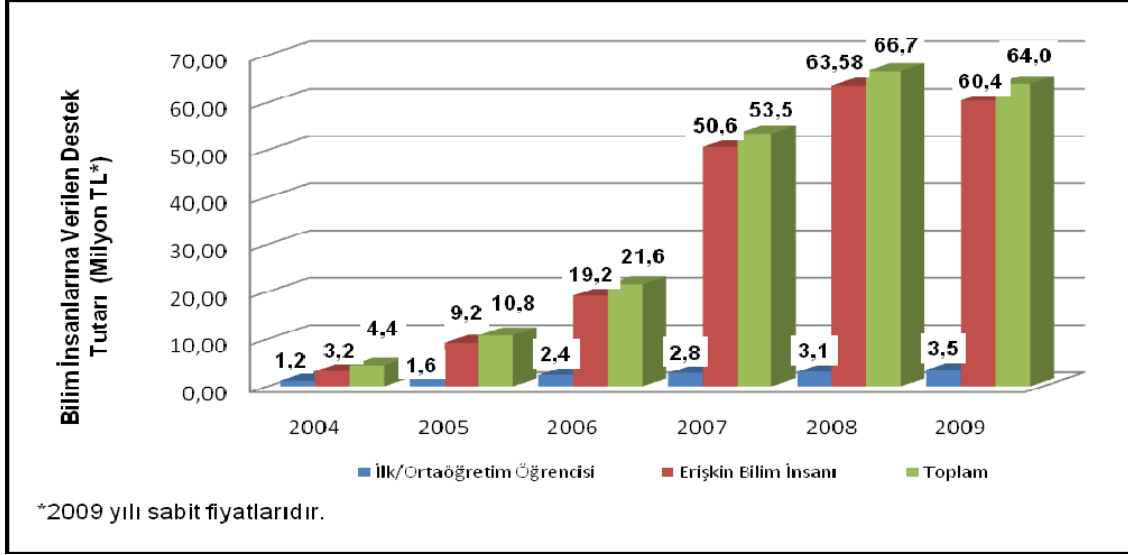

Şekil 35. Yıl içinde Yeni Desteklenmeye/ Burs Almaya Başlayan Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı⁹

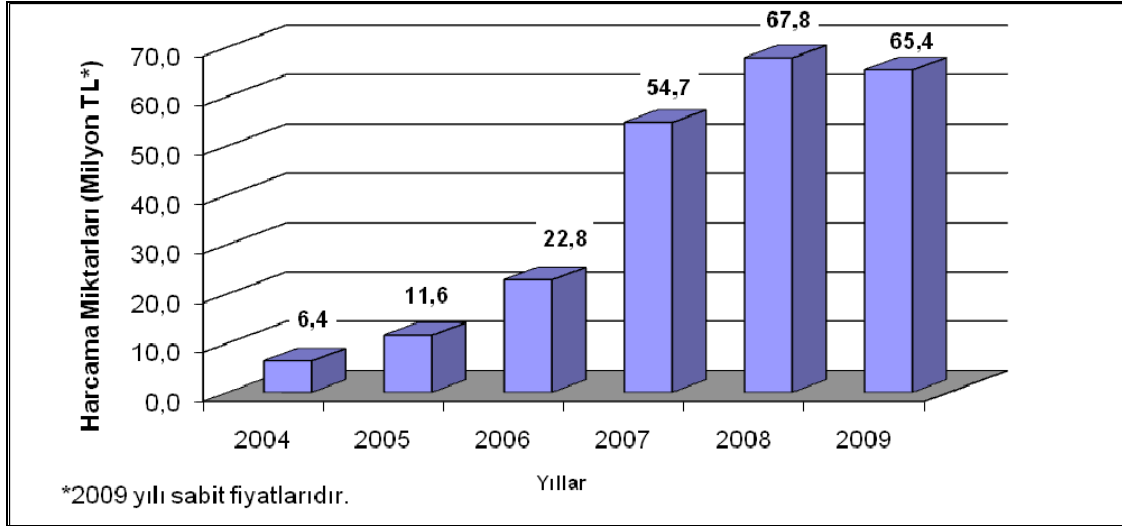

Şekil 36. Yıl içinde Desteklenen/ Burs Alan Toplam Bilim İnsanı Sayısının Yıllara Göre Dağılımı⁹

⁹ 2007 yılından itibaren destek ve başvuru rakamları hesaplanırken 2217, 2223 ve 2229 kodlu destek programları kapsamındaki etkinlikler için katılımcı sayıları dikkate alınmıştır.

Şekil 37. TÜBİTAK BİDEB Tarafından Bilim İnsanlarına Verilen Destek Tutarı

Şekil 38. TÜBİTAK BİDEB Yıllara Göre Harcama Miktarları

Yeni TÜBİTAK BİDEB Destekleri

Üstün yetenekli ve yüksek zekalı gençlerimizin topluma kazandırılmaları amacıyla ülkemizde üstün zekalı / yeteneklilerin eğitimi konusunda birikimi olan akademisyenler, kamu yetkilileri (paydaşlar), veliler ve öğrencilerden oluşan 60 kişinin katılımı ile 13-15 Şubat 2009 tarihleri arasında MEB ve TÜBİTAK işbirliği ile TÜBİTAK TÜSSİDE “Üstün Zekalı/Yetenekliler Strateji Belgesi Oluşturma Çalıştayı: BİLSEM Modeli” düzenlenmiştir. Çalıştay’da öğrenci seçimi, öğrencilerin eğitimi, öğrencilerin motivasyonu / sorunları, öğretmenlerin seçimi, periyodik eğitimleri, öğretmenlerin motivasyonları / sorunları, idarecilerin seçimi/eğitimi/sorunları ve çözüm yolları, bilim ve sanat merkezlerinin idari ve mali yapısı konularında sorunlar

belirlenmiş ve çözüm önerileri geliştirilmiştir. Bu çalışma sonrasında 17 Haziran 2009 tarihli BTYK'nın 19' uncu Toplantısı'nda görüşülen ilgili konu kapsamında 5 Ağustos 2009 tarih ve 2009/16 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile ülkemizde üstün yetenekli bireylerin eğitimini iyileştirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı koordinasyonunda "Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2009-2013"nın hazırlanması için çalışma başlatılmasına karar verilmiştir.

İlki 15-22 Haziran 2009 tarihleri arasında, ikincisi ise 23-30 Haziran 2009 tarihleri arasında olmak üzere, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında (YİBO) görevli fen ve teknoloji öğretmenlerine yönelik olarak bilim danışmanlığı seminerleri düzenlenmiştir. İlk çalışmaya 35 farklı ilden 40 fen ve teknoloji öğretmeni ile 12 matematik öğretmeni; ikinci çalışmaya ise 42 farklı ilden 43 fen ve teknoloji öğretmeni ile 13 matematik öğretmeni katılmıştır.

Ayrıca, ilk defa 2007 yılında uygulamaya konulan Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı kapsamında öğrencileri yetiştiren ortaöğretim öğretmenlerine bilim danışmanlığı adı altında üst düzey eğitim kursları düzenlenmiştir. Bu amaçla ilk kurslar Ocak, Şubat, Haziran ve Temmuz aylarında matematik, fizik, kimya ve biyoloji alanında toplam 283 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Bunlara ek olarak, 2009 yılında TÜBİTAK ile Lindau Konseyi ve Vakfı arasında imzalanan 'Mutabakat Zaptı' çerçevesinde TÜBİTAK Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı uygulamaya konulmuştur. 1951'de Prof. Dr. Hein ve Dr. Parade tarafından başlatılan Lindau Nobel Ödüllü Bilim İnsanları Toplantıları, güncel bilimsel konuları ve geleceğe yönelik araştırma alanlarını konu alarak Nobel ödüllü bilim insanları ile genç araştırmacıları, ders, panel ve seminerler gibi çeşitli platformlarda buluşturmaktadır.

2010 yılında 60'incisi düzenlenecek olan toplantılara ilk defa Türkiye'nin de katılacak olması, söz konusu uluslararası bilimsel platformlarda Türk araştırmacılar vasıtasıyla temsil edilmesi, hem dünya gündeminin takip edilerek geleceğe yönelik bilim ve teknoloji stratejilerinin belirlenmesi hem de uluslararası alanda prestijimizin artması açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu program kapsamında 2009 yılında ilk defa adaylar destek başvurusunda bulunmuşlardır. 2009 yılında yapılan 12 başvuru “Bilimsel İnceleme Komite” toplantılarında değerlendirilmiş, 5 kişi ilgili program kapsamında desteklenmiştir.

TÜBİTAK BİDEB’in Uluslararası İşbirliği Kapsamındaki Faaliyetleri

3-5 Aralık 2008 tarihleri arasında TÜSSİDE’de düzenlenen “TÜBİTAK-Helmholtz Çalıştayı” kapsamında 16 doktora öğrencisinin TÜBİTAK ile Helmholtz tarafından desteklenmesine ilişkin İşbirliği Protokolü imzalanmıştır. İlgili protokol kapsamında 2009 yılında 16 doktora öğrencisi araştırmacı için “Yurt Dışı Araştırma Burs Programı” ile “Yabancı Uyruklular Araştırma Burs Programı” kapsamında destek sağlanması planlanmıştır. Bu kapsamda 12 Türk ve 2 Alman doktora öğrencisi desteklenmiştir.

1.2.5. Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri

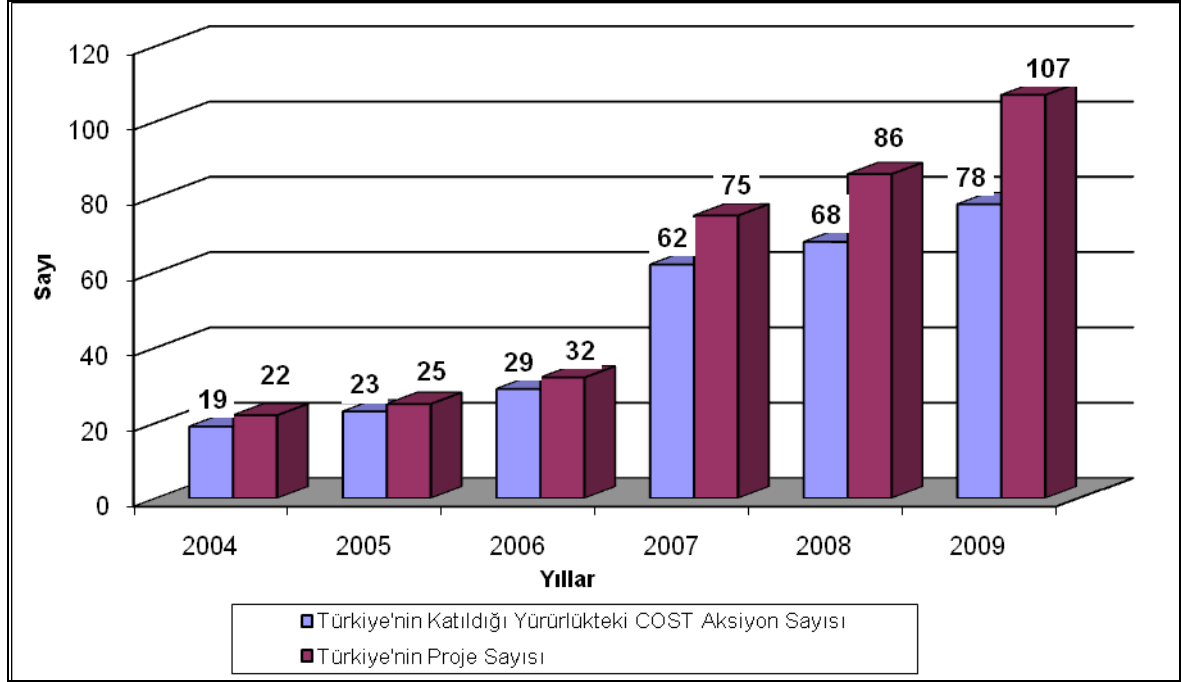
1.2.5.1. Çok Taraflı İşbirliği

Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği (COST), Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütü (EMBO), Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları (EUROHORCs), Avrupa Bilim Vakfı (ESF), Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO), Avrupa Uzay Ajansı (ESA) gibi uluslararası kuruluşlarda ve KEİ (Karadeniz Ekonomik İşbirliği) ve APSCO (Asya Pasifik Uzay İşbirliği Örgütü) gibi bölgesel organizasyonlarda ülkemizin bilimsel ve teknolojik görünürlüğü hızla artmakta ve bu ilerleme Türkiye’nin yumuşak gücüne (soft power) önemli bir katkı yapmaktadır. 2009 yılında da Hükümet veya Kurum düzeyinde üye olunan uluslararası kuruluşların faaliyetlerine aktif bir şekilde katılım sağlanmış, bu sayede bu kuruluşlar bünyesindeki etkimiz pekiştirilmiş ve gelişmeleri hem yakından takip edebilme hem de yönlendirebilme fırsatı yakalanmıştır.

Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği (European Cooperation in Science and Technology – COST)

Türkiye'nin 1971 yılından bu yana üyesi olduğu ve ülkemizdeki bilimsel koordinasyonu ile mali finansmanı TÜBİTAK tarafından sağlanan COST Programı çerçevesinde, 2009 yılı içinde COST aksiyonlarının ülkemiz araştırmacılarına duyurulması ve aksiyonlara katılımın sağlanması ile ilgili faaliyetler sürdürülmüştür. Ülke olarak katılımın gerçekleştiği yürürlükteki COST aksiyon sayısı Aralık 2008’den bu yana % 15 artış ile 68’den 78’e, proje sayısı ise % 24 artış ile 86’dan 107’ye ulaşmıştır (bk. Şekil 39). Ayrıca bu süre içerisinde değerlendirme aşamasında olan

18 COST proje önerisi ve ülke olarak resmi katılım işlemlerimizin başlatıldığı 13 aksiyon bulunmaktadır.

Şekil 39. Katılım Sağlanan COST Aksiyon ve Yürürlükteki Proje Sayısı

Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı/Örgütü (European Molecular Biology Conference/Organization – EMBC/EMBO)

Ülkemizin üyesi olduğu Avrupa Moleküler Biyoloji Konferansı (EMBC- European Molecular Biology Conference)/Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütü (EMBO-European Molecular Biology Organization) halihazırdaki burs programlarına ek olarak bu yıl yeni oluşturulan “Akademik İzindeki Araştırmacılar (Sabbaticals) İçin EMBO Moleküler Tıp Burs Programı” başlıklı burs olanağı, ilgili alanda çalışan araştırmacılarımıza en geniş şekilde duyurulmuştur. Ayrıca, EMBC'nin 2009 yılı içerisindeki olağan toplantılarına temsilcimiz tarafından katılım sağlanmış, 13-15 Mayıs 2009 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen EMBO Genç Bilim İnsanları Forumu'nda ise TÜBİTAK destek programları katılımcılara tanıtılmıştır. Buna ek olarak, 2009 yılı içinde Özlem Yüce (London Research Institute), Dilek Çolak (Weill Medical College of Cornell University) ve Nilay Yapıcı (Rockefeller University) uzun dönemli burs almayı hak etmişlerdir.

Avrupa Bilim Vakfı (European Science Foundation – ESF) ve Avrupa Araştırma Kurumları Başkanları (European Heads of Research Councils – EUROHORCs)

Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Daimi Komite Toplantıları, Avrupa İşbirliği Araştırma Projeleri Programı (European Collaboration Research – EUROCORES) toplantılarına, çalıştaylara ve Üye Organizasyonlar Forumu toplantılarına TÜBİTAK temsilcileri etkin bir şekilde katılarak, gelişmeleri takip etme ve yönlendirebilme olanağı bulmuşlardır.

Kurumun en üst düzeyde TÜBİTAK Başkanı tarafından temsil edildiği ESF Yönetim Konseyi, EUROHORCs Genel Kurulu ve Yönetim Kurulu Toplantılarında, halihazırda takip edilen bilim politikalarının bir değerlendirmesi yapılmış olup oluşturulması planlanan politikalar tartışılmıştır. Ayrıca, TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Nüket YETİŞ, 28-29 Eylül 2009 tarihlerinde Brüksel’de düzenlenen ‘Final Assembly of the ESF MO Forum on Research Careers’ konferansına davetli konuşmacı olarak katılmıştır.

ESF bünyesinde TÜBİTAK’ın temsil edildiği Temel ve Mühendislik Bilimleri (Physical and Engineering Sciences-PESC) Daimi Komitesi, Yaşam ve Çevre Bilimleri (Life and Environmental Sciences-LESC) Daimi Komitesi ve Deniz Kurulu (Marine Board) 2010 yılı toplantılarının ülkemizde yapılması karara bağlanmıştır. Böylece ülkemizin ve TÜBİTAK’ın uluslararası bilim camiasında görünürlüğünün artırılması hedeflenmektedir.

Bunların dışında, TÜBİTAK Mühendislik Araştırma Grubu’nda görev yapmakta olan bir Uzman Yardımcısı, ESF’te 25 Ağustos-18 Aralık 2009 tarihleri arasında çalışmak üzere seçilmiştir. ESF’e üye olduğumuz 1971 yılından bu yana ikinci kez bir TÜBİTAK çalışanı böyle bir olanağa hak kazanmış olup böylece ESF ile idari olarak etkileşim ve diyalogumuz artmıştır.

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization – NATO)

NATO Barış ve Güvenlik İçin Bilim (SPS) Komitesi Toplantılarına, NATO Enformasyon ve İletişim Güvenliği (ICS) Panel ve NATO Beşeri ve Sosyal Dinamikler (HSD) Panel Toplantılarına ilgili temsilcilerimiz katılmıştır. SPS Komitesi Toplantılarında, SPS Programının yeniden yapılandırılması ve bütçesiyle ilgili

konulara, Panel toplantılarında ise SPS programı tarafından desteklenmeye değer bulunan projelerin değerlendirilmesine katkıda bulunulmuştur.

Uluslararası Bilim Konseyi (International Council for Science – ICSU)

ICSU'nun 29-30 Eylül 2009 tarihlerinde Karadağ/Podgorica'da gerçekleştirilen Avrupalı Üyeler Toplantısında Kurum, Bilim Kurulu Üyesi tarafından temsil edilmiştir. Toplantıda, ICSU görev kapsamına sosyal bilimlerin dâhil edilip edilmeyeceği ve üyelik ücretlerinde yapılması planlanan değişiklikler ele alınmıştır.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization – UNESCO)

6-23 Ekim 2009 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen UNESCO 35. Genel Kurulu kapsamındaki Doğa Bilimleri Oturumu'nda Kurum temsil edilmiştir. Toplantı sırasında, çeşitli ülke temsilcileri ile yapılan görüşmelerde UNESCO'nun sağlayabileceği imkânlar hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur. Bunun dışında Doğa Bilimleri Ana Programı kapsamında 2010-2011 yılları için sektörel öncelikler belirlenmiştir.

UNESCO, ICSU ve Macar Bilimler Akademisi ortaklığında 5-7 Ekim 2009 tarihlerinde Budapeşte/Macaristan'da gerçekleştirilen Dünya Bilim Forumu'na Kurumu temsilen Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ömer CEBECİ katılmıştır. Söz konusu Forum kapsamında TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ömer CEBECİ ayrıca, UNESCO Güney-Güney İşbirliği Uluslararası Bilim, Teknoloji ve Yenilik Merkezi (International Science, Technology and Innovation Centre for South-South Cooperation under the Auspices of UNESCO - ISTIC) Yönetim Kurulu toplantısında da Kurumu temsil etmiştir.

Uzay Alanında Faaliyet Gösteren Uluslararası Kuruluşlar:

- Avrupa Uzay Ajansı (European Space Agency – ESA): 8-9 Haziran 2009 tarihlerinde ESA'dan bir heyet TÜBİTAK'ı ziyaret etmiştir. Ziyaret sırasında, Türkiye-ESA İşbirliği Anlaşması kapsamında şimdiye kadar yapılan faaliyetler değerlendirilmiş, söz konusu anlaşmanın daha aktif biçimde kullanılması için gerçekleştirilecek eylemlerin bir yol haritası belirlenmiştir. Toplantıda, ESA Heyeti ile TÜBİTAK arasında tespit edilen başlıklar hakkında önümüzdeki dönemde çalıştaylar ve seminerler düzenlenmesi, karşılıklı uzman ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi, Türkiye'den öğrencilerin ESA'nın eğitim

programlarına katılımını sağlamak amacıyla gerekli mekanizmaların kurulması gibi önemli kararlar alınmıştır.

- TÜBİTAK ve Türk Uzay Sanayii Heyetinin Alman Uzay ve Havacılık Merkezi (DLR) ile Alman Uzay Kuruluşlarını Ziyareti: Almanya'daki uzay faaliyetlerinin yerinde görülmesi ve uzay alanında işbirliği olanaklarının araştırılması amacıyla Alman Havacılık ve Uzay Merkezi'nin (German Aerospace Center - DLR) davetlisi olarak TÜBİTAK ve Türk uzay sanayi uzmanlarından oluşan 13 kişilik bir heyet 13-17 Eylül 2009 tarihlerinde Almanya'yı ziyaret etmiştir. Ziyarete karşılıklı sunumlar yapılmış, DLR ile altı Alman uzay sanayii heyetimize tanıtılmış ve yerinde ziyaretler yapılarak altyapı ve yetenekleri görme olanağı sağlanmıştır.
- III. Avrupa Yeryüzü Gözlem Grubu (Group on Earth Observations - GEO) Projeleri Çalıştayı: Avrupa Komisyonu ve TÜBİTAK işbirliği ile 8-9 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul'da 3. Avrupa GEO Projeleri Çalıştayı düzenlenmiştir. Çalıştayı'nın amacı Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı tarafından finanse edilen yer gözlem projeleri arasında işbirliğini geliştirmek ve GEO Girişimini'nin Küresel Yeryüzü Gözlemi Sistemlerine (GEOSS) katkısını pekiştirmektir.
- Uluslararası Havacılık ve Uzay Federasyonu (International Astronautical Federation – IAF): TÜBİTAK tarafından 2008 yılında alınan IAF'a üyelik kararını takiben, 2009 yılında Üyelik Sertifikası imzalanmıştır.
- Birleşmiş Milletler Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanılması Komitesi (Committee for Peaceful Uses of Outer Space/UBAKK – BM COPUOS): 3-12 Haziran 2009 tarihleri arasında, Viyana/Avusturya'da düzenlenen BM Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi 52. Oturumu'nda TÜBİTAK temsil edilmiştir. Toplantıda çeşitli ülkelerin uzay ajanslarından gelen temsilcilerle temas edilmiş ve işbirliği geliştirme konusunda fikir birliğine varılmıştır. Bu gelişmelerin yanı sıra, Eylül 2010'da, Sosyoekonomik Faydalar için Uzay Teknolojisi Uygulamaları konulu bir çalıştayın Birleşmiş Milletler, Türkiye ve ESA'nın katılımıyla ülkemizde düzenlenmesi planlanmaktadır.
- Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Organizasyonu (Asia-Pacific Space Cooperation Organization - APSCO): Yıl içinde gerçekleştirilen APSCO toplantılarına TÜBİTAK temsilcilerince etkin katılım sağlanmış olup, Ülkemiz tarafından 1

Haziran 2006 tarihinde imzalanan APSCO Sözleşmesinin TBMM tarafından onaylanması beklenmektedir.

- Avrupa Uzay Araştırmaları Komitesi (Committee on Space Research – COSPAR): ICSU'ya bağlı bir komite olan COSPAR'ın toplantılarına TÜBİTAK tarafından katılım sağlanmış ve komite çalışmaları konusunda bilgi paylaşımında bulunulmuştur.
- Söz konusu faaliyetlere ek olarak, 2009 yılı içerisinde TÜBİTAK'ın uzay konulu yüksek lisans eğitim bursundan (2230- Yurt dışı Yüksek Lisans Burs Programı) yararlanmaya hak kazanan 17 bursiyer yurt dışı eğitime gönderilmiştir.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Bilim ve Teknoloji Çalışma Grubu

KEİ Bilim ve Teknoloji Çalışma Grubunda ülkemizi TÜBİTAK temsil etmektedir. Bu yıl içerisinde, 5-6 Mayıs 2009 tarihlerinde İstanbul'da yapılan B&T Çalışma Grubu Toplantısına katılım sağlanmıştır. Toplantıda ele alınan en önemli konu 2005 yılında hazırlanan ve 4 yıl için kabul edilen KEİ Bilim ve Teknoloji Aksiyon Planı'nın yenilenmesi çalışmaları olmuştur. Söz konusu belge üzerinde çalışmalar devam etmekte olup, önümüzdeki 4 yıl için hazırlanacak olan yeni Planın 2010'un ilk yarısında KEİ Ülkeleri Bilim ve Teknoloji Bakanları tarafından imzalanması planlanmaktadır.

İslam Konferansı Örgütü (Organization of Islamic Conference – İKÖ) Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi (COMSTECH) – Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi

12-17 Ekim 2009 tarihlerinde COMSTECH tarafından düzenlenen Gelişmekte Olan Ülkeler İçin Teknoloji Transferi başlıklı eğitim kursuna TÜBİTAK Avrupa Birliği Çerçeve Programlar Müdürlüğü ve Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Daire Başkanlığı'nca katılım sağlanmıştır. Katılımcılar geliştirmekte olan ülkelerde teknoloji transferi, bilgi transferi, teknolojik yenilik ve kapasite oluşumu, ulusal yenilik sistemi konularında bilgilendirilmiş ve deneyimlerini paylaşma imkanı bulmuşlardır.

28 Mayıs 2009 tarihinde COMSTECH Şemsiyesi altındaki İslam Ülkeleri Su Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Yönetimi İletişim Ağı (Inter-Islamic Network on Water Resources Development and Management – INWRDAM) tarafından, Sfax, Tunus'ta düzenlenen Atıksu Arıtma ve Geri Dönüşüm için Yüksek Teknolojiler (Advanced Technologies for Wastewater Treatment and Reuse) adlı çalışmaya TÜBİTAK MAM Kimya ve Çevre Enstitüsü'nden bir araştırmacı katılmıştır. Çalıştayda atık suların

işletimi ve yeniden kullanımı konusunda INWRDAM, Sfax Biyoteknoloji Merkezi (Sfax Biotechnology Center – CBS), Ulusal Sıhhi Hizmetleri (The National Sanitation Utility – ONAS), Bath Üniversitesi (University of Bath – UoB) ve Twente Üniversitesi, Avrupa Membran Enstitüsü (University of Twente, European Membrane Institute Twente – EMI Twente) temsilcileri ile katılımcılar arasında bilgi paylaşımı sağlanmıştır.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (Economic Cooperation Organization – EİT)

5 Kasım 2009 tarihinde Tahran, İran'da düzenlenen "EİT Nanoteknoloji Ağı Kurulmasına Yönelik Yönlendirme Komitesi'nin birinci toplantısına TÜBİTAK MAM Malzeme Enstitüsü Müdürü katılmıştır. İran ve Kazakistan'ın bahse konu alana ilişkin çalışmaları hakkında bilgi edinilen toplantıda, temsilcimiz tarafından Kurum ve Merkez ve Enstitü faaliyetleri tanıtılmış, Türkiye'deki nanoteknoloji faaliyetleri hakkında sunum yapılmıştır.

1.2.5.2. İkili İşbirliği

Ülkemizin dış politikası ile uyumlu olarak, ikili işbirliklerimizde coğrafi çeşitlilik artmış, mevcutların yanı sıra, yeni coğrafyalarla da (Ortadoğu ve Afrika gibi) işbirliği yapabilme fırsatı yakalanmıştır. Ülkemizde Ar-Ge için ayrılan bütçenin artırılmasına paralel olarak bilim-teknoloji alanında kaydedilen gelişmeler sonucunda, yabancı ülkelerdeki bilim kuruluşlarının ülkemizle işbirliği oluşturma yönündeki girişimleri 2009 yılında da artarak devam etmiştir.

2009 yılında G. Kore, Kazakistan, Rusya ve Suriye ile ikili işbirliği anlaşmaları imzalanmıştır. Çek Cumhuriyeti, Gürcistan, İrlanda, Japonya ve Türkmenistan ile bilimsel ve teknolojik işbirliği anlaşması imzalanması yönünde girişimler sürdürülmüştür.

İmzalanan Anlaşma/Uygulama Protokolü/Mutabakat Zaptları (Memorandum of Understanding – MoU)

2009 yılında imzalanan toplam 20 adet anlaşma, uygulama protokolü, mutabakat zaptı ve tutanak ile ilgili bilgiler

Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. 2009 Yılında İmzalanan Anlaşma/Uygulama Protokolü/MoU/Tutanaklar

Tarih	Yer	Düzeyi	Başlığı
6 Ocak 2009	Ankara	Kurumlararası	TÜBİTAK ile Helmholtz Birliği arasında Ortak PhD Burslarına ilişkin İşbirliği Protokolü
4 Şubat 2009	Riyad	Kurumlararası	TÜBİTAK ve Kral Saud Üniversitesi (KSU) Arasında Hizmet Sözleşmesi
24 Şubat 2009	Budapeşte	Kurumlararası	TÜBİTAK – Macaristan Ulusal Araştırma ve Teknoloji Ofisi (NKTH) Ortak Komite Toplantısı Tutanağı
26 Nisan 2009	Riyad	Kurumlararası	TUBİTAK ve Kral Abdülaziz Bilim ve Teknoloji Şehri (KACST) Arasında Niyet Mektubu
12 Mayıs 2009	Yazışma yoluyla	Kurumlararası	TÜBİTAK ile Kore Bilim ve Teknoloji Politika Enstitüsü (STEPI) arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı
28 Haziran 2009	Lindau	Kurumlararası	Lindau Nobel Adayları Toplantılarına katılmak üzere Türk araştırmacıları aday gösterebilmek için TÜBİTAK ile Lindau Konseyi arasında Mutabakat Zaptı
06 Ağustos 2009	Ankara	Kurumlararası	TÜBİTAK ile ROSCOSMOS (Rusya Federal Uzay Ajansı) Arasında Mutabakat Zaptı
18 Eylül 2009	Moskova	Kurumlararası	TÜBİTAK ile ROSCOSMOS Arasında Toplantı Tutanağı
22 Eylül 2009	Seul	Kurumlararası	TÜBİTAK Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü ile Kore İleri Çalışmalar Enstitüsü (KIAS) arasında Mutabakat Zaptı
30 Eylül 2009	Şam	Kurumlararası	TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü ile Suriye Ulusal Standartlar ve Kalibrasyon Laboratuvarı (MSCL) arasında Mutabakat Zaptı
08 Ekim 2009	Paris	Kurumlararası	TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü (UME) ile Kazakistan Metroloji Enstitüsü arasında İşbirliği Protokolü
12 Ekim 2009	Gebze	Kurumlararası	TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü (UME) ve Kore Bilim ve Standartlar Araştırma Enstitüsü (KRISS) arasında Mutabakat Zaptı
22 Ekim 2009	Ankara	Hükümetler arası	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Bilim ve Teknoloji Alanında İşbirliği Anlaşması
2 Kasım 2009	Gebze	Kurumlararası	Türk-Ukrayna Uluslararası İleri Teknoloji Laboratuvarı (ILHT) Komitesi 3.Toplantısı Tutanağı
2 Kasım 2009	Gebze	Kurumlararası	Türk-Ukrayna Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ortak Komitesi 5. Toplantısı Tutanağı
10 Kasım 2009	Bükreş	Kurumlararası	TÜBİTAK – Romanya Ulusal Bilimsel Araştırma Otoritesi (ANCS) Ortak Komite Toplantısı Tutanağı

Tarih	Yer	Düzeyi	Başlığı
09 Aralık 2009	Gebze	Kurumlararası	Türk-Rus Uzay Alanında İşbirliği Ortak Çalışma Grubu İlkeleri ve Tutanağı
10 Aralık 2009	Ankara	Kurumlararası	Bosphorus Entegre Etkinlik Programı-2010-2011 Yılları İçin Dördüncü Türk-Fransız Ortak Komitesinin Toplantı Tutanağı
23 Aralık 2009	Şam	Kurumlararası	TÜBİTAK ile Suriye Bilimsel Araştırma Yüksek Konseyi Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolü
23 Aralık 2009	Şam	Hükümetlerarası	Türkiye Cumhuriyeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması

Ortak Toplantı ve Çalıştaylar

- TÜBİTAK ile Macaristan Ulusal Araştırma ve Teknoloji Ofisi (National Office for Research and Technology – NKTH) arasındaki Bilim ve Teknolojide İşbirliği Protokolü çerçevesinde, 2009-2010 yıllarında desteklenecek ortak projelerin görüşüldüğü TÜBİTAK - NKTH Ortak Komite Toplantısı 24 Şubat 2009 tarihinde Budapeşte’de yapılmıştır. Toplantıda, Türkiye ve Macaristan’daki bilimsel ve teknolojik gelişmelerden söz edilmiş, TÜBİTAK ve NKTH’nin bilim, teknoloji ve inovasyon konularında yaptıkları faaliyetler tanıtılarak, işbirliği yapılabilecek yeni alanlar konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Toplantı sonunda taraflarca 2009-2010 yıllarında desteklenmesi uygun görülen 6 ortak projenin desteklenmesine karar verilmiştir.
- Türkiye ve Finlandiya arasında bilimsel ve teknolojik işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla, Ekim 2008’de TÜBİTAK ile Finlandiya Akademisi arasında imzalanan İşbirliği Niyet Mektupları ve 2009 yılı Eylem Planı çerçevesinde, Eylül ve Aralık aylarında Finlandiya Akademisi ile Bilişim Teknolojileri, Sağlık ve Malzeme alanlarında karşılıklı etkinlikler gerçekleştirilmiştir. İki kuruluş arasında başlatılan işbirliğinde bundan sonraki basamak, ortak belirlenen alanlarda 2010 yılında ülkemizde bir çalıştay düzenlenmesi olacaktır. Ziyaretler ve çalıştay(lar) sonrasında, iki ülkenin bilim insanları arasında ortak projelerin desteklenmesine yönelik bir mekanizma oluşturmak amacıyla kurumlararası bir işbirliği anlaşması imzalanması hedeflenmektedir.
- 30 Haziran 2009 tarihinde Braunschweig, Almanya’da gerçekleştirilen Türkiye-Almanya Bilişim Teknolojileri (GER-TR ICT) çalıştayı TÜBİTAK ile Federal

Almanya Eğitim ve Araştırma Bakanlığı (BMBF) tarafından desteklenmiştir. Çalıştayda üniversite ve sanayide ICT alanında çalışan Türk ve Alman bilim insanları bir araya gelmiş ve mevcut çalışmalarını birbirlerine anlatarak olası işbirliği yollarını aramışlardır. Çalıştay sırasında başlatılan işbirliklerinin, önümüzdeki dönem açılacak çağrılarda proje olarak somutlaştırılması beklenmektedir.

- 3 Kasım 2009 tarihinde Gebze’de TÜBİTAK ve Ukrayna Bilimler Akademisi arasındaki işbirliği çerçevesinde bir ortak çalıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya her iki taraftan toplam 44 araştırmacı katılmıştır. Çalıştay’da TÜBİTAK MAM yetkilileri tarafından Ukrayna’lı araştırmacılara TÜBİTAK MAM’ın faaliyetleri ve teknoloji alanındaki uluslararası işbirliği programları hakkında bilgiler verilmiştir. Daha sonra Ukrayna Bilimler Akademisi’nden araştırmacılar Çevre Yönetiminde Karar Destek Sistemleri, Deniz Çalışmalarında Nümerik Modelleme gibi konularda sunuşlarını gerçekleştirmişlerdir.
- TÜBİTAK ile Romanya Bilimsel Araştırma Otoritesi (National Authority for Scientific Research – ANCS) arasında mevcut Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Uygulama Programı kapsamında TÜBİTAK – ANCS Ortak Komite Toplantısı, 10 Kasım 2009 tarihinde Bükreş’te gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, iki kuruluşça 2010-2011 yıllarında desteklenecek ortak projeler görüşülmüş ve 16 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. Ayrıca, iki kuruluş arasında olası işbirliği imkanları üzerinde tartışılmıştır.
- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu’nun (DEİK) 28 Ekim 2009 tarihinde Tokyo’da düzenlediği Türk Japon İş Konseyi 17. Toplantısı’na katılan TÜBİTAK heyeti, “2010 Türkiye’de Japonya Yılı” etkinlikleri öncesinde Japon yatırımcılara Türkiye’nin değişik sektörleri hakkında bilgi verilmiştir. Söz konusu gelişmeyi takiben, TÜBİTAK ile Japonya Eğitim, Kültür, Spor, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology – MEXT) ve Japon Bilimi Teşvik Birliği (Japan Society for Promotion of Science – JSPS) tarafından ortaklaşa deprem konulu bir çalıştay 23-24 Kasım 2009 tarihlerinde Gebze’de düzenlenmiştir. TÜBİTAK MAM Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü’nün ev sahipliği yaptığı çalıştaya, Japonya’dan farklı üniversiteler ve kamu kurumlarından katılan araştırmacıların yanı sıra, Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (Japan International Cooperation Agency – JICA) yetkilileri ve Türkiye’den T.C Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü,

Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi yetkilileri ve çeşitli üniversitelerden araştırmacılar katılmışlardır. Çalıştay, TÜBİTAK ve JST tarafından bu alanda Türkiye’de desteklenen ilk ortak faaliyettir. Böylelikle, iki ülke bilim insanlarının deprem konusundaki potansiyel çalışma alanlarında somut projeler hazırlamasına olanak sağlanarak, ilgili kurum ile bir anlaşma imzalanması gündeme getirilebilecektir.

- TÜBİTAK ile Fransa Dışişleri Bakanlığı arasındaki Bütünleştirilmiş Eylem Programı (Programme of Integrated Actions – PIA) Protokolü çerçevesinde yürütülmekte olan Bosphorus Programı kapsamında Ortak Komite Toplantısı 10 Aralık 2009 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda, Bosphorus Programı kapsamında 2010-2011 yıllarında desteklenecek ortak projeler görüşülerek 10 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. Ayrıca, Bosphorus Programının karşılıklı olarak değerlendirilmesi, yakın gelecekte program ile ilgili gelişmeler çerçevesinde bir yol haritasının oluşturulması ve ortak seminerler düzenlenmesi konularında görüş birliğine varılmıştır.
- TÜBİTAK ile Rusya Federal Uzay Ajansı (Russian Federal Space Agency – ROSCOSMOS) arasında Dış Uzayın Barışçı Amaçlarla Keşfi ve Kullanımı alanında 6 Ağustos 2009 tarihinde imzalanan İşbirliği Mutabakat Zaptı çerçevesinde taraflar, uzay alanındaki işbirliğini somut bir eylem planı üzerinde yürütmek amacıyla, ilk adım olarak, ortak bir çalıştay düzenlemeye karar vermişlerdir. Bu bağlamda, Türk ve Rus araştırmacıların uzay alanında ortak faaliyetler geliştirmesi, ortak projeler üretmesi ve bilgi alışverişinde bulunması amacıyla 7-10 Aralık 2009 tarihlerinde TÜBİTAK TÜSSİDE’de (Gebze) “Türkiye-Rusya Uzay Araştırmaları ve Teknolojileri” konusunda ortak bir çalıştay düzenlenmiştir. TÜBİTAK’ın organizatörlüğünde Türkiye’de uzay ve havacılık konusunda faaliyet gösteren TUSAŞ – Türk Havacılık ve Uzay Sanayi (Turkish Aerospace Industries – TAI), Roketsan, Aselsan, TÜBİTAK UZAY, Bilkent Uzay Enstitüsü, Türksat A.Ş., Hava Kuvvetleri Komutanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı’nın katılımıyla düzenlenen söz konusu çalıştay, ülkemizin Rusya ile uzay alanında geleceğe dönük işbirliğinin ilk somut adımı olması açısından büyük önem taşımaktadır.

İkili İşbirliği Anlaşmaları Çerçevesinde Ortak Proje Önerileri Çağruları

- Mevcut ikili işbirliği anlaşmaları çerçevesinde 2009 yılında, Fransa Dışişleri Bakanlığı (PIA Bosphorus), IntenC ve 2+2 Programları kapsamında Alman Eğitim ve Araştırma Bakanlığı (BMBF), Ukrayna Eğitim ve Bilim Bakanlığı, Romanya Ulusal Araştırma Otoritesi (ANCS), İtalya Ulusal Araştırma Konseyi (CNR), Slovenya Araştırma Ajansı (ARRS), Rusya Temel Araştırma Vakfı (RFBR) ve Yunanistan Kalkınma Bakanlığı Araştırma ve Teknoloji Genel Sekreterliği (GSRT) ile ortak proje öneri çağrılarında çıkmıştır. 2009 yılında yeni çıkan ve mevcut çağrılar çerçevesinde TÜBİTAK'a toplam 362 proje önerisi iletilmiştir (bk. Tablo 36).

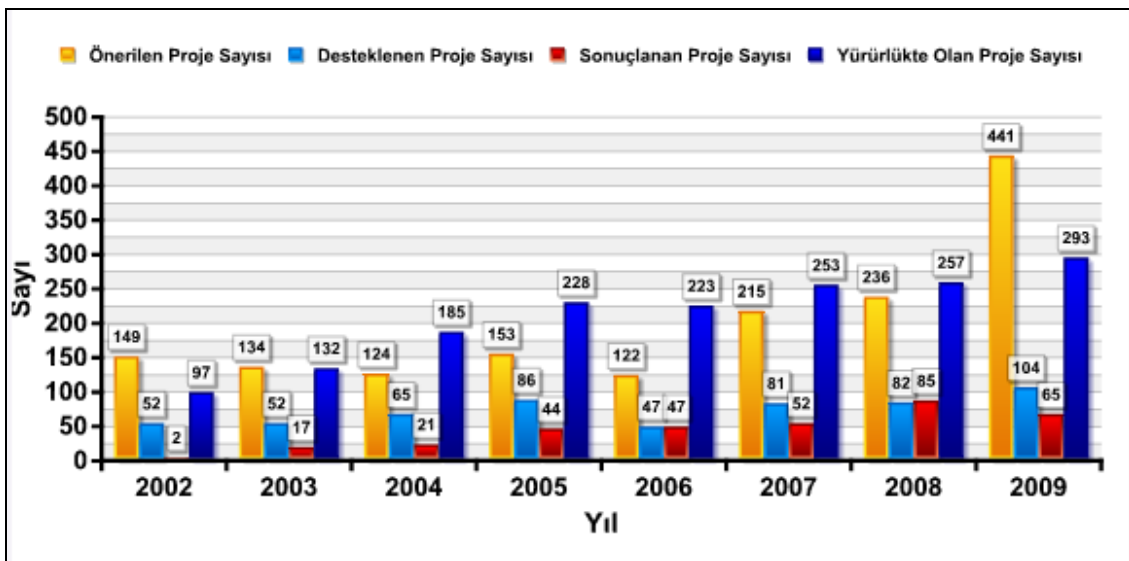
Tablo 19. İkili İşbirliği Anlaşmaları Kapsamındaki Araştırma Projesi Sayıları

	2009 Yılında Önerilen Proje Sayısı	31 Aralık 2009 Tarihi İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı
ABD – NSF	13	6
Almanya – DFG	2	4
Almanya – BMBF	5	19
Almanya – BMBF – Inten C	27	16
Almanya - BMBF – 2+2	16	-
Belarus – NASB	1	3
Bulgaristan Bilimler Akademisi - BAS	1	8
Çin – MOST	1	2
Fransa – Dışişleri Bakanlığı	32	11
Fransa – CNRS	-	8
Hindistan – CSIR	-	1
İtalya – CNR	41	6
İtalya – Dışişleri Bakanlığı	-	7
Kore – KRF	-	5
Macaristan – NKTH	-	12
Makedonya Bilim Bakanlığı	0	9

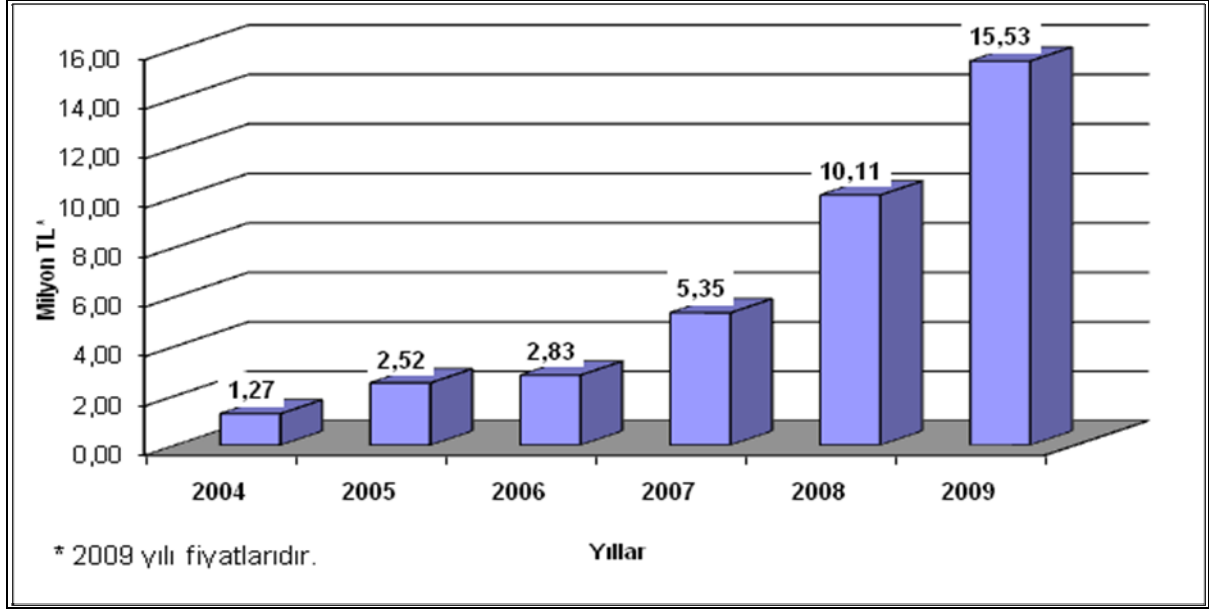
	2009 Yılında Önerilen Proje Sayısı	31 Aralık 2009 Tarihi İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı
Moğolistan – MAS	1	1
Pakistan – Bilim ve Teknoloji Bakanlığı	1	3
Romanya – ANCS	35	10
Rusya – RFBR	38	18
Slovak Bilimler Akademisi – SAS	0	3
Slovenya – ARRS	15	11
Tunus – SERST	-	-
Ukrayna – NASU	0	9
Ukrayna – Eğitim ve Bilim Bakanlığı	16	6
Yunanistan – GSRT	117	4
TOPLAM	362	182

Uluslararası Projelere İlişkin Rakamlar:

2009 yılında yürürlükte olan (devam eden) ikili ve çok taraflı uluslararası proje sayısı 293 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 40). 2009 yılı içerisinde ikili ve çok taraflı uluslararası projelere aktarılan toplam tutar ise 15,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 41).

Şekil 40. İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Proje Sayısı

Şekil 41. Yıl içerisinde İkili ve Çok Taraflı Uluslararası Projelere Aktarılan Toplam Tutar (Milyon TL)

Karşılıklı Heyet Ziyaretleri

Heyet ziyaretleri ile ilgili bilgiler Tablo 20 ve Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 20. Kurumumuza Yapılan Ziyaretler

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Yabancı Heyet Başkanı	Amacı/Sonucu
17 Şubat 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Şili Ankara Büyükelçisi Francisco MARAMBIO	Karşılıklı işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.
19 Şubat 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Fransa INRIA Avrupa İşbirliği Direktörü Prof. Jean-Pierre BANATRE	TÜBİTAK ile işbirliği olanakları ve AB Çerçeve Programlarında araştırmacılar arasında ortaklık sağlanması konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.
6 Mart 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Moğolistan Ankara Büyükelçisi Ochir OCHIRCAV	Karşılıklı işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.
26 Mart 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Uygulamalı Madde Akım Yönetimi Enstitüsü (IfaS) Müdürü Prof. Dr. Peter HECK	IfaS Müdürü Enstitülerinde yürütülen modern çevre yönetimine ilişkin bilgi vermiş ve karşılıklı işbirliği olanakları görüşülmüştür.
26 Mayıs 2009, Ankara	Prof. Dr. Nüket YETİŞ, Başkan	Sri Lanka Üniversitesi Destek Komisyonu Başkan Yardımcısı M.T.M JIFFRY	Karşılıklı işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.

Tablo 20. Kurumumuza Yapılan Ziyaretler

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Yabancı Heyet Başkanı	Amacı/Sonucu
4 Haziran 2009, Ankara	Prof. Dr. Nüket YETİŞ, Başkan	Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Bernard EMIE	Karşılıklı işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.
1-7 Haziran 2009, Gebze, İstanbul, Ankara	Prof. Dr. Ömer CEBECİ	Tanzanya Bilim ve Teknoloji Komisyonu Genel Müdürü Dr. Hassan Mahmoud MSHINDA	TÜBİTAK'ın yapısı ve imkanları hakkında bilgi verilmiş, işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.
21-27 Haziran 2009, Ankara, Gebze	Prof. Dr. Nüket YETİŞ	Suudi Arabistan Kral Abdülaziz Bilim ve Teknoloji Şehri (KACST) Başkan Yardımcısı Dr. TURKI	TÜBİTAK'ın faaliyetleri tanıtılmış, TÜBİTAK Merkez ve Enstitülerine ziyaretler gerçekleştirilmiş ve işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.
21 Temmuz 2009	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Etiyopya Bilim ve Teknoloji Bakanı Juneydi SADDO	Türkiye ile Etiyopya arasında imzalanması öngörülen hükümetler düzeyindeki Bilim ve Teknoloji Anlaşması'na ve iki ülke arasındaki işbirliği olanaklarına ilişkin görüş alışverişinde bulunulmuştur.
6 Ağustos 2009	Prof. Nüket YETİŞ	ROSCOSMOS Başkanı Anatoly PERMINOV	ROSCOSMOS ve TÜBİTAK arasında, uzay alanında bilimsel ve teknolojik işbirliklerinin artırılması konularında görüşülmüştür.
29 Eylül 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Fransa Büyükelçiliği İşbirliği Müsteşar Yardımcısı ve Bilimsel ve Üniversitelerarası İşbirliği Ataşesi Alexis MICHEL	Göreve yeni atanan İşbirliği Müsteşar Yardımcısı ve Bilimsel ve Üniversitelerarası İşbirliği Ataşesi Alexis MICHEL ile tanışılmış ve yeni dönemde Fransa ile TÜBİTAK arasında işbirliği olanakları görüşülmüştür.
5 Ekim 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	NAM S&T CENTRE Direktörü Prof. Arun KULSHRESHTHA	İki kurumun imkan ve kabiliyetleri karşılıklı olarak tanıtılmış, işbirliği olanakları değerlendirilmiştir
16 Ekim 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	DFG Türkiye sorumlusu Dr. Anne RÖRIG	DFG ile mevcut işbirliği görüşülmüş, işbirliğinin geliştirilmesi ve sorunların giderilmesi için görüş alışverişinde bulunulmuştur.
6 Kasım 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Duisburg-Essen Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ulrich RADTKE	Türkiye'nin bilim ve teknoloji sistemi anlatılmış ve bilim alanında işbirliği olanakları görüşülmüştür.
24 Kasım 2009, Ankara	Prof. Dr. Nüket YETİŞ, Başkan	Suriye Yüksek Öğretim Bakanı Dr. Ghias BARAKAT	Bilim ve teknoloji alanlarında işbirliğini başlatmak adına imzalanması öngörülen iki anlaşma üzerinde mutabakata varılmıştır.
11 Aralık 2009, Ankara	Doç. Dr. Şemsettin TÜRKÖZ, BİDEB Başkan Vekili	DAAD Türkiye sorumlusu Dr. Ulrike STEPP	İki kuruluştaki bursiyer değişim programları anlatılmış ve işbirliği olanakları görüşülmüştür.
21 Aralık 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	Kazakistan Karaganda Bölgesi "UniScienTech" Teknopark Direktörü Talgat MAKAYEV	TÜBİTAK ile UniScienTech arasında işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.

Tablo 20. Kurumumuza Yapılan Ziyaretler

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Yabancı Heyet Başkanı	Amacı/Sonucu
30 Aralık 2009, Ankara	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN, Başkan Yardımcısı	ABD Büyükelçiliği yetkilisi Sara LITKE	ABD Bilim Elçisi Dr. Ahmed ZEWAİL'in 2010 Ocak ayında Türkiye'ye gerçekleştireceği ziyaret konusunda görüşülmüştür.

Tablo 21. TÜBİTAK Başkanı ve Başkan Yardımcılarının Yaptığı Başlıca Yurtdışı Ziyaretler¹⁰

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Görüşülen Kuruluşlar	Amacı/Sonucu
3-6 Şubat 2009, Riyad/Suudi Arabistan	Prof. Dr. Nüket YETİŞ	Kral Abdülaziz Bilim ve Teknoloji Şehri (KACST) ve Kral Saud Üniversitesi (KSU)	Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL'ün Suudi Arabistan'a gerçekleştirdiği resmi ziyarete TÜBİTAK Başkanı da katılmıştır. Ziyaret sırasında bilimsel işbirliği planları görüşülmüş ve KSU ile Hizmet Sözleşmesi imzalanmıştır
12-15 Şubat 2009, Moskova/Rusya	Prof. Dr. Nüket YETİŞ	Rusya Federal Uzay Ajansı (ROSCOSMOS), Rus Bilimler Akademisi (RAS), Rusya Temel Araştırmalar Vakfı (RFBR)	Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL'ün Rusya'ya gerçekleştirdiği resmi ziyarete katılan Türk heyetinde TÜBİTAK Başkanı da yer almıştır. Ziyarete, Kurumumuz ile RAS ve ROSCOSMOS arasında işbirliği oluşturulması konusunda görüşmeler yapılmıştır.
20-23 Şubat 2009, Kenya ve Tanzanya	Prof. Dr. Ömer CEBECİ	Kenya Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı/ Tanzanya Bilim ve Teknoloji Komisyonu	Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL'ün Kenya ve Tanzanya'ya yaptığı resmi ziyarette Prof. Dr. Ömer CEBECİ de yer almıştır. Bu ziyaretin anısına, Kenya ve Tanzanyalı araştırmacılara yönelik burs paket programları oluşturulmuştur.
26-28 Nisan 2009, Riyad/Suudi Arabistan	Prof. Dr. Nüket YETİŞ	Kral Abdülaziz Bilim ve Teknoloji Şehri (KACST)	Prof. Dr. YETİŞ başkanlığında beş kişilik bir heyet Forumda Kurumumuzu temsil etmiştir. Prof. Yetiş Foruma açılış konuşmacısı olarak davet edilmiş; Bilim, Teknoloji ve Yenilik Girişimleri başlıklı oturumda "En İyi Uygulamalar (Best Practices)" örneklerinden biri olarak Türkiye'nin Bilim ve Teknoloji alanında girişimlerini özetleyen bir sunum yapmıştır.
15-22 Eylül 2009 Moskova/Rusya	Prof. Dr. Nüket YETİŞ	Rusya Federal Uzay Ajansı (ROSCOSMOS)	"Dış Uzayın Keşfi ve Barışçı Amaçlarla Kullanımı" başlıklı Mutabakat Zaptının imzalanmasının ardından işbirliğimizi aktif hale getirme amacıyla ROSCOSMOS'a yapılan ziyarettir. Ziyaret sonunda 18 Eylül 2009 tarihinde Toplantı Tutanağı imzalanmıştır.

¹⁰ TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. YETİŞ, katıldığı çeşitli uluslararası toplantılar vesilesiyle gittiği yabancı ülkelerdeki T.C. Büyükelçiliklerini ziyaret ederek, Türkiye'de bilim ve teknoloji alanında kaydedilen gelişmeler konusunda bilgi vermiş ve ilgili ülkelerin bilim ve teknoloji yapısı ve potansiyeli konusunda TÜBİTAK tarafından hazırlanan ülke dosyalarını Büyükelçilerimize sunmuştur.

Tarih/Yer	TÜBİTAK Heyeti Başkanı	Görüşülen Kuruluşlar	Amacı/Sonucu
22-23 Aralık 2009 Şam/Suriye	Prof. Dr. Nüket YETİŞ	Suriye Yüksek Öğretim Bakanlığı	Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Suriye'ye yaptığı resmi ziyarete katılan Türk heyetinde TÜBİTAK Başkanı da yer almıştır. Ziyaret sırasında, Prof. Dr. YETİŞ, bilim ve teknoloji alanında işbirliği için hazırlanan hükümetlerarası anlaşmayı Hükümetimiz adına, kurumlararası protokolü ise TÜBİTAK adına imzalamıştır.

1.2.5.3. Diğer Faaliyetler

Bilgi Günleri

- 2-3 Mart 2009 tarihlerinde, Antalya'da COST Kimya ve Moleküler Bilimler ve Teknolojileri (Chemistry and Molecular Sciences and Technologies - CMST) Alan Komitesi Delegesi tarafından düzenlenen CMST Alan Komitesi Toplantısı çerçevesindeki bilgi gününde TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Programları tanıtılmıştır.
- 1 Nisan 2009 tarihinde Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nde, 23-24 Haziran 2009 tarihlerinde Malatya İnönü Üniversitesi ve Kayseri Erciyes Üniversitesi'nde, 12 Kasım 2009 tarihinde ise Elazığ Fırat Üniversitesi'nde düzenlenen bilgi günlerinde TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Programları tanıtılmıştır.

1.2.5.4. Avrupa Birliği (AB) Projelerine Katılım

2007-2013 yıllarını kapsayan AB 7.ÇP, yaklaşık 53,2 Milyar Avro'luk fon büyüklüğüne sahiptir. Ülkemizin 7.ÇP katkı payı için 2009 yılında yaptığı ödemeler, ödemelerin AB hibelerinden karşılanan miktar, ulusal bütçeden ayrılan miktar ve Türk ortakların aldığı fon miktarları Tablo 22'de gösterilmiştir:

Tablo 22. AB 7.ÇP Katkı Payları ve Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı¹¹

Yıl	Katkı Payı	Alınan Fon Miktarı	Desteklenen Türk Ortak Sayısı
-----	------------	--------------------	-------------------------------

¹¹ Değerlendirilmesi tamamlanan 30 çağrıda Türk ortakların aldığı fon miktarıdır. Değerlendirme süreci devam eden ilave 19 çağrı bulunmaktadır.

	Hibe Katkısı (Milyon €)	Ulusal Kaynak (Milyon €)	Hibe Katkısı + Ulusal Kaynak (Milyon €)	Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarı (Milyon €)	Desteklenen Türk Ortak Sayısı
2007	12,5	9,9	22,4	26,7	143
2008	4,5	26,3	30,8	19*	118
2009	16,6	24,5	41,1	16,6**	90
TOPLAM	33,6	60,7	94,3	62,3***	

* 2008 yılında kapanan 14 çağrının sonuçları henüz yayınlanmamıştır.

** 2009 yılında kapanan 24 çağrının sonuçları henüz yayınlanmamıştır.

*** Avrupa Komisyonu veri tabanındaki maddi hatalar TÜBİTAK tarafından düzeltilmiştir.

Bilindiği üzere Çerçeve Programları dönemsel olarak Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan çağrılarını takiben proje başvurusunda bulunulan bir sistemdir. 7.ÇP başladığı günden bugüne kadar açılan ve sonuçlanan çağrılara ilişkin bilgiler Tablo 23'de yer almaktadır.

Tablo 23. AB 7.ÇP Çağrılarını (2007-2009)

Çağrı Durumu	2007	2008	2009	Toplam
Toplam Açılan Çağrı Sayısı	101	62	72	235
Değerlendirmesi Tamamlanan Çağrı Sayısı	62	54	32	148

Halen Avrupa Komisyonu tarafından değerlendirilmekte olan 87 çağrı bulunmaktadır. 7.ÇP'de 2007-2009 yılları arasında Türk ortakların aldığı fon miktarının Türkiye'nin katkı paylarına oranı (değerlendirilmekte olan 87 çağrının sonuçlarını içermeyecek şekilde), Tablo 24'de verilmiştir.

Tablo 24. 6.ÇP ve 7.ÇP'de Türk Ortakların Payının Katkı Payı ile Karşılaştırması

	6.ÇP (2003- 2005)	7.ÇP (2007- 2009)
Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarının, Toplam Katkı Payına Oranı	% 21,3	% 66
Türk Ortakların Aldığı Fon Miktarının, Ulusal Bütçeden Karşılanan Katkı Payına Oranı	% 27,4	% 102,5

2009 yılında başarıyı getiren önemli faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

7.ÇP'yi Yaygınlaştırmaya Yönelik Düzenlenen Etkinlikler

TÜBİTAK AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Ofisi (UKO) tarafından Türkiye'deki üniversiteleri, araştırma merkezlerini, KOBİ'leri ve diğer özel sektör kuruluşlarını 7.ÇP hakkında bilgilendirmek ve gerekli yetkinlikleri kazandırmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu kapsamda Türkiye'nin birçok bölgesinde Avrupa Komisyonu destekli bilgi günleri, proje teklifi hazırlama ve proje yönetimi çalıştayları ile çeşitli konularda konferanslar düzenlenmektedir. 2009 yılında TÜBİTAK tarafından Türkiye'nin farklı bölgelerinde 95 etkinlik düzenlenmiş olup bu etkinliklere yaklaşık 6.500 araştırma ve iş dünyası temsilcisi katılmıştır. Bu etkinliklerden bazıları aşağıda sunulmaktadır:

- Sanayi ve Ticaret Odaları ile işbirliği içerisinde 20 farklı ilde 7.ÇP KOBİ ve EUREKA Bilgi Günleri düzenlenmiştir.
- 7.ÇP Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT) Alanı Bilgi Günü, 7 Ocak 2009 tarihinde İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenmiştir.
- 7.ÇP ICT Alanı Bilgi Günü 8 Ocak 2009 tarihinde İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi ve TÜBİTAK işbirliğinde Dokuz Eylül Üniversitesi'nde düzenlenmiştir.
- Avrupa Komisyonu yetkilisi Brito Ferreira'nın da katılımı ile 26 Ocak 2009 tarihinde TÜBİTAK'ta, Marie-Curie Araştırma Personeli Değişim Programı (International Research Staff Exchange Scheme - IRSES) Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.
- 7.ÇP'ye Nasıl Başarılı Bir Proje Teklifi Hazırlanır eğitimi, Sean McCarty'nin katılımıyla 13 Şubat 2009 tarihinde TÜBİTAK'ta düzenlenmiştir.
- TÜBİTAK AB Çerçeve Programları UKO ve Ulaştırma Bakanlığı işbirliği ile Ulaştırma Bakanlığı ve Bakanlığa bağlı ve ilgili kuruluşlar için 25 Şubat 2009 tarihinde Denizcilik Müsteşarlığı'nda bir bilgi günü düzenlenmiştir.
- 7.ÇP kapsamında temel bilimsel araştırmalara destek sağlayan Avrupa Araştırma Konseyi (European Research Council-ERC), ERC 2009 Türkiye Konferansı 13 Mart 2009 tarihinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

- 5. Dünya Su Forumu kapsamında TÜBİTAK, 19 Mart 2009 tarihinde İstanbul'da Water Research Funding in FP7 and EUREKA başlığında bir yan etkinlik düzenlemiştir.
- 20 Mart 2009 tarihinde TÜBİTAK Başkanlığında Türk Toraks Derneği üyelerinin katılımıyla Proje Teklifi Hazırlama odaklı 7.ÇP Bilgi Günü düzenlenmiştir.
- TÜBİTAK ve Ormana Dayalı Sektör Avrupa Teknoloji Platformu (FTP) işbirliği ile 1 Nisan 2009 tarihinde TÜBİTAK Başkanlığında bir Ortak Paylaşım Toplantısı düzenlenmiştir.
- Marie Curie Sanayi – Akademi Ortaklığı çağrısına yönelik 7 Nisan 2009 tarihinde Dublin / İrlanda' da IAPP – Sanayi Akademi Ortaklığı ve İşbirliği Bilgi Günü ve Proje Pazarı Etkinliği (Pathways between Industry and Academia - Information Day on the Marie Curie IAPP Scheme) düzenlenmiştir.
- 7.ÇP ve Ulusal Ar-Ge Destekleri Semineri 2 Temmuz 2009 tarihinde Sabancı Üniversitesi'nde düzenlenmiştir.
- 7.ÇP Raylı Taşımacılık Bilgi Günü 8 Temmuz 2009 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları işbirliği ile Ankara'da düzenlenmiştir.
- 7.ÇP Sosyo-ekonomik ve Beşeri Bilimler alanından desteklenen Platon+ Projesi çerçevesinde 3 Temmuz 2009 tarihinde TÜBİTAK Başkanlığında Disiplinlerarası Projelerin Başarısı başlıklı bir bilgi günü düzenlenmiştir.
- 7.ÇP Marie-Curie Araştırma Programları ve Bursları Bilgi Günü 14 Ekim 2009 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenmiştir.
- Araştırma Eğitim Programları Proje Yazım Çalıştayı Ankara Üniversitesi BAPRO işbirliği ile 21-23 Aralık 2009 tarihlerinde Ankara'da düzenlenmiştir.
- 7.ÇP Sosyo-ekonomik ve Beşeri Bilimler alanından desteklenen Platon+ Projesi çerçevesinde, 23 Ekim 2009 tarihinde Sosyo-ekonomik ve Beşeri Bilimler (SSH) Bilgi Günü İstanbul'da düzenlenmiştir.

7.ÇP'ye Taraf Diğer Ülkelerle Ar-Ge İşbirliklerini Güçlendirmeye Yönelik Etkinlikler:

Türk araştırma ve iş dünyası temsilcilerinin 7.ÇP'ye katılan diğer ülkelerdeki araştırma camiası ile işbirliklerini geliştirmek için TÜBİTAK AB Çerçeve Programları UKO tarafından Türkiye'de ve Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde etkinlikler düzenlenmektedir. Bu kapsamda Avrupa Komisyonu ve Avrupa'daki önemli Ar-Ge aktörleri ile işbirliği içerisinde; bilgi günleri, proje pazarı etkinlikleri, işbirliği çalıştayları

ve çeşitli konularda konferanslar düzenlenmektedir. 2009 yılında TÜBİTAK tarafından özellikle Türkiye Araştırma ve İş Dünyası Kuruluşları (TuR&Bo) ile işbirliği içerisinde Avrupa'da ve Türkiye'de 35 etkinlik düzenlenmiş olup bu etkinliklere yaklaşık 1.500 araştırma ve iş dünyası temsilcisi katılmıştır. Bu etkinliklerden bazıları aşağıda özetlenmiştir:

- TÜBİTAK, TuR&Bo ve Avrupa Parlamentosu'ndaki ALDE Grubu tarafından, 29 Ocak 2009 tarihinde Avrupa Parlamentosu'nda Türk Ar-Ge Günü günü düzenlenmiştir. Avrupa'dan 200'ün üzerinde karar verici ve üst düzey Ar-Ge temsilcisinin katıldığı etkinlikte Türkiye'nin Ar-Ge politikaları ve çeşitli alanlardaki başarı öykülerine yer verilmiştir.
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri alanında açılan 4. çağrıya ortak proje hazırlamak amacıyla İrlanda'dan Enterprise Ireland ile TuR&Bo ve TÜBİTAK işbirliğiyle 3 - 4 Şubat 2009 tarihinde Dublin'de ortak bir çalıştay düzenlenmiştir.
- 7.ÇP INCO Alanı (Uluslararası İşbirliği Etkinlikleri) kapsamında desteklenen ve TÜBİTAK'ın ortak olarak katıldığı Güney Doğu Asya (Southeastern Asia - SEA) INCO-NET Projesi kapsamında 9-20 Şubat 2009 tarihleri arasında, bu ülkelere yönelik Ulusal İrtibat Noktaları (UİN) Eğitimi Ankara, Bonn ve Brüksel'de gerçekleştirilmiştir.
- Marie-Curie Burs ve Destek Programları kapsamında EREF 2009: Attracting Research Talent Konferansı 12 Şubat 2009 tarihinde TÜBİTAK'ta düzenlenmiştir.
- TÜBİTAK-Helmholtz Çalıştayı, 7.ÇP Sağlık Alanı 2010 yılı çağrısına yönelik işbirlikleri geliştirmek amacıyla 29-30 Haziran 2009 tarihlerinde Brüksel'de TÜBİTAK, TuR&Bo ve Helmholtz işbirliği ile düzenlenmiştir.
- 7.ÇP tarafından desteklenen EUROSİS Projesi kapsamında, 2 Ekim 2009 tarihinde Brüksel'de Toplumda Bilim Proje Pazarı etkinliği düzenlenmiştir. TÜBİTAK'ın ana organizatör olduğu ve Avrupa Komisyonu ile işbirliği içerisinde düzenlenen etkinliğe 32 farklı ülkeden 170'i aşkın paydaş katılmıştır.
- Avrupa Komisyonu ve TÜBİTAK işbirliği ile 8-9 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul'da 3. Avrupa Yer Gözlem Grubu (GEO) Projeleri Çalıştayı düzenlenmiştir.
- TÜBİTAK AB Çerçeve Programları UKO'nun ortakları arasında yer aldığı NET4SOCIETY Projesi kapsamında, 16 Ekim 2009 tarihinde Brüksel'de,

Avrupa Komisyonu, TÜBİTAK ve APRE tarafından bir proje pazarı düzenlenmiştir.

- 2003 yılından itibaren her yıl dünyanın önemli şehirlerinde gerçekleştirilen eChallenges Konferansı, bu defa 21-23 Ekim 2009 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenmiştir. Avrupa Komisyonu, TÜBİTAK ve Brüksel'deki TuR&Bo Ofisi'nin desteği ile düzenlenen eChallenges 2009 konferansına, 37 ülkeden 400 yabancı ve 150 Türk araştırma ve iş dünyası temsilcisi katılmıştır.
- 7.ÇP INCO Alanı kapsamında fonlanan KORANET Projesi çerçevesinde düzenlenmesi öngörülen çalıştayların 20 Ekim 2009 tarihinde İstanbul The Marmara Otel'de Bilgi İletişim Temelli Temiz Teknolojiler konulu bir gün süreli bir çalıştay düzenlenmiştir.
- 7.ÇP Kapasiteler Özel Programı altında yer alan Bilgi Bölgeleri Alanı 2010 yılı çağrısına yönelik Connecting Regions for e-health çalıştayı, 28 Ekim 2009 tarihinde Brüksel'deki TuR&Bo Ofisi'nde gerçekleştirilmiştir.

7.ÇP'ye Katılımı Teşvik Etmek İçin Yürütülen TÜBİTAK Destek Programları

2009 yılında, 7.ÇP'ye katılımı teşvik etmek ve kolaylaştırmak amacıyla oluşturulan destek programları çerçevesinde; AB ÇP'ye Katılımı Özendirme Ödül Desteği, Konsorsiyum Oluşturma Amaçlı Yurtdışı Seyahat Desteği ve Proje Önerisi Ön-Değerlendirme Destek Programı yürütülmektedir. Bu destek programları kapsamında 2009 yılında yaklaşık 74 araştırma ve iş dünyası temsilcisine 174.627 TL destek verilerek birçok 7.ÇP projesine ortak olarak katılmaları sağlanmıştır.

7.ÇP Araştırma Potansiyeli Alanı Kapsamında Kapasite Geliştirme

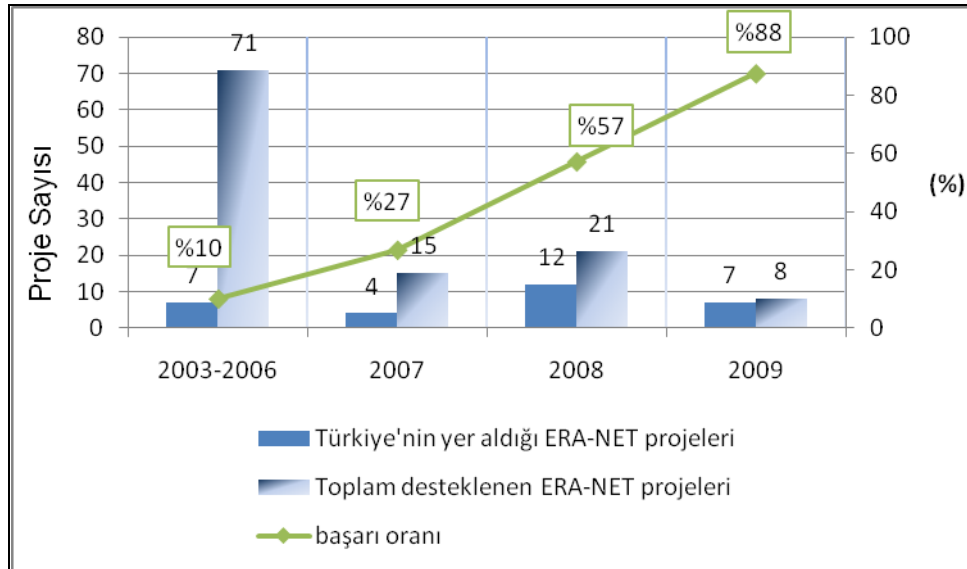
7.ÇP Araştırma Potansiyeli Alanı (Research Potential-RegPot) belirli büyüklükteki araştırma kurumlarının araştırma kapasitelerine yapılacak katkı ile uluslararası arenada görünürlüklerini ve deneyimlerini artırmayı hedeflemektedir. Böylelikle desteklenen araştırma kurumlarının faaliyet gösterdikleri bölgede ve ülkede Avrupa Araştırma Alanı'na (ERA) katma değer yaratacak mükemmeliyet merkezleri haline gelmeleri beklenmektedir. Bütçesinin kısıtlı olması nedeniyle rekabetin oldukça yüksek olduğu ve bilimsel mükemmellik kriterine göre projelerin desteklendiği

Araştırma Potansiyeli Alanı kapsamında Türkiye’den 2007-2009 yılları arasında 13 kuruluş 13,2 Milyon Euro destek almıştır.

AB Entegrasyonuna Yönelik Projelere Ülkemizin Katılımının Sağlanması

AB Çerçeve Programları kapsamında bir uygulama aracı olarak kullanılmakta olan ERA-NET projeleri, AB üye ve aday ülkelerindeki ulusal ve bölgesel araştırma programlarının koordinasyonunu ve bu yolla araştırma programlarının geliştirilip güçlendirilmesini amaçlamaktadır. Türkiye, 2003-2006 yılları arasında devam eden 6. ÇP kapsamında desteklenen toplam 71 ERA-NET projesinin 7’sinde yer almıştır. 7.ÇP’nin ilk üç çağrısında ise, İşbirliği Özel Programı kapsamında desteklenen 15 ERA-NET projesinde ortak olarak yer almaktadır. Bununla birlikte, 7.ÇP’de Kapasiteler Özel Programı kapsamında, 5 Uluslararası İşbirliği, 2 Araştırma Altyapıları ve 1 KOBİ olmak üzere 8 ERA-NET projesinde ortak olarak yer alınmaktadır.

2007-2013 yılları arasında devam edecek olan 7.ÇP kapsamında şu ana kadar açılan ERA-NET çağrılarında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen toplam proje sayısı ve Türkiye’nin yer aldığı proje sayıları Şekil 42’de gösterilmiştir.

Şekil 42. Türkiye'nin Katılım Sağladığı ERA-NET Projeleri

Ortak Programlama İnisyatifleri

Ortak Programlama İnisyatifleri (Joint Programming Initiatives), Avrupa Araştırma Alanı'nın (ERA) gerçekleştirilmesine yönelik geliştirilmiş, Avrupa genelinde sürdürülen bilim ve teknoloji alanındaki faaliyetler ile Ar-Ge çalışmalarına ayrılan fonların eşgüdömlü olarak yürütölmesini amaçlayan politika araçlarından bir tanesidir. Daha önce yapılandırılmış diğer politika araçlarından (ERA-NET, Madde 169, Ortak Teknoloji Girişimleri) en önemli farkı, kamu araştırma politikalarını ve fonlarını hedef alan (public-public cooperation) oldukça güçlü bir yapı olmasıdır. Ortak Programlama İnisyatifleri'nin pilot çalışması sayılan, Alzheimer Ortak Programlama İnisyatifi'nin kurulması yönündeki girişimlere Türkiye aktif olarak katılmıştır ve halen yönetim kurulunda TÜBİTAK tarafından temsil edilmektedir.

Ortak Programlama İnisyatifleri kapsamında, Üst Düzey Temsilciler Grubu'nda yer alan ölkelerin, Yaşlanma, Göç, Sürdürülebilir Kalkınma, İklim Değişikliği, Enerji Arzı, Çevre ve İnsan Sağlığı, Gıda Kalitesi ve Vatandaşların Güvenliği gibi Avrupa için öncelikli alanlarda ortaklaşa çalışmaları ile çeşitli inisyatifler geliştirilmiştir. Üst Düzey Temsilciler Grubu'nun en son toplantısında oylamaya sunulan girişimlerden Tarım, Gıda Güvenliği ve İklim Değişikliği; Sağlık, Gıda ve Beslenme ile ilgili Hastalıklar; Kültürel Miras, İklim Değişikliği ve Güvenlik başlıklı, Türkiye'nin de içinde yer aldığı ölkeler grubunun sunduğu 3 inisyatif önerisi, Konsey kararına sunulmak üzere kabul edilmiştir. Bahsi geçen 3 öneri ve Alzheimer Ortak Programlama Pilot İnisyatifi, Avrupa Konseyi'nin 3 Aralık 2009 tarihli toplantısında Konsey'den destek görmüş ve devam etmelerine karar verilmiştir.

7.ÇP'ye Taraf Olmayan Uluslararası Bölgelere Yönelik Girişimler

7.ÇP INCO kapsamında aktif ölkeler arasında yer alan Türkiye, Bilim ve Teknoloji alanında uluslararası işbirliğine dayalı projelerin yönetiminde öncü bir rol üstlenerek bu alandaki standartlarını yükseltmeyi ve uluslararası ilişkilerde daha önemli bir konum elde etme olanağı yakalamayı amaçlamaktadır. Türkiye, Avrupa Komisyonu tarafından 7.ÇP kapsamında desteklenen INCO projelerine tam katılım sağlayarak, Tablo 25'de verilen ve mevcut durumda sürdürölen 12 projede yer almaktadır.

Tablo 25. 7.ÇP INCO Alanında TÜBİTAK'ın Ortak Olarak Yer Aldığı Projeler ve Bu Projelerin Kapsadığı Bölgeler

Proje Adı	Yer Alan Ülkeler
SEA-EU-NET	Güney Doğu Asya Ülkeleri
MIRA	Akdeniz Ülkeleri
EECA INCO-NET	Orta Asya, Doğu Avrupa Ülkeleri
WBC-INCO-NET	Batı Balkan Ülkeleri
INCONTACT	7.ÇP Uluslararası İşbirliği Alanı Geneli
ERA-NET.RUS	Rusya Federasyonu
KORANET	Güney Kore
Black Sea ERA-NET	Karadeniz Bölgesi Ülkeleri
SEE-ERA-NET Plus	Batı Balkan Ülkeleri
NEW INDIGO	Hindistan
INCO-NET CASC	Orta Asya ve Güney Kafkasya Ülkeleri
ShERACA	Mısır

1.2.6. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Faaliyetleri

Toplumun refah seviyesinin ve yaşam kalitesinin yükselmesi, bilim ve teknoloji üretim seviyesinin yükseltilmesi ile mümkün olabilir. Ancak bu, sadece bilim insanlarının kazandıkları başarılar ve sınırlı sayıdaki büyük teknolojik atılımlarla değil, aynı zamanda toplumun her kesiminde bireylerin kendi yaşantılarında bilimsel ve akılcı yaklaşımlar benimsemeleriyle de yakından ilişkilidir. Çünkü gerçek anlamda toplumsal gelişme, toplumu oluşturan bireylerin gelişmesiyle mümkündür. Sorgulayarak, araştırarak, öğrenerek, doğru bilgiye ve veriye dayanarak kendi aklıyla düşünebilen bireyler, hem kendi hayatları için daha doğru kararlar alacak, hem de toplumsal rolleri içerisinde daha bilinçli vatandaşlar olarak yer alacaklardır. Ayrıca böyle bireyler özgün fikirler üreterek her seviyede ve çapta yenilikler ortaya koyacaklardır. Bu bağlamda, bilimsel ve akılcı yaklaşım sadece bilim insanları için değil tüm toplum için önem taşımaktadır. Bilim okuryazarlığını yaygınlaştırarak

toplumun her kesimine ulaşmasını sağlamak ve bu sayede toplumsal bir farkındalık ve özgüvenin oluşmasına destek olarak toplumun bilim, teknoloji ve yenilik kültürünü özümsemesini sağlamak TÜBİTAK'ın başta gelen görevlerinden biridir. TÜBİTAK, bu amaca hizmet eden bilim ve toplum faaliyetlerini Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı çatısı altında sürdürmektedir.

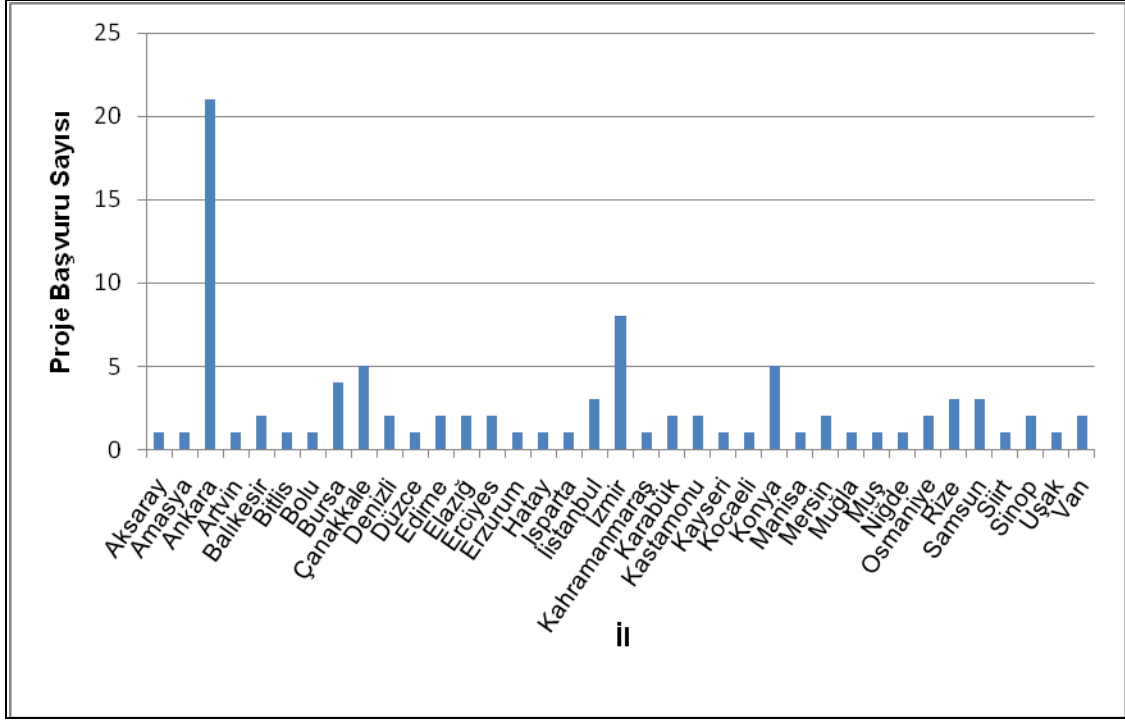
1.2.6.1. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Proje Destekleri

4001 Doğa Eğitimleri - 4002 Bilim Kampları / Okulları Çağruları

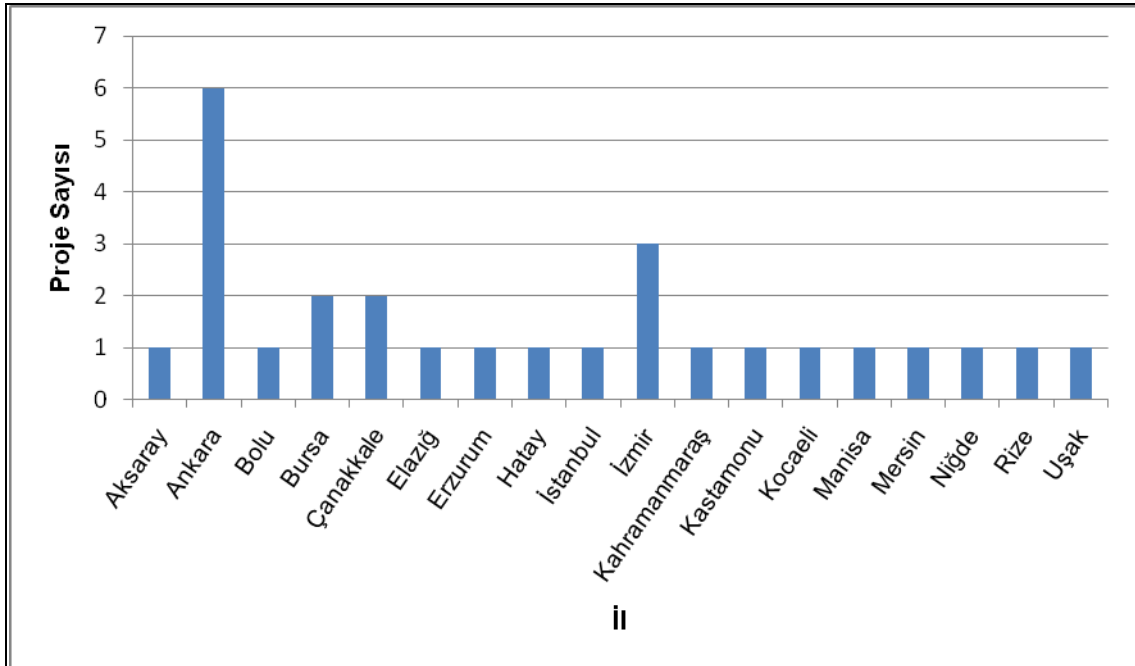
2007 yılında Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı tarafından Bilim ve Toplum Projeleri Destekleme Programı başlatılmıştır. Bu programın temel amacı, bilginin mümkün olduğunca görselleştirilerek etkileşimli uygulamalarla desteklenmesi ve bu yolla topluma anlaşılır bir biçimde aktarılmasını sağlamaktır.

İlk olarak 2007 yılı Mart ayında Doğa Eğitimleri ve Bilim Kampları/Okulları adı altında yayınlanan çağrılar, 2009 yılı Mart ayında Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları adıyla tek başlık altında birleştirilmiş ve 4004 çağrı koduyla yayınlanmıştır. Toplam 92 proje başvurusunun yapıldığı bu çağrı döneminde, değerlendirme süreci Mayıs ayı içerisinde tamamlanmış olup 27 projenin desteklenmesine karar verilmiştir. 2009 yılı içerisinde projelere harcanan tutar yaklaşık 1,2 milyon TL'dir. Proje başına düşen ortalama bütçe ise yaklaşık 50.000 TL'dir.

Bu çağrılara yapılan başvuruların ve desteklenen projelerin illere göre dağılımı, Şekil 43 ve Şekil 44'de, proje bilgileri ise Tablo 26'da görülmektedir.

Şekil 43. 2009 Mart Dönemi'nde Yapılan Başvuruların İllere Göre Dağılımı

Şekil 44. 2009 Mart Dönemi'nde Desteklenmesine Karar Verilen Projelerin İllere Göre Dağılımı

Şu ana kadar destek verilmiş olan Bilim ve Toplum projeleri sayesinde toplamda 21.300 kişiye ulaşılmıştır. Doğa Eğitimleri konulu projelerin hedef kitesini özellikle öğretmenlerin oluşturduğu düşünülürse, oluşan yaygın etki bu sayının çok daha

ötesindedir. Projelerde katılımcı olarak yer alan öğretmenlerin, kazanımlarını öğrencilerine aktarmaları mümkün olmakta, ayrıca katılımcılar daha sonra kendi projeleriyle kazanımlarını farklı kitlelere yayabilmektedirler. 2009 yılı Mart ayı Çağrısı'nda proje yürütücüsü olarak görev yapan kişilerden 11'i daha önce Bilim ve Toplum Projelerinde katılımcı olarak yer almış veya proje ekibinde görev yapmış kişilerdir. Buna ek olarak bazı proje yürütücüleri, devam eden ve sonuçlanan projelerin çıktısı olarak yurt içi ve yurt dışındaki seminer ve konferanslarda poster sunumları yapmış ve yayınlar çıkarmıştır. Bu durum, Bilim ve Toplum projelerinin, düzenlenen etkinliklerle hedef kitleye bilimi sevdirmeye ve bu konuda farkındalık yaratmanın yanında, bilim ve toplum alanının akademik olarak incelenmesine ve akademi dünyasında yaygınlaşmasına da katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Bu projeleri yürüten ya da projelerde görev alan kişilerden alınan geri bildirimler, Bilim Kampları/Okullarına katılan çocukların bilimsel konulara, okumaya, araştırmaya ilgilerinin arttığı ve sosyal konularda daha girişken oldukları; Doğa Eğitimlerine katılan öğretmen ve öğrencilerin ise kendi alanları dışındaki konulara da ilgi duymaya, özellikle doğa bilimlerinin disiplinlerarası yapısını daha iyi kavramaya başladıkları yönündedir.

Tüm bunların yanında, bu projeler sayesinde bilim ve toplum alanında insan kaynağı yaratılmıştır. Özellikle eğitim fakültelerinde öğrenim gören pek çok üniversite öğrencisi Bilim Kampları/Okulları'nda rehber olarak proje ekibinde yer almıştır. Şimdiye kadar TÜBİTAK tarafından desteklenen bilim ve toplum projelerinde yürütücü, uzman personel, eğitmen ya da rehber olarak görev alan kişi sayısı 1.400'ün üzerindedir.

Tablo 26. Mart 2009 Çağrısı Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen Projeler

	Proje Adı	Yürütücü Kurum/Kuruluş	Etkinliğin Yapıldığı İl	Hedef Kitle
1	Üçü Bir Arada Doğa, Bilim ve Çocuklar Yaz Bilim Kampı II	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Bolu	İlköğretim 7. ve 8. sınıfına geçmiş öğrenciler
2	Tipitop ve Arkadaşları İle Toprağı Tanıyoruz	Marmara Üniversitesi	Denizli	Denizli ilinin merkez ilçesinde okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocukları, öğretmenleri ve anne-babaları
3	Gediz Deltası-Spil Dağı Milli Parkı (Manisa)-Kula ve Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi-V	Ege Üniversitesi	İzmir	1. İzci Liderleri 2. Üniversite öğrencileri (Lisans, yüksek lisans, doktora) 3. MEB'e bağlı öğretmenler 4. Kırsal bölgelerde görevli kamu personeli (öğretmen, veteriner, sağlık ocağı personeli vb.)
4	Elazığ ve Malatya İllerinde Doğa Eğitimi III	Güneydoğu Anadolu Ormancılık Araştırma Müdürlüğü	Elazığ	1. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmenler 2. Fakültelerin lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri 3. Kırsal Bölgelerde görevli kamu personeli
5	Kemaliye (Erzincan) Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Hacettepe Üniversitesi	Erzincan	1. Üniversitelerdeki araştırma görevlileri 2. Lisans, yüksek lisans, doktora öğrencileri
6	BÖFYAP-Böcek Okulu	Ege Üniversitesi	İzmir	İlköğretim okullarının 3-7. sınıflarında okuyan öğrenciler.
7	Gizemli Dünyanın Eğlenceli Keşfi Yaz Bilim Kampı	Rize Üniversitesi	Rize	İlköğretim 7. sınıfa geçen öğrenciler.
8	Genç Mucitler Robot Geliştiriyor, Bilimi Keşfediyor	Atılım Üniversitesi	Ankara	İlköğretim 6. sınıfa giden öğrenciler

Tablo 26. Mart 2009 Çağrısı Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen Projeler (Devam)

	Proje Adı	Yürütücü Kurum/Kuruluş	Etkinliğin Yapıldığı İl	Hedef Kitle
9	Dilek Yarımadası Büyük Menderes Deltası Milli Parkında Eğlenceli Deniz Eğitimi Kampı	Ege Üniversitesi	Aydın	AYDIN ve İZMİR illerinden, İlköğretim 7. sınıftan mezun, 8. sınıfa geçmiş öğrenciler
10	Beyşehir Gölü Milli Parkı ve Konya Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Mersin Üniversitesi	Konya	1. Yüksek lisans ve doktora öğrencileri 2. Üniversitelerde görev yapan araştırma görevlileri, 3. MEB'e bağlı okullarda çalışan izci lideri öğretmenler, 4. MEB'e bağlı öğretmenler, 5. Sivil Toplum Kuruluşları (Çevre ve Doğa ile ilgili) temsilcileri
11	Çanakkale ve Yakın Çevresinde Ekoloji, 2009	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Çanakkale	1. Yüksek Lisans ve Doktora öğrencileri 2. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmenler 3. Kırsal bölgelerde görevli kamu personeli
12	"Bilim Yanıbaşımızda" Eğlenceli Yaz Bilim Kampı-2009	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Çanakkale	İlköğretime devam eden 6. sınıfa geçmiş öğrenciler
13	Bilim ve Yaratıcı Drama Eşliğinde Doğa Tarihinden Doğa Müzesine Yolculuk	Ankara Üniversitesi	Ankara	İlköğretim okullarının 4. ve 5. Sınıflarında okuyan öğrenciler
14	Arkeoloji Laboratuvarı-II	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	Ankara	İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencileri
15	Muratdağı, Ulubey Kanyonları ve Uşak Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Uşak Üniversitesi	Uşak	1. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmenler 2. Yüksek lisans ve Doktora yapan öğrenciler 3. İzci liderleri 4. Sivil toplum kuruluşları temsilcileri
16	Cacabey Gökbilim Kampı	Gazi Üniversitesi	Kırşehir	Bilim ve Sanat Merkezleri'nden 2'şer öğrenci ve 1 öğretmen
17	Kahramanmaraş İllerinde Doğa Eğitimi	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Kahramanmaraş	1. Öğretmenler (MEB) 2. Araştırma görevlileri 3. Yüksek Lisans ve Doktora öğrencileri

Tablo 26. Mart 2009 Çağrısı Kapsamında Desteklenmesine Karar Verilen Projeler (Devam)

	Proje Adı	Yürütücü Kurum/Kuruluş	Etkinliğin Yapıldığı İl	Hedef Kitle
18	Ihlara Vadisi (Aksaray) ve Çevresinde Doğa Eğitimi	Aksaray Üniversitesi	Aksaray	Eğitim fakültelerinde okuyan öğrenciler
19	Amanoslar Doğa Okulu	Mustafa Kemal Üniversitesi	Antakya	1. Eğitim Fakültelerinden doktora öğrencileri, 2. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmenler, 3. Diğer Fakültelerden Yüksek Lisans ve Doktora öğrencileri
20	Yeşil Teknik Doğa Eğitimi - 2009	Celal Bayar Üniversitesi	Manisa	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı orta öğrenim kurumlarının 9, 10, 11 ve 12. kademelerinde öğrenim gören öğrenciler
21	Ilgaz ve Küre Dağları Milli Parkında Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi	Kastamonu Valiliği	Kastamonu	1. Araştırma Görevlisi ve Doktora öğrencisi 2. İzci Lideri Öğretmenler 3. Kamu / Belediye ve Sivil Toplum Temsilcileri
22	Uludağ Milli Parkı, Bursa ve Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi IV	Uludağ Üniversitesi	Bursa	1. Kırsal bölgelerde görevli kamu personeli 2. Üniversitelerin Fakülte ve Bölümlerinde görev yapan araştırma görevlisi 3. Üniversitelerde dışarıdan doktora ve yüksek lisans eğitimi alan öğrenciler 4. MEB'e bağlı öğretmen 5. İzci lideri öğretmen
23	Toprak Bilim Okulu	Ankara Üniversitesi	Ankara	İlköğretim okulu 4. sınıf öğrencileri
24	İşitme ve Görmenin Modellenmesi Çerçevesinde Bilimsel Süreç Becerilerinin Kazandırılması: Yapay Kulak ve Renk Tanıma Robotu	Niğde Üniversitesi	Niğde	Niğde ilinde mevcut lise ve dengi okullarda öğrenim gören birinci ve/veya ikinci sınıf öğrencileri
25	İlköğretim Öğrencileri Bilim Yaz Okulu	Kocaeli Üniversitesi	İzmit	İlköğretim 5.Sınıfı Bitirmiş Öğrenciler
26	Palandöken Dağları (Erzurum) ve Sarıkamış (Kars) Çevresinde Ekoloji Temelli Doğa Eğitimi - V	Atatürk Üniversitesi	Erzurum	1. Yüksek Lisans ve Doktora öğrencileri 2. MEB'e bağlı öğretmen 3. İzci liderleri 4. Çevre dernekleri çalışanları 5. Profesyonel turist rehberi
27	Çevremdeki Antik Yaşamı Tanıyorum	Uludağ Üniversitesi	Muğla	Bodrum İlçe merkezi, Gümüşlük, Turgutreis ve Yalıkavak beldelerinde bulunan ilköğretim 2. kademe öğrencileri

Bilim ve Toplum alanında uluslararası çalışmalarını takip etmek ve katkıda bulunmak amacıyla bu alanda çalışan kuruluşların konferans ve çalıştaylarına katılım sağlanmıştır. Ayrıca Avrupa Birliği Çerçeve Programları (ÇP) kapsamında Bilim ve Toplum (SIS) alanında proje ortaklığı ve proje başvuruları yapılmıştır. 7.ÇP SIS alanında kabul görmüş ve TÜBİTAK'ın ortak olduğu RELATE projesi bilim iletişiminin yaygınlaşması için bilim adamları ve gazeteciler arasındaki bağları kuvvetlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, bilim iletişimi ile ilgilenen gençler Türkiye, İtalya ve İsviçre'deki araştırma merkezlerinde birer hafta boyunca eğitim görmüşlerdir. Eğitimler 2010 yılı Kasım ayına kadar devam edecektir. Ek olarak, 2009 yılında AB ÇP altında açılan çağrılara koordinator ve ortak olarak başvuru yapılmış olup başvuruların kabul edilmeleri halinde 2010 yılı içerisinde çalışmalara başlanılacaktır.

4003 Bilim Merkezi Kurulması Çağrısı

Bilim merkezleri, her yaştan, farklı birikime sahip insanları bilimle buluşturarak, bilim ve teknolojiyi toplum için anlaşılır ve ulaşılır bir hale getiren, etkileşimli öğretim yaklaşımı ile ziyaretçilerini denemeye ve keşfetmeye teşvik eden, bilim ve teknolojinin önemini toplum gözünde artırmayı amaçlayan, deneysel ve uygulamalı etkinlikler içeren, kamu yararı gözetilen, kar elde etmek amacıyla kurulmayan, kamu ve/veya özel sektör kaynakları ile finanse edilen merkezlerdir.

TÜBİTAK, bilim merkezlerinin toplumda bilim kültürünü yaygınlaştırmak için son derece kritik bir rol üstleneceği öngörüsünden yola çıkarak, ülkemizde bu merkezlerin kurulmasını ve yıllar içinde sayılarının artırılmasını hedeflemektedir.

Bu amaç doğrultusunda, Büyükşehir Belediyelerine yönelik olarak, 27 Mart 2008 tarihinde "4003 - Bilim Merkezi Kurulması Çağrısı" yayınlanmıştır. Desteklenecek olan projenin, ülkemizde dünya standartlarında bilim merkezlerinin kurulması için bir model oluşturması hedeflenmiştir.

2008 yılında yayınlanan 4003 Çağrısı kapsamında Konya Büyükşehir Belediyesi'ne ait proje önerisinin desteklenmesine karar verilmiş ve 2008 yılının Eylül ayında proje sözleşmesi imzalanarak çalışmalara başlanmıştır. Projenin toplam bütçesi 18.000.000 TL'dir.

Proje, Konya Büyükşehir Belediyesi ve Konya Organize Sanayi Bölgesi'nin ana ortaklığında devam etmektedir. Bilim merkezinin kurulacağı alan, Konya Organize Sanayi Bölgesi tarafından Belediye'ye tahsis edilmiş, yaklaşık 100.000 m² genişlikte bir alandır. İnşa edilmesi planlanan bilim merkezinin kapalı alanı ise yaklaşık 25.000 m² olacaktır.

TÜBİTAK, bilim merkezinin kavramsal tasarımı, içeriğinde yer alacak sergilerin belirlenmesi ve temin edilmesi, bilim merkezinde yapılacak etkinliklerin hazırlanması, bilim merkezi yönetim ve işletme modelinin kurulması, merkez için gerekli insan kaynağının eğitimi, projenin izlenmesi ve bilim merkezinin kurulmasından sonra denetlenmesini üstlenecektir. Proje Yürütücüsü Kurum olarak Konya Büyükşehir Belediyesi, bina ve kapalı alanların, çevre düzenlemesi ile beraber projelendirilmesi ve inşaatı, atölye ve etkinliklerin gerçekleştirilmesi ve bilim merkezinin işletilmesinden sorumlu olacaktır.

Bilim merkezinin kuruluş faaliyetleri kapsamında, master plan hazırlanmış ve bu plan doğrultusunda sergi temin çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda TÜBİTAK'ın sorumluluğunda olan sergi tedarik çalışmaları devam etmektedir. Konuyla ilgili çalışmalar dünyanın önde gelen bilim merkezi sergisi üretici firmalarıyla iletişim içinde sürdürülmektedir.

Bilim merkezi binasının mimari projesi hazırlanmaktadır. Mimari projenin önümüzdeki aylarda tamamlanmasının ardından binanın inşasına başlanacaktır.

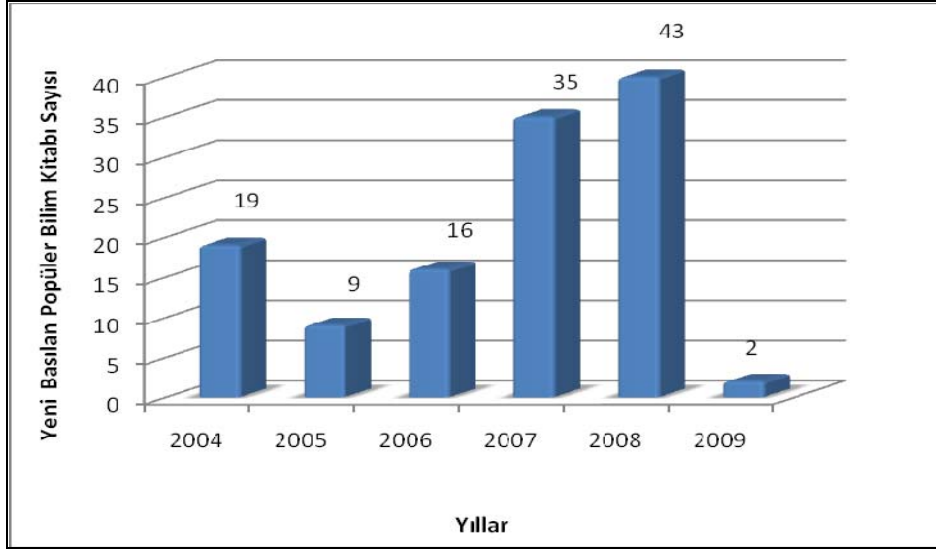
Konya'da kurulacak olan bilim merkezinin alanda kabul görmüş uluslararası standartları haiz, güncelliğini koruyabilecek bir merkez olarak kurgulanması ve Türkiye'ye alanla ilgili bilgi transferi gerçekleşmesine de olanak sağlaması öncelikli hedef olarak belirlenmiştir. Çalışmalar bu hedefler ışığında yürütülmektedir.

1.2.6.2. TÜBİTAK Yayınları

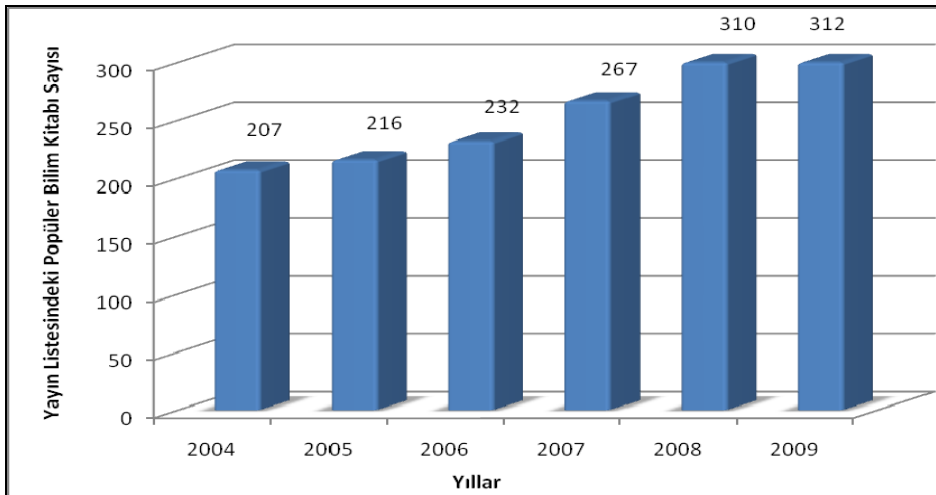
TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, bilimi yaygınlaştırmak ve geniş kitleler tarafından okunur kılmak amacıyla 1993 yılında yayımlanmaya başlamıştır. Kısa zamanda okurlardan büyük ilgi gören Popüler Bilim Kitapları'nın toplam baskı adedi (birikimli)

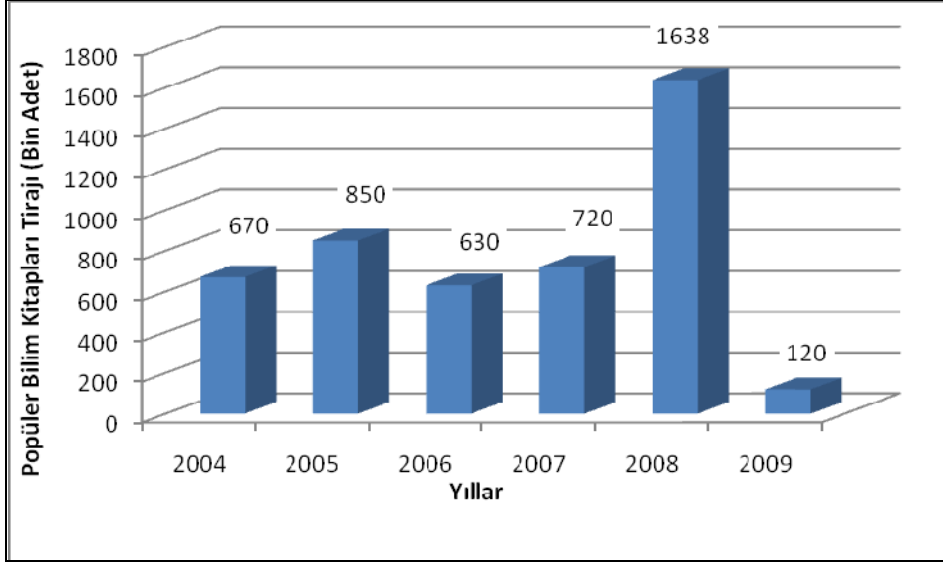
9.932.000'dir. Popüler Bilim Kitapları 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla 2 adet yeni kitabın basılmasıyla (bk Şekil 45), 312 kitaba ulaşmıştır (bk. Şekil 46). 2009 yılında basılan toplam kitap adedi 120.000, satılan kitap adedi ise 587.919'a ulaşmıştır (bk. Şekil 47 ve Şekil 48).

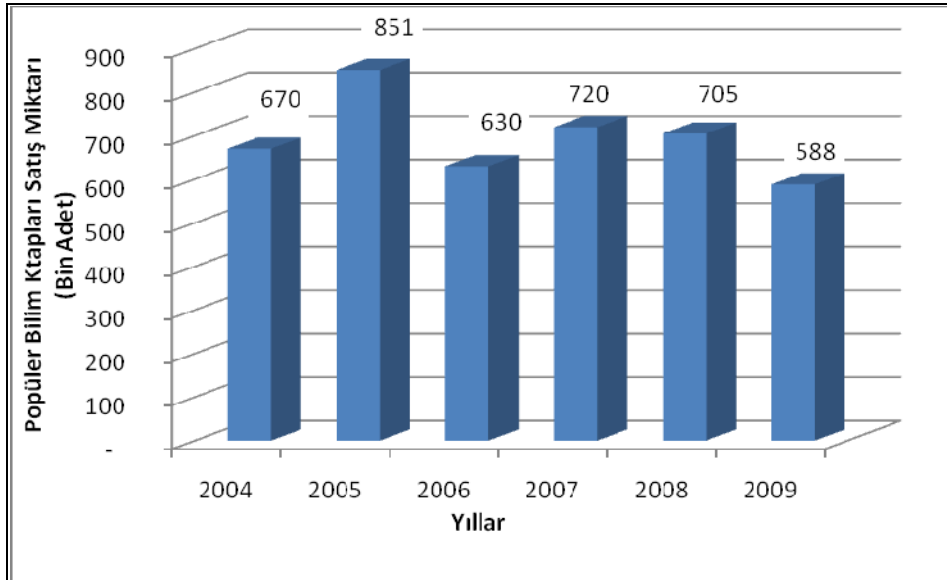
Şekil 45. Yıllar İtibarıyla Yeni Basılan Popüler Bilim Kitabı Sayısı

Şekil 46. Yıllar İtibarıyla Yayın Listesindeki Popüler Bilim Kitabı Sayısı

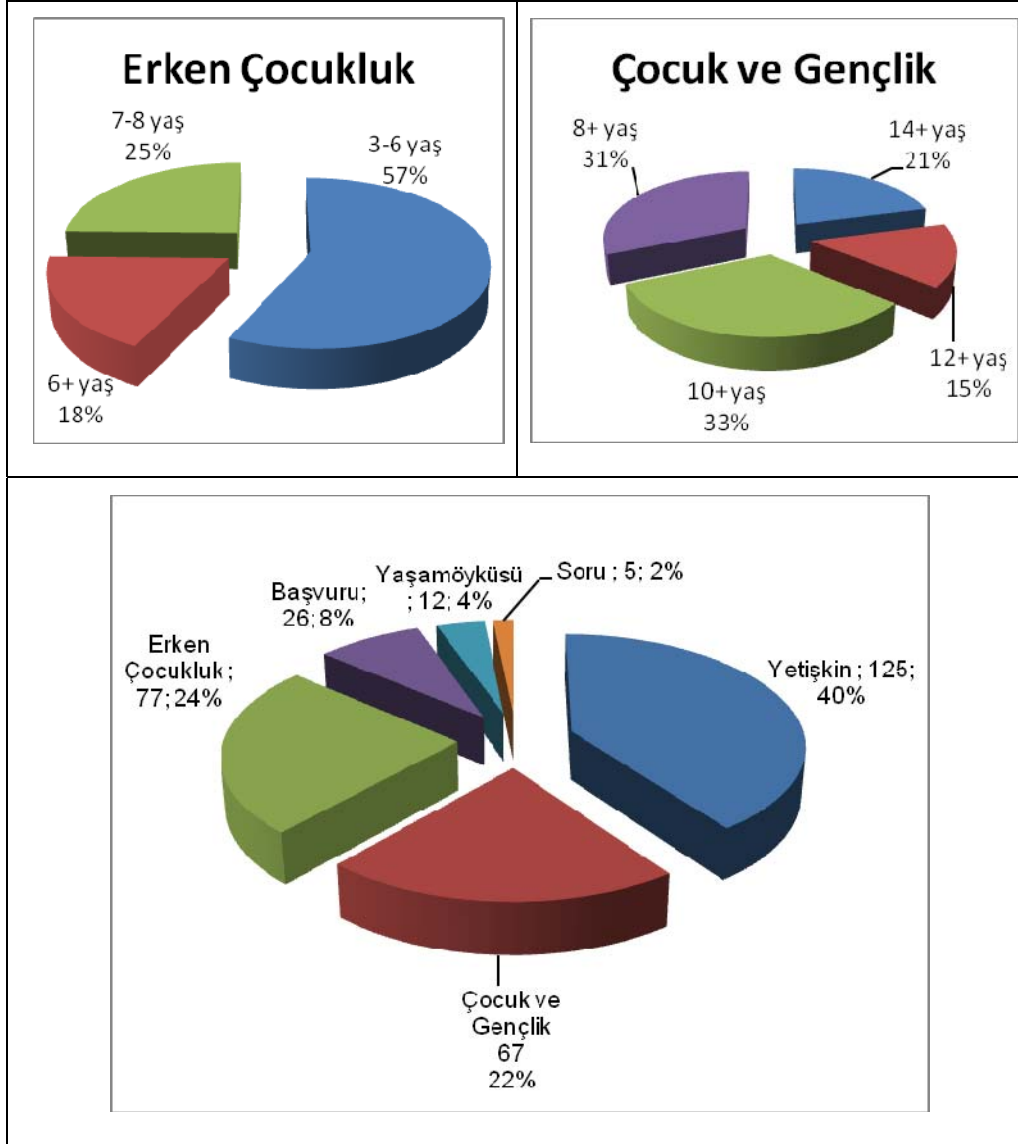
Şekil 47. Yıllar İtibarıyla Popüler Bilim Kitapları Yıllık Toplam Baskı Miktarı

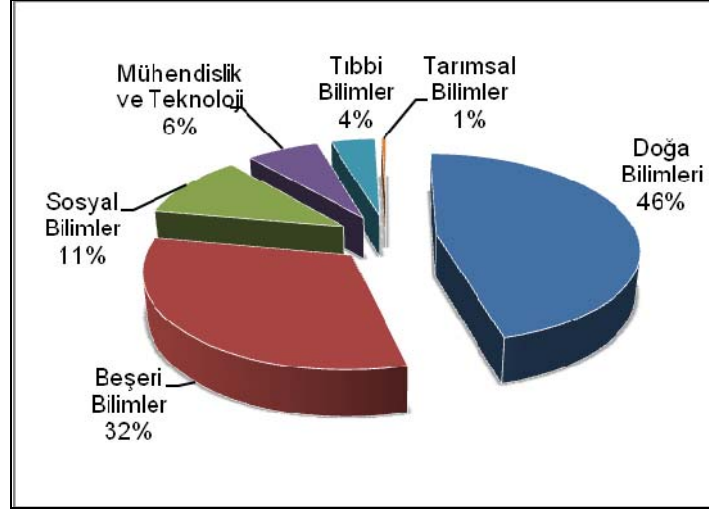
Şekil 48. Yıllar İtibarıyla Popüler Bilim Kitapları Satış Miktarı

Popüler Bilim Kitapları 6 kitaplıktan oluşur. Bunlar: (1) Yetişkin Kitaplığı, (2) Yaşamöyküsü Kitaplığı, (3) Başvuru Kitaplığı, (4) Soru Kitaplığı, (5) Çocuk ve Gençlik Kitaplığı ve (6) Erken Çocukluk Kitaplığı'dır.

Popüler Bilim Kitapları'nın kitaplıklara göre dağılımı Şekil 49'da, yetişkin, yaşamöyküsü ve soru kitaplarının bilim ve teknoloji alanlarına göre dağılımı ise Şekil 50'de verilmektedir.

Şekil 49. Popüler Bilim Kitaplarının Kitaplıklara Göre Dağılımı

Şekil 50. Yetişkin, Yaşamöyküsü ve Soru Kitaplarının Bilim ve Teknoloji Alanlarına Göre Dağılımı

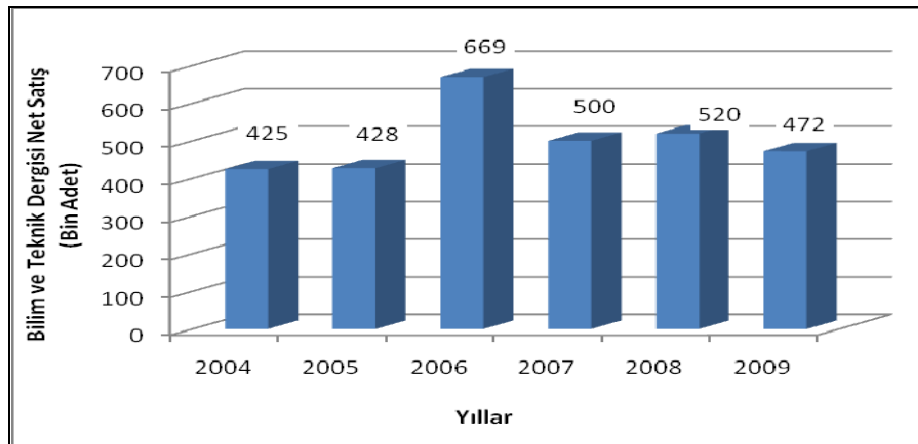
TÜBİTAK Popüler Bilim Dergileri

Popüler Bilim Yayınları tarafından üç popüler bilim dergisi yayımlanmaktadır:

BİLİM VE TEKNİK DERGİSİ

Türkiye’de en çok satılan aylık dergiler arasında ilk sıralarda yer alan ve 1967 yılından beri yayımlanan Bilim ve Teknik dergisi orta öğretim ve üstü okuyucu kitlesine hitap etmekte ve ayda ortalama 40.000 kişiye ulaşmaktadır. Okuyucu kitlesinin büyük bir bölümü lise ve üniversite öğrencileri olan dergi önemli bir referans kaynağıdır.

Derginin 2009 yılında toplam net satışı 472.169`dur (bk. Şekil 51).

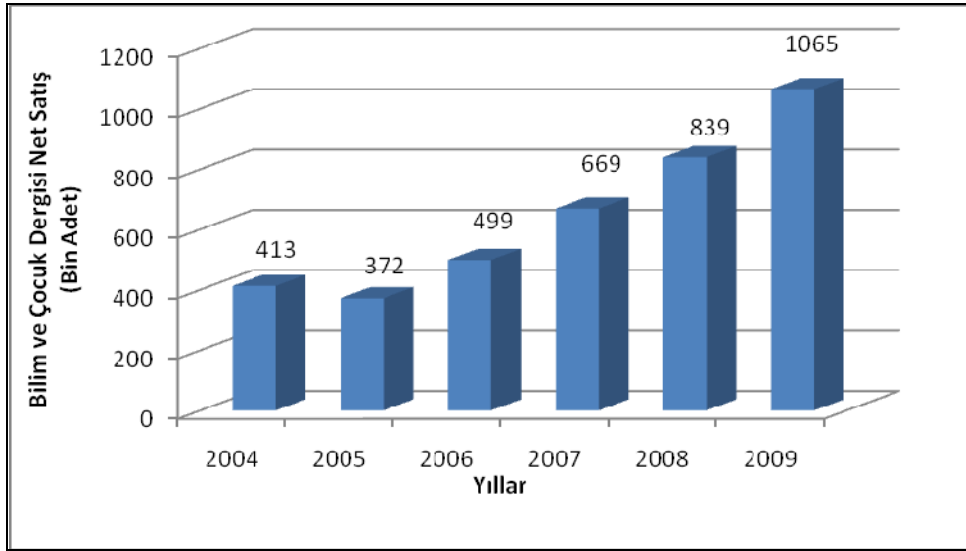

Şekil 51. Bilim ve Teknik Dergisi Net Satış Miktarı

BİLİM ÇOCUK DERGİSİ

1998 yılının Ocak ayından itibaren yayımlanmaya başlayan Bilim Çocuk dergisi aylık ortalama 115.000'i aşan tirajı ve 87.000 net satışıyla Türkiye'nin en çok okunan dergisidir. Her ayın 15'inde çıkan derginin okuyucuları, 7-12 yaş grubu ilköğretim öğrencileridir. Bilim Çocuk dergisi, içerdiği yazı konuları, etkinlikler, maketler, posterler, oyun kartları vb. malzemeler nedeniyle ilköğretim öğrencileri ve öğretmenleri için vazgeçilmez bir başvuru kaynağıdır.

Derginin 2009 yılında toplam net satışı 1.065.359'dur (bk. Şekil 52).

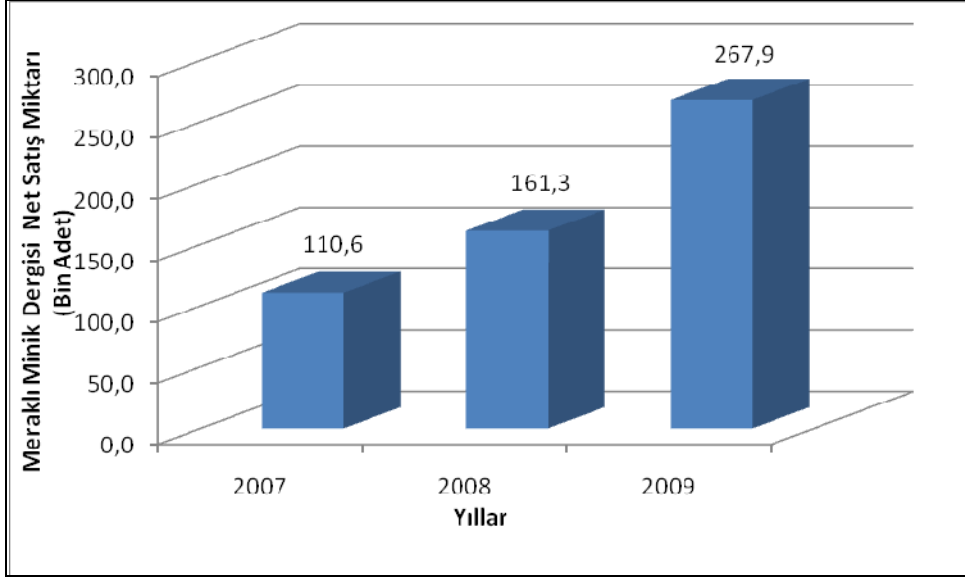

Şekil 52. Bilim Çocuk Dergisi Net Satış Miktarı

MERAKLI MİNİK DERGİSİ

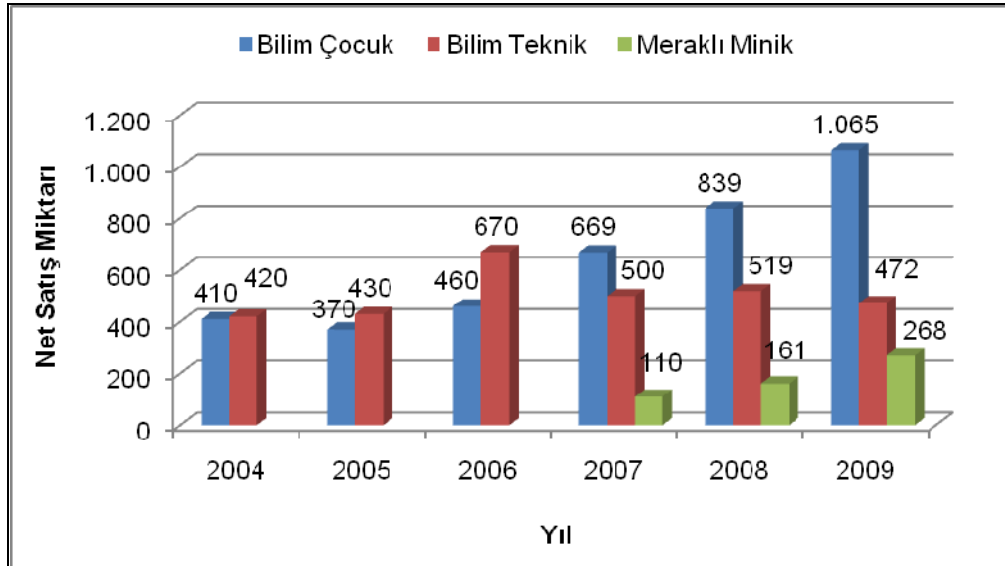
Ocak 2007'de yayın hayatına başlayan Meraklı Minik dergisi okul öncesi yaş grubuna (3-6 yaş) hitap etmektedir. Üçüncü yayın yılında olmasına karşın ayda ortalama 22.000 kişiye ulaşmaktadır. Her ayın ilk günü okurlarıyla buluşan dergi, içindeki birbirinden renkli çizim ve fotoğraflar, etkileyici yazılar, ilginç bilgiler ve eğlenceli etkinliklerle çocukları bilim dünyası ile tanıştırmaktadır.

Derginin 2009 yılında toplam satışı 267.901'dir (bk. Şekil 53).

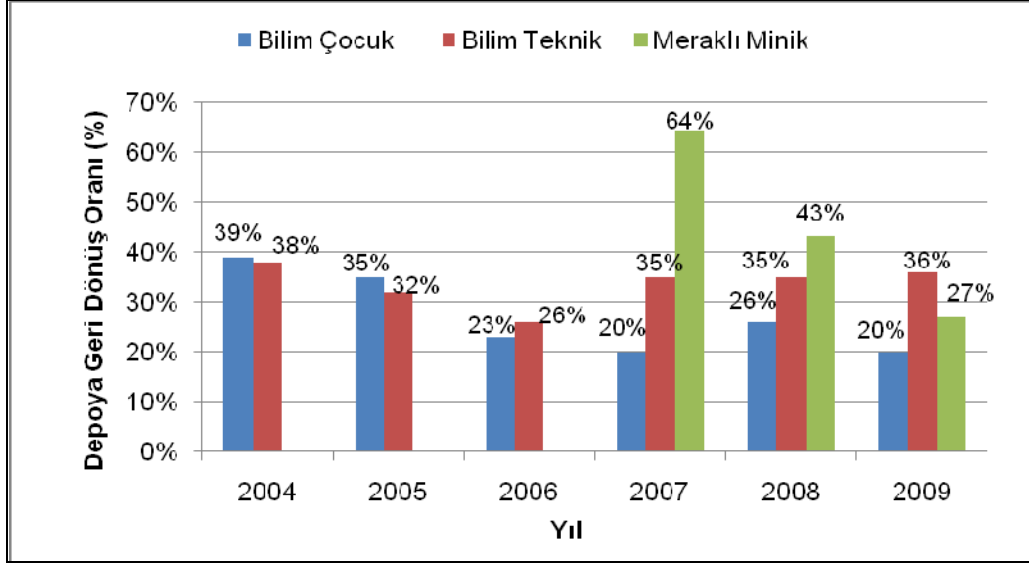

Şekil 53. Meraklı Minik Dergisi Net Satış Miktarı

Popüler bilim dergileri kıyaslamalı yıllık satış miktarı Şekil 54'de, depoya geri dönüş oranları ise Şekil 55'de verilmektedir.

Şekil 54. Yıllık Bazda Karşılaştırmalı Popüler Bilim Dergileri Net Satış Miktarları (Bin Adet)

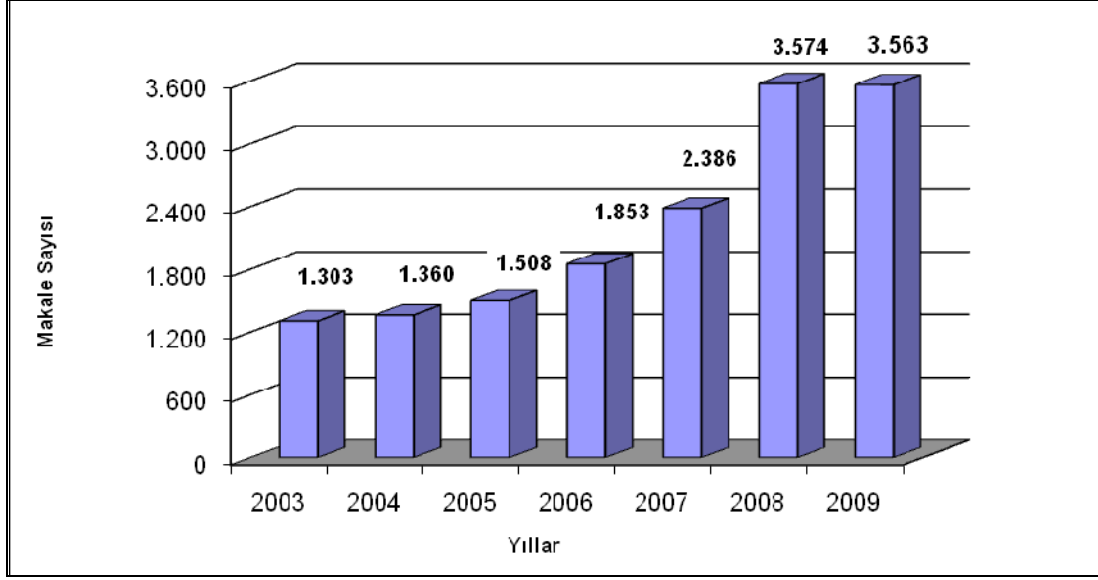
Şekil 55. Yıllık Bazda Karşılaştırmalı Popüler Bilim Dergileri Depoya Geri Dönüş Oranları

TÜBİTAK Akademik Yayınları

Akademik Dergiler: TÜBİTAK ilk akademik dergisini 1976 yılında Doğa Bilim Dergisi adıyla yılda tek dergi ve tek sayı olarak yayımlanmaya başlamıştır. Zaman içerisinde Biyoloji, Botanik, Elektrik, Fizik, Kimya, Matematik, Mühendislik ve Çevre Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Tarım ve Ormancılık, Veterinerlik ve Hayvancılık, Zooloji ve Yerbilimleri olmak üzere 12 değişik dala ayrılmıştır. Basıma hazırlık işlemleri Akademik Yayınlar Müdürlüğü'nce yürütülen dergilerin tamamına İngilizce makale kabul etmektedir. 1998 yılından itibaren yayımlanmış olan makaleler internet sitesinden yazar adı, makale başlığı veya anahtar sözcüklerle taranabilmekte ve makalelerin tüm metnine ücretsiz erişilebilmektedir.

TÜBİTAK Akademik Yayınlar Müdürlüğü'nce yayımlanan Akademik dergiler için çevrimiçi makale gönderme ve değerlendirme sistemi kurulmuştur. Sistem 1 Haziran 2009 tarihinde hizmete açılmıştır. Dergilerin bütün süreçlerini elektronik ortama taşıyan sistemin değerlendirme sürecini kısaltması beklenmektedir.

2009 yılında yayımlanan 56 sayıda 681 makale (6156 sayfa) yer almıştır. 2009 yıl sonu itibarıyla Akademik Dergilere gelen makale sayısı 3.563 olmuştur. Yıllara göre gelen makale sayıları aşağıda verilmiştir. (bk.Şekil 56).

Şekil 56. Yıllık Bazda Akademik Dergilere Gelen Makale Sayısı

Akademik dergiler, konularına göre Science Citation Index Expanded yanında başta Chemical Abstracts, Engineering Index, Biological Abstracts olmak üzere birçok uluslararası indeks veya abstract tarafından taranmaktadır. En önemli indeks olarak kabul gören Science Citation Index Expanded (SCIE) tarafından taranan Turkish Journal of Chemistry (1995 yılından itibaren), Turkish Journal of Veterinary & Animal Sciences (1996 yılından itibaren), Turkish Journal of Earth Sciences (2004 yılından itibaren), Turkish Journal of Agriculture and Forestry (2007 yılından itibaren), Turkish Journal of Mathematics (2007 yılından itibaren), Turkish Journal of Medical Sciences (2007 yılından itibaren), Turkish Journal of Biology (2008 yılından itibaren), Turkish Journal of Electrical Engineering & Computer Sciences (2008 yılından itibaren), Turkish Journal of Zoology (2008 yılından itibaren) dergilerine 2009 yılında Turkish Journal of Botany'nin eklenmesiyle taranan dergi sayısı 10'a yükselmiştir.

Akademik Kitaplar: Akademik Yayınlar Müdürlüğü tarafından ülkemize, ilgili alan için tutarlı bir Türkçe terminoloji inşasına hizmet eden, araştırmacılar ve yükseköğretim için kaliteli, güncel, ucuz ve ulaşılabilir temel ve akademik kitaplar kazandırılması amacıyla "Temel ve Akademik Kitaplar Projesi" başlatılması kararı alınmıştır. Proje kapsamında Türkçe'ye kazandırılacak temel ve akademik kitaplar, yükseköğretim kurumlarında veya ilgili bilim dalının temel metni olarak ihtiyaç duyulan orijinal/çeviri kitapları

kapsamaktadır. Bu projenin hayata geçirilmesi için gerekli mevzuat değişiklikleri gerçekleştirilmiştir.

1.2.6.3. TÜBİTAK Tarafından Organize Edilen Diğer Bilim ve Toplum Etkinlikleri

TÜBİTAK Formula G Güneş Arabaları ve Hidromobil Hidrojen Arabaları Yarışları

Alternatif enerjilerin kullanımı konusunda halkımızın bilgisini artırmayı, üniversite öğrencilerinin bu güncel konu vasıtasıyla araştırma ve pratik becerilerini geliştirmeyi amaçlayan TÜBİTAK Formula G Güneş Arabaları Yarışları ilk kez 30 Ağustos 2005'de İstanbul'da düzenlenmiştir. 2006'da İzmir'de yarı finali ve İstanbul'da finali yapılan yarıştan sonra 2007'de Ankara'da gerçekleştirilen yarış, kamuoyunda giderek artan bir ilgiyle takip edilmeye başlanmıştır. Dördüncüsü 26-31 Ağustos 2008 tarihleri arasında İzmir'de düzenlenen yarışta 22 araç, 5-9 Ağustos 2009 tarihleri arasında İzmir'de beşincisi düzenlenen yarışta ise 26 araç yarışmıştır.

Aynı amaçlar doğrultusunda, TÜBİTAK Hidromobil Hidrojen Arabaları Yarışları ilk defa 2007 yılında Formula G Yarışları'yla birlikte gerçekleştirilmiştir. 2008 yılında TÜBİTAK Formula G ile aynı tarihlerde İzmir'de düzenlenen yarışta 16, 2009 yılında yine İzmir'de düzenlenen yarışta da 17 hidromobil aracı yarışmıştır. Ayrıca 2008 yılında TÜBİTAK Formula G yarışlarında Güneş arabalarının yanı sıra uzun yol yapmak üzere tasarlanan Olympia Katerogisinde 3 güneş arabası da aynı anda yarışmıştır.

TÜBİTAK Formula G ve TÜBİTAK Hidromobil yarışları sayesinde ülkemizde güneş ve hidrojen enerjileri konusundaki endüstriyel uygulamaları teşvik edecek ve bu konuda potansiyeli güçlendirecek bilgi ve tecrübe birikimine sahip genç mühendis ve temel bilimci bir kitle oluşmuştur. Ayrıca toplumda alternatif enerjilerin gerekliliği ve mümkünlüğü konusunda farkındalık oluşmasına katkı sağlanmıştır.

Her sene artan bir ilgiyle devam eden TÜBİTAK Formula G ve Hidromobil yarışlarına katılan takım sayıları Tablo 27'de gösterilmiştir.

Tablo 27. 2005-2008 Yılları Arasında TÜBİTAK Formula G ve Hidromobil Yarışlarına Katılan Takım Sayıları

Yıllar	2005	2006	2007	2008	2009
Formula G Başvuran Takım Sayısı	16	35	50	27	41
Formula G Yarışına Katılan Takım Sayısı	10	32	22	22	26
Hidromobil Başvuran Takım Sayısı	-	-	28	20	22
Hidromobil Yarışına Katılan Takım Sayısı	-	-	20	16	17

1.2.7. TÜBİTAK Ödülleri

1.2.7.1. TÜBİTAK Bilim, Hizmet, Teşvik Ödülleri ve TÜBİTAK Özel Ödülü ile TÜBİTAK- Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi (TWAS) Teşvik Ödülü

TÜBİTAK tarafından Bilim, Hizmet, Teşvik Ödülleri ve TÜBİTAK Özel Ödülü ile TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü verilmektedir.

Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri, Türkiye’de bilimsel ve teknolojik alanlarda uluslararası düzeyde araştırma ve yayın yapan ve/veya bu alanların mensubu olan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu veya Türkiye’de çalışan yabancı uyruklu bilim insanlarının, araştırma/yayın, çalışma ile seçkin hizmetlerini değerlendirmek, üstün niteliklerini onayarak kamuoyuna duyurmak ve bir teşvik unsuru olmak üzere; TÜBİTAK Özel Ödülü ise, aynı nitelikteki çalışmalarıyla tanınan yurtdışında yerleşik Türkiye Cumhuriyeti uyruklu bilim insanları için oluşturulmuştur.

Bilim Ödülü, ülkemizde yaptığı çalışmalarla bilime uluslararası düzeyde önemli katkılarda bulunmuş hayattaki bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2009 yılı için 25.000 TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur. Bilim Ödülü alanlara ayrıca, yurtdışında yürüteceği araştırmalarda kullanılmak üzere 25.000 TL araştırma desteği verilmektedir.

Hizmet Ödülü, ülkemizdeki bilim ve teknolojinin gelişmesine üstün hizmette bulunmuş kişilere verilmektedir. Hizmet Ödülü için hayatta olma şartı bulunmamaktadır. Ödül, 2009 yılı için 20.000 TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

Teşvik Ödülü, ülkemizde yaptığı çalışmalarla bilime gelecekte uluslararası düzeyde önemli katkılarda bulunabilecek niteliklere sahip olduğunu kanıtlamış, ödülün verildiği yılın ilk gününde 40 yaşını geçmemiş, hayattaki bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2009 yılı için 10.000 TL, gümüş plaket ve ödül beratından oluşmuştur.

TÜBİTAK Özel Ödülü, Bilim Ödülü eşdeğer olarak, çalışmalarıyla bilime uluslararası düzeyde katkıda bulunmuş, yurtdışında yerleşik, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu, hayattaki bilim insanlarına verilmektedir. Ödül, 2009 için 25.000 TL, altın plaket ve ödül beratından oluşmuştur

TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü, bilimsel araştırmalarıyla bilime uluslararası düzeyde katkılarda bulunan ve bu katkının artarak devam edeceği yolunda umut vaat eden, ödülün verildiği yılın ilk gününde 40 yaşını geçmemiş genç bilim insanlarına matematik, fizik, kimya ve biyoloji alanlarında yıllar itibarıyla dönüşümlü olarak verilmektedir. Ödül, 2.000 ABD Doları, gümüş plaket ve ödül beratından oluşmaktadır.

2009 yılında 1 TÜBİTAK Bilim Ödülü, 16 TÜBİTAK Teşvik Ödülü, 1 TÜBİTAK Özel Ödülü ve 1 TÜBİTAK-TWAS Teşvik Ödülü verilmiştir. 2009 yılı TÜBİTAK Ödülleri Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah GÜL'ün himayelerinde 25 Aralık 2009 tarihinde Çankaya Köşkü'nde düzenlenen bir törenle sahiplerine verilmiştir.

1.3. Ar-Ge Birimleri Faaliyetleri

1.3.1. TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM)

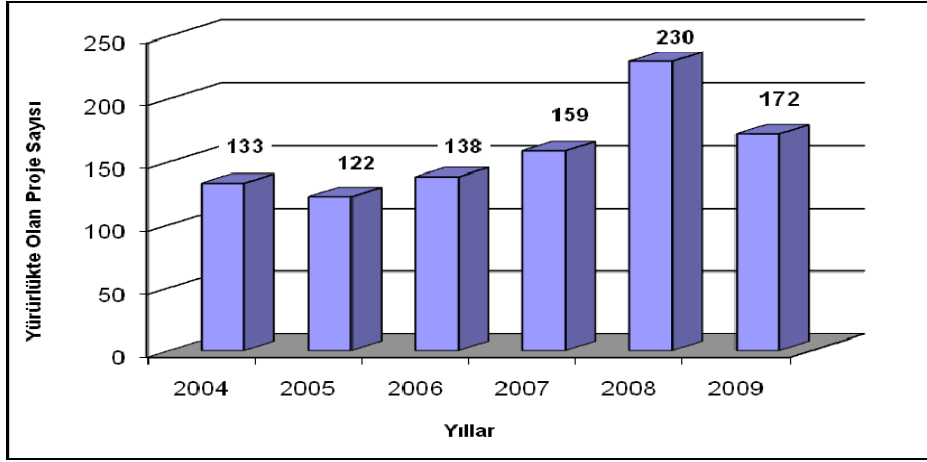
TÜBİTAK MAM, Türkiye'nin çok disiplinli Araştırma Merkezi olarak, Türkiye'nin rekabet gücünün geliştirilmesine yönelik kalkınma hedefleri doğrultusunda öncelikli, kritik alanlarda yenilikçi ve uygulamaya aktarılabilen teknolojiler geliştirmeyi sürdürerek, vizyonu doğrultusunda akredite test ortam ve laboratuvarlarında temel ve uygulamalı teknolojiler geliştirmiş, özel sektör ve kamu kuruluşlarına projeler gerçekleştirmiş ve

faaliyetlerini 2009 yılı içinde de bu yönde stratejilerle destekleyerek aşağıdaki teknoloji, süreç ve yönetimlerle ilgili alanlarda faaliyetlerini yürütmüştür.

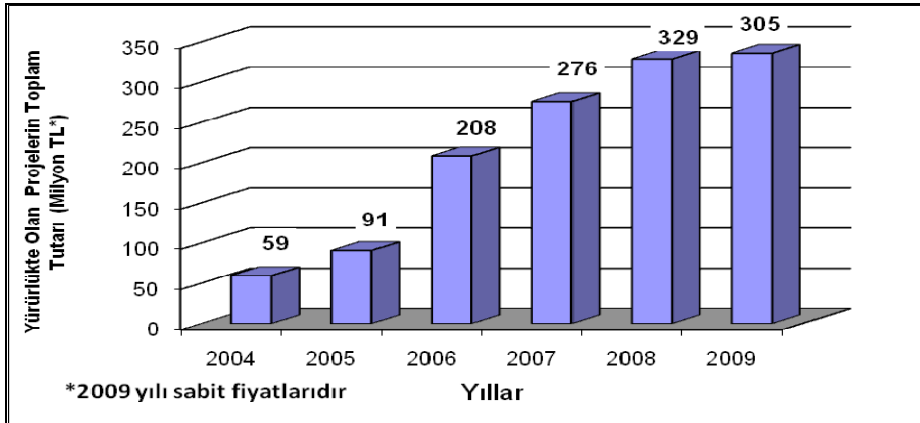
- Modelleme ve Benzetim Teknolojileri
- Algılayıcı (Sensör) Teknolojileri
- Bilgi ve Ağ Teknolojileri
- Platform Yönetim Teknolojileri
- Su ve Atıksu Yönetimi
- Deniz ve İç Sular
- Katı ve Tehlikeli Atık
- Hava Kalitesi Yönetimi
- İleri Enerji Teknolojileri
- Güç Elektroniği ve Kontrol
- Gıda Bilimi ve Teknolojileri
- Gıda Mikrobiyolojisi ve Biyoteknolojisi
- Beslenme ve Fonksiyonel Gıdalar
- Hayvan Biyoteknolojisi
- Enzim ve Mikrobiyal Biyoteknolojisi
- Tıbbi Biyoteknoloji
- Proses ve İnorganik Kimya Teknolojileri
- Polimer ve Organik Kimya Teknolojileri
- Seramik, Kaplama, Elektromanyetik ve Elektronik Malzemeler, Sensör ve Metal Teknolojileri
- Alüminyum, Döküm, Nanoteknoloji Kompozit ve TM-Akustik Teknolojileri
- Jeofizik Süreçler
- Deprem Süreçleri Araştırma
- Jeolojik ve Jeokimyasal Süreçler

Yukarıda belirtilen Ar-Ge faaliyetlerinde, dış destekli projelerin ağırlıklı olarak devam ettiği 2009 yılında 220'si Ar-Ge projesi, 22'si Endüstriyel Teknik Destek projesi olmak üzere toplam 242 proje yürütülmüş (yürürlükte olan ve tamamlanan) olup, yürütülen projelerin toplam tutarı 336 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. TÜBİTAK MAM'da yıl sonu

itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı Şekil 57’de, yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan projelere verilen toplam destek tutarı ise Şekil 58’de gösterilmiştir.

Şekil 57. TÜBİTAK MAM’da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

Şekil 58. TÜBİTAK MAM’da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

2009 yılında yürütülen projelerin;

- % 29,3’ü yıl içinde bağışlanmış (yürütülen toplam proje bedelinin % 22’si)
- % 26,4’ü yıl içinde tamamlanmış (yürütülen toplam proje bedelinin % 18’i)
- % 73,6’sı diğer yıllara devretmiştir (yürütülen toplam proje bedelinin % 82’i).
- % 90,9’u AR-GE projesi (yürütülen toplam proje bedelinin % 98’i)
- % 9,1’i Endüstriye Teknik Destek Hizmet Projesi (yürütülen toplam proje bedelinin % 2’si) dir.

Merkeze bağlı toplam 8 enstitüde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetlerine ait detaylar şunlardır;

Bilişim Teknolojileri;

Dört farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 66,5 milyon TL tutarında, 2 tanesi uluslararası olmak üzere 23 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

evre;

Dört farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 26,2 milyon TL tutarında, 2 tanesi uluslararası olmak üzere 33 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

Enerji;

İki farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 75,3 milyon TL tutarında, 7 tanesi uluslararası olmak üzere 41 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

Gıda;

Üç farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 20,0 milyon TL tutarında, 12 tanesi uluslararası olmak üzere 36 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

Gen Mühendisliği ve Mikrobiyoloji;

Dört farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 14,8 milyon TL tutarında, 4 tanesi uluslararası olmak üzere 23 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

Kimya;

İki farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 18,3 milyon TL tutarında, 1 tanesi uluslararası olmak üzere 12 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

Malzeme;

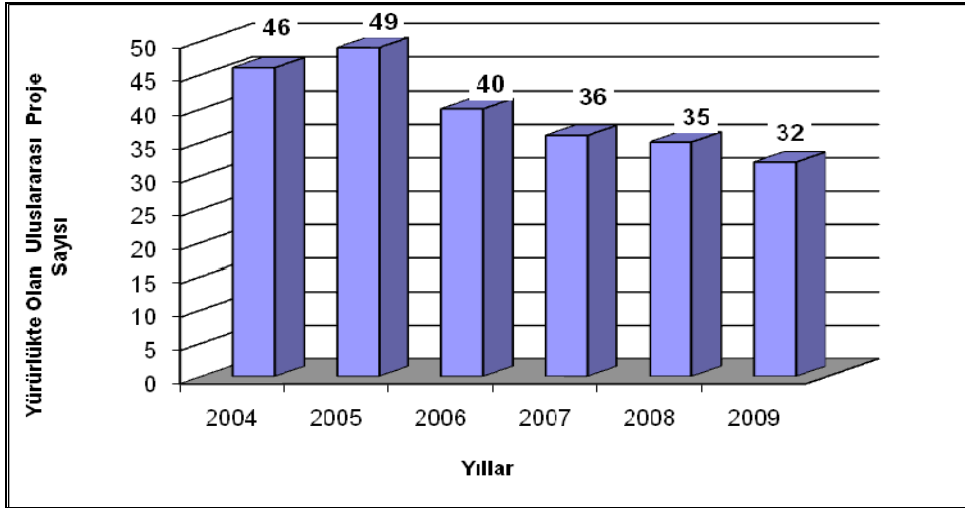
Üç farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 79,0 milyon TL tutarında, 3 tanesi uluslararası olmak üzere 51 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

Yer Bilimleri;

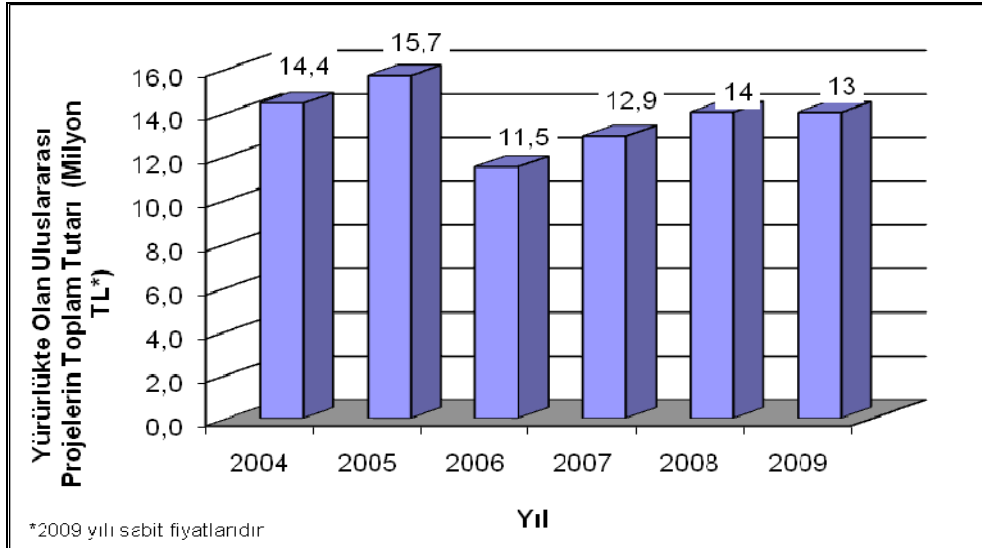
Üç farklı stratejik iş birimi, ilgili faaliyet alanlarında, toplam 34,3 milyon TL tutarında, 1 tanesi uluslararası olmak üzere 6 Ar-Ge projesi yürütölmüştür.

2009 yılında Kimya ve Çevre alanında 13, Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji alanında 4, Malzeme alanında 12, Enerji alanında 14 ve Gıda alanında 17 olmak üzere toplam 60 proje sonuçlanmıştır.

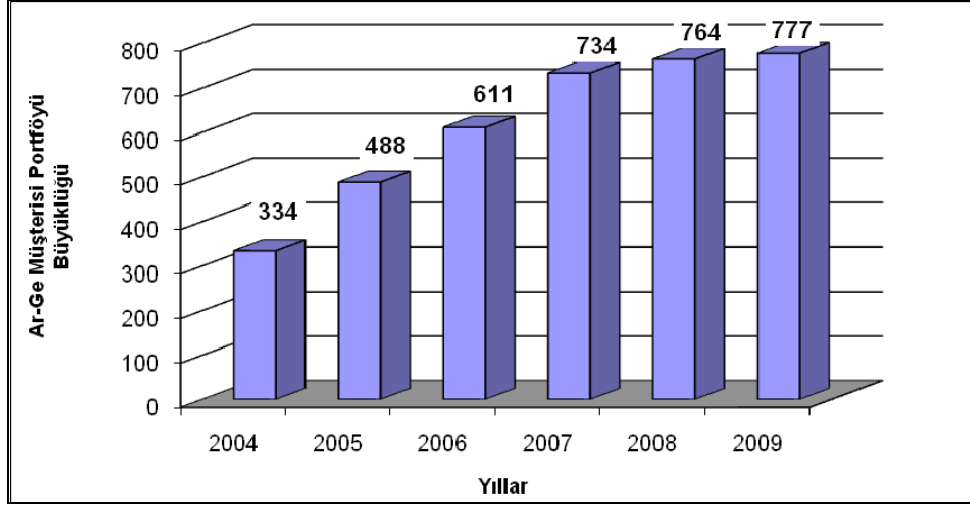
TÜBİTAK MAM'da 2009 yılı sonu itibarıyla yürürlükte olan uluslararası proje sayısı 32 olarak gerçekleşmiş olup projelerin toplam tutarı 13 milyon TL'dir (bk. Şekil 59, Şekil 60).

Şekil 59. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı

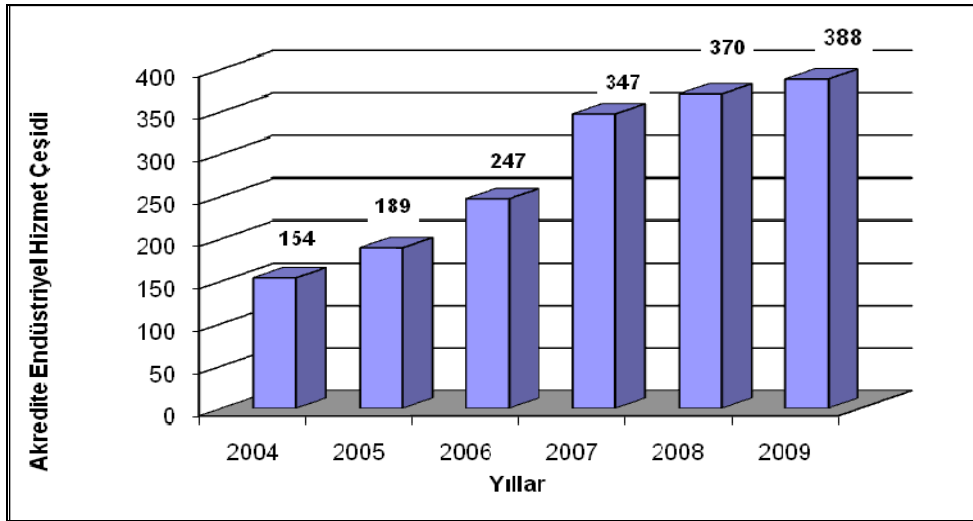
Şekil 60. TÜBİTAK MAM'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı

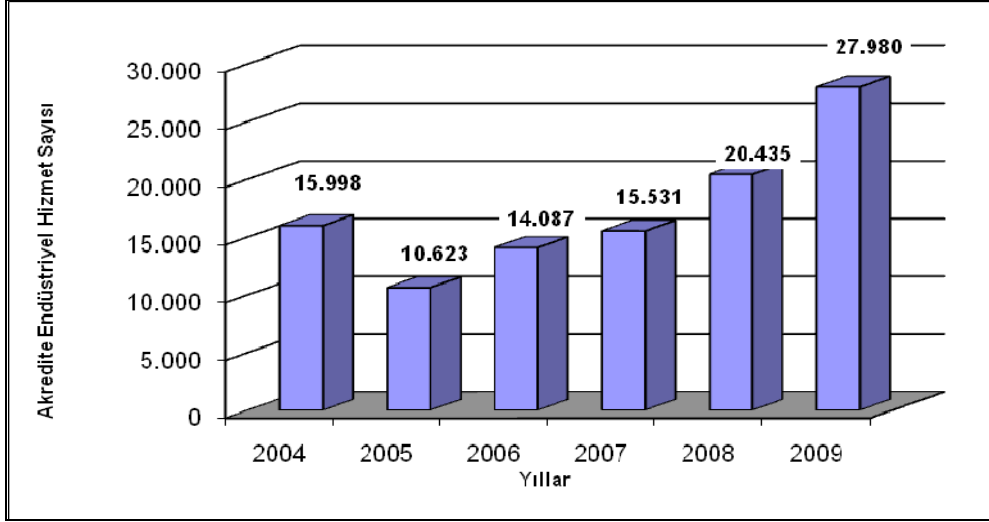
Şekil 61. TÜBİTAK MAM Ar-Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

TÜBİTAK MAM Ar-Ge müşterisi portföyü 2009 yılında 777'ye ulaşmıştır (bk. Şekil 61).

2009 yılında, sürekli gelişmekte olan laboratuvar altyapısı sayesinde ulaşılan akredite analiz çeşidi 388 (bk.Şekil 62) olup toplam analizlerin %31'i akreditedir. Akredite endüstriyel hizmet sayısı ise 27.980'e ulaşmıştır (bk. Şekil 63).

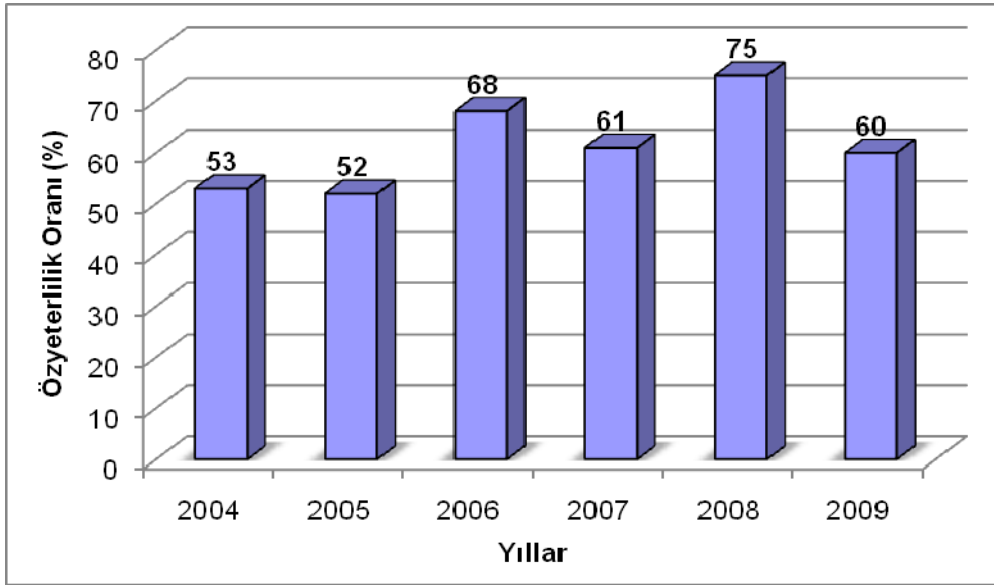

Şekil 62. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Çeşidi (Birikimli)

Şekil 63. TÜBİTAK MAM Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

2009 yılında gelişmenin temel araçları olan ve üzerine sürekli yatırım yapılan araştırmacı ve altyapı yatırımlarıyla birlikte; TÜBİTAK MAM faaliyetleri sonucu elde edilen gelirlerin giderlere olan oranını gösteren öz yeterlilik oranı %60 olarak gerçekleşmiştir (bk Şekil 64).

Şekil 64. TÜBİTAK MAM Özyeterlilik Oranı

İş Geliştirme Faaliyetleri

TÜBİTAK MAM stratejik hedefleri içinde yer alan İş Geliştirme Faaliyetlerini, 5 yıllık 2009-2013 Yılları Stratejik Pazarlama Planı ve yıllık bazda hazırladığı 2009 Yılı Pazarlama Planı çerçevesinde, Enstitüler ve İş Geliştirme Birimi eşgüdümü ile yürütmektedir.

Teknolojik yenilik yaratabilecek proje önerileri ortaya çıkarmak üzere 1.089 toplantı, 110 genel tanıtım etkinliği olmak üzere toplam 1.199 iş geliştirme ve tanıtım faaliyeti gerçekleştirmiştir. Bu görüşmelerden 393 adet potansiyel proje konusu belirlenmiştir. Geçen yıldan devam eden ve bu yıla ait görüşmelere ilişkin konulardan uygun görülenler ilgili kurum/kuruluşa Proje Teklifi olarak sunulmuştur. Bu kapsamda, 2009 yılı içinde çeşitli kurum ve kuruluşlara toplam 238,3 Milyon ABD Doları tutarında, 222 proje teklifi sunulmuştur. Bu tekliflerin toplam tutarı 46,8 Milyon ABD Doları olan 79 tanesi (%36) bağitlanarak projelendirilmiştir. Bu çalışmaların yanı sıra genel tanıtım faaliyetleri kapsamında 57 okul ziyareti düzenlenmiş, basın ile ilgili 144 faaliyet (23 basın bülteni, 18 toplu bilgi gönderimi, 5 basın toplantısı, 91 yazılı basın, 22 görsel basın, 3 radyo) gerçekleştirilmiştir. TÜBİTAK MAM olarak 614 haberle, yazılı basında yer alınmıştır.

İnsan Kaynakları

Yetkin Ar-Ge personeli istihdamı TÜBİTAK MAM'ın temel insan kaynakları politikasıdır. Konularında uzman doktoralı elemanların kadrolu istihdamı doğrultusunda, toplam personel sayısı 1053 kişi içinde araştırma personeli % 73,1'lik bir orana ulaşmış bulunmaktadır. Çalışanların %19'u doktora, %25,1'i yüksek lisans, %22,9'u da lisans derecesine sahiptir. Araştırmacılar içinde bu oranlar %33'ü doktora, %42'si yüksek lisans, %25'i de lisans derecesi olarak gerçekleşmiştir. Projeler kapsamında istihdam edilen araştırmacı personelin (346 kişi) tüm personele oranı %33, araştırmacılar içinde %44 olarak gerçekleşmiştir. Doktoraya devam eden çalışan sayısı 156 kişi olup 5 tanesi yıl içinde tezlerini vermişlerdir. Yüksek lisans çalışmalarını devam ettiren 121 personelden, 31 tanesi tezlerini tamamlamıştır.

Altyapı ve İyileştirme Çalışmaları

Personel ve proje sayısındaki artış doğal olarak, fiziki altyapıda da artışa neden olmuştur. Bu kapsamda Tablo 28'de yer alan altyapı çalışmaları başlatılmıştır.

Tablo 28. TÜBİTAK MAM 2009 Yılı İyileştirme Faaliyetleri

Sıra No	Faaliyetlerin Konusu
1	Çevre Enstitüsü çeşitli tadilat işleri
2	Enerji Enstitüsü Dolaşım Akışkan Yakıt yakma sistemi platformu yapılması
3	Gen Mühendisliği ve Mikro Biyoloji Enstitüsü ek binası iç donanımının tamamlanması
4	Düzenli olarak "Teşvik Belgesi" alımı için bir sistem kurulması
5	Sistem belgelerine ulaşım için kullanılan arama motorunun iyileştirilmesi
6	Kimya Enstitüsü Bentonit Projesi Pilot Tesis İnşaatının yapılması
7	Çevre Enstitüsüne Z12 laboratuvar düzenlemesi yapılması
8	Ek yemekhane inşaatının tamamlanması
9	Gıda Enstitüsüne yeni pilot tesisi 2. etap (iç donanım+hangar) işlerinin tamamlanması
10	MAM Yazılım Kütüphanesi'nin güncellenmesi ve sürekliliği için sistem kurulması
11	Sistem belgelerine elektronik onay verilmesi için gerekli sistemin kurulması
12	Orta Aks Zemin Katta tadilat yapılması
13	Ek İdari Binanın genişletilmesi
14	32.madde personelinin kadroya geçirilmesi
15	Gen Mühendisliği ve Mikro Biyoloji Enstitüsü Transgen Hayvan Laboratuvarı yapılması
16	Enerji Enstitüsü pilot biyogaz tesisi yapılması (İZAYDAŞ bünyesinde)
17	Kimya Enstitüsü ek binası için uygulama projesi yapılması
18	Enerji Enstitüsü PAP ROV Test Tesisi yapılması
19	2008 yılı Başarı ve Teşvik Ödülleri ve Teşekkür Belgeleri dağıtımı
20	4. Enerji Enstitüsü Laboratuvar Binası yapımı
21	Enstitülere otomatik yangın algılama ve ihbar sistemi kurulması
22	Gebze Yerleşkesi Konutlarında telefon ve internet bağlantısının Türk Telekom üzerinden kullanımının sağlanması
23	Yangın Emniyet Tedbirleri ile ilgili eksiklerin tamamlanması

Sıra No	Faaliyetlerin Konusu
24	Endüstriyel Hizmetler faaliyetlerine Laboratuvar Bilgi Yönetimi Sistemi (LBYS) kurulması

Eğitim

Yeni teknolojik ve bilimsel alanlarda güncel bilgilere ulaşmak amacı ile çalışanların talepleri göz önüne alınarak "Yıllık Eğitim Planları" hazırlanmış ve uygulanmıştır. Alınan eğitimlerin süresi Toplam Kalite Yönetimi, Yönetim Geliştirme, Bireysel Geliştirme, Mesleki/Teknik Alanlar vb. konularda toplam 28.857 saate ulaşmıştır.

Proje Çıktısı

Projelerimizde esas alınan yenilikçi yaklaşım tarzı, teknolojik rekabetçiliğin toplumda yaygınlaştırılmasının önemli göstergelerinden olan proje çıktıları, izlenen ana hedefler arasında yer almaktadır. 2009 yılı içinde yürütülen toplam 242 projeden, 2 ulusal, 4 tanesi uluslararası olmak üzere toplam 6 patent başvurusu yapılmış ve bir patent alınmıştır.

335 yayın (225 bildiri, 105 makale, 5 kitap) ve ulusal projelerden 124 yenilikçi ürün (86 yeni ürün, 13 yeni süreç ve 25 ilk örnek), uluslararası projelerden 29 yenilikçi ürün (13 yeni ürün, 3 yeni süreç ve 13 ilk örnek) elde edilmiştir.

TÜBİTAK MAM'a bağlı enstitülerden yapılan bilimsel yayınların, Bilimsel Atıf Göstergesi'ne (Science Citation Index) göre; yayınlara yapılan Bilimsel Atıf 2009 yılı için 145 olmuştur.

Toplam Kalite

- Çalışan Görüşleri ve Proje ve Endüstriyel Hizmet Müşteri Memnuniyeti Anketleri gerçekleştirilmiştir. Anket Sonuçları doğrultusunda İyileştirme Aksiyon Planları hazırlanarak, gerekli iyileştirmelerin yapılması sağlanmıştır.
- Kimya ve Çevre Enstitüsü'nün (KÇE) ayrılması sonucunda Çevre Enstitüsü (ÇE) ve Kimya Enstitüsü (KE) için ISO 9001:2000 KYS ve ISO 14001:2004 ÇYS kapsamında tüm belgeler gözden geçirilerek, işleyişe uygunluk sağlanmıştır.

Haziran ayı içerisinde hiçbir uygunsuzluk ve negatif gözlem alınmadan Dış Tetkik'in geçirilmesi sağlanmıştır.

- DAR/DAP tarafından Akredite olan enstitülerin Merkez Kurulu kararları doğrultusunda, TÜRKAK tarafından akreditasyonlarının gerçekleştirilmesi amacıyla gerekli başvuruların hazırlanması için ilgili enstitülere destek verilmiştir.
- Çalışanlardan gelen önerilerin, değerlendirilmesi, gerekenlerin Merkez Kurulu tarafından gerçekleştirilmesi ve de 24 önerinin hayata geçirilmesi sağlandı.
- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi kapsamında; tüm TÜBİTAK MAM genelinde eğitimler ve alt yapı çalışmaları gerçekleştirilmiş, risk analizleri yapılmış, Kişisel Koruyucu ve Donanım Malzemeleri tamamlanmıştır.

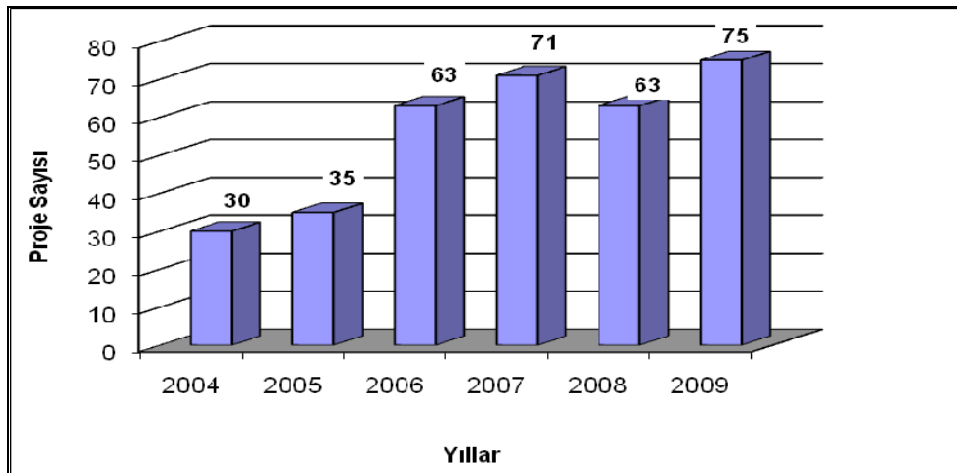
1.3.2.Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UEKAE)

TÜBİTAK UEKAE'de, 2009-2013 Stratejik Planı ve 2009 Performans Programı doğrultusunda ülkenin ihtiyacı olan teknolojilerin geliştirilmesi için projeler yürütülmüş, akredite test ortam ve laboratuvarlarında temel ve uygulamalı araştırmalar yapılmış, ihtiyaç sahiplerine teknik destek sağlanmıştır. Bilgi güvenliği ve ileri elektronik teknolojileri alanlarında, özel sektör ve kamu kuruluşları ile ortak yürütülen bu projelerin yanı sıra, üniversitelerin de katılımı sağlanarak yüksek lisans/doktora çalışmaları ile bilime katkıda bulunulmaya devam edilmiştir. Projelerin gerektirdiği özel güvenlik koşulları ile ilgili her türlü tedbir alınmış olup bu durum, Milli ve NATO Tesis Güvenlik belgeleriyle tescil edilmiştir.

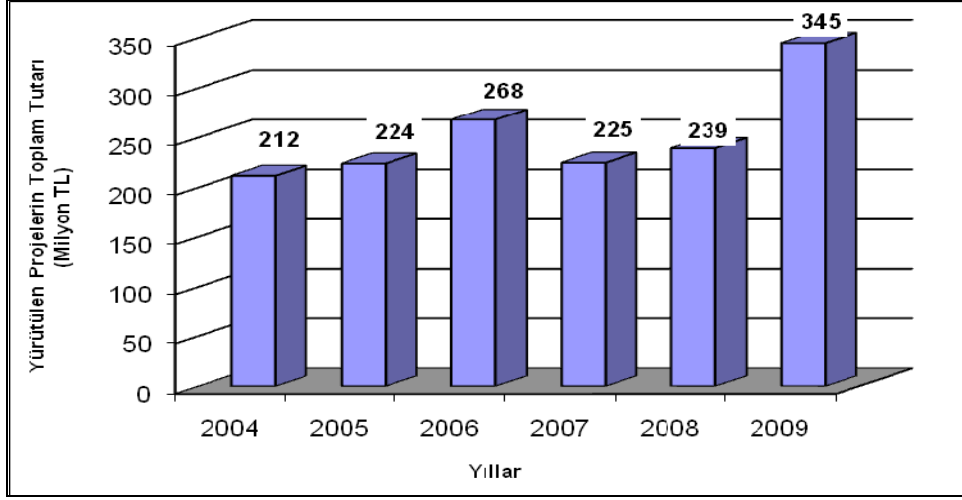
Enstitüde 2009 yılında gerçekleştirilen proje ve eylemlerden bazıları, genel olarak ve ilgili birimler bünyesinde aşağıda açıklanmıştır:

- Toplam 840 farklı müşteri için, 58 dış destekli, 7 endüstriyel hizmet, 10 DPT destekli, 51 özgelir destekli, 5 Avrupa Birliği projesi, 14 TARAL projesi 18 yönetim işletim projesi olmak üzere 163 proje yürütülmüştür. 2009 yılı içinde 29 proje sonuçlanmıştır.

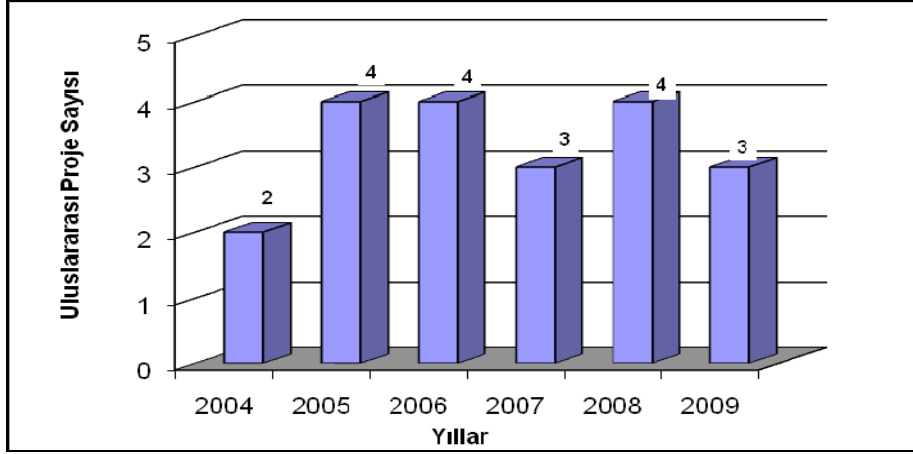
- Yürütülen projeler kapsamında 8 marka tescili gerçekleştirilmiştir.
- EMC TEMPEST Test Merkezi (ETTM) ve Ortak Kriter Test Merkezi (OKTEM) akredite test birimleri bünyesinde, toplam 33 endüstriyel hizmet çeşidi ve 96 endüstriyel hizmet gerçekleştirilmiştir (bk. Şekil 69).
- Akademik alanda yürütülen çalışmalar neticesinde; uluslararası düzeyde 16 makale, 49 bildiri yayınlanmıştır.
- Yıl sonunda sözleşmeli ve kadrolu olmak üzere toplam çalışan sayısı 851'e, doktora derecesine sahip çalışan sayısı 77'ye ulaşmıştır.
- TÜBİTAK UEKAE çalışanlarının katılımıyla bilimsel nitelikli TÜBİTAK UEKAE dergisinin ilk sayısı basılmıştır.
- Bütünleşik Yetenek Olgunluk Modeli (CMMI) çalışmaları sürmektedir. 5 projede pilot uygulama çalışması yapılarak Süreç İyileştirme için Standart CMMI Değerlendirme Metodu (SCAMPI A) denetimine hazırlanılmıştır.
- 2009 yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 75, söz konusu projelerin toplam tutarı ise 345 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 65 ve Şekil 66).

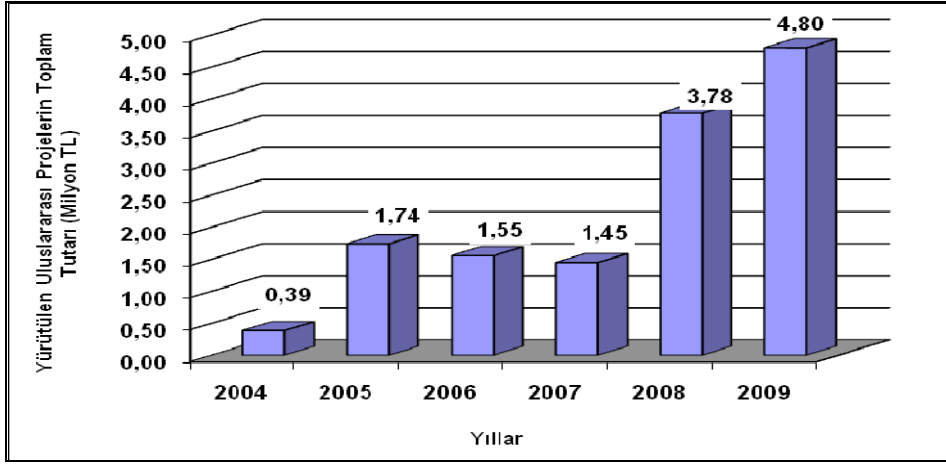
Şekil 65. TÜBİTAK UEKAE Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

Şekil 66. TÜBİTAK UEKAE'da Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

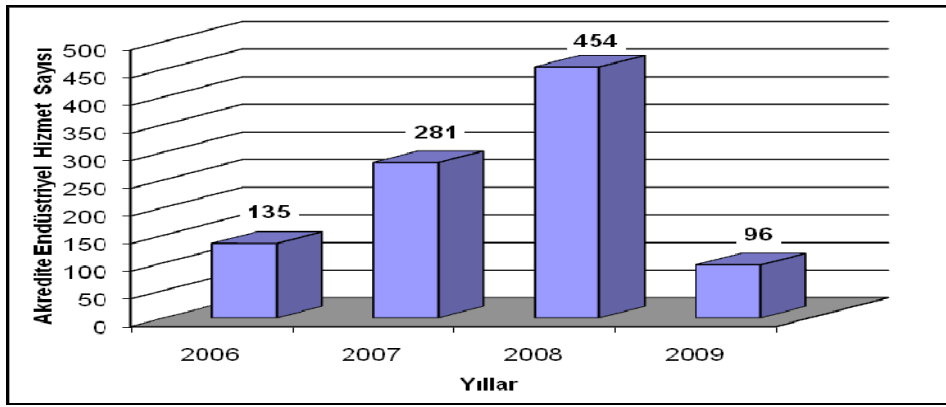

Şekil 67. TÜBİTAK UEKAE'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı

Şekil 68. TÜBİTAK UEKAE’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı

2009 yılında TÜBİTAK UEKAE’de yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan uluslararası proje sayısı 3, projelerin toplam tutarı ise 4,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 67 ve Şekil 68).

Şekil 69. TÜBİTAK UEKAE Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

İdari ve Destek Hizmetler bünyesinde; Gebze’deki yeni bina çalışması tamamlanmıştır. Mobilya ve tefrişat işleri ile ağ alt yapısı çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmış olup 2010 yılı başlarında binanın yerleşime hazır hale gelmesi planlanmaktadır. TÜBİTAK UEKAE İLTAREN’deki çalışmalara, yeni taşınılan binada devam edilmektedir. Bina ve çevre düzenlemesindeki eksikliklerin giderilmesine çalışılmaktadır.

Kalite Yönetim Sistemi (KYS) Yönetimi bünyesinde; Mevcut kalite belgelerinin muhafazası ve yenilerinin alınmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Enstitü, Ocak ayında AQAP-2110 ve 2130 ile AQAP-160 ara denetimini ve Mart ayında ISO 9001:2008 belge yenileme denetimini başarıyla geçmiştir. Planlı iç denetimler Aralık ayında 28 adet süreç kapsamında tamamlanmıştır. Bilişim Teknolojileri Enstitüsünün TÜBİTAK UEKAE'ye katılımı için gerekli çalışmalara başlanmıştır.

Bilgi Sistemleri bünyesinde; TÜBİTAK UEKAE Bilgi Sistemleri Birimi tarafından geliştirilen 26 İş Uygulama Yazılımının bakımı ve sürekliliği sağlanmış olup, diğer TÜBİTAK Birimlerinde ve ihtiyaç sahibi kurumlarda kullanımını sağlamak üzere yapılan çalışmalara devam edilmiştir. Uygulama yazılımlarının platform bağımsız çalışabilmesi için gerekli alt yapı iyileştirmeleri devam etmektedir. TÜBİTAK Gebze ve Ankara Birimlerini kapsayan İDARİNET ağının bağlantı sürekliliği 750 günde % 99 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kütüphane yayınları sayısı 11.484'e, arşiv kayıtları ise 84.000'e ulaşmıştır. 2009 yılında Gebze ve Ankara arasında video konferans kullanılarak 211 adedin (564 saat veya 71 gün) üzerinde toplantı gerçekleştirilmiş ve bu amaçla yapılacak tüm seyahat masraflarından tasarruf edilmiştir. Bilişim Teknolojileri Enstitüsünün TÜBİTAK UEKAE'ye katılımı için gerekli çalışmalara başlanmıştır.

ETTM bünyesinde; ETTM'nin EN IEC/ISO 17025 Akreditasyon standardı kapsamında işletimi ve Akreditasyonunun idamesi sağlanmıştır. 2009 yılı Akreditasyon denetimi yapılmıştır. TEMPEST özellikli cihaz tasarımları, TEMPEST test yazılımı geliştirme çalışmaları yapılmıştır. Çeşitli firmalara TEMPEST konusunda danışmanlık hizmeti verilmiştir. EMI/EMC ve TEMPEST testleri gerçekleştirilmiştir.

Kripto Analiz Merkezi bünyesinde; Kripto algoritmaları tasarım ve analiz çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Akıllı mayın 4. gelişme raporunun MSB Ar-Ge'ye gönderilmesi, Mayın alternatifi 4. gelişme raporunun MSB Ar-Ge'ye gönderilmesi, ASELSAN A.Ş. kripto algoritmaları analizleri, NATO Çalışma gruplarının takibi, Radyo Frekansı ile Tanımlama (RFID) kullanımı ile Mühimmat Envanter Takibi Projesi üzerinde çalışılmıştır.

Kamu Sertifikasyon Merkezi (Kamu-SM) bünyesinde; Haziran ayında ISO/IEC 27001:2005 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi denetimi ve Mayıs ayında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu denetimi başarıyla tamamlanmıştır. Enstitü bünyesinde ve bazı Kamu kuruluşlarında, yasal ıslak imza yerine geçen nitelikli sertifika (e-imza) üretim ve dağıtım

faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Üretilen nitelikli elektronik sertifika sayısı 55.000 adede ulaşmıştır. Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Muhafaza Teşkilatı ile sözleşme imzalanarak "Sertifikasyon Merkezi Kurulum Projesi" başlatılmıştır. 36 baro ile sözleşme imzalanmıştır.

TÜBİTAK UEKAE İLTAREN bünyesinde; Askeri alandaki yazılım geliştirme, tümleştirme ve test çalışmalarına, yeni taşınılan binada devam edilmektedir. Mevcut projeler için teknik destek verilmeye devam edilmiştir.

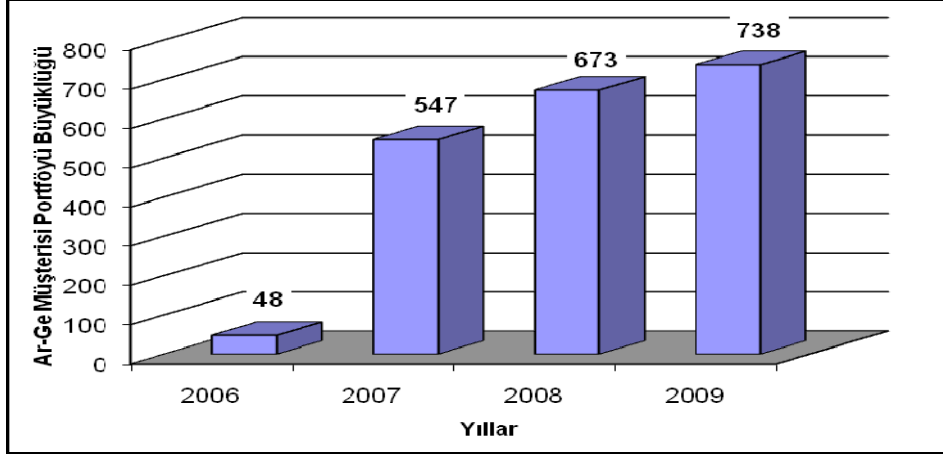
Bilişim Sistemleri Güvenliği (BSG) bünyesinde; Çeşitli kamu ve özel kuruluşlara sistem güvenlik testleri ve güvenli ağ alt yapılarına ilişkin hizmetler gerçekleştirilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Hazine Müsteşarlığı Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) çalışması, TÜRKSAT bilgi güvenliği danışmanlık projesi, PTT ve GENKUR periyodik güvenlik testleri gerçekleştirilmiştir. RTÜK bilgi güvenliği danışmanlığı projesi başlamıştır. Nisan ve Haziran aylarında bilgi güvenliği günleri düzenlenmiştir. E-dönüşüm Türkiye projesi kapsamında DPT desteğiyle gerçekleştirilen Ulusal Bilgi Güvenliği projesinde çalışmaları sürdürülmüştür. Hollanda'daki Credit Bank Europe'a sistem güvenliği ve danışmanlık hizmetleri verilmektedir. TÜBİTAK UEKAE İnternet sistemi kapsamında olan sunucuların bakımı ve yönetimi yapılmıştır. SGK akıllı kart projesi CC çalışmaları devam etmektedir. MİLCEP algoritma doğrulama çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Tümdevre Tasarım ve Üretimi bünyesinde; Tümdevre kılıflama ve üretimlerine devam edilmiştir. DPT'den ULSI/CMOS projesi için destek alınmıştır. 0,35um CMOS sürecine ait maske üretme sürecinin geliştirilmesi, Yüksek gerilim CMOS test üretimi, 0,7um Fonksiyonel tümdevre üretimi faaliyetleri devam etmektedir. Güvenirlilik testlerine devam edilmektedir. 0,35um teknolojisi için süreç içi partikül ölçme cihazı alınmış ve çalıştırılmıştır. Si Ge BiCMOS Tümdevre üretim süreci geliştirilmesi çalışmaları DPT destekli bir proje kapsamında devam etmektedir. Çeşitli kripto cihazları için algoritma yongası üretimi ve kripto tümdevreleri tasarımına devam edilmiştir.

Ürün Gerçekleştirme bünyesinde; Yaklaşık 89 proje ile çalışmalara devam edilmiştir. Akıllı Kart Tabanlı Sosyal Güvenlik Sistemi projesi kapsamında Bolu'da 100.000 adet kart dağıtılmıştır. Bakım ve onarımları ile teknik destek hizmetlerine devam edilmiştir. IFF M5K projesi kapsamında Belçika, Azerbaycan ve İtalya'da gerçekleştirilen bilimsel

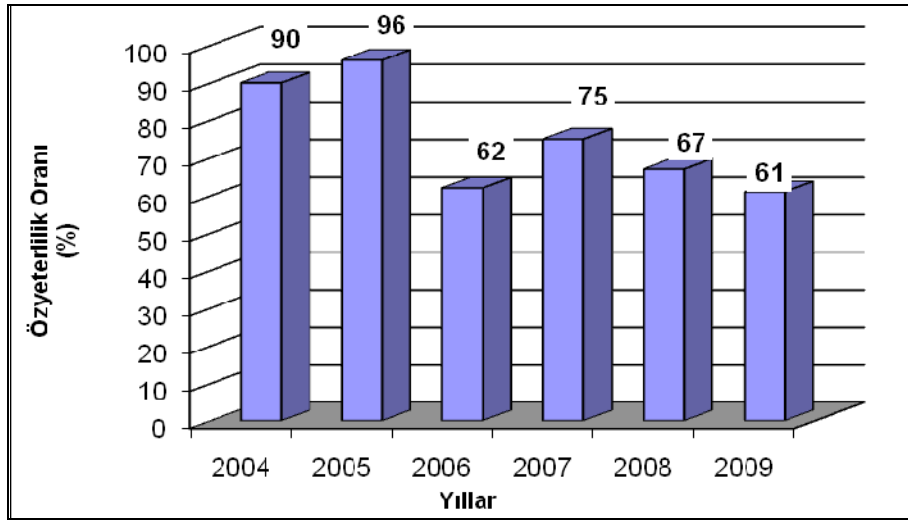
ve NATO toplantılarına katılmıştır. Malezya ve Singapur'da Belge İnceleme cihazlarının tanıtımı gerçekleştirilmiştir. KAYC_S Milli Cihazının tasarımı ile sistem ve üretim testleri tamamlanmıştır. Komuta kontrol uçağı projesi için bir adet milli, bir adet NATO KAYC-S üretilmiştir. UKİS işletim sistemi, Radyo Link Yönetim Merkezi geliştirme çalışmaları tamamlanmıştır. MİLSEC-3 HF modu test edilip sonlandırılmıştır. Hava ve Deniz Kuvvetleri'ne toplam 320 adet MİLSEC-3 cihazı, 20 FGC2, 30 IPKC, 25 MİLSEC 1A, 260 FASD-1, 40 KAYC_S, 1 AGC-100T cihazları teslim edilmiştir. NOLCE ihalesi kapsamında geliştirilen TACEK cihazlarının SECAN değerlendirme süreci çalışmaları tamamlanmıştır. NOLCE-2 tasarım çalışmaları tamamlanmıştır. Türkiye Bilişim Derneği'nin 2009 Yaraticılık Ödülü SIR'a verilmiştir. Yurtiçi ve yurtdışında tanıtımları yapılmıştır. 1000 adet cihaz üretilmiştir. Genelkurmay Başkanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı'nda Pardusa geçiş çalışmaları başlamıştır. Pardus 2009 üzerinde güncellemeler devam etmiştir. DPT desteği ile Anten Test Araştırma Merkezi, Katot ve Mikrodalga Vakum Tüp Araştırma Altyapısı kurulum çalışmaları yapılmıştır. TAFİCS 2.Safha Projesi Diyarbakır, Merzifon, Antalya, Kayseri düğüm ve kullanıcıları saha kabul raporları teslim edilmiştir. 70 adet Marker XP cihazı Enerji Piyasası Denetleme Kurulu'na (EPDK) teslim edilmiş ve 30 adet cihaz EPDK adına muhafazaya alınmıştır. 2 adet Marker K cihazı satılmıştır. 200 adet Marker XP, 105 adet Marker K cihazının kalibrasyonu gerçekleştirilmiştir. TÜBİTAK UME ile ortak çalışılacak Tarım ve Köyşleri Bakanlığı projesi için proje protokolu yürürlüğe girmiştir. GEZKIY BÜYÜKADA MİLGEM kapsamında STM A.Ş. ile sözleşme imzalanmıştır.

TÜBİTAK UEKAE Ar-Ge müşterisi portföyü büyüklüğü 2009 yılında 738'e ulaşmıştır (bk. Şekil 70). 2003-2005 yılları arası TÜBİTAK UEKAE Ar-Ge müşterisi portföyü büyüklüğü verilerine ulaşamamıştır.

Şekil 70. TÜBİTAK UEKAE Ar-Ge Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

2009 yılında TÜBİTAK UEKAE faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı %61 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 71).

Şekil 71. TÜBİTAK UEKAE Özyeterlilik Oranı

1.3.3.Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE)

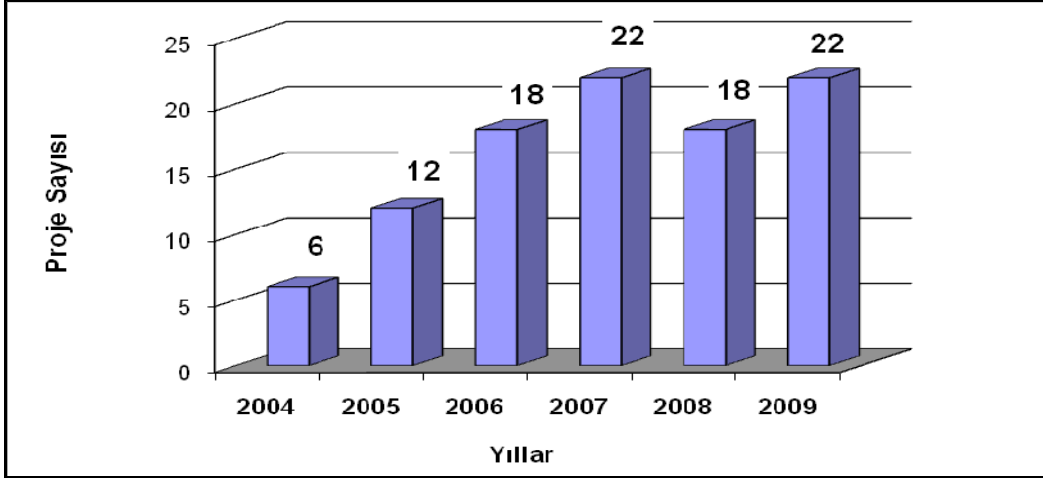
TÜBİTAK SAGE görev tanımı kapsamında, öncelikli olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin gereksinimlerini sağlayacak şekilde, dışa bağımlılığı azaltacak, özgün, zamanında ve maliyeti etkin Ar-Ge projeleri gerçekleştirmektedir. Bu faaliyetleri sürdürürken, ülkeye nitelikli bilgi, yetişmiş insan gücü ve teknolojik altyapı kazandırmaktadır.

Söz konusu öncelikler doğrultusunda, 2009 yılında TÜBİTAK SAGE’de toplam 24 dış destekli proje yürütölmüştür. Bu 24 projenin 4’ü TÜBİTAK 1007 projesi, 1’i TÜBİTAK 1001 projesi, 3’ü DPT projesi ve 16’sı ise MSB ve diğer savunma sanayii kuruluşları ile yürütölen dış destekli projelerdir. Yürütölen projelerin toplam mali tutarı 198,12 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

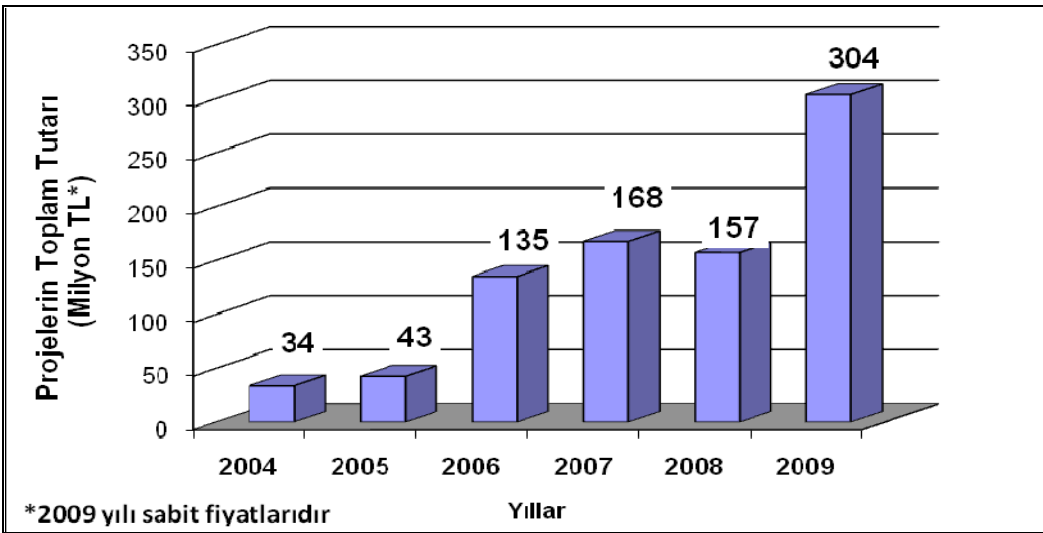
2009 yılı içinde dönemlere göre değişiklik göstermesine rağmen ortalama 42 proje geliştirme faaliyeti yürütölmüştür. Ayrıca bu sayıya dahil edilmeyen ancak tek bir proje geliştirme faaliyeti altında takip edilen TÜKA/TARAL kapsamında 7 proje geliştirme faaliyeti takip edilmiştir.

2009 yılı içinde 7 proje geliştirme faaliyetinin sözleşmesi imzalanarak bağıtlanmıştır. Bağıtlanan 7 projenin bütçesel büyüklüğü yaklaşık 79 Milyon TL’dir.

TÜBİTAK SAGE tarafından 2008 yılında yürütölen 24 projeden 5 tanesi 2009 yılı içinde tamamlanmış, 2009 yılında 3 yeni proje açılmıştır. 2009 yılsonu itibarıyla yürürlükte olan proje sayısı 22, projelerin toplam tutarı ise 304 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk Şekil 72 ve Şekil 73).

Şekil 72. TÜBİTAK SAGE'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

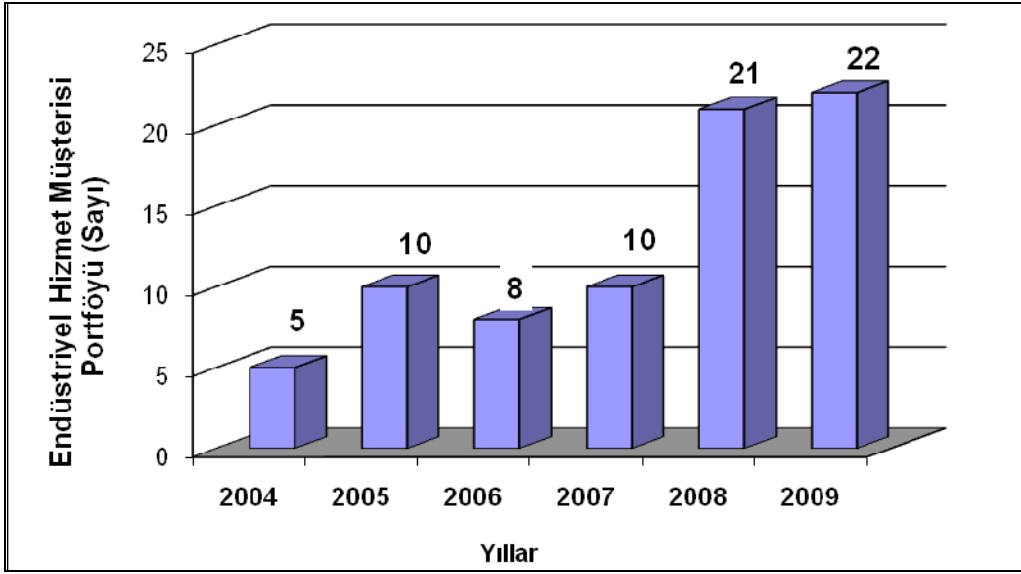

Şekil 73. TÜBİTAK SAGE' de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

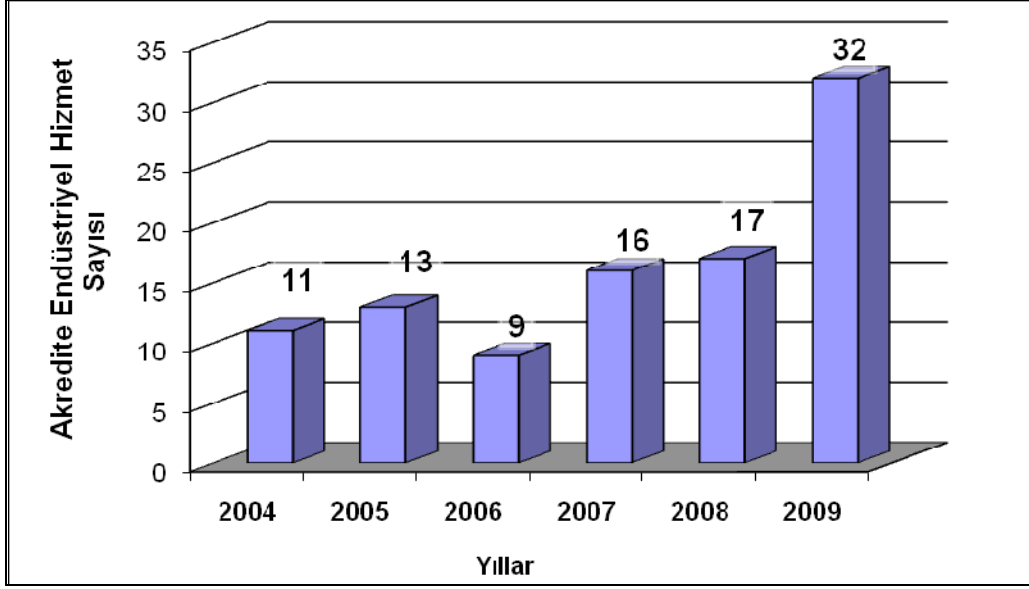
Kalite çalışmaları kapsamında, ISO 9001 Standardının 2008 Revizyonuna geçiş çalışmaları tamamlanmış ve Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirme Denetiminden başarıyla geçilmiştir. Süreç iyileştirme çalışmalarına bu dönemde de devam edilmiştir. ISO 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Akreditasyonu Standardına adaptasyon çalışmaları planlanmış, bu standardın Test ve Kalibrasyon El Kitabı oluşturulmuş, Kalite Yönetim Sistemi belgelerinde yapılacak güncellemelere başlanılmıştır. İlk etapta yapılacak uygunluk değerlendirmesi için seçilen kalibrasyon

faaliyetlerinde teknik şartları karşılamaya yönelik çalışmalar tamamlanmak üzeredir. 2010 yılında, seçilen kalibrasyon faaliyetleri ile 2 adet test için akreditasyonun tamamlanması hedeflenmiştir.

2009 yılında TÜBİTAK SAGE'nin endüstriyel hizmet müşteri portföyü büyüklüğü 22, akredite endüstriyel hizmet sayısı ise 32 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 74 ve Şekil 75). Akredite endüstriyel hizmet sayısı, yıl içerisinde verilen endüstriyel hizmet (test, analiz, danışmanlık) sayılarının toplamıdır.

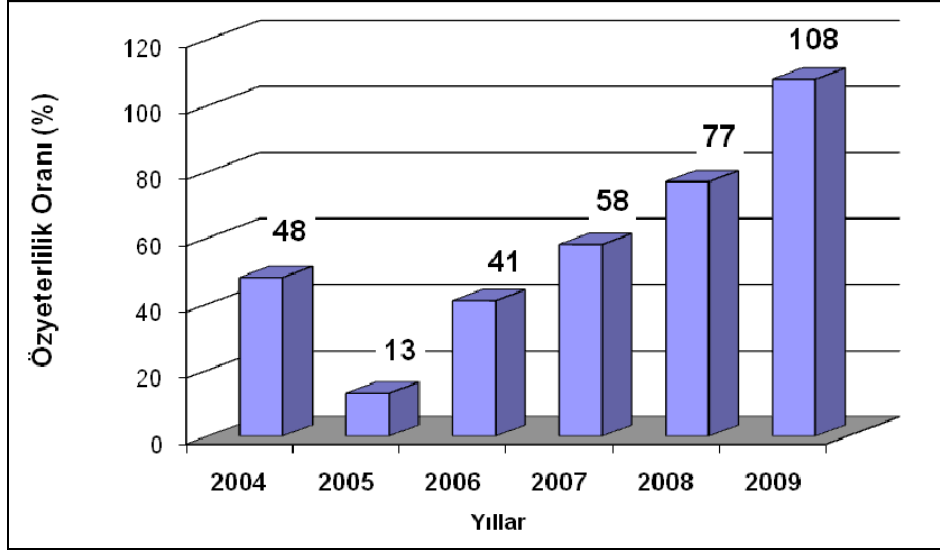
Şekil 74. TÜBİTAK SAGE Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

Şekil 75. TÜBİTAK SAGE Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

Bilişim Sistemleri alanında, Mali Kaynak Yönetim Sistemi (MKYS) ve İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi (İKYS), Kurumsal Bilgi Yönetimi Sistemi (KBYS) çatısı altında güncellenmeye devam edilmiştir. Sistemlere kanun ve yönetmeliklerle ilgili değişiklikler yansıtılmıştır. TÜBİTAK SAGE içerisinde Share Point Portal Server kullanılması için gerekli olan çalışmalar yapılmış ve yıl sonunda tüm Enstitüde kullanılmaya başlanmıştır. Bunun yanı sıra, Enstitüde Project Server kullanılması için gerekli olan altyapı çalışmalarına başlanmıştır. 2009 yılında kurum içi yazılım geliştirme çalışmalarındaki toplam sahip olma maliyetini düşürebilmek adına bir kurumsal yazılım geliştirme altyapısı oluşturularak hizmete alınmıştır. Önemli sayıda iş uygulama yazılımı tamamlanarak kurum portalı altında hizmete alınmıştır. Ayrıca Enstitü dahilinde yürütülen projelerden bir kısmının tasarım-yaşam döngülerinin işlenerek izlendiği Teamcenter yazılım sistemi üzerinde de iş uygulama yazılımları geliştirilmeye devam edilmiş, proje çalışanlarına güvenilir bir çalışma ortamı sunulmuştur.

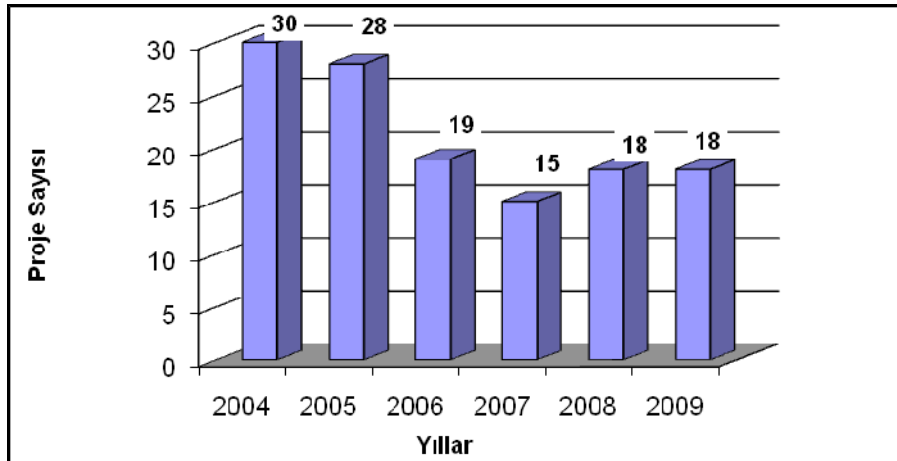
TÜBİTAK SAGE faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı 2009 yılında %108 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 76).

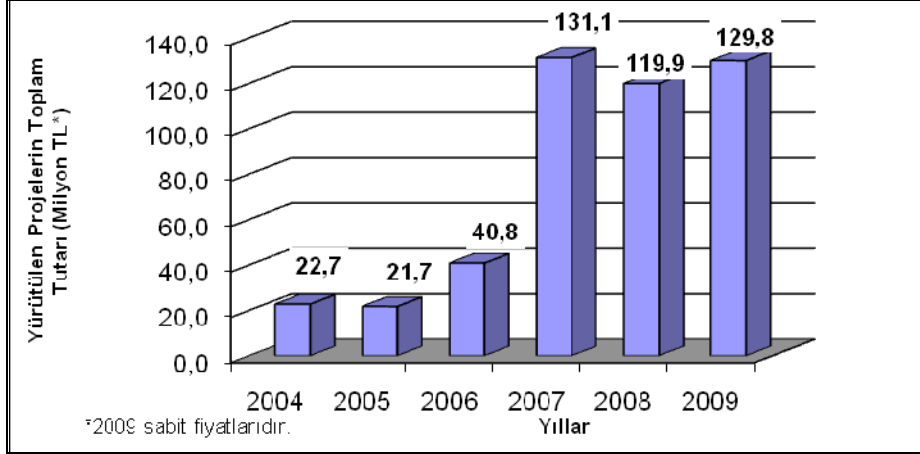
Şekil 76. TÜBİTAK SAGE Özyeterlilik Oranı

1.3.4. Uzak Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY)

TÜBİTAK UZAY'da, 2009 yılında yürütmüş/tamamlamış olduğu 3 DPT destekli, 13 dış destekli, 5 TÜBİTAK 1007 Kamu Projeleri Programı destekli ve 1 uluslararası olmak üzere toplam 22 proje bulunmaktadır. 2009 yılı sonu itibarıyla TÜBİTAK UZAY'da yürürlükte olan dış destekli proje sayısı 18'dir (bk. Şekil 77). Bu projelerin toplam tutarı 129,8 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 78).

Şekil 77. TÜBİTAK UZAY'da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Proje Sayısı

Şekil 78. TÜBİTAK UZAY'da Yıl Sonunda Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

2009 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin özeti aşağıda sunulmuştur.

DPT tarafından desteklenen projeler:

- RASAT projesi kapsamında; fırlatma ihalesi sonuçlandırılarak sözleşme imzalanmış ve fırlatma başlangıç toplantısına katılarak fırlatma sürecine başlanmıştır. Uydu üretim çalışmaları kapsamında mühendislik modeli entegrasyon ve test çalışmaları tamamlanmıştır. Uçuş modeli modüllerinin üretim, işlevsel test ve çevresel testleri tamamlanarak uçuş modeli entegrasyon ve testine başlanmıştır. Uçuş modelinin Enstitü dışında yapılacak tek sistem seviyesi testi olan EMI/EMC/RF testi için gerekli hazırlıklar yapılarak sözleşme imzalanmıştır.
- DPT'nin 2010 Altyapı Proje Çağrısına verilen Hall Etkili Elektrik İtki Motoru Geliştirme Altyapı Projesi teklif kabul edilmiştir, 2010'da başlaması planlanmıştır.
- Elektronik Güvenilirlik Laboratuvarı Altyapısı Projesi kapsamında laboratuvar kurma çalışmaları sürdürülmekte, hali hazırda kurulmuş olan altyapı uzay çalışmalarında kullanılmaktadır.
- S+X Bant Yer İstasyonu Projesinde Elektronik Yer Destek Ekipmanının kurulumu tamamlanmış ve kullanımına başlanmıştır. Yer istasyonunun kurulumunun 2010'un ilk iki ayında tamamlanması ve kullanımına başlanması planlanmaktadır.

TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (TÜBİTAK 1007 Programı) kapsamında desteklenen projeler:

- Göktürk-2 Projesi proje planına uygun şekilde devam etmektedir.
- Yüksek Kapasite ve Hızlı Bilgisayarlı Kovan ve Mermi Çekirdeği Balistik Görüntüsü Analiz ve Tanıma Sistemi Geliştirilmesi (Balistika 2010) Projesi'nde tasarım süreci tamamlanmış ve gerçekleştirime başlanmıştır. 2009 sonunda, 2010 yılında çıkarılması planlanan kayıt ünitesinin prototipinin üretilmesi çalışmalarına ağırlık verilmiştir.
- RTÜK SKAAS Kavram Tanıma Sisteminin Geliştirilmesi (SKAAS KAVTAN) Projesi kapsamında prototip kavram tanıma kütüphanesinin ilk versiyonu üretilmiştir. Prototip sistemin ilk versiyonunun SKAAS'a entegre edilmesi için çalışmalara başlanmıştır.
- Güç Kalitesi Milli Projesi başarı ile tamamlanmış, pilot bölgede kurulan sistem kullanılmaya başlanmıştır, projenin ülke geneline yaygınlaştırılması için girişimler sürdürülmektedir.

TÜBİTAK UEKAE tarafından yürütülen RTÜK SKAAS Projesi'nin, TÜBİTAK UZAY sorumluluğunda bulunan Analiz Yazılımları Geliştirme Çalışmaları tamamlanarak, nihai kabul çalışmaları yürütülmüştür, nihai kabul süreci ise henüz sonlandırılmamıştır.

Enstitü, İngiltere'nin Ulusal Fizik Laboratuvarı (NPL)'nin altyüklenicisi olarak ilk defa Avrupa Uzay Ajansı (ESA) için yapılan bir projede yer almıştır. Comparisons to maintain Traceability for Optical Sensors (CONTROLS) isimli bu proje başarı ile sona erdirilmiştir.

Union for the Coordination of Transmission of Electricity (UCTE) Çalışma Grubunun, halen devam eden Türkiye Elektrik Sisteminin Avrupa Elektrik Sistemine senkronize bağlanması projesi kapsamında (The rehabilitation of the frequency control performance of Turkish power system for synchronous operation with UCTE) gerçekleştirdiği çalışmalarda TEDAŞ (Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.)'a teknik hizmet sağlanmıştır.

TEMSAN tarafından gerçekleştirilecek olan Keban HES Rehabilitasyon İşleri kapsamında TÜBİTAK UZAY olarak gerçekleştirilmesi planlanan SCADA Sistemi

Geliştirme Projesi görüşmeleri tamamlanarak, sözleşme imzalanmıştır. Proje, KAMAG 1007 Programı ile desteklenmiş olan Küçük ve Orta Ölçekli Hidro Elektrik Santraller İçin Kontrol Kumanda, Ölçme ve Koruma Sistemi Tasarım, Geliştirme ve Prototip Üretme Projesi'nde geliştirilen prototipin ilk uygulaması olarak tanımlanabilir.

TEDAŞ için geliştirilecek, Dağıtım Sisteminin Dağıtık Üretim Sistemlerini de Kapsayacak Biçimde Güncellenmesi konulu bir proje için TÜBİTAK 1007 Programı proje önerisi verilmesi planlanmaktadır.

Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı tarafından desteklenen GEO capacity building initiative in Central Asia projesi sözleşme görüşmeleri tamamlanmıştır. Proje kabul edilmiş olup 2010'da proje başlayacaktır.

Enstitü bilişim altyapısının geliştirilmesine ve bilişim güvenliğinin artırılmasına yönelik faaliyetlere devam edilmiştir. Güvenlik duvarı (firewall) uygulaması yenilenmiş ve devreye alınmıştır. E-posta ağ geçidinin güncellenmesi yapılarak hizmete alınmıştır. Her çalışma grubu için ayrı sanal-ağ (Vlan) blokları oluşturulmuş ve uç nokta güvenliği yazılımı ile bu sanal-ağlarda erişim kontrolüne geçilmiştir. Toplantı salonlarında kullanılmak üzere yerel ağdan izole edilmiş olarak, internet çıkışı sağlayacak kablosuz ağ kurulmuş, kapı geçiş sisteminin yenilenmesi üzerine piyasa araştırmaları yapılmıştır.

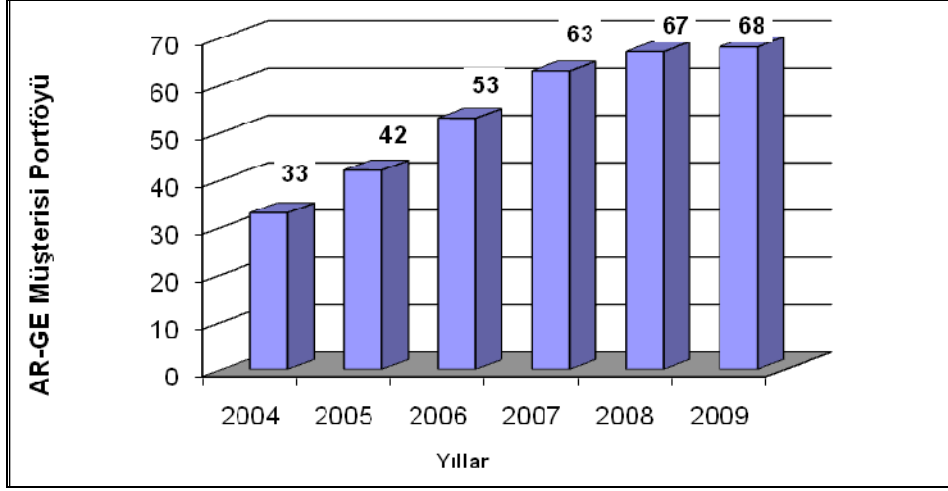
İş geliştirme faaliyetleri yürüterek; TÜBİTAK 1007 Programı, uluslararası projeler, işbirlikleri ve dış destekli projeler için teklifler verilmiştir.

Yürütülen araştırmalar sonucunda 16'sı uluslararası olmak üzere toplam 17 makale yayınlanmış, 9'u uluslararası olmak üzere 16 bildiri sunulmuş ve 1 kitap yayınlanmıştır.

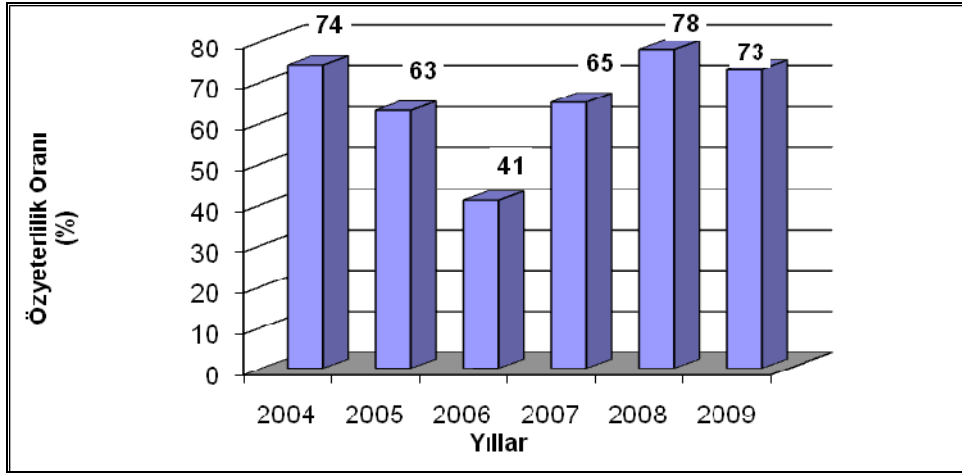
Enstitü faaliyetleri kapsamında yıl içinde 3 patent başvurusu yapılmıştır. Tescillenmiş ve başvuru durumundaki patentlerin toplam sayısı 9'a ulaşmıştır.

TÜBİTAK UZAY'da Ar-Ge hizmeti verilen farklı müşterilerin sayısını birikimli olarak gösteren Ar-Ge müşteri portföyü büyüklüğü 2009 yılında 68 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 79).

TÜBİTAK UZAY faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı 2009 yılında %73 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 80).

Şekil 79. TÜBİTAK UZAY Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü

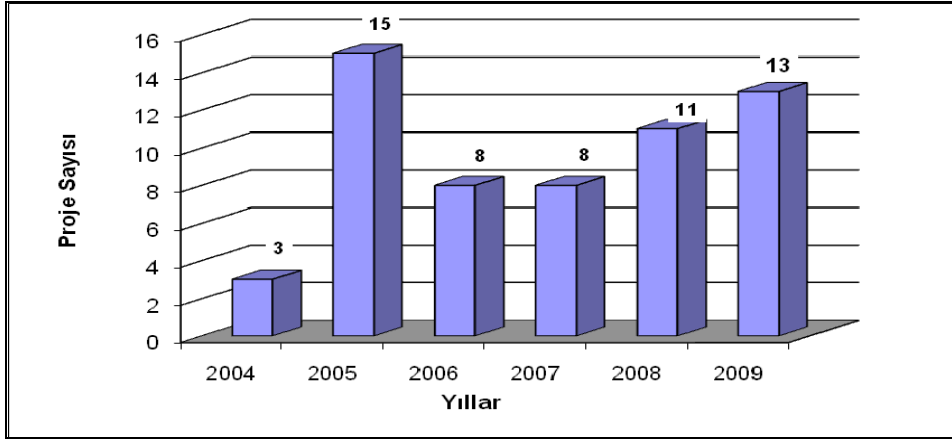
Şekil 80. TÜBİTAK UZAY Özyeterlilik Oranı

1.3.5. Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME)

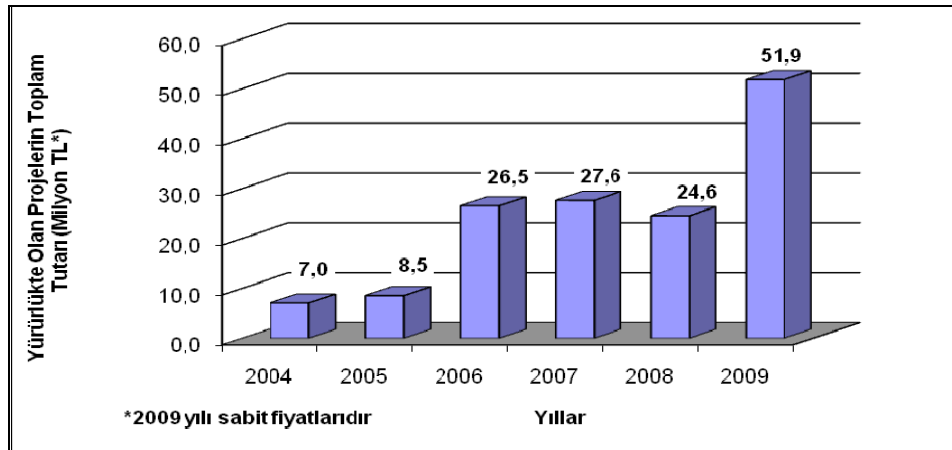
2009 yılında önceki yıllarda olduğu gibi TÜBİTAK UME, temel görevleri olan birincil seviye ölçüm sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi konusunda faaliyetlerine 5 yönetici, 126 araştırmacı, 95 teknik ve idari destek personel ile devam etmiştir.

2009 yılı içinde TÜBİTAK UME'de 7'si AB, 2'si DPT, 2'si TÜBİTAK 1007, 5'i TÜBİTAK 1001 ve 4'ü finansmanı müşteri tarafından sağlanan dış destekli ve 15'i endüstriyel hizmet projesi olmak üzere toplam 35 proje (yürürlükte olan ve tamamlanan) üzerinde çalışılmıştır. Yıl içinde 12 endüstriyel hizmet projesi ve 3 finansmanı müşteri tarafından

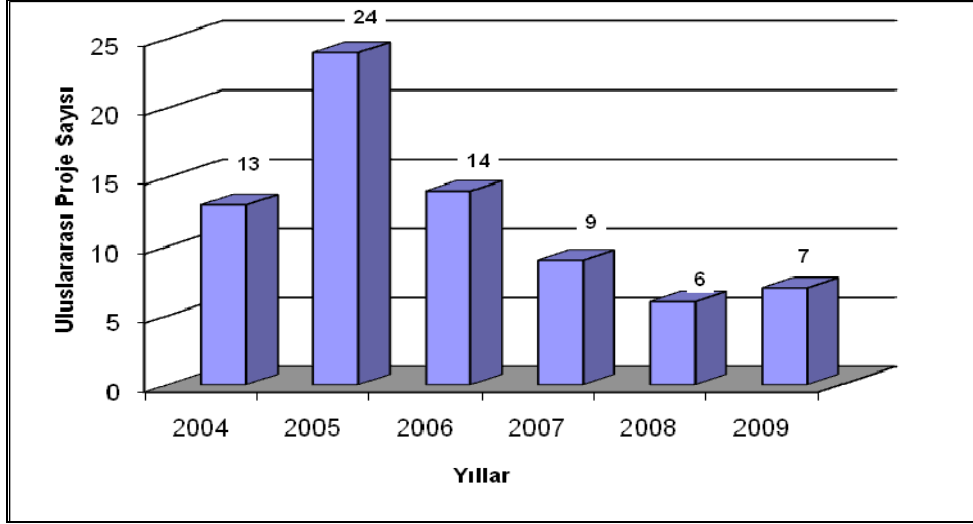
sağlanan dış destekli Ar-Ge projesi tamamlanmıştır. Ayrıca, 2009 yılı içinde 2 DPT, 7 TÜBİTAK 1001, 1 AB Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA) ve 7 Avrupa Metroloji Araştırma Programı (European Metrology Research Programme - EMRP) kapsamında olmak üzere toplam 17 proje teklifi verilmiştir. Teklif edilen 1 TÜBİTAK 1001 projesi ve 4 EMRP projesinin desteklenmesine karar verilmiştir. 2008 yılında teklif edilen 1 AB IPA projesi ise imzalanarak 2009 yılında yürürlüğe girmiştir. Dış destekli projelerin yanı sıra, Türk Sanayisinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek ölçüm sistem ve standartlarının geliştirilmesi amacıyla 85 iç proje yürütülmüştür. TÜBİTAK UME'de 2009 yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan dış kaynaklı proje sayısı 20 olup bunların 13'ü ulusal, 7'si uluslararası bazlıdır. Bu projelerin toplam tutarları 51,9 Milyon TL'dir (bk.Şekil 81, Şekil 82 ve Şekil 83).

Şekil 81. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Proje Sayısı

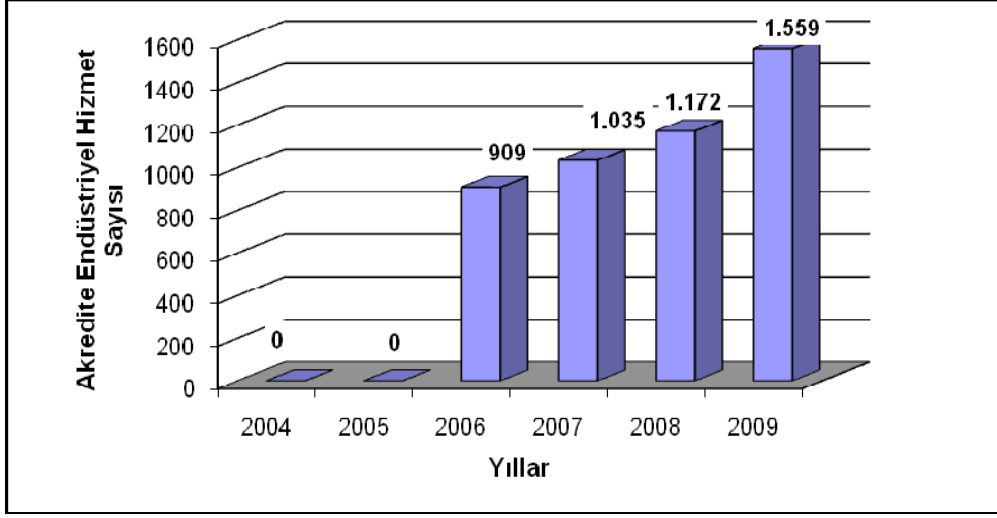

Şekil 82. TÜBİTAK UME'de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Projelerin Toplam Tutarı

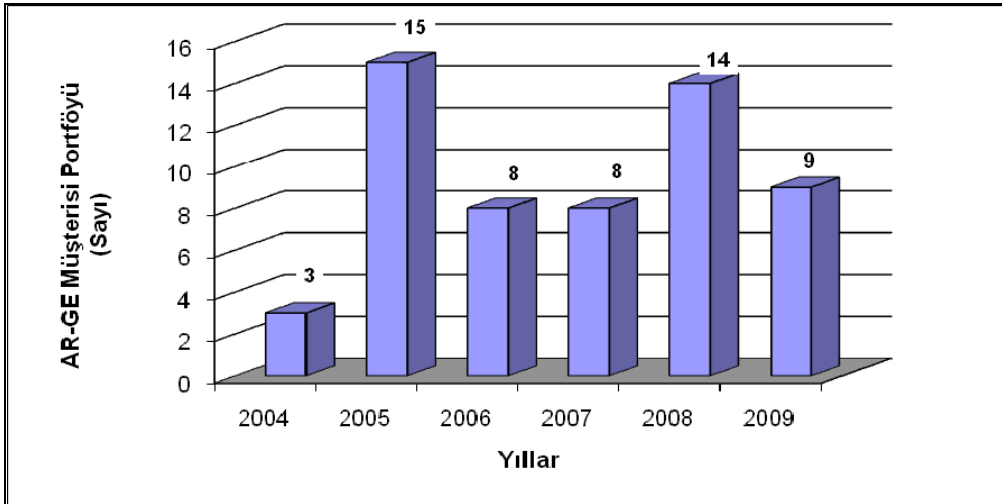

Şekil 83. TÜBİTAK UME’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı

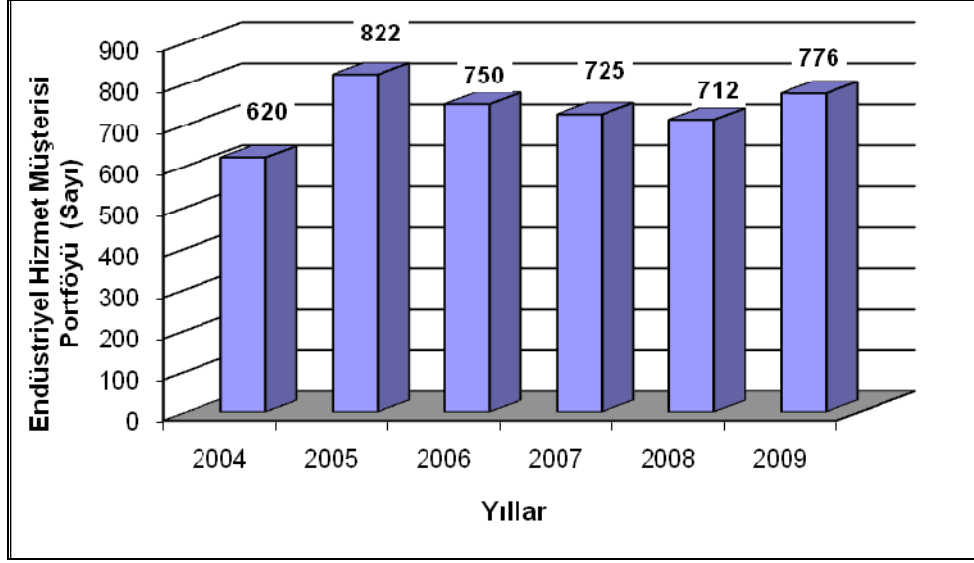
2009 yılı içinde TÜBİTAK UME akredite endüstriyel hizmet sayısı 1.559 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 84). Akredite endüstriyel hizmet sayısı, yıl içinde verilen akredite kalibrasyon ve deney hizmetleri sayısının toplamıdır. Aynı yıl Ar-Ge müşterisi portföyü büyüklüğü 9, endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğü ise 776 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 85 ve Şekil 86). 2009 yılı, TÜBİTAK UME'nin kurulduğu tarihten bu yana yurt içinde vermiş olduğu endüstriyel hizmetlerin yurt dışından da artarak talep edildiği bir yıl olmuştur. Yıl içerisinde kalibrasyon, eğitim ve danışmanlık hizmetleri kapsamında yurtdışına 151 hizmet sunulmuştur.

Şekil 84. TÜBİTAK UME Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

Şekil 85. TÜBİTAK UME Ar-Ge Müşteri Portföyü Büyüklüğü

Şekil 86. TÜBİTAK UME Endüstriyel Hizmet Müşteri Portföyü Büyüklüğü

Uluslararası ilişkiler açısından ise aşağıdaki gelişmeler söz konusu olmuştur;

- 20-21 Mart 2009 tarihleri arasında Uluslararası Ölçüler ve Ağırlıklar Bürosu (BIPM) tarafından Paris'te düzenlenen Ulusal Metroloji Enstitüleri'nin Uluslararası Faaliyetlerinin Koordinasyonu Üzerine Forum toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 20-22 Nisan 2009 tarihleri arasında TÜBİTAK UME'nin ev sahipliğinde Harici Işın Kanseri Tedavisi Proje Toplantısı ve Avrupa Metroloji Enstitüleri Birliği (EURAMET) Ultrasonik ve Sualtı Akustiği Alt Komitesi (TC-AUV) toplantıları gerçekleştirilmiştir.
- 23 Nisan 2009 tarihinde Suudi Arabistan Standartlar Kurumu'ndan (SASO) bir heyet TÜBİTAK UME'yi ziyaret etmiştir. Ziyarete, TÜBİTAK UME ile SASO arasında bir teknik işbirliği protokolünün imzalanması konusu görüşülmüştür.
- 27 Nisan 2009 tarihinde Suriye'nin Petrol ve Doğal Kaynaklar Bakanı ve beraberindeki heyetin IDEF'09 fuarını ziyareti sırasında, TÜBİTAK UME yönetimi ile karşılıklı işbirliği imkanlarının artırılması konusunda görüşme yapılmıştır.
- Suudi Arabistan'da faaliyet gösteren Al-Hisn Al-Waqi firmasının başkanı ve diğer yetkilileri ile CTECH, Sahara Group ve Türk - Suudi Yatırım Holding yetkililerinden oluşan bir heyet, 25 Mayıs 2009 tarihinde TÜBİTAK UME'yi işbirliği olanaklarını görüşmek amacıyla ziyaret etmiştir.

- 8-12 Haziran 2009 tarihleri arasında Malta’da gerçekleştirilen EURAMET’in 3. Genel Kurul ve 7. EMRP Komite toplantılarında TÜBİTAK UME, Müdür Vekili, Müdür Yardımcısı ve Akustik Grubu Laboratuvar Sorumlusu düzeyinde temsil edilmiştir.
- 15-19 Haziran tarihleri arasında Tunus’un yeni kurulan Ulusal Metroloji Ajansı ziyaret edilmiştir. Ziyaret sırasında işbirliği olanakları ve TÜBİTAK UME’nin sağlayabileceği hizmetler konuları görüşülmüştür.
- 25 Haziranda, Suudi Arabistan hükümetinin bilimsel ve teknolojik araştırma kurumu olan KACST’nin başkan yardımcısı ve diğer yetkililerinden oluşan bir heyet, TÜBİTAK UME’yi işbirliği olanaklarını görüşmek amacıyla ziyaret etmiştir.
- Enstitüde Akustik Grubu Laboratuvarı Sorumluluğu ve TÜBİTAK UME Kalite Yönetim Temsilciliği görevlerini sürdüren Dr. Enver Sadıkoğlu, EURAMET Kalite Yöneticiliği görevine seçilmiştir.
- 6-11 Eylül 2009 tarihleri arasında Lizbon, Portekiz’de gerçekleştirilen IMEKO XIX. Dünya Kongresi’nde TÜBİTAK UME, Enstitü Müdürü ve 4 araştırmacı tarafından temsil edilmiştir. Kongrede TÜBİTAK UME’deki faaliyetlerle ilgili 4 bildiri sunulmuştur.
- 30 Eylül 2009 tarihinde, aralarında TÜBİTAK UME Müdür Vekili ve Teknik Müdür Yardımcısının bulunduğu TÜBİTAK heyeti, çeşitli bilimsel araştırma alanlarında işbirliği imkanlarını görüşmek üzere Suriye’ye ziyaret düzenlemiştir. Bu kapsamda, Suriye Ulusal Metroloji Enstitüsü (National Standards and Calibration Laboratory- NSCL) ile TÜBİTAK UME arasında İşbirliği Protokolü imzalanmıştır.
- Paris’te 7 Ekim 2009 tarihinde yapılan BIPM Direktörler Toplantısında TÜBİTAK UME Enstitü Müdür Vekili tarafından temsil edilmiştir.
- 8-9 Ekim 2009 tarihleri arasında Uluslararası Ağırlıklar ve Ölçümler Komitesi Karşılıklı Tanıma Anlaşması’nın (International Committee for Weights and Measures-CIPM, Mutual Recognition Arrangement-MRA) 1999 yılında imzalanmasının 10. yıldönümünü kutlamak üzere BIPM tarafından Paris’te bir sempozyum düzenlenmiş ve sempozyumda CIPM MRA’ya taraf olan TÜBİTAK UME müdürlük seviyesinde temsil edilmiştir.

- 8 Ekim 2009 tarihinde TÜBİTAK UME ile Kazakistan Ulusal Metroloji Enstitüsü arasında İşbirliği Protokolü Paris'te imzalanmıştır.
- 12 Ekim 2009 tarihinde TÜBİTAK UME ile Kore Ulusal Metroloji Enstitüsü (KRISS) arasında İşbirliği Protokolü imzalanmıştır.
- 25-26 Kasım tarihlerinde Berlin'de, Avrupa Metroloji Araştırma Programı (EMRP) bünyesinde Enerji alanında yapılan çağrıya gelen ortak proje teklifleri için Değerlendirme Konferansına katılım sağlanmıştır.
- 3-4 Aralık tarihlerinde TÜBİTAK UME'nin üyesi olduğu EURAMET Ulusal Metroloji Altyapılarını Güçlendirme Odak Grubunun Saraybosna'da Bosna Hersek Metroloji Enstitüsü ev sahipliğinde gerçekleştirilen 2. Yıllık Toplantısına katılım sağlanmıştır. Özellikle Balkanlar bölgesinde metroloji enstitülerinin gelişiminin desteklenmesine yönelik işbirliğinin teşvik edilmesini amaçlayan odak grubunun 2010 yılı faaliyet planı üzerinde anlaşmaya varılmıştır. Söz konusu plana göre, 2010 yılında TÜBİTAK UME boyutsal metroloji konusunda eğitim sağlayacak, sıcaklık, akışkanlar ve master blokları konularında da karşılaştırmalarda pilot laboratuvar olarak yer alacaktır.

Ulusal bazda gerçekleştirilen bazı faaliyetler ise aşağıda verilmiştir;

2009 yılında WIN'09, IDEF'09, KALİTE'09 ve 8. İSO Sanayi Kongresi ve İnovasyon Sergisi'ne katılım sağlanmış ve TÜBİTAK UME'nin proje ve hizmetlerinin tanıtımı yapılmıştır.

6-7 Kasım 2009 tarihleri arasında Samsun Makine Mühendisleri Odasının koordinasyonu ile gerçekleştirilen III. Ulusal Tıbbi Cihazlar İmalat Sanayi Kongre ve Sergisinde ölçümler ve izlenebilirlik konusunda 12 bildiri sunulmuş ve 2 tartışma oturumuna katılım sağlanarak TÜBİTAK UME tanıtımı yapılmıştır.

20 Mayıs Dünya Metroloji Günü tüm dünya ülkelerinin metroloji enstitülerinde olduğu gibi TÜBİTAK UME'de de paydaşların katıldığı çeşitli etkinliklerle kutlanmıştır. Yıl içinde ilköğretim ve lise öğrencileri arasında "Ya Ölçemeseydik" konulu resim yarışması düzenlenmiş ve Dünya Metroloji Gününde ödül almaya değer bulunan çalışmalara ödülleri verilmiştir. Dünya Metroloji Günü kutlamalarında, TÜBİTAK UME ve TÜBİTAK

Yerleşkesinde yer alan diğer Enstitü çalışanlarından oluşan Tiyatrometri Grubu “Ya Ölçemeseydik” adlı tiyatro gösterisini sergilemiştir.

12-13 Kasım 2009 tarihleri arasında TÜBİTAK UME ev sahipliğinde Kimya Metrolojisi kapsamında 98 kişinin katıldığı TrainMic eğitimi düzenlenmiştir. Eğitimde, Avrupa Birliği uyum sürecinde kalite gerekliliklerini tanıtmak ve yaygınlaştırmak amacı ile ISO 17025 standardının da gerekleri olan izlenebilirlik, metot validasyonu, ölçüm belirsizliği ve laboratuvarlar arası karşılaştırmalar konuları ele alınmış ve katılımcıların, analitik ölçümler, ölçüm belirsizliği ve metot validasyonu ile ilgili konularda bilgi ve deneyim sahip olmaları sağlanmıştır.

3 Nisan 2009 tarihinde Savunma Sanayi Müsteşarlığı için yapılmakta olan bir proje kapsamında 54 kişinin katıldığı bir çalıştay düzenlenmiştir.

EURAMET e.V. katkısı ile güncellenen Kısaca Metroloji (Metrology in Short) dokümanı 2009 yılında tercüme edilerek TÜBİTAK UME internet sitesi üzerinden paydaşlarının kullanımına sunulmuştur.

TÜBİTAK UME Stratejik Planlama ve İş Geliştirme Birimi tarafından 47 firma ile iş geliştirme toplantıları düzenlenmiştir.

Dönem içinde endüstriyi yönlendirici 64 danışmanlık hizmeti, 68 eğitim hizmeti, ölçümlerde kullanılmak üzere 43 referans malzeme/cihaz üretim hizmeti ve 1559’u akredite olmak üzere 4340 kalibrasyon/deney hizmeti sunulmuştur.

10 uluslararası karşılaşmaya katılım sağlanmış, 15 yurtiçi laboratuvarlar arası karşılaştırma organize edilmiş ve 27 kimya yeterlilik testi düzenlenmiştir.

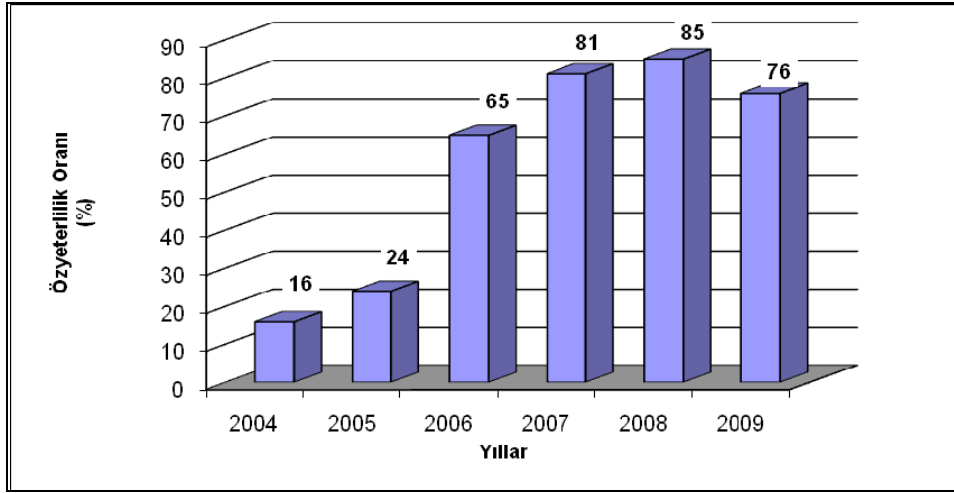
TÜBİTAK UME personelinin gelişmesini sağlamak amacıyla farklı alanlarda 91 eğitim alınmıştır.

2009 yılında EURAMET TC-EM SC Power and Energy komitesine üye olunmuş ve teknik komite üyelik sayısı 72’ye yükselmiştir.

2009 yılında Empedans Grubu altında faaliyet gösteren RF ve Mikrodalga Laboratuvarı ve Yüksek Gerilim Laboratuvarı ilk akreditasyon, Gerilim Grubu Laboratuvarı kalibrasyon hizmetleri kapsamında, Akustik Grubu Laboratuvarı ise gözetim ve kapsam genişletme denetimlerinden geçmişler.

Dönem içinde uluslararası endekslerde (SCI) geçen dergilerde 18 makale, popüler bir dergide 8 makale yayınlanmış, uluslararası konferanslarda 23, ulusal konferans ve toplantılarda 24 bildiri sunulmuş, 1 kitap bölümü yazılmış, 6 tane Enstitü içi Teknik Rapor hazırlanmıştır.

TÜBİTAK UME faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren öz yeterlilik oranı 2009 yılında %76 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 87).

Şekil 87. TÜBİTAK UME Öz yeterlilik Oranı

1.3.6. Türkiye Sanayi Sevk ve idare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE)

TÜBİTAK TÜSSİDE disiplinler arası çalışma yaklaşımı ve deneyimli uzman kadrosu ile yönetim ve sosyal bilimler alanında eğitim, danışmanlık, araştırma, yayın alanlarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

TÜBİTAK TÜSSİDE kurum ve kuruluşların daha fazla ihtiyaç duyduğu Kuruma Özel Proje yaklaşımını benimsemiştir. Bu yaklaşımın temelini eğitim, danışmanlık ve araştırma hizmetleri yoluyla kurumlara özel projeler gerçekleştirmek ilkesi oluşturmaktadır.

Marka Kullanım Tescili TÜBİTAK TÜSSİDE'ye ait olan Ortak Akıl Platformu (OAP) ile endüstriye yönelik teknik hizmetler başlığı altında 2004 yılından itibaren genel katılıma açık Ar-Ge Mühendisliği (Teknoloji Geliştirme), Yenilikçi Ürün Geliştirme, Robust Teknoloji, Ürün ve Proses Tasarımı, Mükemmellik için tasarım sertifika programları düzenlenmektedir.

TÜBİTAK TÜSSİDE için eğitim; kurum veya kuruluşun gelişimi, çalışanlarının gelişimi ve yarattığı katma değer artırılması amacı ile ilişkide bulunduğu tüm süre içinde, her aşamada ve bu aşamaların her anında bilim ile ortak akıl üretme sürecidir. Eğitimler hem TÜBİTAK TÜSSİDE tesislerinde, hem de kurumların sağladığı mekanlarda yapılabilmektedir. Danışmanlık hizmetleri; kurum veya kuruluşun gelişimi için kurumun faaliyetlerini yerinde izleyerek kurum çalışanları ile beraber yapılan çalışmalardır. Yayın; TÜBİTAK TÜSSİDE'nin faaliyet gösterdiği konulardaki bilgi birikimini paylaşmak amacıyla uzman kadrosu ile yayınladığı ulusal ve uluslararası bildiri ve makalelerdir. Araştırma; Kuruma özel projelerde yapılan araştırmaların yanı sıra belirlenen konu üzerine yapılan araştırma projeleridir. Ayrıca,

-Marka Kullanım Tescili tarafımızca alınan **Ortak Akıl Platformu (OAP)**

-Ulusal / Uluslararası Organizasyonlar

TÜSSİDE'nin ürün/hizmetleri içerisinde yer almaktadır.

2009 yılında TÜBİTAK TÜSSİDE tarafından gerçekleştirilen yayınlar şunlardır:

- Innovative Capabilities, Operations Priorities and Corporate Performance in Manufacturing Firms, International Journal of Operations & Production Management Dergisine gönderildi.
- Integrated Innovation Model: Innovation Determinants and Impacts on Performance (in Turkish), Endüstri Mühendisliği Dergisine gönderildi
- How Systems of Strategic Management in Turkish Public Sector Developed Over European Integration, Koç Üniversitesi Avrupa Birliği Çalıştayı.
- The Mediterranean Policy of the European Union: A Capabilities-Expectations Gap Analysis, University of Economics Prague, XIII International Conference of Young Scholars, Prag, Çek Cumhuriyeti.

- Impact of Innovation Capabilities on Manufacturing Strategy and Firm Performance, 29. Ulusal Endüstri Mühendisliği/Yöneylem Araştırma Konferansı (YA/EM).
- Sand Cone Model as Manufacturing Paradigm in Turkish Manufacturing Industry, 29. Ulusal Endüstri Mühendisliği/Yöneylem Araştırma Konferansı (YA/EM).
- An Empirical Study into the Determinants of Innovativeness in Manufacturing Firms, 3. Uluslararası İnovasyon, Teknoloji ve Bilgi Ekonomileri Konferansı (TEKPOL), Ankara.
- Organizational Support for Intrapreneurship and Its Interaction with Human Capital to Enhance Innovative Performance, Journal for East European Management Studies Dergisine gönderildi.
- Effects of Innovation Types on Firm Performance, International Journal of Production Economics
- International Workshop: Re-Conceptualizing Turkey-EU Relations, Contemporary Research Agenda of European Studies in Turkey: Europeanisation, İstanbul.
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ve Etik, Kamu Etiği Akademik Araştırmaları, Yolsuzluğun Önlenmesi İçin Etik Projesi, Cilt 2, s.13-97

2009 yılında TÜBİTAK TÜSSİDE tarafından gerçekleştirilen projeler şunlardır:

- AEGON Emeklilik ve Hayat A.Ş - Danışmanlık Hizmetleri Projesi.
- ALTAŞ Alüminyum İmalat San. ve Tic. A.Ş.-Kurumsal Dönüşüm Danışmanlığı.
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü - Gençliğin Kişisel ve Sosyal Gelişimi Strateji Belgesi Projesi.
- Diyanet İşleri Başkanlığı - Stratejik Yönetim Eğiticilerin Eğitimi Projesi.
- FRİTERM Termik Cihazlar San. ve Tic. A.Ş.- Ar-Ge Danışmanlığı
- Hayes Lemmerz Jantaş Jant San. A.Ş.- Ar-Ge Mühendisliği Uzmanlık Sertifika Programları
- KOSGEB - Stratejik Plan Projesi

- Küçükçekmece Belediyesi - Stratejik Yönetim Projesi.
- Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü - Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Bütçeleme Projesi.
- Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) - Stratejik Plan Projesi ve Süreç Dokümantasyonu Projesi.
- Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü - MESKİ İç Kontrol Eylem Planının Hazırlanması.
- Milli Eğitim Bakanlığı SGB - MEB Süreç Yönetimi Modellemesi ve Hiyerarşisi.
- SCHOTT Orim Cam San. - İnovasyon, Ür-Ge Danışmanlık.
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) - Sürekli Kurumsal Gelişim ve Stratejik Yönetim Projesi.
- Tarım ve Köyşleri Bakanlığı - Performans Programı Projesi.
- Başbakanlık - Stratejik Yönetim ve Performans Programı Projesi.
- TEMSA - Teknik Uzmanlık Sertifika Prog. – Danışmanlık.
- TOFAŞ - Robust Tasarım Danışmanlığı.
- Tuzla Belediye Başkanlığı - İç Kontrol Faaliyet Planı.
- TÜBİTAK MAM - Endüstriyel Hiz. Müşteri Mem. Anket Değerlendirme ve Raporlama.
- TÜBİTAK Bilim Toplum Daire Başkanlığı - Süreç Yönetimi ve İyileştirme Projesi.
- Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) - Stratejik Yönetim Projesi ve Ar-Ge Yapılandırması Projesi.

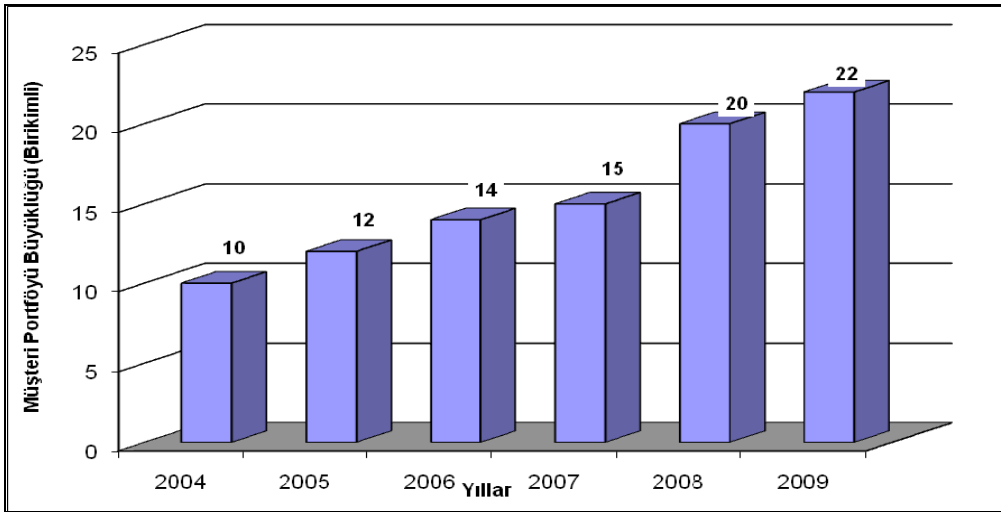
2009 yılında TÜBİTAK TÜSSİDE tarafından gerçekleştirilen eğitimler şunlardır:

- Adıyaman Üniversitesi - Stratejik Yönetim Çalışma Programı.
- AEGON Emeklilik ve Hayat A.Ş - AEGON Satış Yönetimi Kültürünü Oluşturma Çalıştayı, BES KAMPÜS II Projesi Bireysel Pazarlama Satış Teknikleri Eğitimi, Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi Çalışması, TÜSSİDE Değerlendirme Anketi.
- ANADOLUBANK - Ortak Akıl Platformu.

- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı - Kamu Araştırma Programı Ortak Akıl Platformu.
- Devlet Bak. Gençlik ve Spor Müdürlüğü - Gençliğin Kişisel Ve Sosyal Gelişimi Ortak Akıl Platformu.
- Diyanet İşleri Başkanlığı - Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Yönetim Eğiticilerin Eğitimi.
- DPT - Eurodesk OAP Çalışması.
- İBB - İç Kontrol Sistemi Eğitimi.
- İzmir Esnaf ve Sanat Odaları Birliği - İESOB Ortak Akıl Platformu.
- İstanbul 2010- Müzeler için Yönetim İşletim Modeli Ortak Akıl Platformu.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı - Spor Turizmi Ortak Akıl Platformu.
- Maliye Bakanlığı - Temel Kalite Kavramları ve Kurum Kültürü Çalışma Programı.
- TÜBİTAK MAM - Sürekli Kurumsal Gelişim ve Değişim Çalışma Programı, İleri İstatistik Eğitimi, Proje Yönetimi Çalışma Programı, Temel İstatistik ve Veri Analizi Çalışma Programı.
- MEB - Çağdaş Yönetim Teknikleri Eğitim Programı, ETÖGM - Stratejik Yönetim Çalışma Programı, İÖGM-İlköğretim Müfettişleri İlköğretime Erişim ve Devamının İzlenmesi "Eğitici Eğitimi", MEB İlköğretim GM Süreç Yönetimi ve Performans Yönetimi İlişkisi, Süreç Yönetimi ve Süreç İyileştirme Metodolojisi, Üstün Yetenekliler / Zekâlılar Çalıştayı BİLSEM Modeli, Y.İ.B.O. Öğretmenleri Proje Danışmanlığı Eğitimi.
- TESK - Esnaf ve Sanatkarlar Federasyonları Ortak Akıl Platformu
- TÜBİTAK - "Küresel Ar-Ge Cazibe Merkezi Türkiye" Rektörler Çalıştayı, Otomotiv Teknolojileri Platformu OAP, TÜBİTAK Gebze Yerleşkesi Eğitim İhtiyaç Analizi Çalışma Programı, TÜBİTAK İletişim Sempozyumu, Türkiye için Fotovoltaik Sanayii Ortak Akıl Platformu, Türkiye Ulusal Enerji Programı OAP, Ulusal Bilim, Teknoloji ve yenilik Politikaları 2023 ve Sonrası, Temel Kalite Kavramları ve Kurum Kültürü Çalışma Programı.

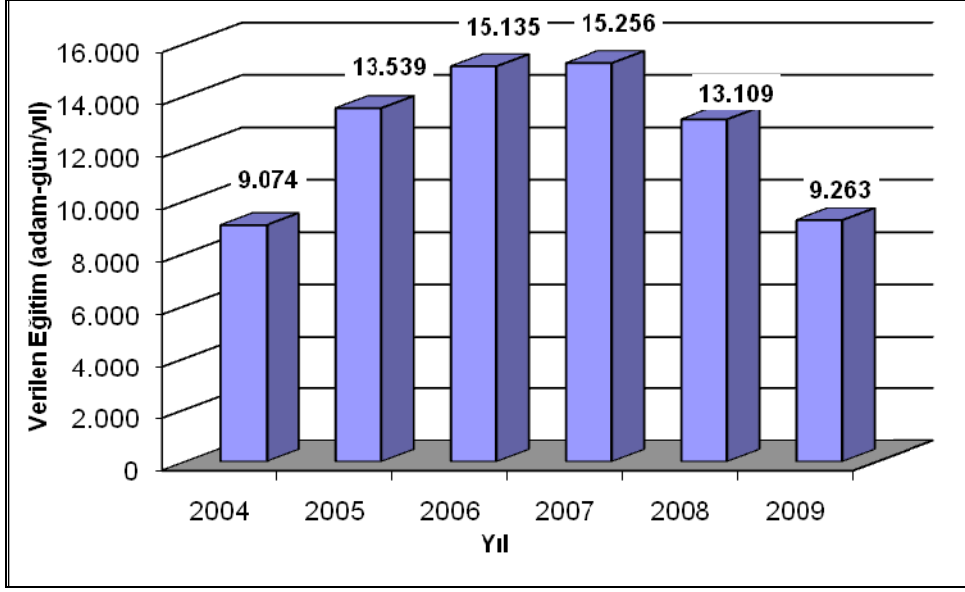
- TÜBİTAK UME - Ar-Ge Mühendisliği - Uzmanlık Sertifika Programı, Etkili İletişim Teknikleri, Proje Yönetimi, Rehber Eğitimi.
- KOBİ'ler için Yeni İş Geliştirme - İş Geliştirme Eğitim Programı.

TÜBİTAK TÜSSİDE'nin müşteri portföyü büyüklüğü 2009 yılında 22 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 88).

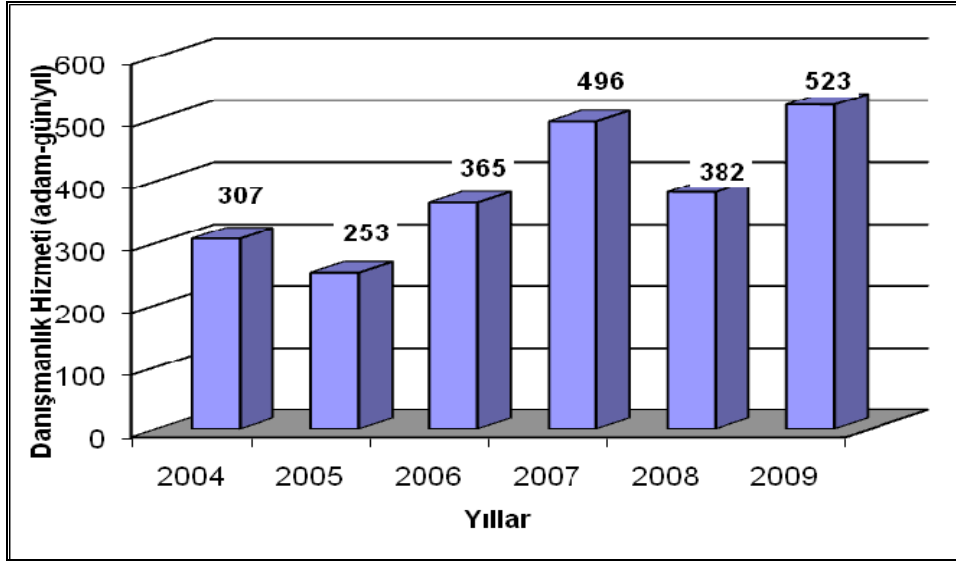

Şekil 88. TÜBİTAK TÜSSİDE Müşteri Portföyü Büyüklüğü

TÜBİTAK TÜSSİDE'de 2009 yılında 9.263 adam-gün eğitim verilmiş, 523 adam-gün danışmanlık hizmeti gerçekleştirilmiştir (bk. Şekil 89 ve Şekil 90).

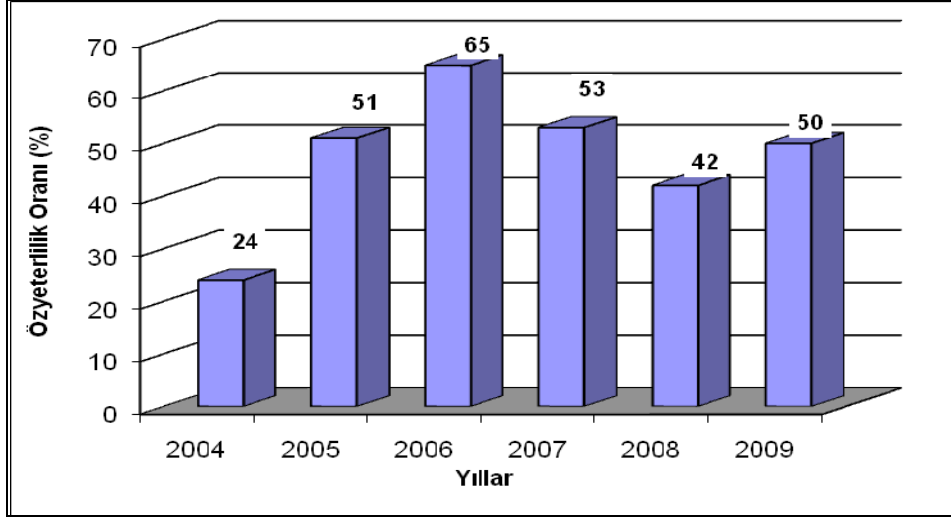

Şekil 89. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Eğitim Süresi

Şekil 90. TÜBİTAK TÜSSİDE Verilen Danışmanlık Hizmeti Süresi

TÜBİTAK TÜSSİDE faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlere oranını gösteren özyeterlilik oranı 2009 yılında %50 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 91).

Şekil 91. TÜBİTAK TÜSSİDE Özyeterlilik Oranı

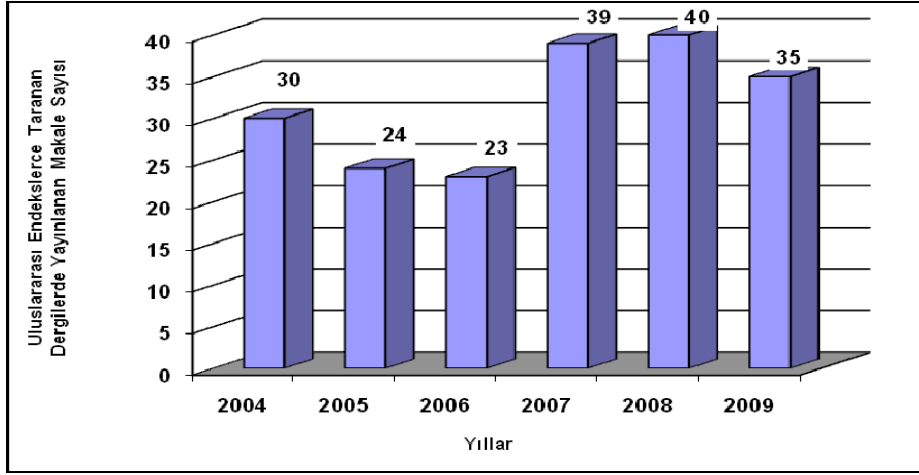
1.3.7. Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK TBAE)

Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü, dünyadaki kendi yapısına benzer enstitüler gibi bünyesindeki araştırmacılarla ziyaretçi bilim adamları, doktora sonrası araştırmacıları ve İstanbul'daki üniversitelerden seçilmiş yarı zamanlı akademisyenleri bir araya getirerek uluslararası düzeyde araştırma faaliyetleri yürütmektedir. Bu çalışmalar doğrultusunda düzenli olarak seminerler, yaz okulları ve çalıştaylar düzenlemektedir. TÜBİTAK TBAE, ülkemizde büyük eksikliği hissedilen yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yönelik ileri düzeyde araştırma okulları organizasyonunda mevcut en etkin kurumdur.

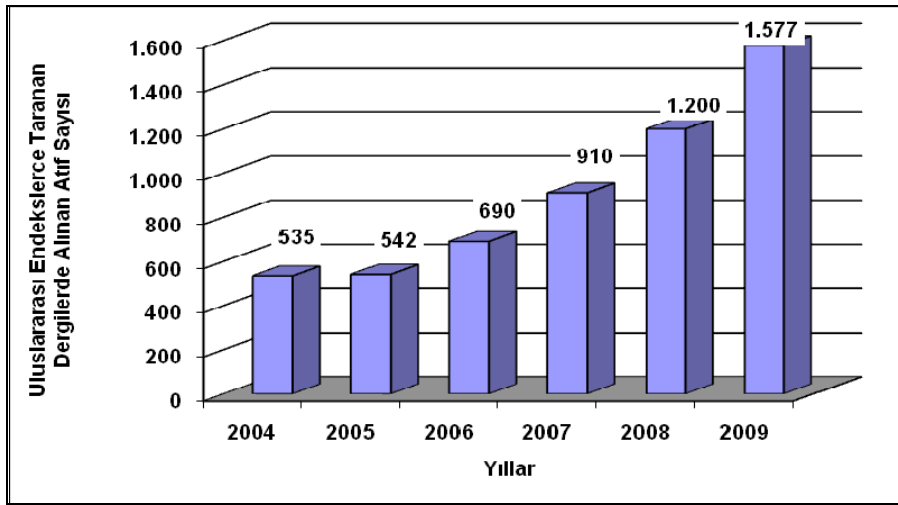
Üniversitelerimizdeki genç insanların araştırma konularına daha rahat geçiş yapabilmeleri için, standart derslerin ötesinde bu tarz araştırma okullarına ihtiyaç vardır. Her sene düzenlenebilecek bu tarz okullar ve çalıştaylar için teklifler alınıp değerlendirmeler yapılarak, program bütçeleri oluşturulmaktadır. Özellikle öğrencilerin barınma ihtiyaçlarını TÜBİTAK TBAE tarafından karşılanabilmesi Anadolu dahil, yaygın bir katılımın sağlanmasını ve bu okullarda verimli sonuçlar alınmasını kolaylaştırmaktadır.

TÜBİTAK TBAE'de 2009 yılı içerisinde uluslararası endekslerce taranan dergilerde 35 makale yayınlanmıştır (bk. Şekil 92). 2009 yılında TÜBİTAK TBAE yayınlarının

uluslararası endekslerce taranan dergilerde alınan atıf sayısı 1.577 olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 93).

Şekil 92. TÜBİTAK TBAE Uluslararası Endekslerce Taranan Dergilerde Yayınlanan Makale Sayısı

Şekil 93. TÜBİTAK TBAE Uluslararası Endekslerce Taranan Dergilerde Alınan Atıf Sayısı

Aşağıda, 2009 yılı içinde yapılan değişik büyüklüklerdeki okul ve seminer dizileri sıralanmıştır. Enstitü, 31 Aralık 2009 itibarıyla 32 seminer düzenlemiştir. Bazen bir veya iki konuşmacıdan oluşan ders dizileri olduğu gibi bazı okullarımıza yurtdışından ve yurtdışından 10 kadar uzman konuşmacı gelebilmektedir.

- İklim Fiziği Kış Okulu (2-6 Şubat 2009)

- Konuşmacı sayısı: 1
Katılımcı sayısı: 50 (33 İstanbul dışı, 17 İstanbul)
- Nano Teknoloji Yük Taşınım Okulu (22-27 Nisan 2009)
- Konuşmacı sayısı: 18
Katılımcı sayısı: 21 (10 İstanbul, 11 İstanbul dışı)
- GAGT (Geometry and Arithmetic Around Galois Theory” (4-7 Haziran 2009)
- Konuşmacı sayısı: 5
Katılımcı sayısı: 28 (12 İstanbul dışı, 16 İstanbul)
- Arttırılmış Mekanik (12-23 Temmuz 2009)
- Konuşmacı sayısı: 13
Katılımcı sayısı: 122 (59 İstanbul dışı, 63 İstanbul)
- Grup Teorisinin Fizikte Uygulamaları (29 Haziran-3 Temmuz 2009)
- Konuşmacı sayısı: 3
Katılımcı sayısı: 12 (İstanbul)
- II. Yüksek Enerji Fiziği Okulu (13-26 Temmuz 2009)
- Konuşmacı sayısı: 7
Katılımcı sayısı: 46 (33 İstanbul dışı, 13 İstanbul)
- Neutrino Mass and Grand Unified Theories Okulu (27 Temmuz-1 Ağustos 2009)
- Konuşmacı sayısı: 1
Katılımcı sayısı: 35 (21 İstanbul dışı, 14 İstanbul)
- IARS Mathematical Physics and Integrable Systems (10-28 Ağustos 2009)
- Konuşmacı sayısı: 5
Katılımcı sayısı: 40 (18 İstanbul dışı, 22 İstanbul)
- Cebirsel Geometri Gz alıştayı (6-12 Eylül 2009)
- Konuşmacı sayısı: 2
Katılımcı sayısı: 45 (12 İstanbul dışı, 23 İstanbul)
- QCD Toplam Kuralları (22-26 Eylül 2009)
- Konuşmacı sayısı: 1

Katılımcı sayısı: 15 (İstanbul dışı)

- Lectures on Renormalizable non-renormalizable theories (7-9-11 Eylül 2009)

Konuşmacı sayısı: 1

Katılımcı sayısı: 15 (İstanbul)

- Kuantum Alan Teorisi (16 Ekim-20 Aralık 2009)

Konuşmacı sayısı: 1

Katılımcı sayısı: 24 (6 İstanbul dışı, 18 İstanbul)

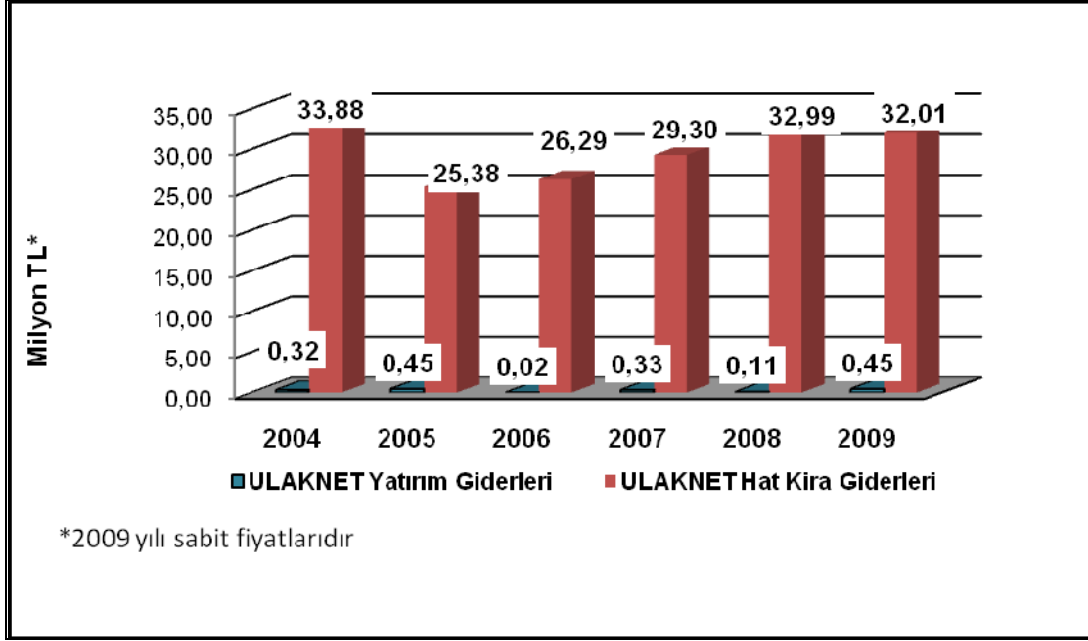
1.4. Ar-Ge Kolaylık Birimleri Faaliyetleri

1.4.1.Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM)

Araştırma ve eğitim kurumları arasında araştırma ve eğitim amaçlı elektronik haberleşme hizmeti verecek ağlar kurmak, işletmek ve bu ağların yurt içi ve yurt dışındaki bağlantısını sağlamak ile görevlendirilmiş olan TÜBİTAK ULAKBİM, 2008 yılında 5 Gbps'e çıkarılan ULAKNET –Avrupa Akademik Ağı (GEANT) bağlantısının ardından 2009 yılında ULAKNET'in Ankara-İstanbul omurga bağlantısını 10 Gbps'e yükseltmiştir. İnternet çıkışları İstanbul ve Ankara'da toplam 9.5 Gbps kapasitesine ulaşmış olup ULAKNET kullanıcıları olan üniversite öğrenci sayısı ise yaklaşık 2,5 milyona çıkmıştır.

2009 yılında TÜBİTAK ULAKBİM, ULAKNET2 projesi kapsamında ilk kez kendisine ait fiber optik altyapı oluşturma çalışmalarına başlamış, Ankara'da TÜBİTAK ULAKBİM-Bilkent-Hacettepe Beytepe yerleşkeleri arasında, İstanbul'da ise Hava Harp Okulu ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) arasında fiber optik kablo döşemiştir.

2009 yılında ULAKNET'e bağlı uç sayısı 809'a ulaşarak 2009 yılında ULAKNET yatırım gideri 0,45 Milyon TL, ULAKNET hat kira gideri ise 32,01 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 94).

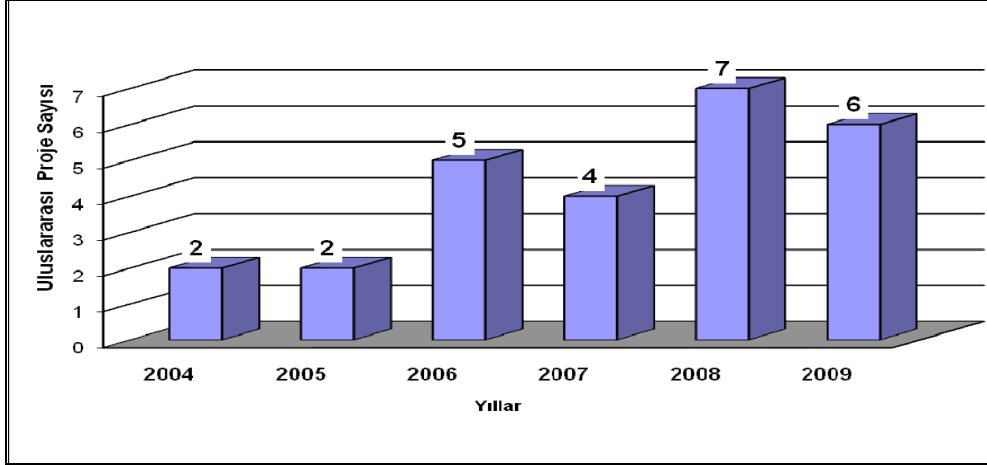

Şekil 94. ULAKNET Yatırım Giderleri ve Hat Kira Giderleri

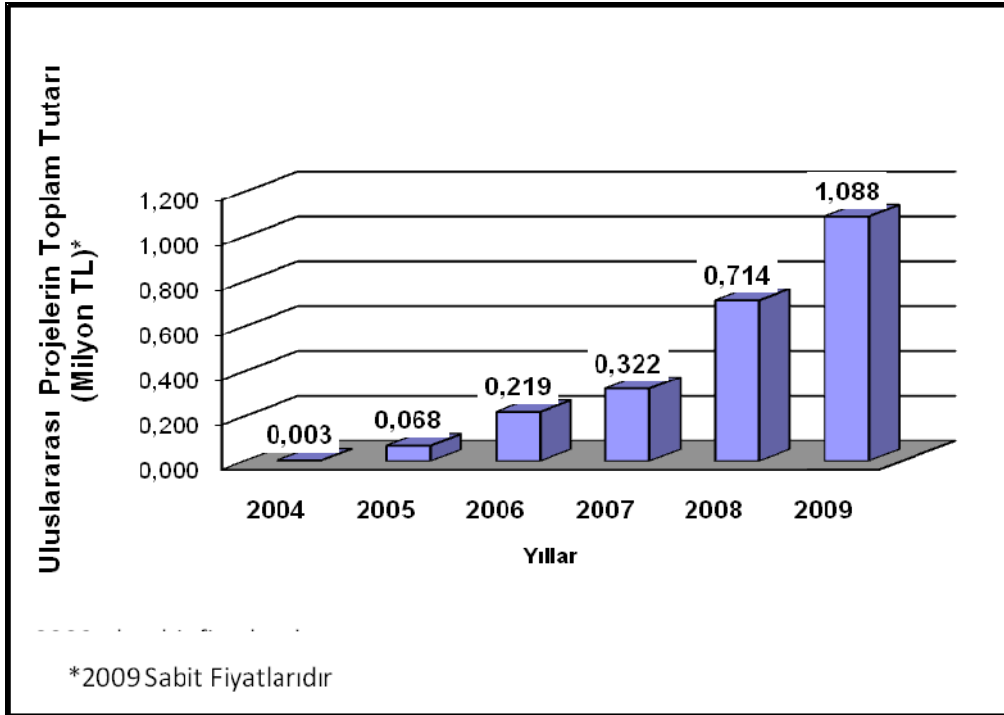
Ulusal ve Uluslararası Projeler

2009 yılında Ağ Teknolojileri Birimi tarafından 6 tanesi Avrupa Birliği (AB), 2 tanesi DPT ve 1 tanesi de TÜBİTAK KAMAG destekli olmak üzere toplam 9 proje yürütülmüştür. Yıl içinde; AB 7.ÇP kapsamında GEANT3 ve SEERA-EI (South East European Research Area for eInfrastructures) isimli projeler; DPT tarafından desteklenen ULAKNET2 ve TR-Grid e-Altyapısının Güçlendirilmesi projeleri; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun müşteri kurum olduğu TÜBİTAK KAMAG destekli Ulusal IPv6 Altyapısı Tasarımı ve Geçiş projeleri başlamış ve bu projeler aracılığı ile toplam 13 proje personeli istihdam edilmiştir.

TÜBİTAK ULAKBİM tarafından yürürlükte olan uluslararası proje sayısı 2009 yıl sonu itibarıyla 6, bu projelerin toplam tutarı ise 1,088 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir (bk. Şekil 95 ve Şekil 96).

Şekil 95. TÜBİTAK ULAKBİM’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Proje Sayısı

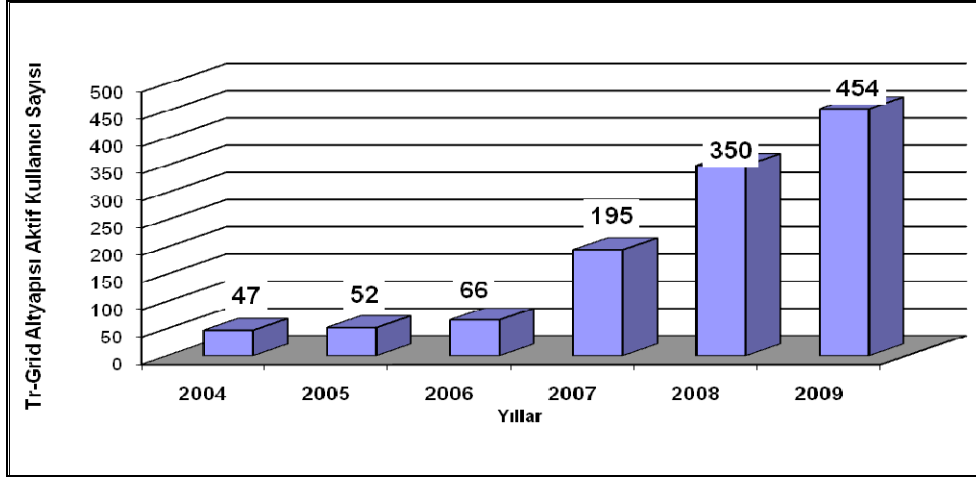

Şekil 96. TÜBİTAK ULAKBİM’de Yıl Sonu İtibarıyla Yürürlükte Olan Uluslararası Projelerin Toplam Tutarı

Tr-Grid E-Altyapısı

TR-Grid e-altyapısı, 55 farklı üniversite, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK), TÜBİTAK enstitüleri, Meteoroloji Genel Müdürlüğü gibi kamu kurumlarından kullanıcılar

ile birlikte 33 farklı disiplinden 454 araştırmacıya hizmet vermektedir (bk. Şekil 97). Bu kullanıcılardan 24 tanesi, TŐBİTAK ARDEB tarafından yŐrŐtŐlen 11 farklı projenin araştırmacılarıdır.

Şekil 97. Tr-Grid Altyapısı Aktif Kullanıcı Sayısı

TR-Grid e-altyapısının, ulusal grid ve yŐksek başarımli hesaplama kaynaklarını birleştirme misyonu doğrultusunda, Kuzey Kıbrıs TŐrk Cumhuriyeti (KKTC) Yakındoğu Őniversitesi ile TŐBİTAK ULAKBİM arasında 2009 Şubat ayında bir protokol imzalanmıştır. BÖylece, 2010 yılından itibaren Őniversitenin Inovasyon Merkezi hesaplama kaynaklarının TR-Grid kullanıcıları tarafından kullanılabilmesi mŐmkŐn olacaktır.

Ulusal Toplu Katalog Projesi

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) 38. Eylem Planı kapsamındaki “Entegre E-KŐtŐphane Sistemi” iÇin KŐltŐr ve Turizm Bakanlığı ile eřđŐdŐm iÇinde gerŐekleřtirilen TO-KAT Sistemi 2009 yılında resmi olarak devreye alınmıştır. Sisteme; Milli KŐtŐphane, YŐksekŐđretim Kurulu (YÖK), Ulusal Tez Merkezi ve TŐBİTAK Proje Raporlarının da dahil olduğu 121’i aşkın kŐtŐphane dahil edilmiş olup, 2009 yıl sonu itibarıyla yaklaşık 5 milyon kaydın sorgulaması yapılabilmekte, katalog verileri otomatik olarak gŐncellenebilmektedir.

EduRoam (Educational Roaming-Eğitim Dolaşımı) Servisi

2007 yılı Aralık ayında aktif hale gelen Eduroam servisine dahil olan üniversite / kurum sayısı 15'e yükselmiştir.

Diğer Çalışmalar

ULAKNET Eğitim ve Çalıştaylarının üçüncüsü bu yıl Haziran ayında Aydın Adnan Menderes Üniversitesinde düzenlenmiş; etkinliğe 100'e yakın üniversite ve kurumdan 270 kişi katılmıştır.

Bu yıl ilk kez düzenlenen I. Ulusal Yüksek Başarım ve Grid Konferansı, TR-Grid Oluşumu şemsiyesi altında ULAKBİM ve ODTÜ işbirliği ile 15-18 Nisan 2009 tarihlerinde ODTÜ'de gerçekleştirilmiştir.

Hakemli etkinliklerde 5 adet ulusal ve 5 adet uluslararası bildiri sunulmuştur.

Cahit Arf Bilgi Merkezi (CABİM)

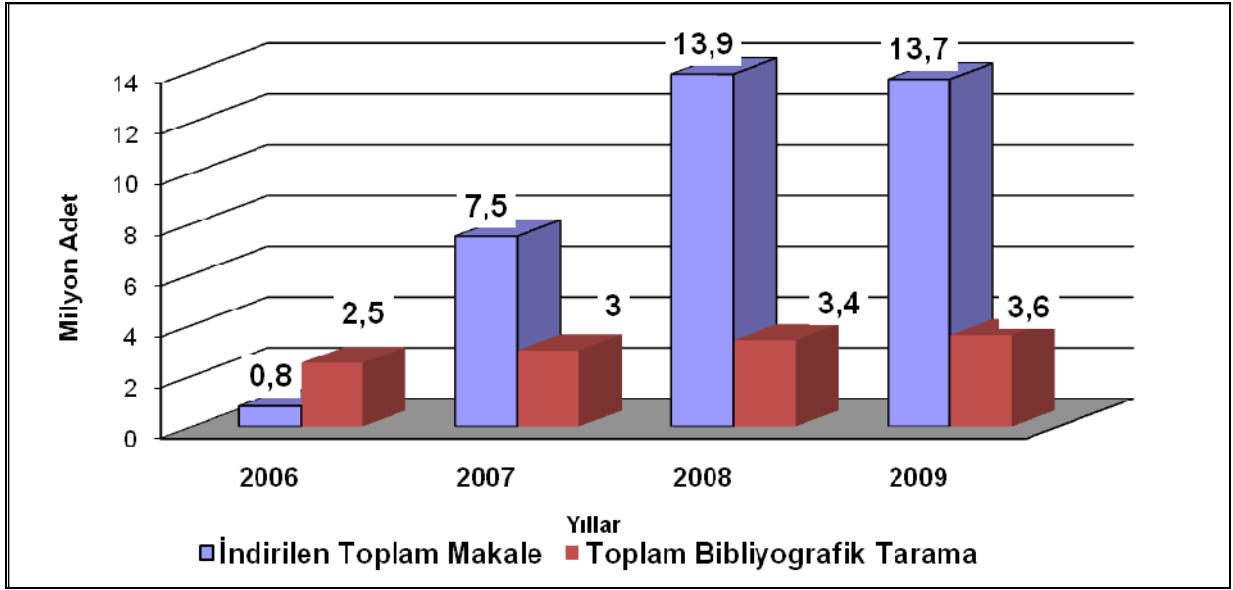
Ülkemizdeki üniversite, kamu ve sanayi kesiminin akademik bilgi ihtiyaçlarının karşılanması ve bu yolla bilimsel bilgi üretimine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Cahit Arf Bilgi Merkezi hizmetlerinden 2009 yılında yaklaşık 78 bin kişi yararlanmıştır.

2009 yılı içinde Merkezin belge sağlama hizmetleri aracılığı ile kullanıcılara yaklaşık 65 bin adet yayın sağlanmıştır. Bunların yanı sıra kütüphaneler arası ortak belge sağlama ve kaynak paylaşımı amacıyla yürütölmekte olan Ortak Belge Sağlama (OBES)'nin etkinleştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla çeşitli girişimlerde bulunulmuştur. Bu kapsamda ilk olarak mevcut ULAKBİM Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu'nda Hacettepe Üniversitesi ve Gazi Üniversitesinin basılı dergi koleksiyon listeleri güncellenerek, elektronik dergi bilgileri de ayrıca kataloğa eklenmiştir.

Cahit Arf Bilgi Merkezi bünyesinde yürütölmekte olan TÜBİTAK EKUAL projesi kapsamında erişime açılan veri tabanları aracılığı ile 2009'da yaklaşık 14.5 bin elektronik dergiye, öz-indeks formatında yaklaşık 45 Milyon kayda, 750 konferans serisi içinde 880 bin konferans bildirisine, 1.800 standarda erişim sağlanmıştır.

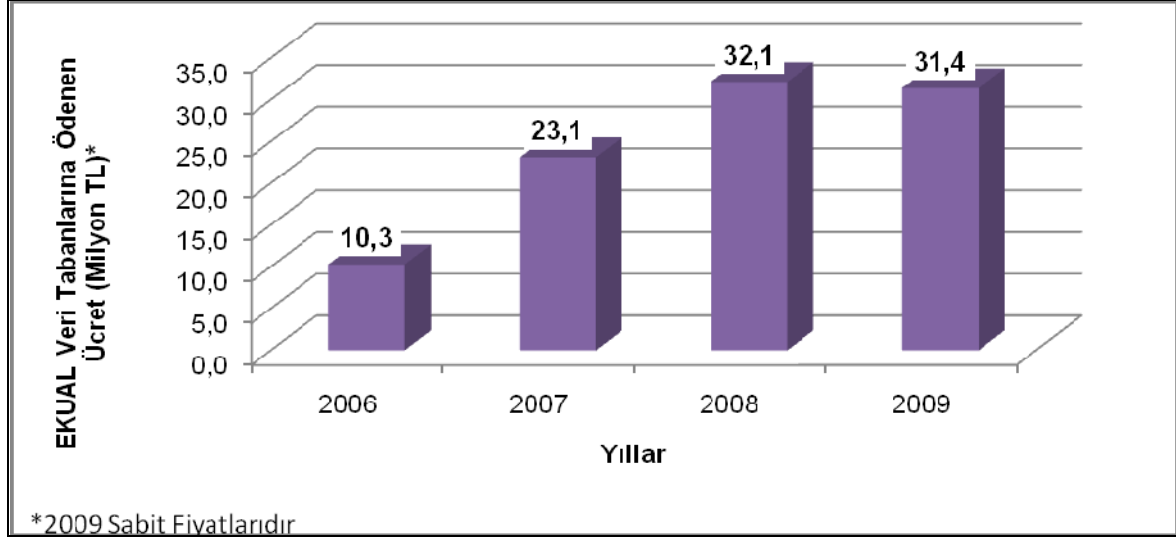
2009 yılında 142 adet üniversite, askeri harp okulları ve polis akademisine, Sağlık Bakanlığına bağlı 54 Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve TÜBİTAK Enstitülerine bilgi erişim hizmeti sunulmuştur. 2006 – 2009 yılları arasında proje kapsamında hizmet verilen kurum sayısında önemli oranda bir artış olmuştur. 2009 yılında üye kurumlarda birikimli olarak yaklaşık 8 milyon araştırmacıya hizmet verilmiştir.

2009 yılında abonelik kapsamındaki kaynaklardan yaklaşık 14 Milyon tam metin makale indirimi ve öz-indeks veri tabanlarından ise 3,6 Milyon tarama yapılmıştır (bk. Şekil 98).

Şekil 98. Toplam Makale İndirme ve Toplam Bibliyografik Tarama Sayıları

2009 yılında TÜBİTAK EKUAL veri tabanlarına 31,4 Milyon TL ücret ödenmiştir (bk. Şekil 99).

Şekil 99. EKUAL Veri Tabanlarına Ödenen Ücret

Diğer Çalışmalar

TÜBİTAK EKUAL Yıllık Toplantısı ile birlikte Sağlık Bakanlığı'na bağlı 25 Eğitim ve Araştırma Hastanesinde, 78'i çeşitli üniversitelerde, 4'ü ULAKBİM'de, 12'si çevrimiçi olarak TÜBİTAK Başkanlık için eğitimler düzenlenmiş ve yaklaşık 15 bin kişiye eğitim verilmiştir. TÜBİTAK ULAKBİM internet sitesinde yıllık eğitim takvimleri oluşturulmuştur.

2009 yılında ayrıca bilgi hizmetleri kapsamındaki kaynakların ortak platformdan taranabilmesine olanak sağlayan sistemde Kurumsal ihtiyaçlar dahilinde, düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca, TÜBİTAK Kurumsal araştırmacılarımızın "UlaKARA" şeklinde isimlendirilerek yeniden düzenlenen/geliştirilen ortak tarama sistemi üzerindeki bilgi kaynaklarını uzaktan tarayabilmeleri amacıyla yıl içinde toplam 728 adet Kurumsal araştırmacıya uzaktan erişim (athens) şifreleri verilmiştir.

Kurumsal ve ulusal lisans kapsamında abone olunan bilimsel e-bilgi kaynaklarının uzun dönem arşivlenmesi amacıyla, DPT yatırım projesi kapsamında "e-arşivleme" projesinin de dahil edilmesi için proje önerisi hazırlanmıştır. Bu kapsamda Elsevier SciDirect, IoP, IEEE, WoS vb. gibi yayınevlerine ait çevrimiçi içeriğin yerel e-arşiv kopyaları TÜBİTAK ULAKBİM'e sağlanmaya başlanmıştır. ScienceDirect ve IEEE veri tabanlarına ait eksik veriler merkezimize getirilmiş ve sunucularımıza yükleme işlemlerine başlanmıştır.

Hizmet sunulan akademik kullanıcıların ve TÜBİTAK Enstitülerinin ihtiyaç ve talepleri dikkate alınarak TÜBİTAK ULAKBİM'in ve diğer TÜBİTAK Enstitülerinin basılı dergi ihale işlemleri tamamlanmıştır. TÜBİTAK ULAKBİM için 530 ve TÜBİTAK Merkez ve Enstitüleri ile koordinasyon sağlanarak enstitüler için 270 adet olmak üzere toplam 800 basılı bilimsel dergiye, 2010 yılı ihale ve abonelik işlemleri yapılmıştır.

2009 yılında Clinics North America ve ScienceDirect Book Series bilgi kaynaklarına yapılan abonelik ile toplam 35 adet veri tabanından araştırmacılara kurumsal olarak hizmet verilmiştir.

Bilgi merkezinin bibliyometrik çalışmaları kapsamında; *Türkiye' nin Uluslararası Bilimsel Yayın Göstergeleri 1981-2007* ve *Türkiye Üniversitelerinin Bilimsel Yayın Performansı 1981-2007* adlı 2. seri kitaplar yayınlanarak dağıtılmıştır.

Ayrıca, TÜBİTAK Başkanlık birimlerinde WoS tarama ve bibliyometrik araçların kullanımı ile ilgili 3 adet eğitim toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Yıl içinde, TÜBİTAK ULAKBİM internet sitesi üzerinden uzaktan yayın tarama başvuruları ile gelen toplam 520 adet atıf taraması ve JCRs (dergi etki faktörleri) veri tabanından 546 adet ve ISI Proceedings veri tabanından ise 372 adet tarama işlemi gerçekleştirilerek başvuru sahibi akademik kullanıcılara elektronik ortamda iletilimleri yapılmıştır.

Türkiye'nin ulusal akademik yayın performansının ölçülmesi ve bu kapsamda ulusal bilimsel yayın haritasının çıkarılması amacıyla Ulusal Atıf Sistemi projesi başlatılmıştır.

Yıl içinde yapılan çalışmalar sonucunda TÜBİTAK ULAKBİM veri tabanlarına Google Scholar üzerinden de erişilmeye başlanmıştır. Bunun sonucunda kullanım istatistiklerinde çok ciddi bir artış yaşanmış ve yaklaşık 1,9 milyon tarama yapılmış ve 329 bin adet tam metin makale indirilmiştir. Ayrıca benzer şekilde, TÜBİTAK ULAKBİM veri tabanları yaygın kullanılan bir platform olan EbscoHost üzerinden de erişilebilir duruma getirilmiştir.

ISI WoS'da indekslenen Türkçe bilimsel dergilere yönelik danışmanlık yapılarak, TÜBİTAK ULAKBİM veri tabanları komitelerinin görüşleri doğrultusunda belirlenen ve gerekli çalışmaları yapılan dergiler ISI'ya iletilmiştir. Yapılan çalışmalar doğrultusunda

2009 yılı itibarıyla ISI Web of Science veri tabanlarında indekslenen Türkçe dergi sayısı 73'e yükselmiştir.

13 Kasım 2009 tarihinde IV. Ulusal Sosyal Bilimlerde Süreli Yayıncılık Kurultayı, 20 Kasım 2009 tarihinde Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık - 2009 7.Ulusal Sempozyumu ve Yaşam Bilimlerinde Elektronik Yayıncılık ve Dergi İzleme Sistemleri 3.Editörler Çalıştayı düzenlenmiştir. İlgili etkinliklerde Kurum adına 2 adet bildiri sunulmuş ve 1 adet bildiri kitabı yayınlanmıştır.

Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT) kapsamında uygulama esaslarına istinaden 2008 JCRs verileri üzerinden 2010 dergi listesi ve gruplama çalışması tamamlanmıştır. Program çerçevesinde yaklaşık 13 bin yayın için 13.341 araştırmacıya yaklaşık 6,5 milyon TL teşvik verilmiştir. Teşvik verilen başvuruların 19.983 adedi Fen bilimleri, 1.886 adedi ise Sosyal bilimler alanında olmuştur (bk.Tablo 29).

Tablo 29. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı Bilgileri

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UBYT Programınca Teşvik Verilen Yayın Sayısı	10.962	8.259	9.877	13.453	12.272	12.879
UBYT Programınca Teşvik Verilen Araştırmacı Sayısı	10.435	8.961	10.727	12.244	12.118	13.341
UBYT Programın Kapsamında Verilen Teşvik Tutarı (Milyon TL*)	2,89	3,18	4,52	7,59	6,36	6,54

*2009 yılı sabit fiyatlarıdır.

1.4.2. TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TÜBİTAK TUG)

TÜBİTAK TUG, Astronomi ve Uzay Bilimleri ile ilgili araştırmaları teşvik edip yönlendirmek, bu alanda etkinlik gösteren ulusal/uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, üniversitelerimizde yürütülen Astronomi ve Uzay Bilimleri ile ilgili araştırmalara gözlem desteği vermek amacıyla çalışmalar yapmaktadır. TÜBİTAK TUG

ayrıca; bilim toplum projeleri yapmakta, Astronomi ve Uzay Bilimleri konusunda öğrencilere ve halka yönelik eğitim programları da düzenlemektedir.

Gözlemevi'nin organizasyonu; Yönetim Kurulu, Akademik Kurul, Gözlemevi Müdürü, Müdür Yardımcısı, Yerleşke Sorumlusu, Gözlemevi'ni çalışır halde tutmak için gerekli idari, teknik ve destek birimleri ile güvenlik biriminden oluşmaktadır.

TÜBİTAK TUG'un 2009 yılında yapmış olduğu faaliyetler özet olarak şunlardır:

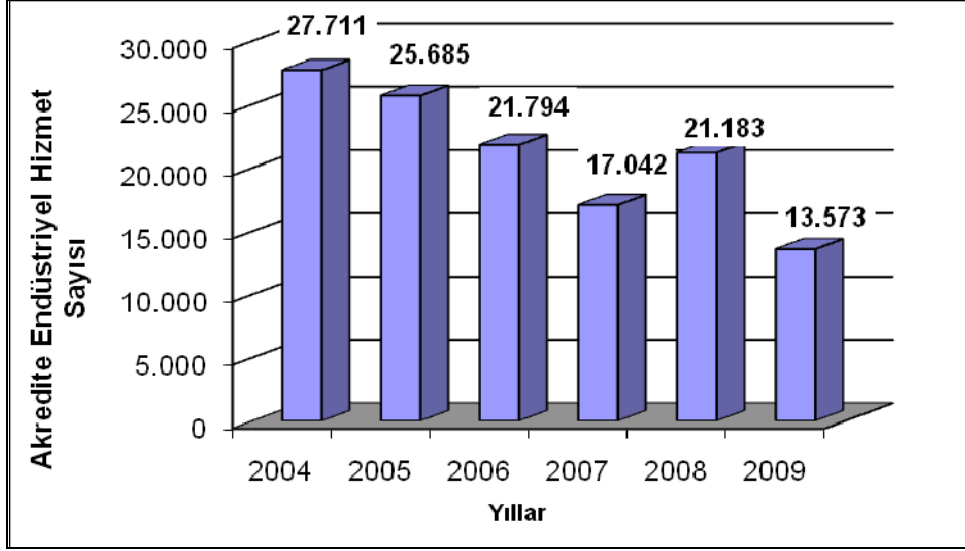
- Her yıl yayınlanan ve Türkiye'deki astronomi ve astrofizik çalışmalarının yapıldığı bölümlere, amatör astronomi topluluklarına, bazı ortaöğretim kurumlarına ve resmi kurumlara gönderilen 2009 Gök Olayları Yıllığı hazırlanmış ve dağıtımı yapılmıştır.
- RTT150 teleskopunun eski kontrol bilgisayarının yerine endüstriyel PC takılmıştır.
- ABD'den gelen T100 teleskopu kurulum çalışmaları tamamlanmıştır. 2010 yılında gelecek CCD kameranın da takılmasıyla T100 teleskopu gözlemlere başlayacaktır.
- 2009'da hazırlatılan Proje Takip Programı 2010 yılında kullanıma sunulacaktır.
- RTT150 teleskopunun kurulum anlaşması çerçevesinde, Rusya Bilimler Akademisi'nde araştırma yapmak üzere iki araştırmacı gönderilmiştir.
- Kazan Devlet Üniversitesi'nden Dr. Almaz Galeev, ortak çalışmalarda bulunmak üzere 4 ay süre ile TÜBİTAK TUG'a gelmiştir.
- TUG Bilim Toplum Merkezi'ne Güneş'in kromosfer tabakasındaki olayların gözlenebilmesini sağlayacak bir teleskop temin edilmiştir.
- 12. Gökyüzü Gözlem Şenliği, TÜBİTAK TUG tarafından 24-29 Temmuz 2009 tarihleri arasında Saklıkent/Antalya'da düzenlenmiştir.
- TÜBİTAK TUG'un, derslerinde başarılı astronomi ve fizik bölümü öğrencilerini ödüllendirmek ve teşvik etmek için düzenlediği Lisans Öğrencileri Yaz Programı (LOYP) 2009 yılında 24 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.
- 12 Nisan 1961 tarihinde uzaya çıkan ilk insan olan Yuri Gagarin anısına Antalya Olimpos Rotary Kulübü, Eğitim Gönüllüleri Vakfı ve TÜBİTAK TUG'un katkılarıyla, 12 Nisan 2009 tarihinde, TÜBİTAK TUG Bilim Toplum Merkezi'nde ilköğretim öğrencilerine yönelik Yuri Gecesi düzenlenmiştir.
- 16-18 Ekim 2009 tarihlerinde Saklıkent/Antalya'da International Workshop on Observational Cosmology başlıklı bir çalıştay düzenlenmiştir.

- 2009 Dünya Astronomi Yılı etkinlikleri çerçevesinde, astronomi farkındalığının artırılması kapsamında seminerler verilmiş seyyar teleskoplarla halka açık gözlem geceleri düzenlenmiştir.
- TRT'nin de üyesi olduğu Avrupa Yayın Birliği tarafından dört yıldır sürdürülmekte olan "Anıtsal Alanlar/Memorial Sites" projesi kapsamında TRT, 2009 yılı teması olarak TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'ni seçmiştir. "Yıldızlara Yaklaşmak" adlı TÜBİTAK TUG belgeselin ilk gösterimi, 14 Temmuz 2009 Salı akşamı TRT-2'de yayınlanmıştır.

1.4.3.Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK BUTAL)

2009 yılında TÜBİTAK BUTAL'da Kalite Yönetim Sistemi kapsamında dokümantasyon ve iyileştirmeye yönelik çalışmalar ile ISO 9001:2008 belgesi yenilenmiş olup, Toplam Kalite anlayışının uygulanması için gerekli faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Akredite bir laboratuvar olarak EN ISO/IEC 17025:2005 Laboratuvar Akreditasyonu ve EN ISO/IEC 17020:2005 Muayene Hizmetleri Akreditasyonu gereklerinin yerine getirilmesi çalışmaları da sürdürülmüştür.

TÜBİTAK BUTAL akredite endüstriyel hizmet sayısının son altı yıllık eğilimi Şekil 100'de verilmiştir. Akredite endüstriyel hizmet sayısı yıl içerisinde verilen endüstriyel hizmet (test ve analiz) sayılarının toplamıdır. Muayene hizmetleri kapsamında 100 muayene raporu çıktısı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, sanayinin ihtiyaçları ve alt yapı yatırım harcamaları doğrultusunda 42 test/analiz parametresinin akreditasyon kapsamına ilave edilmesi için hazırlık çalışmaları da tamamlanarak, akreditasyon kapsamındaki test/analiz parametresi 393 olmuştur.

Şekil 100. TÜBİTAK BUTAL Akredite Endüstriyel Hizmet Sayısı

Laboratuvarımız çalışanları tarafından 2009 yılı içerisinde 6'sı uluslararası makale olmak üzere toplam 30 bilimsel yayın hazırlanmıştır.

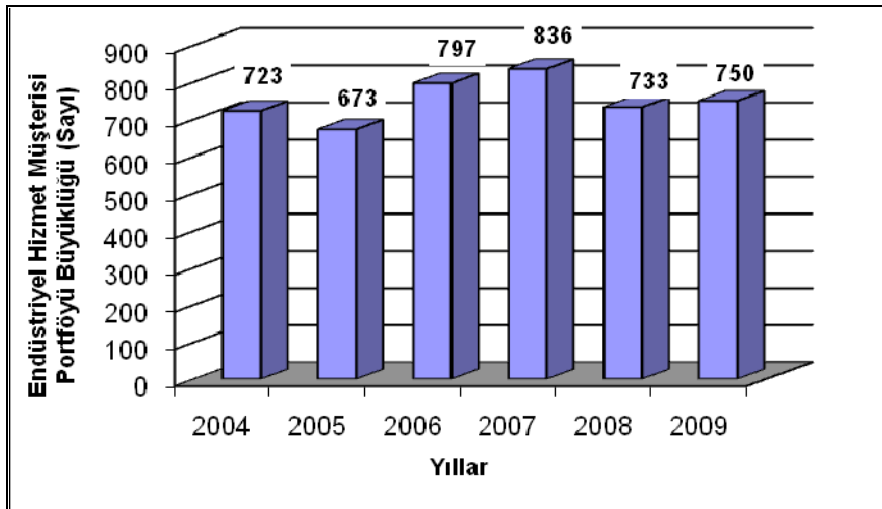
Uluslararası düzeyde TÜBİTAK BUTAL'ın amacına yönelik çalışmaların geliştirilerek sürdürülmesi kapsamında;

- Türk Cumhuriyetleri ile gelişmekte olan Asya ve Afrika ülkelerine yönelik olarak; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA), Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) işbirliğiyle Deri Sanayiinde Temiz Üretim Teknolojileri uluslararası çalışmayı 9-20 Kasım 2009 tarihleri arasında TÜBİTAK BUTAL'da gerçekleştirilmiştir.
- Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü ile yürütülen paralel test çalışmalarının yanı sıra 2009 yılı içerisinde mevcut ve geliştirilmekte olan 257 test/analiz parametresi için FAPAS-İngiltere, IIS-Hollanda, TESTEX-İsviçre, DONG Energy-Danimarka ve SYKE-Finlandiya organizasyonunda uluslararası karşılaştırma test programlarına katılarak başarı elde edilmiştir.

2009 yılı içerisinde 42 yeni test/analiz parametresi geliştirilmiş ve personel başına ortalama 33 saatlik eğitim alınması sağlanmıştır.

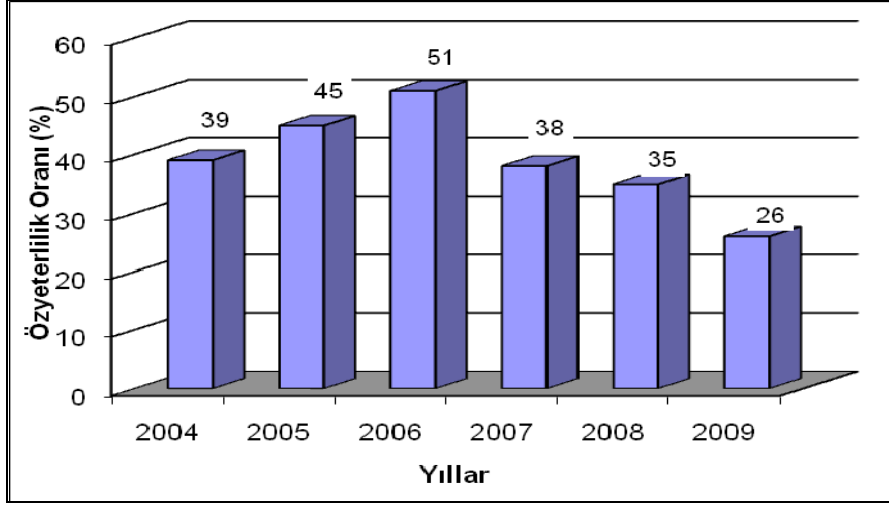
Teknolojik gelişmeleri izleyerek altyapı gelişimini s¼rekli kılmak amacıyla, test/analiz çalışmalarında kullanılmak üzere 2009 yılı içersinde; yıkama haslığı cihazı, jel geçirgenlik cihazı, portatif toz ۆl¼m cihazı, portatif baca gazı ۆl¼m cihazı, yoğunluk ۆl¼m cihazı, UV dedektör, ekstansiyometre, mekanizmalı streo mikroskop, ham sel¼loz tayin cihazı, bilyalı ۆę¼t¼c¼, su buharı geçirgenlik cihazı, potansiyometrik otomatik titratör ve bazı k¼c¼k laboratuvar cihaz/ekipmanlarının alımı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, K120260 nolu DPT Yatırım projesi kapsamında laboratuvar altyapısının iyileştirilmesi çalışmaları ile otomotiv testlerine y¶nelik otomotiv laboratuvarı oluşturulması çalışmaları da s¼rd¼r¼lm¼řt¼r.

End¼striyel hizmet m¼řterisi b¼y¼kl¼ę¼ sayısının son altı yıllık eğilimi şekil 101’de verilmiştir.

şekil 101. T¼B¼TAK BUTAL End¼striyel Hizmet M¼řterisi Portf¶y¼ B¼y¼kl¼ę¼

T¼B¼TAK BUTAL faaliyetleri sonucu elde edilen ۆzgelirin giderlere oranını g¶steren ۆzyeterlilik oranı 2009 yılında %26 olarak gerçekleşmiştir (bk. şekil 102).

Şekil 102. TÜBİTAK BUTAL Özyeterlilik Oranı

1.4.4. Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı (TÜBİTAK ATAL)

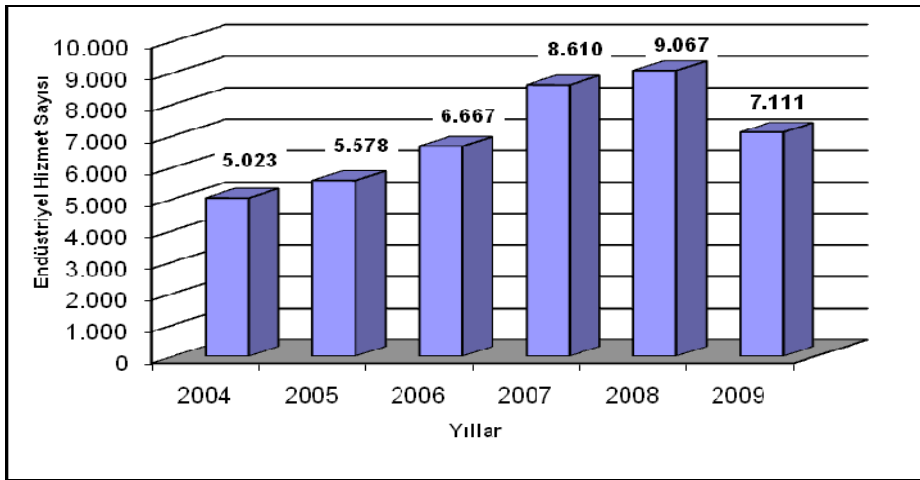
TÜBİTAK ATAL'da 2009 yılında; 110 kamu kurumu ile özel sektöre 1.663, 47 üniversiteye (80 fakülteye ve/veya bölüme ve 294 araştırmacıya) 4.101, iç projelere, AB ÇP projelerine, uluslararası yeterlilik testlerine ve eğitime 1.347 olmak üzere, yüksek doğrulukta bilimsel yöntem, deneyim, bilgi ve teknolojiye dayalı toplam 7.111 analiz yapılmış; cihaz kullanımı ve metot geliştirme ve/veya geçerli kılma konularında 8 eğitim verilmiş, katılan/düzenlenen sempozyumlarda 8 uluslararası, 6 ulusal olmak üzere toplam 14 sunum, uluslararası hakemli dergilerde 5 yayın yapılmış, ulusal/uluslararası 1 bilimsel toplantı düzenlenmiş, 59 analiz metodu geliştirilmiş, bilim adamı yetiştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla 9 lisans öğrencisine staj olanağı sağlanmıştır.

TÜBİTAK ATAL, Misyon ve Vizyonu doğrultusunda 2009 yılında aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmiştir:

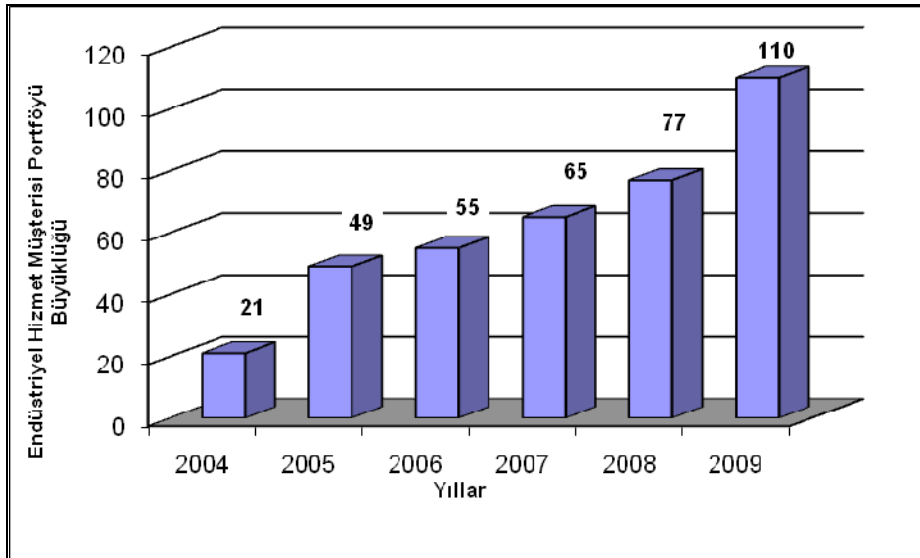
Analiz Hizmetleri: TARAL'da (özellikle TÜBİTAK ve BAP-Bilimsel Araştırma Projelerine) üniversite, kamu kurumu ve özel sektörde yapılan araştırmaların ihtiyaç duyduğu ve duyabileceği, bilimsel yöntem, deneyim, bilgi ve teknolojiye dayalı analizler

yapılmıştır. TÜBİTAK ATAL'da 2009 yılında 7.111 analiz yapılmıştır. 5 adet analiz Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) denetiminden geçirilmiştir.

TÜBİTAK ATAL endüstriyel hizmet sayısı ve endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğünün son beş yıllık eğilimi Şekil 103 ve Şekil 104'de gösterilmiştir. Endüstriyel hizmet sayısı yıl içerisinde gerçekleştirilen analiz sayılarının toplamıdır.

Şekil 103. TÜBİTAK ATAL Endüstriyel Hizmet Sayısı

Şekil 104. TÜBİTAK ATAL Endüstriyel Hizmet Müşterisi Portföyü Büyüklüğü

Analize Yönelik Ar-Ge Çalışmaları (Metot Geliştirme ve/veya Geçerli Kılma):

Analizlerin sürdürülebilir olması ve ülkemizde gerçekleştirilemeyen analizlerin, TÜBİTAK ATAL'ın deneyim, bilgi ve bilimsel altyapısı ile gerçekleştirilebilmesi için yapılan Ar-Ge faaliyetleri sonucunda analiz metotları geliştirilmiş ve/veya geçerli kılınmış, daha sonra bu metotlar rutin analiz hizmetine sunulmuştur. TÜBİTAK ATAL 2009 yılında 59 analiz metodu geliştirmiştir.

Bilimsel Danışmanlık ve Eğitim:

TÜBİTAK ATAL'da; üniversite, özel sektör, kamu kurumu laboratuvarlarına teorik ve uygulamalı eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilmiştir. TÜBİTAK ATAL uzmanları laboratuvar kurulumu ve çalıştırılması aşamalarında da araştırmacıların eğitimi, metotların geliştirilmesi ve/veya geçerli kılınması alanında danışmanlık yapmakta ve eğitim vermektedir. TÜBİTAK ATAL'da, 2009 yılında cihaz kullanımı, metot geliştirme ve/veya geçerli kılma alanında 8 eğitim verilmiştir.

TÜBİTAK ATAL Faaliyetlerini Duyurma/Tanıtma:

Ulusal/uluslararası konferans ve çalıştaylar düzenlenmesi veya düzenleme komitesinde görev alınması, sunum yapılması, yürütülen ulusal/uluslararası projeler, bilimsel yöntem, deneyim, bilgi ve teknolojiye dayalı analizler ve bu analizlerin sürdürülebilir olmasını sağlamak için yapılan Ar-Ge faaliyetleri kapsamında yazılmış olan makalelerin hakemli/hakemsiz dergilerde yayınlanmasıyla, TÜBİTAK ATAL'ın faaliyetleri duyurulmuş ve tanıtılmıştır. TÜBİTAK ATAL 2009 yılında 8 uluslararası, 6 ulusal olmak üzere toplam 14 sunum gerçekleştirmiştir. Uluslararası hakemli dergilerde 5 yayın yapılmıştır.

Konferans-Çalıştay Düzenleme/Katılma:

TÜBİTAK ATAL ulusal/uluslararası konferans ve çalıştayların düzenleme komitelerinde görev almıştır. TÜBİTAK ATAL 2009 yılında, GoGlobal Projesi Workshop on Emerging Risks toplantısını ve 2 adet yaz okulunu düzenlemiştir.

Araştırmacı Yetiştirilmesine Katkıda Bulunma:

TÜBİTAK ATAL'da staj yapmak için başvurular arasından seçilen başarılı lisans öğrencilerine, ülkemizin bilimsel araştırma

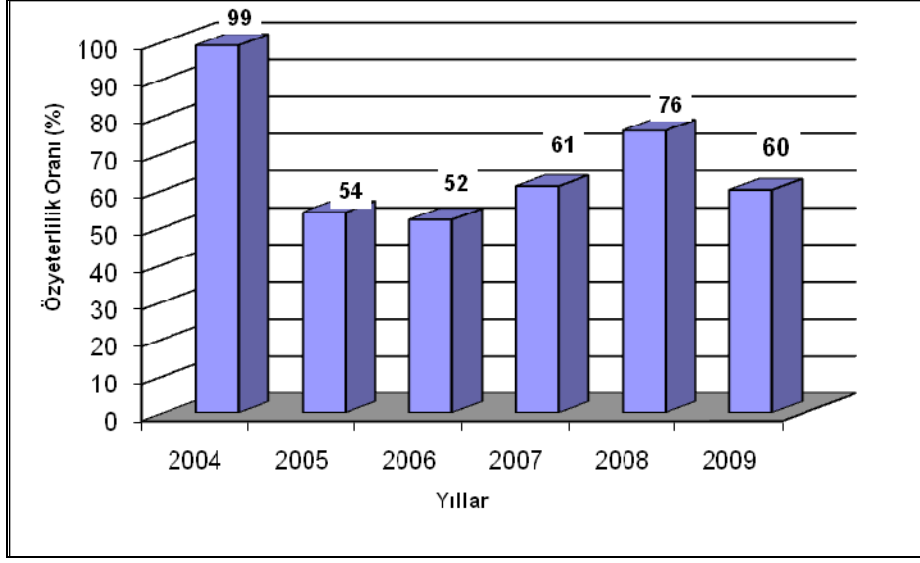
camiasına kaliteli araştırmacı yetiştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, kapsamlı staj yaptırılmıştır. TÜBİTAK ATAL 2009 yılında 9 lisans öğrencisine staj olanağı sağlamıştır.

Referans Malzeme Hazırlama: TÜBİTAK ATAL, ölkemiz bilim insanlarının ihtiyaçları doğrultusunda, 2011 yılında Referans Malzeme Hazırlama Laboratuvarı çekirdeğinin oluşturulması planını 2005 yılında fındık çalışması ile başlatmış ve 2009 yılında da bu alandaki çalışmalarına devam etmiştir.

Ulusal ve Uluslararası Ar-Ge Projeleri Yapma: TÜBİTAK ATAL, 2009 yılında 6. Çerçeve kapsamındaki DEVELONUTRI ve GO-GLOBAL proje çalışmalarını devam ettirmiştir. 2009 yılında yürütücü, ortak ve/veya hizmet sunumu şeklinde 2 ulusal, 1 uluslararası proje teklifi hazırlanıp sunulmuştur. İki iç proje kapsamında Ar-Ge çalışmaları devam etmektedir.

BTYK politikaları doğrultusunda oluşan değişim sürecini kendisi için fırsat olarak gören TÜBİTAK ATAL, uluslararası bilim camiasında tanınan, kabul gören ve ortak çalışmalar yapan TÜBİTAK Merkezi Bilim Laboratuvarı (TÜBİTAK MBL) olma vizyonu doğrultusunda dar kadrosu ve kısıtlı imkânlarına rağmen yaptığı özverili çalışmalarını 2009 yılında da sürdürmüştür.

TÜBİTAK ATAL faaliyetleri sonucu elde edilen özgelirin giderlerine oranını gösteren özyeterlilik oranı 2009 yılında % 60 olarak gerçekteşmiştir. (bk. şekil 105).

Şekil 105. TÜBİTAK ATAL Özyeterlilik Oranı

2. MALİ BİLGİLER

2.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2009 Mali Yılı TÜBİTAK Bütçesi ile yılsonu bütçe kapanış işlemleri doğrultusunda hazırlanan mali raporlar aşağıda verilmiştir:

2009 Mali Yılı Bütçe Gerçekleşmesi

A- Gelir Bütçesi

2009 Yılı TÜBİTAK Bütçesi ile yılsonu bütçe kapanış işlemleri doğrultusunda hazırlanan mali raporlar aşağıda verilmiştir:

2009 Mali Yılı Bütçe Gerçekleşmesi

A- Gelir Bütçesi

2009 Yılında **1.394.655.550,77 TL** gelir gerçekleşmiş, bir önceki yıldan devreden **261.007.366,11 TL** gelir ile birlikte gelir toplamı **1.655.662.916,88 TL** olmuştur. Gelir bütçesi gerçekleşmesine ilişkin bilgiler, Ek 4, Tablo E.4.1, Tablo E.4.2, Tablo E.4.3'te verilmiştir.

A1- Hazine Yardımı

2009 Yılı Bütçe Kanunu ile TÜBİTAK tarafından kullanılmak üzere Başbakanlık Bütçesinin,

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(05.2) Cari Transferler tertibine **367.546.000 TL**

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(07.1) Sermaye Transferleri tertibine **580.090.000 TL**

olmak üzere toplam **947.636.000 TL** ödenek öngörülmüştür.

2009 yıl sonu itibarıyla gerçekleşen Hazine yardımı ödenekleri aşağıda sunulmuştur.

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(05.2) Cari Transferler tertibine **367.546.000 TL**

(07.01.00.04)-(01.6.2.08)-(1)(07.1) Sermaye Transferleri tertibine **780.090.000 TL**

Toplam **1.147.636.000 TL**

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda 2009 yılında toplam **1.147.636.000 TL** Hazine yardımı gerçekleşmiş olup, bu tutar 2009 yılı gelirlerinin % 82'sini oluşturmuştur.

A2- Özgelirler

2009 Yılında;

Yayın Geliri **6.617.128,89 TL**

Hizmet Gelirleri **180.019.797,26 TL**

Diğer Gelirler **60.382.624,62 TL**

olmak üzere, toplam **247.019.550,77 TL** olarak gerçekleşmiş olup, bu tutar 2009 yılı gelirlerinin %18'ini oluşturmuştur.

A3- 2008 ve 2009 Mali Yılından Devreden Gelirler

2008 Yılından 2009 yılına ve 2009 yılından 2010 yılına devreden gelirler Tablo 30'da verilmektedir:

Tablo 30. 2008 ve 2009 Yılından Devreden Gelirler

	2008 Yılı Gelir Devri	2009 Yılı Gelir Devri	2010 Yılına Devreden Toplam Gelir
TÜBİTAK BAŞKANLIK	84.510.395,61	137.781,70	84.648.177,31
TÜBİTAK SAGE	18.320.708,94	-2.799.021,62	15.521.687,32
TÜBİTAK UZAY	17.556.582,91	498.155,01	18.054.737,92
TÜBİTAK ULAKBİM	2.941.154,76	1.843.072,78	4.784.227,54
TÜBİTAK TUG	3.774.339,55	-1.347.946,11	2.426.393,44
TÜBİTAK MAM	65.692.731,38	2.549.853,68	68.242.585,06
TÜBİTAK UME	11.852.360,26	2.943.017,72	14.795.377,98
TÜBİTAK UEKAE	49.783.358,73	-12.084.125,93	37.699.232,80
TÜBİTAK TBAE	1.425.831,48	141.105,04	1.566.936,52
TÜBİTAK BUTAL	789.627,06	344.513,88	1.134.140,94
TÜBİTAK TÜSSİDE	4.360.275,43	918.663,47	5.278.938,90
TOPLAM	261.007.366,11	-6.854.930,38	254.152.435,73

2009 yılında TÜBİTAK MAM tarafından 1.060.860,36 TL Dünya Bankası Kredisi geri ödemesi, TÜBİTAK UME tarafından ise altyapı yenileme fonu için 1.885.486,36 TL ve Dünya Bankası Kredisi geri ödemesi için 1.417.630,01 TL ödeme yapılmış olup toplam 4.363.976,73 TL, bir önceki yıl devreden gelir tutarı olan 265.371.342,84 TL'den düşülmüştür. Bu doğrultuda 2008 yılından 2009 yılına devreden gelir tutarı **261.007.366,11 TL** olarak alınmıştır. 2009 yılı giderleri gelirlerinden **6.854.930,38 TL** fazla olmuş ve 2010 yılına toplam **254.152.435,73 TL** gelir devretmiştir.

B- Gider Bütçesi

2009 Yılında **1.401.510.481,15 TL** gider gerçekleşmiş olup dağılımı Tablo 31'deki gibidir.

Tablo 31. 2009 Yılı Gider Dağılımı (TL)

01. Personel Giderleri	161.910.095,37
02. SGK Devlet Primi Giderleri	25.013.403,90
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	103.245.612,30
05. Cari Transferler	114.433.741,42
06. Sermaye Giderleri	100.272.592,82
07. Sermaye Transferleri	896.635.035,34
Toplam	1.401.510.481,15

2009 Yılı gider gerçekleşmesi ve 2008-2009 yılları gerçekleşen gider karşılaştırmasına ilişkin ayrıntılı bilgiler Ek 4, Tablo E.4.4, Tablo E.4.5, Tablo E.4.6 ve Tablo E.4.7'de verilmiştir.

C- Gelir Gider Farkı

2009 yılı faaliyetleri ile **1.394.655.550,77 TL** gelir elde edilmiş ve **1.401.510.481,15 TL** gider yapılmıştır. Gelir-gider farkı olan **-6.854.930,38 TL**, 2008 yılından devreden tutar ile birlikte **254.152.435,73 TL** olarak 2010 yılına devretmiştir.

Gelir – Gider Analizi

Gelir-gider analizine ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 32, Tablo 33 ve Tablo 34'de verilmiştir.

2009 Mali Yılı Bilançosu

TÜBİTAK 2009 Yılı Konsolide Bilançosu Ek 4, Tablo E.4.8'de verilmiştir.

2.2. Temel Mali Tablolar

Tablo 32. 2009 Yılı Bütçe Gerçekleşme Oranı (TL)

	Planlanan (P)	Gerçekleşen (G)	Gerçekleşme Oranı (%) (100×G/P)
Gelir Bütçesi			
Hazine Yardımı	947.636.000	1.147.636.000	121,11
Bir Önceki Yılda Devir	16.000.000	261.007.366,11	1.631,3
Özgelir	163.449.000	247.019.550,77	151,13
Yayın Gelirleri	7.000.000	6.617.128,89	94,53
Faaliyet Gelirleri	136.270.000	180.019.797,26	132,11
Diğer Gelirler	20.179.000	60.382.624,62	299,23
Toplam Gelir	1.127.085.000	1.655.662.916,88	146,90
Gider Bütçesi			
01. Personel Giderleri	163.325.000	161.910.095,37	99,13
02. SGK Devlet Primi Giderleri	24.909.000	25.013.403,90	100,42
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	103.182.000	103.245.612,30	100,06
05. Cari Transferler	126.149.000	114.433.741,42	90,71
06. Sermaye Giderleri	124.520.000	100.272.592,82	80,53
07. Sermaye Transferleri	585.000.000	896.635.035,34	153,27
Toplam Gider	1.127.085.000,00	1.401.510.481,15	124,35

Tablo 33. Gelir Karşılaştırma Tablosu (TL)

	2008 Yılı	2009 Yılı	Değişim Oranı (%) (100×B/A)
	Gerçekleşen Gelir (A)	Gerçekleşen Gelir (B)	
Gelir Bütçesi			
Hazine Yardımı	927.670.100	1.147.636.000	23,71
01. Personel Giderleri	137.228.191,15	149.334.621,61	8,82
02. SGK Devlet Primi Giderleri	22.783.157,5	24.003.832,83	5,36
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	62.734.568,85	82.756.700,36	31,92
05. Cari Transferler	91.820.082,50	111.450.845,20	21,38
06. Sermaye Giderleri	80.385.000,00	80.090.000,00	-0,37
07. Sermaye Transferleri	532.719.100,00	700.000.000,00	31,40
Bir Önceki Yıldan Devir	183.272.643,50	261.007.366,11	42,41
Özgelir	229.697.156,82	247.019.550,77	7,54
Yayın Gelirleri	6.065.672,61	6.617.128,89	9,09
Faaliyet Gelirleri	181.162.277,86	180.019.797,26	-0,63
Diğer Gelirler	42.469.206,35	60.382.624,62	42,18
Toplam Gelir	1.340.639.900,32	1.655.662.916,88	23,50

Tablo 34. Gider Karşılaştırma Tablosu (TL)

Gider Kalemleri	2008 Yılı	2009 Yılı	Değişim Oranı (%)
	Gerçekleşen Gider (A)	Gerçekleşen Gider (B)	(B - A) / A*100
01. Personel Giderleri	140.354.057,92	161.910.095,37	15,36
02. SGK Devlet Primi Giderleri	21.148.555,98	25.013.403,90	18,27
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	95.813.300,74	103.245.612,30	7,76
05. Cari Transferler	91.532.302,74	114.433.741,42	25,02
06. Sermaye Giderleri	54.566.177,22	100.272.592,82	83,76
07. Sermaye Transferleri	671.854.162,88	896.635.035,34	33,46
TOPLAM	1.075.268.557,48	1.401.510.481,15	30,34

2.3. Mali Denetim Sonuçları

Kurumun hesaplarına, faaliyetlerine, iş ve işlemlerine yönelik iç denetim faaliyeti 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 63'üncü maddesine göre Kurum iç denetçileri tarafından; dış denetim faaliyeti ise yine aynı Kanunun 68'inci maddesine göre Sayıştay denetçileri tarafından gerçekleştirilmiştir.

TÜBİTAK'da yıl içerisinde Sayıştay'a gönderilen harcama evraklarının incelenmesi neticesinde Sayıştay sorgu ve ilamlarında kasıt, kusur veya ihmalden kaynaklanan veya suç unsuru oluşturan herhangi bir bulguya rastlanılmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca Sayıştay denetçileri tarafından yapılan Kurumun performansına yönelik performans denetimi faaliyeti 2009 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir.

5010 sayılı yasaya göre 2005 yılında kurulan ve doğrudan Kurum Başkanına bağlı olarak faaliyetini sürdüren İç Denetim Birimi Başkanlığı, bünyesindeki 5 iç denetçi ile mevzuatın verdiği yetkiler çerçevesinde denetim faaliyetlerini yerine getirmektedir.

İç Denetim Birimi Başkanlığınca risk odaklı olarak hazırlanan ve Başkanlık Oluruyla işleme konulan 2009 yılı denetim programı kapsamında yer verilen; Kurumca desteklenen projelerin denetimleri, TÜBİTAK Başkanlık birimleri ve enstitülerin iç denetim faaliyetleri, ilgili denetim mevzuatına göre gerçekleştirilmiş ve raporlanmıştır. Ayrıca, denetim programı dışında üst yönetim tarafından talep edilen inceleme ve danışmanlık faaliyetleri yine iç denetçiler tarafından raporlanarak üst yönetimin takdirlerine sunulmuştur.

Gerçekleştirilen denetim faaliyetlerinin TÜBİTAK Başkanlık Makamına raporlanması sonrasında uygun görülen hususlar talimata bağlanarak ilgili birimlere İç Denetim Birim Başkanlığınca gereği yerine getirilmek üzere iletilmiştir. Denetimin etkinliğini sağlamak üzere Başkanlık talimatlarının ilgili birimlerce yerine getirilip getirilmediği hususu ayrıca izlenmeye alınarak, takip, kontrol ve kurumsal etkinlik sağlanmaya çalışılmıştır.

İç Denetim Birim Başkanlığınca yerine getirilen denetim faaliyetleri sonrasında usulsüzlük ve yolsuzluğa ilişkin yapılan incelemelerde konusu suç teşkil eden fiil ve davranışların varlığının tespiti halinde durum Başkanlık Makamına raporlanmış ve temin edilen uygun görüşle konu Hukuk Müşavirliğine gereği için intikal ettirilmiştir.

3. PERFORMANS BİLGİLERİ

3.1. Performans Ölçüleri ve Geçmiş Yıllara İlişkin Değerleri

Kurumda yıllar itibarıyla oluşan gelişmeleri daha ayrıntılı görebilmek ve stratejik plan kapsamında belirlenmiş olan hedefleri ölçülebilir olarak ifade edebilmek için; hedeflere yönelik performans ölçüleri oluşturulmuş ve bu ölçülerin geçmiş yıllardaki değerlerine ulaşılarak mevcut durum analizi için somut veriler üretilmiştir. Bu ölçülerin geçmiş yıllardaki ve 2009 yılındaki değerleri Tablo 35'de verilmektedir.

Tablo 35. TÜBİTAK Performans Ölçülerinin Geçmiş Yıllara ve 2009 Yılına İlişkin Değerleri¹²

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1) BTY Politikalarının Oluşturulmasında Hükümete Destek Olmak								
1	GSYARGEH (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde gerçekleştirilen toplam Ar-Ge harcaması	3.726	4.984	5.314	7.150	7.431	8.087
2	GSYARGEH'in toplam GSYİH'e Oranı ¹³ (%,Yıl)	Yıl içinde gerçekleştirilen Ar-Ge harcamasının, GSYİH'e oranı	0,52	0,59	0,60	0,72	0,73	0,85
3	Kamu sektörü tarafından gerçekleştirilen GSYARGEH'in toplam GSYARGEH'e oranı (% ,Yıl)	Yıl içinde kamu sektörü tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge harcamasının, toplam Ar-Ge harcamasına oranı	8	12	11	11	12	13
4	Özel sektör tarafından gerçekleştirilen GSYARGEH'in toplam GSYARGEH'e oranı (% ,Yıl)	Yıl içinde özel sektör tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge harcamasının, toplam Ar-Ge harcamasına oranı	24	34	36	41	44	40
5	Tam zaman eşdeğer toplam araştırmacı sayısı (Bin Kişi/Yıl)	Araştırmacıların, Ar-Ge faaliyetlerinin bin kişi-yıl cinsinden eşdeğeri	34	39	43	50	53	58
6	Bin çalışan kişi başına düşen araştırmacı sayısı (Kişi/Yıl)	Toplam araştırmacı sayısının 1000 çalışan kişi başına oranı	1,7	2	2,1	2,4	2,5	2,7

¹² Tüm mali veriler, <http://www.dpt.gov.tr/kamuyat> adresindeki 2009-2011 DPT Yatırım Programı Rehberinde "Diğer Sektörler" deflatörü kullanılarak 2009 yılı fiyatlarına deflate edilmiştir.

¹³ 8 Mart 2008 tarihinde GSYİH serisi TÜİK tarafından revize edilmiştir. GSYARGEH'in GSYİH içindeki payı da yeni seri dikkate alınarak revize edilmiştir.

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
7	Bilimsel yayın sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde SCI, SSCI ve A&HCI tarafından taranan dergilerde yayınlanan Türkiye adresli bilimsel yayın sayısı	15.403	16.679	18.892	21.889	23.100	25.200
8	Milyon kişi başına bilimsel yayın sayısı (Adet/Kişi-Yıl)	Yıl içinde SCI, SSCI ve A&HCI tarafından taranan dergilerde yayınlanan Türkiye adresli bilimsel yayın sayısının milyon nüfusa oranı	227	243	272	309	324	348
9	Milyon kişi başına atıf sayısı	SCI, SSCI ve A&HCI tarafından taranan dergilerde yayınlanan Türkiye adresli bilimsel yayınlara yıl içinde yapılan atıf sayısının milyon nüfusa oranı	943	1.323	1.319	1.461	1.821	1.781
10	Türk Patent Enstitüsüne yapılan Türkiye kaynaklı patent başvurusu (Adet/Yıl)	Yıl içinde Türk Patent Enstitüsüne yapılan Türkiye kaynaklı patent başvurularının toplam adedi	685	935	1.090	1.838	2.268	2.588
11	Patent sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde Türk Patent Enstitüsü tarafından verilen yerli ve yabancı patent tescilli sayısı	1.936	3.172	4.305	4.790	4.869	5.610
12	Üçlü patent sayısı(Adet/Yıl)	Yıl içinde yapılan Türkiye kaynaklı üçlü patent tescillerinin toplam adedi	12	11	16	19	18	-
2) BTY Araştırmalarını Desteklemek ve Özendirmek								
13	TARAL ¹⁴ destekleri toplamı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde TARAL kapsamında verilen destekler için aktarılan toplam kaynak	203	279	713	731	742	941
14	TARAL desteklerinin TÜBİTAK bütçesine oranı (% ,Yıl)	Yıl içinde TARAL kapsamında verilen desteklerin TÜBİTAK bütçesi içindeki oranı	49	51	71	67	64	67

¹⁴ TARAL tanımı 2005 yılından itibaren kullanılmaktadır. TÜBİTAK Birimleri tarafından aktarılan mali kaynaklar, AB ÇP katılım payı ile TÜBİTAK Kolaylık Birimleri giderleri toplamıdır.

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
15	Başkanlık giderlerinin toplam giderlere oranı (% ,Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen Başkanlık giderlerinin toplam TÜBİTAK giderlerine oranı	7	6	3	4	3	3
16	ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG hariç) yapılan proje başvuru sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde ARDEB Araştırma Gruplarına (KAMAG ve SAVTAG hariç) yapılan proje başvuru sayısı (Adet/Yıl)	1.742	4.070	4.045	4.764	4.737	4.812
17	TEYDEB'e yapılan proje başvurusu sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TEYDEB'e yapılan proje başvurusu sayısı	503	595	711	1.498	2.285	2.001
18	ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından desteklenmesine karar verilen (Yeni Başlayan) proje sayısı	Yıl içinde ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından desteklenmesine karar verilen (Yeni Başlayan) proje sayısı	480	1.474	1.303	1.267	1.154	894
19	ARDEB Araştırma Gruplarında (KAMAG ve SAVTAG hariç) yürürlükte olan (devam eden) proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan ARDEB (KAMAG ve SAVTAG hariç) projelerinin sayısı	1.353	2.353	3.091	3.363	3.165	2.708
20	ARDEB Araştırma Grupları (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından yıllar itibarıyla projelere aktarılan tutar (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde ARDEB (KAMAG ve SAVTAG hariç) tarafından projelere aktarılan toplam mali kaynak	15	81	160	150	159	136
21	TEYDEB tarafından desteklenen proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde dönemsel destek bildiri yapılan projelerin sayısı	533	642	688	901	1.098	1.892
22	TEYDEB tarafından projelere verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde TEYDEB tarafından projelere aktarılan toplam mali kaynak	-	66	149	226	200	330
23	TEYDEB'e ilk kez başvuru yapan firma sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TEYDEB'den ilk defa destek talep eden firma sayısı	230	254	290	743	1.199	926
24	SAVTAG'a yapılan proje başvurusu sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde SAVTAG'a yapılan proje başvurusu sayısı	-	-	46	7	8	7
25	KAMAG'a yapılan proje başvurusu sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde KAMAG'a yapılan proje başvurusu sayısı	-	133	72	234	199	91

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
26	SAVTAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	Yıl içinde SAVTAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	-	-	21	14	6	6
27	KAMAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	Yıl içinde KAMAG tarafından desteklenmesine karar verilen (yeni başlayan) proje sayısı	-	6	42	23	28	11
28	Yürürlükte olan (devam eden) SAVTAG proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan SAVTAG projelerinin sayısı	-	-	21	35	37	37
29	Yürürlükte olan (devam eden) KAMAG proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan KAMAG projelerinin sayısı	-	6	48	74	93	89
30	SAVTAG tarafından projelere aktarılan tutar (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde SAVTAG tarafından projelere aktarılan toplam Tutar	-	-	53	91	88	122
31	KAMAG tarafından projelere aktarılan tutar (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde KAMAG tarafından projelere aktarılan toplam Tutar	-	13	57	99	79	122
3) BTY Araştırmaları Yapmak								
32	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan dış destekli proje (Fatura kesilen projeler, DPT, TARAL, vb.) sayısı	202	212	246	276	340	300
33	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen projelerin toplam tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan dış destekli projelerin (Fatura kesilen projeler, DPT, TARAL, vb.) sözleşme bedellerinin toplam tutarı	430	503	787	974	940	1.166
34	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Giderleri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen cari ve yatırım giderlerinin toplamı	177	235	258	320	378	421
35	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin özgeliri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde Ar-Ge birimlerinin toplam özgelir miktarı	108	118	161	245	261	311
36	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin TARAL hariç özgeliri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde Ar-Ge birimlerinin TARAL gelirleri hariç toplam özgelir miktarı	100	102	120	164	202	204

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
37	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Özyeterlilik Oranı ¹⁵ (% ,Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen özgelirin yıl içinde gerçekleşen toplam gidere oranı	61	50	61	72	70	74
38	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin aldığı devlet yardımı (Milyon TL/Yıl)	TÜBİTAK Ar-Ge Birimlerinin aldığı devlet yardımı	119	167	151	204	224	200
39	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri Ar-Ge müşterisi portföyü (Adet/Yıl)	Ar-Ge hizmeti verilen farklı müşterilerin sayısı (birikimli)	382	565	731	1.364	1.531	1.619
40	BİDEB tarafından o yıl içinde yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan toplam bilim insanı (İlk/Ortaöğretim Öğrencisi ve Erişkin) sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin bilim insanı sayısı	1.199	2.124	5.425	8.424	10.505	8.620
41	BİDEB tarafından o yıl içinde yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan erişkin bilim insanı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından yeni desteklenmeye/burs almaya başlayan erişkin bilim insanı sayısı	844	1.769	4.737	7.718	10.072	8.209
42	BİDEB tarafından o yıl içinde desteklen ilk/ortaöğretim öğrencisi sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından desteklenen ilk/ ortaöğretim öğrencisi sayısı (Bu destek sadece yıllık olarak verilmektedir)	355	355	688	706	433	411
43	BİDEB tarafından o yıl içinde desteklenen/burs alan erişkin bilim insanı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından desteklenen/burs alan erişkin bilim insanı sayısı (birikimli)	1.373	2.698	5.935	11.157	15.449	14.809
44	BİDEB tarafından o yıl içinde desteklenen/burs alan toplam bilim insanı (İlk/Ortaöğretim Öğrencisi ve Erişkin) sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından desteklenen/burs alan ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin bilim insanı sayısı (birikimli)	1.728	3.053	6.623	11.863	15.882	15.219
45	BİDEB tarafından erişkin bilim insanlarına verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından lisans ve üstü programlar kapsamında erişkin bilim insanlarına aktarılan toplam tutar	3,23	9,20	19,18	50,65	63,58	60,44

¹⁵ Özyeterlilik oranı hesaplanırken, birimlerin muhasebeleşen gelirleri değil, yıl içerisinde hak ettikleri gelirler gözönünde bulundurulmuştur.

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
46	BİDEB tarafından ilk/ortaöğretim öğrencilerine verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından ilk/ortaöğretim öğrencilerine aktarılan toplam tutar	1,2	1,6	2,4	2,8	3,1	3,5
47	BİDEB tarafından bilim insanlarına (ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin) verilen toplam destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde BİDEB tarafından ilk/ortaöğretim öğrencisi ve erişkin bilim insanlarına aktarılan toplam tutar	4,4	11	21,6	53,5	66,7	64
48	TÜBİTAK'ta çalışan araştırmacı sayısı (Kişi/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla TÜBİTAK Başkanlık temel birimleri ile TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık birimlerinde çalışan Y, AG ve A kadrosundaki personel sayısı	1.408	1.514	1.865	2.094	2.234	2.354
49	TÜBİTAK'ta çalışan doktora ve üstü dereceye sahip personel sayısı (Kişi/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla TÜBİTAK'ta çalışan doktora ve üstü dereceye sahip personel sayısı	256	285	323	374	411	459
50	UBYT programınca yayın teşviği verilen araştırmacı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde UBYT programınca desteklenen yayınların yazar sayısı	10.435	8.961	10.727	12.244	12.118	13.341
51	TÜBİTAK Ödülü alan bilim insanı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TÜBİTAK'tan ödül (Bilim, Hizmet ve Teşvik ödülleri) alan bilim insanı sayısı	18	19	21	19	22	19
5) Uluslararası BTY İşbirliklerini Oluşturmak ve Yönetmek								
52	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen uluslararası proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan uluslararası projelerin sayısı	63	79	60	49	46	45
53	TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri tarafından yürütülen uluslararası projelerin toplam mali tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan uluslararası projelerin sözleşme bedellerinin toplam tutarı	15	24	18	15	37	50
54	Yürürlükte olan (devam eden) ikili ve çok taraflı uluslararası proje sayısı (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla yürürlükte olan (Devam Eden) ikili ve çok taraflı uluslararası proje sayısı (birikimli)	185	228	223	253	257	293

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
55	İkili ve çok taraflı uluslararası projelere aktarılan toplam tutar (Harcama) (Milyon TL/Yıl)	Yıl içerisinde ikili ve çok taraflı uluslararası projelere aktarılan toplam tutar (harcama)	1,27	2,52	2,83	5,35	10	16
56	İkili ve çoklu mevcut işbirliği anlaşmaları (Adet/Yıl)	Yıl içinde yapılan ikili ve çoklu mevcut işbirliği anlaşma sayısı (birikimli)	78	88	96	112	116	136
57	Üye olunan uluslararası kuruluş (Adet/Yıl)	Üye olunan uluslararası kuruluş sayısı (birikimli)	26	28	30	31	32	33
58	Üye olunan uluslararası kuruluşlara ödenen katkı payı tutarı (Milyon TL/Yıl)	Üye olunan uluslararası kuruluşlara ödenen katkı paylarının toplam tutarı	1,29	1,30	0,99	1,5	1,4	2,2
59	AB ÇP'ler kapsamında yapılan etkinlik sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde AB ÇP'ler kapsamında yapılan tanıtım, eğitim vb. etkinlik sayısı	62	84	137	170	165	130
60	AB ÇP'ler kapsamında yapılan etkinliklerde ulaşılan bilim insanı sayısı (Kişi/Yıl)	Yıl içinde AB ÇP'ler kapsamında yapılan tanıtım, eğitim vb. etkinliklerde ulaşılan bilim insanı sayısı	2.000	6.000	7.250	7.000	6.600	8.000
61	AB ÇP'lere yapılan proje başvuru sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde sona eren AB ÇP çağrılarına yapılan Türk ortaklı proje başvuru sayısı	1.768			1.519	1.112	522
62	AB ÇP'lere katılım için ödenen katkı payı (Milyon TL/Yıl)	AB ÇP'lara katılım için ödenen katkı paylarının toplam tutarı	118	46	195	20	55	54
6) Toplumun Genelinde BTY Kültürünün Gelişmesini ve Yerleşmesini Desteklemek ve Özendirmek								
63	Yayımlanan Bilim Toplum Projeleri çağrı sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde belirli bir konu ve kapsama yönelik açılan Bilim Toplum Projeleri için yapılan çağrılarının sayısı	-	-	-	4	1	1
64	Bilim Toplum Projeleri çağrılarında yapılan başvuru sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde Bilim Toplum Projeleri çağrılarında yapılan başvuru sayısı	-	-	-	168	6	92
65	Destek verilen Bilim Toplum Projeleri sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde destek verilen Bilim Toplum Projesi sayısı	-	-	-	27	34	27
66	Bilim Toplum Projeleri'ne verilen destek tutarı (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde Bilim Toplum Projeleri'ne aktarılan toplam mali kaynak	-	-	-	2,5	3	1,2

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
67	Popüler bilim dergileri satış adedi (Milyon Adet/Yıl)	Yıl içinde satılan Bilim ve Teknik, Bilim Çocuk ve Meraklı Minik dergilerinin toplam sayısı	0,83	0,8	1,13	1,54	1,73	1,99
68	Popüler bilim kitapları satış adedi(Milyon Adet/Yıl)	Yıl içinde satılan popüler bilim kitabı sayısı	0,67	0,85	0,63	0,72	0,71	0,59
69	Bilim Toplum etkinliklerinin sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde TÜBİTAK tarafından düzenlenen Bilim Toplum etkinliklerinin sayısı	2	3	4	6	4	2
70	Bilim okur yazarlığı (% , Algı)	Bilim okur yazarlığı araştırması sonuçları	-	5	-	-	-	-
71	TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri endüstriyel hizmet müşterisi portföyü büyüklüğü (Adet/Yıl)	Endüstriyel hizmet verilen farklı müşterilerin sayısı (birikimli)	2.790	5.491	8.009	10.731	12.406	16.086
72	TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri akredite endüstriyel hizmet çeşidi (Adet/Yıl)	Yıl sonu itibarıyla sahip olunan endüstriyel hizmet çeşidi (test, analiz, danışmanlık) (birikimli)	160	195	485	689	715	800
73	TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri akredite endüstriyel hizmet sayısı (Adet/Yıl)	Yıl içinde verilen endüstriyel hizmet sayılarının toplamı (test, analiz, danışmanlık)	43.720	36.321	36.934	33.905	43.262	43.241
74	TÜBİTAK Ar-Ge Kolaylık Birimleri giderleri (Milyon TL/Yıl)	Yıl içinde gerçekleşen cari ve yatırım giderlerinin toplamı	55	49	50	64	66	74
75	TÜBİTAK bilgi ve belge erişim hizmeti verilen kişi sayısı (Milyon kişi/Yıl)	İlgili Yılda TÜBİTAK ULAKBİM'e gelen ya da ULAKBİM üyelik sistemini kullanan (Belge sağlama-Konu Atıf Tarama-UBYT) ve Ulusal Akademik Site Lisansı (UASL) projesi kapsamında geleneksel ve elektronik yolla bilgi hizmeti ulaştırılan kişi sayısı	0,02	0,05	0,04	0,06	9	8

No	Performans Ölçüsü	Açıklama	2004	2005	2006	2007	2008	2009
76	ULAKNET altyapısında sahip olunan/erişilen toplam dark (karanlık) fiber optik kablo uzunluğu (km)	Eğitim ve araştırma kuruluşlarının birbirine gigabit ve üstü hızlarda bağlanmasını sağlayacak şehirlerarası ve şehir içi güzergahlardaki toplam optik kablo uzunluğu	5	5	5	5	5	15
77	ULAKNET kirası (Milyon TL/Yıl)	Avrupa Akademik Ağı, Ulusal Akademik Ağ (Üniversitelerin birbirine bağlantısı) ve Global İnternet Bağlantısı ücretleri toplamı	34	25	26	29	33	32

4. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

TÜBİTAK Stratejik Planı'nda Kurumun işlevi ve faaliyet alanları, kurumsal, finansal özellikleri ve kaynakları incelenerek genellikle kontrolü altında olabilen, iç ortamdan kaynaklanan güçlü ve zayıf yönleri belirlenmiş olup, Tablo 36'da verilmektedir.

Tablo 36. TÜBİTAK'ın Güçlü ve Zayıf Yönleri

GÜÇLÜ YÖNLER
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaynaklarını kullanabilme inisiyatifi 2. Bilim ve teknolojiye öncü kuruluş olduğunun toplumda kabul görmesi 3. Sanayi ve akademik çevre ile devlet kurumlarının odağında yer alması 4. Personeline maddi teşvik gücü 5. Başarılmış çok sayıda proje/referans 6. Genç ve uzun bir çalışma hayatı olacak bir araştırmacı kadrosu 7. Gelişen kalite bilinci 8. Yönetici ekibin bilgi – deneyimi 9. Kurumsal bilgi ve deneyim birikimi
ZAYIF YÖNLER

1. Bölümler/birimler arası iletişim yetersizliği (bütünsellik eksikliği)
2. Toplumla iletişim yetersizliği
3. Orta kademe yöneticilerinin nitelik ve nicelik olarak yeterli olmaması
4. Belirli konularda yetkin ve deneyimli uzman eksikliği

EKLER

A. GENEL BİLGİLER

1. Tarihçe

Kuruluş aşamasında TÜBİTAK'ın en temel görevleri, özellikle doğa bilimlerinde temel ve uygulamalı akademik araştırmaları desteklemek ve genç araştırmacıları teşvik etmek ve özendirmektir. O dönemde, bu görevleri yerine getirebilmek amacıyla temel bilimler, mühendislik, tıp, tarım ve hayvancılık alanlarında dört araştırma grubu ile Bilim Adamı Yetiştirme Grubu oluşturuldu. 2005 yılında 5376 sayılı yasayla yapılan değişiklikten sonra TÜBİTAK'ın faaliyet alanı, sosyal ve beşeri bilimler de dahil olmak üzere tüm bilim dallarını kapsayacak şekilde genişletildi. Bugün araştırma grubu sayısı ona yükselmiş ve Araştırma Destek Programları Başkanlığı altında toplanmış durumdadır. Bilim Adamı Yetiştirme Grubu da Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı olarak hizmet vermektedir.

Kurumun temel görevleri arasında yer alan araştırma faaliyetleri aşağıdaki enstitülerin kurulmasıyla başlamıştır:

- 1968'de Ankara'da kurulan Elektronik Araştırma Ünitesi, halen Gebze'de Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UEKAE),
- 1972'de Gebze'de kurulan Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü, halen Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM),
- 1973'de Ankara'da kurulan GÜdümlü Araçlar Teknolojisi ve Ölçüm Merkezi, halen Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (TÜBİTAK SAGE),
- 1984'de Ankara'da kurulan Elektronik Araştırma Geliştirme Enstitüsü [1995'te Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK BİLTEN), 2006'da da Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK UZAY) adını alarak faaliyetlerini sürdürmektedir],
- 1986'da kurulan Ulusal Metroloji Enstitüsü (TÜBİTAK UME),

- 1983'te Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte ortaklaşa kurulan ve 2002'de TÜBİTAK Başkanlığı'na doğrudan bağlı Enstitü haline gelen Türkiye Sanayii Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜBİTAK TÜSSİDE),
- 1996'da kurulan Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TÜBİTAK TBAE).

1967 yılında Dokümantasyon ve Enformasyon Merkezi'nin kurulmasıyla, araştırmacılara Ar-Ge alanında dokümantasyon hizmeti vermeye başlandı. Bu merkez, 1996'da akademik bilgisayar ağı kurulduktan sonra Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi'ne (TÜBİTAK ULAKBİM) dönüştürüldü. Bu merkezin yanı sıra, 1995'te TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin (TÜBİTAK TUG) ve 1995'te Enstrümantal Analiz Laboratuvarının, (halen Ankara Test ve Analiz Laboratuvarı-TÜBİTAK ATAL); 2001'de de Bursa Test ve Analiz Laboratuvarının (TÜBİTAK BUTAL) kurulmasıyla, araştırmacılara farklı alanlarda çeşitli bilimsel ve teknolojik altyapı hizmeti vermeye başlandı.

TÜBİTAK, Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikalarının belirlenmesinde Hükümete yardımcı olmak sorumluluğunu ilk kez Türk Bilim Politikası; 1983-2003 dokümanını hazırlama görevini üzerine alarak üstlendi. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) 1983 yılında kurulması ve bu Kurulun sekreteryası görevinin TÜBİTAK'a verilmesi, bu sorumluluğu belirgin ve somut bir görev haline getirdi. Bu görevle bağlantılı olarak, TÜBİTAK önümüzdeki yirmi yıllık dönemde uygulanacak bilim ve teknoloji politikalarının belirlenmesine yönelik olarak Vizyon 2023 adlı kapsamlı bir proje gerçekleştirildi, ayrıca 2005-2010 Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı, 2008-2010 Ulusal Yenilik Stratejileri Uygulama Planı ve 2007-2010 Uluslararası BTY Stratejileri Planının hazırlanmasında koordinasyonu sağladı.

1995'te Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu, sanayi kuruluşlarının ve özel kesimin teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini teşvik etmek için verilecek devlet yardımlarının düzenlenmesi ve destek verilecek Ar-Ge projelerinin değerlendirilmesi görevini Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM) ile beraber TÜBİTAK'a verdi. Bu amaçla Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı, şimdiki adıyla Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) kuruldu. Hibe olarak verilen bu destekler daha önce tamamen DTM mali kaynaklarından karşılanırken, 2005 yılından itibaren bu desteklerin %25'i DTM, %75'i TÜBİTAK kaynaklarından karşılanmaya başlandı.

TÜBİTAK, Kuruluş Kanunu gereği, uluslararası ikili ve çok taraflı bilimsel ve teknolojik işbirliği faaliyetlerinde Türkiye'yi temsil etmekte ve bu alandaki koordinasyonu sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, 2002 yılından itibaren Türkiye'nin AB ÇP'ye tam katılımı sonrasında bu programların ulusal koordinasyonunu sağlamaktadır.

Toplumda bilimsel, teknolojik ve yenilik faaliyetlerine yönelik farkındalığın ve bilim okuryazarlığının artırılmasına yönelik etkinliklerin gerçekleştirilmesi, TÜBİTAK'ın kurulduğu ilk yıllardan başlayarak, yayımlanan dergi ve kitaplar, gerçekleştirilen yarışma ve şenlikler aracılığı ile hayata geçirilmektedir. 2007 yılında, bu alanda yapılan Bilim ve Toplum Projelerine destek vermeye başlandı. 2008 yılı Mart ayında, toplumda bilim kültürünü yaygınlaştırmak için son derece kritik bir rol üstleneceği öngörüsünden yola çıkılarak, 4003 Bilim Merkezi Kurulumu çağrısı yapıldı ve değerlendirme sonrasında Türkiye'nin ilk bilim merkezi için çalışmalar başlatıldı. Ayrıca, toplumun, bilim ve teknoloji ile eğlenerek öğrenilen ortamlarda buluşmasını sağlayacak proje çalışmalarına devam edilmektedir.

7 Temmuz 2005 tarih ve 25868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5376 sayılı "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Kurumun adı "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu" olarak değiştirildi ve faaliyet alanları genişletildi.

31 Temmuz 2008 tarihli ve 5798 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ise, 13 Ağustos 2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Anılan Kanun ile; Kurumun, kurulduğu tarihte sahip olduğu ancak zaman içerisinde gerçekleşen mevzuat değişiklikleri sebebiyle uygulanamaz duruma gelen bazı idari ve mali muafiyet ve istisnaların yeniden hayata geçirilmesi sağlandı, aynı zamanda Bilim Kurulu ve Kurum Başkanlığının oluşumu ile görevlerine ilişkin hükümlerinde düzenlemeler yapıldı.

2. Misyon

TÜBİTAK'ın misyonu;

“Ülkemizin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde, ulusal önceliklerimiz doğrultusunda bilim ve teknoloji politikaları geliştirmek, bunları gerçekleştirecek altyapı ve araçları oluşturmaya katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek ve yürütmek, bilim ve teknoloji kültürü oluşturmakta öncü rol oynamak.”

3. Vizyon

TÜBİTAK'ın vizyonu¹⁶;

“Bilim, teknoloji ve yenilik yoluyla, paylaşımcı, yönlendirici ve katılımcı yaklaşımlarla, toplumumuzun ekonomik, sosyal ve çevresel yaşam kalitesinin çağdaş uygarlık düzeyine kavuşmasına hizmet eden, alanında uluslararası etkinliğe sahip bir kurum olmak.”

4. Faaliyet Alanları

Yasal yükümlülükler, gerçekleştirilmekte olan hizmetler, Kurum misyonu ve vizyonu doğrultusunda belirlenen faaliyet alanları aşağıdaki şekildedir:

1. Türkiye'nin BTY politikalarının oluşturulmasında Hükümete destek olmak,
2. BTY araştırmalarını desteklemek ve özendirmek,
3. BTY araştırmaları yapmak,
4. BTY için gerekli insan kaynağının gelişmesini desteklemek,

¹⁶ 5 Eylül 2009 tarihli 178 sayılı Bilim Kurulu kararı.

5. Uluslararası BTY işbirliklerini oluşturmak ve yönetmek,
6. Toplumun genelinde BTY kültürünün gelişmesini ve yerleşmesini desteklemek ve özendirmek,
7. BTY altyapısının gelişmesine katkı sağlamak,
8. BTY bilgilerine erişimi kolaylaştırmak.

5. Ürün ve Hizmetler

TÜBİTAK'ın ürün ve hizmetleri, daha önce belirlenen faaliyet alanları göz önünde bulundurularak belirlenmiş olup, aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:

1. Bilim Teknoloji Yenilik (BTY) Politikalarının Oluşturulmasında Hükümete Destek Olmak
 - 1.1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu Sekreteryası Hizmetleri
 - 1.2. BTY Politikalarına İlişkin Gelişmelerin İzlenmesi, Değerlendirilmesi
 - 1.2.1. BTY Politikaları Durum Analizleri
 - 1.2.2. Uluslararası Kıyaslama Çalışmaları
 - 1.3. Ulusal BTY Politikasını Geliştirici Stratejik Çalışmalar Yapılması ve Politika Önerilerinin Oluşturulması
 - 1.4. Uluslararası BTY Politikaları ve Stratejileri Belirleme Çalışmaları
2. BTY Araştırmalarını Desteklemek ve Özendirmek
 - 2.1. Proje Destekleri
 - 2.1.1. Ulusal Proje Destekleri
 - 2.1.1.1. Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ağları ve Platformları Kurma Girişimi Projeleri (TÜBİTAK İŞBAP) Destekleme Programı
 - 2.1.1.2. Akademik Ar-Ge Destekleri
 - 2.1.1.2.1. TÜBİTAK Araştırma Projelerini Destekleme Programları

- 2.1.1.2.2. TÜBİTAK Evrensel Araştırmacı (EVRENA) Programı
- 2.1.1.2.3. TÜBİTAK Ulusal Genç Araştırmacı Kariyer Geliştirme Programı
- 2.1.1.2.4. TÜBİTAK Hızlı Destek Programı
- 2.1.1.3. Sanayi ve Özel Kesim Ar-Ge Destekleri
 - 2.1.1.3.1. TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destek Programı
 - 2.1.1.3.2. TÜBİTAK Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı
 - 2.1.1.3.3. TÜBİTAK Proje Pazarları Destekleme Programı
 - 2.1.1.3.4. TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı
- 2.1.1.4. Kamu Ar-Ge Destekleri
 - 2.1.1.4.1. TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı
 - 2.1.1.4.2. TÜBİTAK Savunma ve Güvenlik Teknolojileri Araştırma Projelerini Destekleme Programı
 - 2.1.1.4.3. TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Projelerini Destekleme Programı
- 2.1.2. Uluslararası İşbirliği (Proje) Destekleri
 - 2.1.2.1. İkili İşbirliği Projeleri
 - 2.1.2.2. Çok Taraflı İşbirliği Projeleri
- 2.1.3. TÜBİTAK Uluslararası Araştırma Projelerine Katılma Programı
- 2.2. Girişim Destekleri
 - 2.2.1. TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Odaklı Girişimleri Destekleme (TEKNOGİRİŞİM) Programı
- 2.3. Patent Destekleri
 - 2.3.1. TÜBİTAK Patent Destek Programı

2.4. Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik Programı (UBYT)

3. BTY Araştırmaları Yapmak

3.1. Yeni Ürün / Sistem Geliştirmek

3.1.1. Tasarım/Donanım Geliştirmek

3.1.1.1. Önürün (Prototip) Üretimi

3.1.1.2. Özel Tasarımlı Üretim

3.1.2. Yazılım Geliştirmek

3.1.3. Sistem Geliştirmek

3.2. Yeni Yöntem Geliştirmek

3.2.1. Analiz ve Ölçüm Yöntemleri Geliştirmek

3.2.2. Test Yöntemleri Geliştirmek

3.3. Bilgi Üretmek

3.3.1. Temel Bilimlerde Bilgi Üretmek

3.3.2. Yeni Teknoloji Geliştirmek

3.4. E-Devlet Uygulamalarına Katkıda Bulunmak

3.4.1. Kök Sertifika ve Sertifika Hizmeti Sunmak

3.5. Milli Olması Gerekli ve Stratejik Alanlarda Özel Projeler Üretmek ve Gerçekleştirmek

4. BTY için Gerekli İnsan Kaynağının Gelişmesini Desteklemek

4.1. Bilim Olimpiyatları Programları

4.1.1. TÜBİTAK Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı Programı

4.1.2. TÜBİTAK Ulusal Bilim Olimpiyatı Programı

4.1.3. TÜBİTAK Uluslararası Bilim Olimpiyatı Programı

4.2. TÜBİTAK Araştırma Projeleri Yarışma Programları

4.2.1. TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Proje Yarışmaları Programı

4.2.2. TÜBİTAK Lisans Öğrencilerine Yönelik Yurt İçi/Yurt Dışı Araştırma Projeleri Destek Programı

4.3. Burs ve Destek Programları

4.3.1. TÜBİTAK Yurt İçi Lisans Burs Programı

4.3.2. TÜBİTAK Son Sınıf Lisans Öğrencileri İçin Yurt İçi Lisansüstü (Yüksek Lisans/Doktora) Burs Programı

4.3.3. TÜBİTAK Yurt İçi/Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı

4.3.4. TÜBİTAK Yurt İçi/Yurt Dışı Doktora Burs Programları

4.3.5. TÜBİTAK Yabancı Uyruklular için Doktora Burs Programı

4.4. Araştırma Bursu Programları

4.4.1. TÜBİTAK Doktora Öğrencileri için Yurt Dışı Araştırma Burs Programı

4.4.2. TÜBİTAK Yabancı Uyruklular İçin Araştırma Burs Programı

4.4.3. TÜBİTAK Doktora Sonrası Yurt İçi / Yurt Dışı Araştırma Burs Programı

4.4.4. Doktora Sonrası Geri Dönüş Burs Programı

4.5. Konuk Bilim İnsanı Destekleme Programı

4.6. Bilimsel Toplantı Destekleri

4.6.1. TÜBİTAK Bilimsel Toplantı Düzenleme Destekleri

4.6.2. TÜBİTAK Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı

4.6.3. TÜBİTAK Yurt İçi Bilimsel Toplantıları Destekleme Programı

4.6.4. TÜBİTAK Yurt Dışı Bilimsel Toplantılara Katılım Destek Programı

4.6.5. TÜBİTAK Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı

4.7. İkili İlişkiler Kapsamındaki Değişim Burs Programları

4.7.1. TÜBİTAK-DFG (Almanya) Bilimsel Değişim Burs Programı

4.7.2. TÜBİTAK-HAS (Macaristan) Bilimsel Değişim Burs Programı

- 4.7.3. TÜBİTAK-Lindau Bilimsel Toplantılara Katılma Desteği Programı
- 4.8. Bilim İnsanlarını Teşvik Etmek ve Ödüllendirmek
 - 4.8.1. TÜBİTAK Bilim Ödülleri
 - 4.8.2. TÜBİTAK Hizmet Ödülleri
 - 4.8.3. TÜBİTAK Teşvik Ödülleri
 - 4.8.4. TÜBİTAK Özel Ödülü
 - 4.8.5. TÜBİTAK-TTGV-TÜSİAD Teknoloji Ödülü
 - 4.8.6. TÜBİTAK-TWAS (Third World Academy Of Sciences - Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi) Teşvik Ödülü
- 5. Uluslararası BTY İşbirliklerini Oluşturmak ve Yönetmek
 - 5.1. Uluslararası Toplantılar Düzenlemek
 - 5.1.1. Heyet Ziyaretleri
 - 5.1.2. Çalıştay / Konferans / Seminer / Komisyon Toplantıları
 - 5.2. Uluslararası Kuruluşlara Üyelikler
 - 5.3. BTY Alanında Uluslararası İşbirliği Anlaşmaları
 - 5.3.1. Anlaşmaları Hazırlamak ve İmzalamak
 - 5.3.2. Proje Çağrılarını Yayınlamak
 - 5.3.3. Uluslararası İkili ve Çok Taraflı BTY Faaliyetlerinde Türkiye'yi Temsil Etmek
 - 5.3.4. Ülke Raporları ve Eylem Planları hazırlamak
 - 5.3.5. Uluslararası Programları Tanıtmaya Yönelik Faaliyetler Düzenlemek Ve İlgili Tanıtım Materyalleri Bastırmak
 - 5.4. AB Çerçeve Programları İçin Ulusal Koordinasyon Hizmeti
 - 5.4.1. AB Çerçeve Programlarına Katılımını Artırmaya Yönelik Faaliyetler
 - 5.4.1.1. Tanıtım, Eğitim, Bilgilendirme Etkinlikleri Düzenlemek

- 5.4.1.2. Kurum Ve Kuruluşlarla Ab Çp'ye Katılım İçin Birebir Değerlendirmeler Yapmak
- 5.4.1.3. Lobi Faaliyetleri Yapmak
- 5.4.1.4. Stratejik İşbirlikleri Oluşturmak
- 5.4.1.5. Türk Kuruluşlarının Proje Ortaklıklarını Geliştirme Çalışmaları Yapmak
- 5.4.1.6. AB ÇP'ye Yönelik Çeşitli e-Öğrenme Uygulamaları Geliştirmek
- 5.4.2. AB Çerçeve Programlarına Katılımı Artırmaya Yönelik, Teşvik Amaçlı Destek Programları
 - 5.4.2.1. Konsorsiyum Oluşturma Amaçlı Yurtdışı Seyahat Desteği Programı
 - 5.4.2.2. Proje Önerisi Ön-değerlendirme Destek Programı
 - 5.4.2.3. Koordinatörlük Özel Ödülü Programı
 - 5.4.2.4. Türkiye'den Çoklu Ortaklık Teşvik Ödülü Programı
 - 5.4.2.5. Konsorsiyum Anlaşması Destek Programı
 - 5.4.2.6. Ulusal İrtibat Noktası (UİN) Özel Desteği
- 5.4.3. AB Çerçeve Programları Koordinasyon ve Destek Eylemi Projeleri
- 5.4.4. AB Çerçeve Programları ile ilgili Hukuki ve Mali Düzenlemeler
- 6. Toplumun Genelinde BTY Kültürünün Gelişmesini ve Yerleşmesini Desteklemek ve Özendirmek
 - 6.1. Yayınlar
 - 6.1.1. TÜBİTAK Popüler Bilim Dergileri
 - 6.1.2. TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları
 - 6.1.3. TÜBİTAK Akademik Dergiler
 - 6.1.4. TÜBİTAK Akademik Kitaplar

- 6.1.5. TÜBİTAK Web Yayıncılığı (e-dergi)
- 6.2. Etkinlikler
 - 6.2.1. Panel, Konferans ve Çalıştaylar
 - 6.2.2. Amatörler İçin Geniş Katılımlı BTY Projeleri
 - 6.2.2.1. Formula G Güneş Arabaları Yarışları
 - 6.2.2.2. Hidromobil Hidrojen Arabaları Yarışları
- 6.3. TÜBİTAK Bilim Merkezleri
- 6.4. Bilim ve Toplum Proje Destekleri
 - 6.4.1. Bilim Toplum Proje Destekleme Programı
- 7. BTY Altyapısının Gelişmesine Katkı Sağlamak
 - 7.1. İdari, Mali ve Hukuki BTY Altyapısını Geliştirmek
 - 7.2. Teknoloji Geliştirme ve Serbest Bölgeleri
 - 7.3. Ar-Ge'ye Kolaylık Sağlamak
 - 7.3.1. Test ve Analiz Yapmak
 - 7.3.2. Danışmanlık Hizmetleri
 - 7.3.3. Eğitim Hizmetleri
 - 7.3.4. Bilirkişi Hizmetleri
 - 7.3.5. Bilim İnsanları İçin Altyapı Oluşturmak ve İşletmek
- 8. BTY Bilgilerine Erişimi Kolaylaştırmak
 - 8.1. Bilgi ve Belge Kaynaklarına Ulaşım Sağlamak
 - 8.2. Ağ Hizmetleri
 - 8.3. E-Dergi Hizmetleri
 - 8.4. TÜBİTAK Kurumsal Web Sitesi

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu incelendiğinde, esas olarak yönetim sorumluluğu ilkesinin benimsendiği ve yapılan düzenlemelerde iç kontrol sistemine büyük önem verildiği görülmektedir.

278 sayılı Kanun'dan kaynaklanan özel yapısı nedeniyle TÜBİTAK, kurulduğu günden itibaren mevzuatını Bilim Kurulu marifetiyle kendisi oluşturmuş ve bu nedenle diğer kamu kurum ve kuruluşlarından farklı olarak yönetimin kontrolü (iç kontrol) her zaman etkin ve güncel olmuştur.

TÜBİTAK'ın daha önce 1050 sayılı Genel Muhasebe Kanununa tabi olmaması ve 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren 5018 sayılı Kanun kapsamına alınmış olması nedeniyle; ilk kez karşılaşılan merkezi yönetim harcama süreçleri ile diğer gider kanunlarına ilişkin uygulamaların çalışanlar tarafından iyi anlaşılması ve geçiş aşamasında önemli sorunlar yaşanmaması için ilk yıllarda yoğun bir şekilde bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda, 2006 yılından sonra her yıl mali konularda düzenlenen eğitim programlarına 2009 yılında da devam edilmiş; Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı gibi kurumlardan konusunda uzman kişiler davet edilerek TÜBİTAK Başkanlık, Merkez ve Enstitülerdeki harcama süreçlerinde yer alan çalışanlar bilgilendirilmiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Esas ve Usuller'de yer alan ön mali kontrol işlemlerinin yanısıra; TÜBİTAK Başkanlık tarafından riskli alan olarak belirlenip 2006 yılında uygulamaya başlatılan Harcama Talimatı ve Ödeme Emri Belgesi üzerinde ön mali kontrol işlemlerine, 2009 yılında da devam edilmiştir. Ayrıca 2007 yılında, projelerin bütçelendirilmesi aşaması riskli alan olarak belirlenmiş ve proje bütçeleri de ön mali kontrol işlemine tabi tutularak, mali işlemlerde hata yapma olasılığı azaltılmıştır. Aynı şekilde, bu konudaki ön mali kontrol işlemlerine 2009 yılında da devam edilmiştir.

Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ'de (Seri No:1) TÜBİTAK için özel düzenleme olmasına rağmen, TÜBİTAK Başkanlığına verilen harcama yetkililerini belirleme yetkisi; birimlerin en üst düzeydeki sorumlularına harcama yetkisi verilerek, söz konusu Tebliğ'e

paralel kullanılmıştır. Aynı şekilde, bilgili ve yetkin yöneticiler harcama süreçlerinde görevlendirilmiş, gerçekleştirme görevlileri bunlar arasından seçilmiştir.

26 Aralık 2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği uyarınca, kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin bu standartlara uyumunu sağlamak üzere yapacakları çalışmaları gösteren bir Eylem Planı 2008 yılında hazırlanmıştır. Ancak uygulamada birliğin sağlanması amacıyla Maliye Bakanlığınca bir Rehber yayınlanması nedeniyle, önceden hazırlanan Eylem Planı bu doğrultuda güncellenerek Temmuz 2009 tarihinde işleme konulmuştur.

Bu bağlamda, mevcut durum itibarıyla söz konusu standartlara büyük ölçüde uyum gösteren Kurum yapı ve işlemlerinin, önümüzdeki iki yıl içerisinde gözden geçirilmesi ve Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun önemli unsurlarından olan iç kontrol sisteminin anılan Tebliğ hükümleri açısından eksiksiz olarak uygulanması planlanmış ve bu amaçla belirlenen eylemler için çalışmalar başlatılmıştır.

Genel yazışma düzeni ve arşiv sistemi ile taşınır ve taşınmaz kayıtları ilgili mevzuata uygun olarak gerçekleşmekte; personel mesai takip ve diğer iş emirlerinin yönetim bilgi sisteminin bir parçası olarak elektronik ortamda takip edilmektedir. Bu kapsamda bilişim teknolojisi ile yapılan kontroller 2009 yılında daha da artırılarak iç kontrol sistemi güçlendirilmiştir.

Kurum faaliyetlerinin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamak üzere; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 63. maddesi kapsamında, Bilim Kurulu’nun 12 Şubat 2005 tarih ve 128 sayılı toplantısında “TÜBİTAK İç Denetim Birimi Başkanlığı Yönetmeliği” kabul edilmiş ve İç Denetim Birimi Başkanlığı kurulmuştur.

Aynı Kanununun Geçici 5’inci maddesi çerçevesinde, belirtilen şartları taşıyan adaylar arasından beş adet iç denetçinin ataması 31 Aralık 2007 tarihinde tamamlanmıştır. 2008 yılı içerisinde tüm iç denetçiler Maliye Bakanlığınca düzenlenen iç denetçi sertifika eğitimlerini tamamlayıp iç denetçi sertifikalarını almışlardır.

2009 yılı içerisinde, risk değerlendirilmesi yapılarak hazırlanan ve TÜBİTAK Başkanlık Onayı ile işleme konulan 2009 yılı çalışma programı çerçevesinde, TÜBİTAK'a bağlı enstitüler, birimler, faaliyet ve süreçler ile TÜBİTAK tarafından Ar-Ge faaliyeti kapsamında desteklenen çok sayıda projenin denetimleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetimler neticesinde elde edilen sonuçların gereği, TÜBİTAK Başkanlık makamından alınan Olur'lar çerçevesinde ilgili birimlere intikal ettirilmiş ve takibinin yapılmasına azami özen gösterilmiştir.

Ayrıca iç denetimin gereği olarak, bir taraftan denetim faaliyetleri devam ederken diğer taraftan denetlenen birimlere yönelik eğitim, danışmanlık ve rehberlik faaliyetlerine de önem verilmiş olup elde edilen bulgular ve değerlendirmeler karşılıklı paylaşılarak çözüm odaklı bir yapı tesis edilmeye çalışılmıştır.

İç denetim, iç kontrol sisteminin bir parçası olması münasebetiyle kurum bünyesinde iç kontrol yapısının işleyişi, faaliyetleri, farkındalık yaratma ve iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması gibi bir çok alan ve faaliyetin etkinliğini artırmaya yönelik çalışmalara değer katmayı hedeflemektedir.

İç kontrol sistemi TÜBİTAK Başkanlık tarafından sürekli izlenmekte olup; stratejik plan, bütçe, performans programı, faaliyet raporları, iç ve dış denetim raporları dikkate alınarak sistemin etkin bir yapıya kavuşturulması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

7. Bilişim Sistemleri

7.1. Giriş

Bilişim sistemlerinin yönetimi, TÜBİTAK Başkanlık birimlerinde Bilişim Müdürlüğü, TÜBİTAK Merkez ve Enstitülerde ise kendi bünyelerindeki birimler tarafından TÜBİTAK Başkanlık ile etkileşimli ve eşgüdüm içinde gerçekleştirilmektedir.

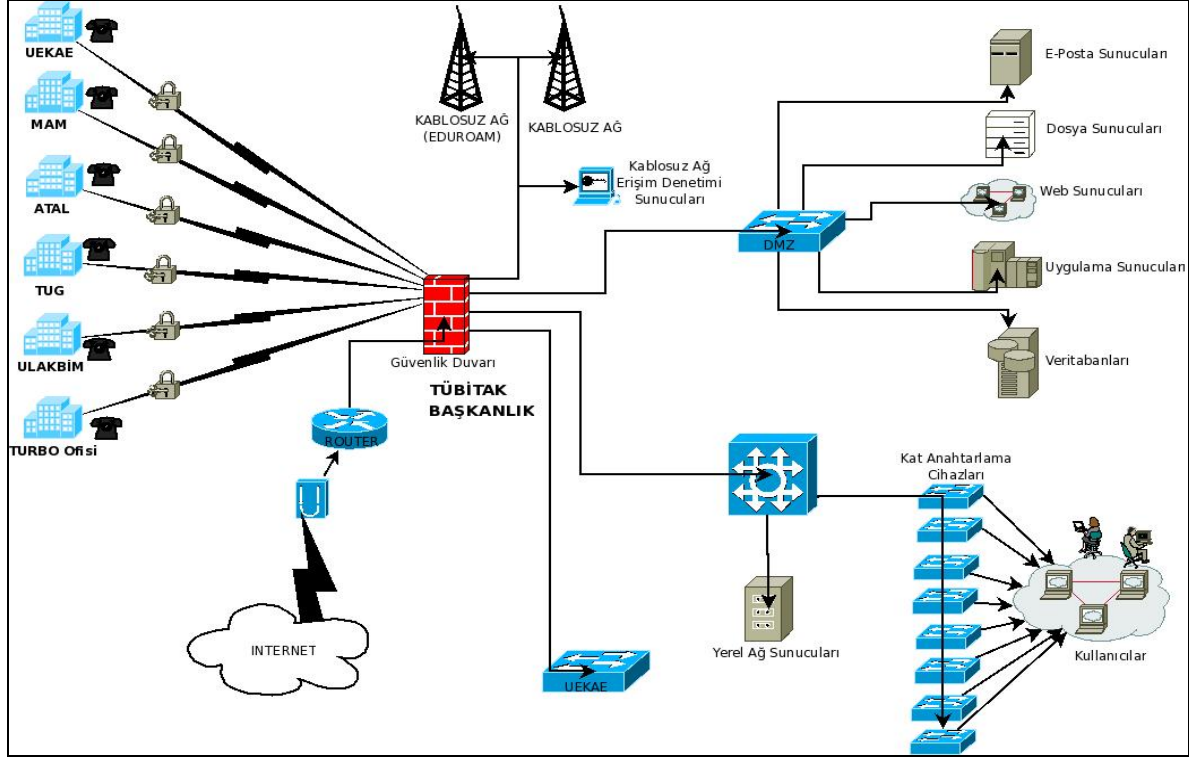
TÜBİTAK Başkanlık Bilişim Müdürlüğü, ağ ve sistem yönetimi, yönetim bilgi hizmetleri, yazılım geliştirme, internet hizmetleri ve kullanıcı destek hizmetleri olmak üzere beş kategoride, yaklaşık 600 Kurum içi kullanıcıya ve 150.000 de Kurum dışı kayıtlı (üye) kullanıcıya hizmet sunmaktadır.

Ayrıca, TÜBİTAK MAM, TÜBİTAK UEKAE, TÜBİTAK SAGE, TÜBİTAK UZAY, TÜBİTAK UME, TÜBİTAK ULAKBİM, TÜBİTAK TUG, TÜBİTAK ATAL, TÜBİTAK BUTAL, Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) ve Brüksel’de bulunan TuR&Bo Ofisine Mali ve İdari Kaynak Yönetim Sistemi (MKYS), TÜBİTAK Başkanlık ağına bağlantı, sunucu barındırma, e-posta ve internet servisi gibi konularda destek sağlanmakta ve ilgili yazılım firmalarıyla lisans anlaşmaları tüm TÜBİTAK birimleri adına yapılmaktadır.

7.2. Bilişim Sistemleri Yapısı: Sistem, Servisler ve Donanım

TÜBİTAK Başkanlık binası mevcut bilgisayar ağ yapısı Şekil 106’da gösterilmiştir. Şekilde de görüleceği üzere, yedekli çalışan 10 Gbps hızına sahip ağ omurgasına, 600 adet kişisel bilgisayar kullanıcısı 1 Gbps hızla 32 adet kat anahtarlama cihazı aracılığıyla bağlanıp, e-posta, internet, dosya paylaşımı, veritabanı ve uygulama sunucularına erişmektedirler.

TÜBİTAK Başkanlık binasının tamamında güvenlik ön planda tutularak aynı anda iki farklı şekilde kablosuz ağ bağlantısı yapılmaktadır. Bunlardan ilki standart kablosuz ağ erişimi olup yerel ağa hizmet vermektedir. Diğeri ise Eğitim Dolaşımı’dır (EduRoam).

Şekil 106. Başkanlık Birimleri Bilgisayar Ağı Yapısı

Eğitim Dolaşımı (EduRoam)

EduRoam, kurumların üye olduğu federasyonlar ve federasyonların üye olduğu konfederasyonlar şeklinde örgütlenmiştir. TÜBİTAK, 2008 yılı Aralık ayında, Asya-Pasifik (APAN) Konfederasyonuna üye olan Türkiye federasyonuna dahil olmuştur. Böylece, TÜBİTAK mensupları bu konfederasyona üye ülkelere gittiklerinde, o ülke federasyonuna üye bir kurumdaki kablosuz ağa, herhangi bir yeni IP tanımlamasına gerek olmaksızın erişim hakkı kazanmıştır. Aynı şekilde bu kurumlardan TÜBİTAK'a gelen ziyaretçiler de, TÜBİTAK kablosuz ağına güvenli erişim imkanına kavuşmuşlardır.

VPN (Sanal Özel Ağlar)

TÜBİTAK ağının dış dünya ile olan bağlantısı TÜBİTAK UEKAE tarafından geliştirilmiş olan güvenlik duvarı yazılımı tarafından korunmaktadır. Bu yazılımın sağladığı sanal özel ağ (VPN) özelliği kullanılarak, TÜBİTAK Başkanlık ile TÜBİTAK MAM, TÜBİTAK UEKAE, TÜBİTAK ATAL, TÜBİTAK ULAKBİM, TuR&Bo Ofisi, TÜBA arasında güvenli bağlantı (VPN) kurulmuştur.

VoIP (IP Üzerinden Ses İletimi)

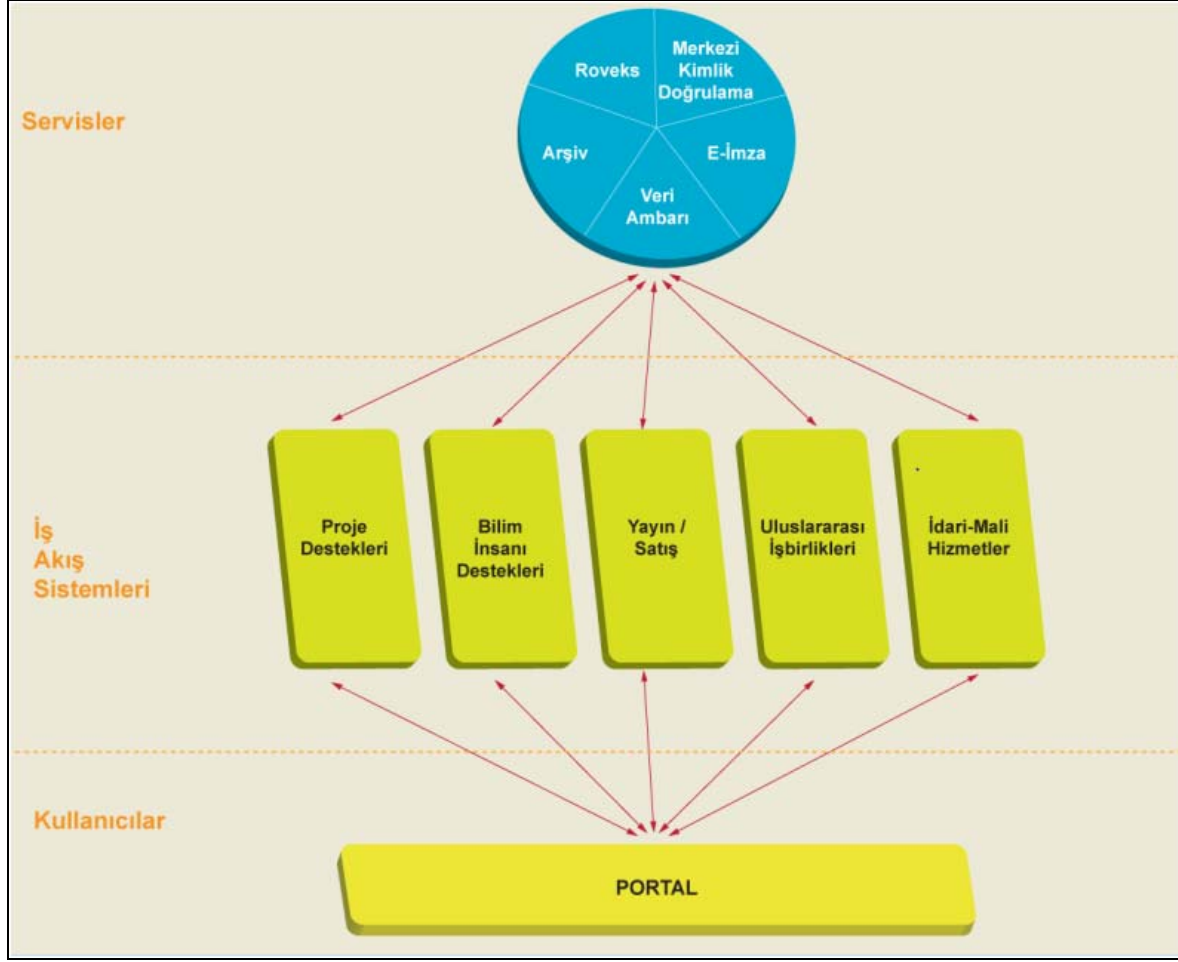
TÜBİTAK Başkanlık birimleri ile TÜBİTAK TUG, TÜBİTAK ATAL, TÜBİTAK UZAY ve Brüksel'deki yerleşik TuR&Bo Ofisi arasındaki iletişimde internet üzerinden ses ve görüntü iletimine imkan veren VOIP protokolü kullanılmaya başlanmıştır.

2010 yılı içinde diğer TÜBİTAK enstitüleri arasında da VOIP bağlantısı kurulumu gerçekleştirilecek ve tüm enstitüler tamamlandıktan sonra yeni VOIP telefon rehberi hazırlanacaktır.

7.3. Bilişim Sistemleri Yapısı: Yazılım

2007 yılına kadar Bilişim Müdürlüğü yönetimindeki temel yazılım, kısaca YBS olarak bilinen Yönetim Bilgi Sistemi idi. Bu yazılım 1993-1997 yılları arasında tasarlanmış, sonraki iki yılda da uygulanarak aşama aşama kullanıma alınmıştır. YBS ile terminolojide, verilerde, formlarda, yöntemlerde standartlaşma; kaynakların kullanımında koordinasyon, entegrasyon ve optimizasyon sağlanması hedeflenmiştir.

YBS, 2007'den itibaren **Kurumsal Bilgi Yönetim Sistemi** (KBYS) adı altında, iş akışı mantığı içinde (rol bazlı) ve web tabanlı olarak TÜBİTAK Başkanlık birimlerindeki bütün süreçleri kapsayacak şekilde yeniden geliştirilip genişletilmeye başlanmıştır. KBYS'nin yapısı Şekil 107'de gösterilmiştir. Buna göre, Kurum ana faaliyetlerinden olan proje destekleri, bilim insanı destekleri, yayınlar ve uluslararası işbirlikleri ile yardımcı hizmetler sınıfında yer alan idari ve mali hizmetler alanındaki pek çok temel süreç rol bazlı olarak güvenli elektronik ortama aktarılmıştır. Bu sistemler, şekilde iş akış sistemleri başlığı altında gösterilmiştir. Söz konusu bu iş akış sistemleri, Rol ve Vekalet Sistemi (Roveks), Merkezi Kimlik Doğrulama, e-imza, e-Arşiv ve Veri Ambarı servislerini kullanmaktadır. Kurum içi kullanıcılar iş uygulama sistemlerine bir kurumsal portal aracılığıyla erişmektedirler. Kurum dışı kullanıcılar ise şimdilik ilgili iş akış uygulamasının sağladığı web ara yüzünden erişim sağlamaktadırlar. Bu ara yüzler de ileride tek bir portal ara yüzünde birleştirilecektir.

Şekil 107. Başkanlık Kurumsal Bilgi Yönetim Sistemi Yapısı

2009 yılı içerisinde geliştirilen ve/veya geliştirilmesine devam edilen iş akış sistemlerinden önemli olanları şunlardır:

e-ARDEB: TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığına sunulmakta olan proje önerilerinin elektronik ortamda alınması amacıyla geliştirilmiştir. 2008 yılı sonunda 1001, 1002 ve Kariyer proje önerilerinin çevrimiçi başvuru işlemleri tamamlanmış, 2009 yılında da EVRENA projelerinin çevrimiçi olarak alınmasına başlanmıştır. Gereken durumlarda iyileştirme ve bakım işlemleri devam etmektedir.

e-BİDEB: TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Dairesi Başkanlığınca yürütülen burs ve diğer destek programlarına yapılan başvuruların tamamı bu uygulama sayesinde çevrimiçi olarak alınmaya başlanmıştır. Bu çerçevede, kişilerin başvurularının durumlarını ve başvuru sonuçlarını göreceği bir portal geliştirilmiştir. 2009 yılı içinde

geliştirilmesi tamamlanan bu sistem kullanılarak aynı yıl içerisinde 22 destek programı başvuruya açılmış ve sonuçlandırılmıştır. Sistem modüler olarak tasarlanmıştır. Böylece, gerektiğinde birkaç saat içinde yeni bir destek programı tasarlanıp çevrimiçi başvuruya açılabilmektedir.

e-TEYDEB: TÜBİTAK TEYDEB'e sunulmakta olan proje önerilerinin elektronik ortamda alınması, değerlendirilmesi ve izlenmesi amacıyla geliştirilmiş bir e-Devlet uygulamasıdır. 2009 yılı sonu itibarıyla başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerinin elektronik ortama taşınması tamamlanmıştır. Bakım ve iyileştirme çalışmaları halen devam etmektedir.

2008 yılı sonunda başvuru ve değerlendirme süreçleri tamamlanmış olan proje kapsamında 2009 yılı içerisinde aşağıdaki çalışmalar tamamlanmıştır:

- Mevzuat değişikliklerine göre uygulamanın revize edilmesi,
- TEKNOGİRİŞİM programı başvurularının çevrimiçi alınması,
- Firma dönemsel harcama raporlarının, proje sonuç raporlarının ve izleyici raporlarının çevrimiçi alınması (İzleme Süreci),
- TEYDEB iç süreçlerinin ve izleme süreç altyapısının yenilenmesi,
- Çevrimiçi vergi borcu sorgulama ve raporlama uygulaması,
- Hakem/izleyici ödemelerine ilişkin kurum geneli ödeme havuzu kota kontrolleri,
- Firmalar kullanıcıları yetki yönetim sistemi.

Panel Yönetim Sistemi: Destek başvurularını bir hakem heyeti (panel) aracılığıyla değerlendiren birimler (ARDEB, BİDEB ve Bilim ve Toplum) için hazırlanmıştır. Sistem değerlendirme süreçlerinin en etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Diğer sistemlerde olduğu gibi rol bazlıdır. Bu sistemin uzantısı olarak izleme süreçlerinin elektronik ortama aktarılması ile ilgili çalışmalar ise devam etmektedir. Panel Yönetim Sistemi yazılımı ile yapılabilen işlemler özet olarak şunlardır:

- Panel kurma,

- Panellerde değerlendirilecek projeleri (başvuruları) belirleme,
- Belirlenen projelere (başvurulara) panelist ya da dış danışman atama,
- Belirlenen panelistlerin değerlendirecekleri projelere ilişkin bilgilere elektronik ortamda ulaşabilmelerinin sağlanması,
- Panelistlerin (dış danışmanların) projelerle ilgili değerlendirmelerini otomatik olarak hazırlanan formlar sayesinde elektronik ortamda yapabilmelerinin sağlanması,
- Panel günü ortak raporların yine otomatik olarak hazırlanan formlar sayesinde yazılablmesinin sağlanması,
- Otomatik olarak önceden belirlenmiş puan belirleme sistemine göre projelerin sonuç puanlarının hazırlanması,
- Proje yürütücülerine değerlendirme sonuçlarının elektronik ortamda gönderilebilmesi,
- Bütün bu işlemler sırasında rol, yetki ve veri kontrolleri kullanılarak sistemin sağlıklı ve doğru bir şekilde işleyebilmesinin sağlanması,
- Kurulan onay mekanizmaları sayesinde yapılan atama işlemlerinin sorumlular tarafından kontrolünün ve denetiminin sağlanması,
- Süreçlerle ilgili çeşitli raporların hazırlanması.

TÜBİTAK Akademik Dergiler Makale Gönderme ve Değerlendirme Sistemi:

TÜBİTAK tarafından yayınlanan 12 akademik derginin bütün süreçlerini internet ortamına taşıyan sistem, Haziran 2009'da kullanıma açılmıştır.

Sistemi kullanan yerli ve yabancı yazarlar, hakemler, editörler ve dergilerin yayınında rol alan diğer kişiler, işlerini çok açık tanımlanmış ve kontrollü bir iş akışı içerisinde internet üzerinden yürütmek suretiyle, internetin sağladığı hız ve verimlilikten yararlanma imkanına kavuşmuştur.

Sistem Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilde kullanıcı ara yüzüne sahiptir ve mevcut 12 hakemli dergi ile benzer süreçlere sahip yeni bir derginin (veya dergilerin) kolayca eklenebileceği esnek bir yapıda tasarlanmıştır.

e-Dergi Abonelik (Popüler Dergiler) Sistemi: Bilim ve Teknik, Bilim Çocuk ve Meraklı Minik dergilerinin basılı aboneliklerinin ve e-dergi aboneliklerinin alınabilmesi için mevcut

sistem gözden geçirilerek geliştirilmiştir. Mevcut 3 derginin de web üzerinden okunabilmesi sağlanmıştır. Abonelik programında da buna uygun olarak çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Uluslararası İşbirlikleri Yönetim Sistemi: TÜBİTAK Uluslararası İşbirliği Daire Başkanlığı için geliştirilmiş bir uygulamadır. Bu uygulama aracılığıyla ikili işbirliği anlaşmaları, uluslararası / bölgesel örgütlerle yapılan işbirlikleri, bilim insanı değişimi için yapılan başvurular, heyet ziyaretleri ve düzenlenen uluslararası etkinliklerle ilgili bilgiler yönetilmektedir.

Periyodik Bakım Sistemi: TÜBİTAK Başkanlık binasındaki periyodik olarak bakım gerektiren sistemlerin tanımlanması, bakım periyotlarının belirlenmesi, izlenmesi, bakımların kişiden bağımsız olmasını sağlayacak kontrol listelerinin oluşturulması ve yapılan bakımlara ait veri tutulmasını sağlayan bir sistemdir.

Taşınır Talep Sistemi: 2008 yılında tamamlanarak elektronik imzalı olarak kullanıma açılan Taşınır Talep Sistemi'ne 2009 yılı içerisinde TÜBİTAK Ayniyat ve Stok Kontrol Müdürlüğü'nden gelen talep doğrultusunda eklenen işlevler şunlardır:

- Taşınır talebin durumuna, numarasına, talep eden kişiye göre raporlama imkanı,
- Sistem üzerinden zimmet fişi kesildiğinde otomatik muhasebe işlem fişi kesilmesi ve muhasebe işlem fişlerinin raporlanması,
- Satın alma ile yapılan zimmet işlemi sürecinin de elektronik imzalı olarak taşınır talep etme sürecine dahil edilmesi,
- Birim içi ve birimler arası zimmet işlemlerinin de elektronik imzalı olarak taşınır talep etme sürecine dahil edilmesi,
- Yıl sonu işlemleri nedeniyle sayım yapıldıktan sonra kişiler üzerindeki tüm zimmetli taşınırların elektronik imzalı olarak taşınır talep etme sürecine dahil edilmesi.

Stratejik Yönetim Yazılımı: 2008 yılında başlayan Stratejik Yönetim Yazılımı geliştirme süreci 2009 yılı içinde tamamlanmıştır. Bu yazılımının amacı, TÜBİTAK Başkanlık Birimleri ile Merkez ve Enstitülerin performans ölçüleri setini etkin bir şekilde yönetmek,

verilerin zamanında, güvenilir ve standart olarak girilmesini sağlayarak düzenli raporlar almaktır. Bu yazılım ile;

- Birimlerin geçmiş yıllara ilişkin verilerinin tutarlılığının sağlanması,
- Veri tekilliğinin sağlanması, arşivlenmesi ve değişimlerin ayrıntılı olarak izlenebilmesi (kuruma ilişkin tüm rapor, sunum ve sunuşlarda aynı verilerin kullanılması),
- Konsolidasyon ve deflate etme işlemlerinin raporlama süreci içinde ele alınıp esnek bir biçimde tanımlanabilmeleri ve böylece işlem hatalarının tamamen ortadan kalkması amaçlanmaktadır.

İçerik Yönetim Sistemi: Bakımı devam eden İçerik Yönetim Sistemlerine ek olarak 2009 yılında TÜBİTAK UEKAE ve TÜBİTAK SAGE için ayrı geliştirme dalları açılmış ve bu enstitülere teknik destek verilmiştir.

Kurumsal Portal: 2009 yılı içinde geliştirilerek kullanıma açılmış olan Kurumsal Portal, TÜBİTAK çalışanları için iş akış uygulamalarına bir geçiş noktası sağlamıştır. Kullanıcı odaklı tasarlanmış olan portal uygulaması yine Bilişim Müdürlüğünde geliştirilmiş uygulamalardan kullanıcıyı ilgilendiren bilgileri çekerek yalın ve kolay okunur bir biçimde ekrana getirmektedir. Bu bilgiler ve bilgilerin yanında yer alan ilişkili bağlantılar ile iş akışları yönetilebilmektedir. Böylece bir TÜBİTAK çalışanı pek çok uygulamanın adresini bilmeye gerek duymadan, tek bir noktadan tüm ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Diğer yandan TÜBİTAK Portal çok sayıda ve sürekli güncellenen / değişen bilginin aktığı bir bilgi erişim ortamıdır. Kurum içi duyurular, rehber, TÜBİTAK ile ilgili basında çıkan haberler, TÜBİTAK internet sitesinde yayınlanan son haberler, gelecek 5 gün için hava tahmini bu bilgilerden bazılarıdır.

Bu sistemlerin kullanımı için gerekli elektronik sertifikalar ise TÜBİTAK UEKAE Kamu Sertifikasyon Merkezi (www.kamusm.gov.tr) tarafından üretilmiştir. Kurum çalışanlarının tamamının bu çerçevede elektronik sertifika sahibi olmaları sağlanmıştır.

E-başvuru sistemlerinin vatandaş odaklı hizmet anlayışı çerçevesinde tasarımına özen gösterilmiştir. Bu çerçevede, Kamunun elindeki bilgileri TÜBİTAK desteklerine başvuranlardan istenmemesi anlayışı benimsenmiştir: Başvurularda ihtiyaç duyulan

bilgileri doğrudan ilgili kurumdan almak üzere, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (MERNİS), Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı ve Türk Patent Enstitüsü ile güvenli bağlantı kanalları oluşturulmuştur. Benzer bir çalışmanın Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) ile gerçekleştirilmesi için girişimde bulunulmuştur. Buna göre, TÜBİTAK burs desteklerine başvuruda bulunacak kişilerden KPDS, LES/ALES gibi sınav belgeleri istenmeyecek, bu bilgiler doğrudan ÖSYM'nin oluşturacağı Sınav Paylaşım Sisteminden alınacaktır. Aynı şekilde, TÜBİTAK'ın proje desteği verdiği firmaların Sosyal Güvenlik Kurumuna borcunun olup olmadığının sorgulanmasına imkan veren sistem üzerinde çalışmalar da devam etmektedir.

Kurum süreçlerini güvenli elektronik ortama taşıma çalışmaları 2010 yılında da devam edecektir.

8. Fiziksel Kaynaklar

TÜBİTAK Başkanlık ile Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimlerinde 2009 yılı sonundaki mevcut fiziksel kaynaklar Tablo 37'de verilmiştir.

Tablo 37. Fiziksel Kaynaklara Ait Bilgiler

Kaynak	BAŞKANLIK	TÜBİTAK MAM	TÜBİTAK UEKAE	TÜBİTAK UME	TÜBİTAK TÜSSİDE	TÜBİTAK SAGE	TÜBİTAK UZAY	TÜBİTAK TBAE	TÜBİTAK ULAKBİM	TÜBİTAK BUTAL	TÜBİTAK TUG	TÜBİTAK ATAL	TOPLAM
Kapalı Bina Alanı ¹⁷ (1000 m ²)	21	91,1	40	38,5	16,5	21,5	8,5	1,9	8,7	7,4	3,4	3	258,8
Arazi Alanı (1000 m ²)	3,5	7.190				2.454	10,5	2	-	14	585	9	10.268

¹⁷ TÜBİTAK MAM'da kapalı alanlara TEKSEB ve TEKGEB bina alanları dahil edilmemiştir.

9. Temel Politika ve Öncelikler

TÜBİTAK'ı ilgilendiren ve faaliyetlerine yön veren Hükümet temel politika ve öncelikleri aşağıda verilmektedir:

Dokuzuncu 5 Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013)

Bu planda TÜBİTAK'ın çalışma alanına ilişkin temel politika öncelikleri ve tedbirler şunlardır:

- Özel sektör başta olmak üzere, toplumun her kesiminde bilim, teknoloji ve yenilik kültürünün ve farkındalığının artırılması için bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi,
- Üniversiteler ile özel sektörü bir araya getiren Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin altyapılarının tamamlanması ve öncelikli alanlarda uzmanlaşmalarının özendirilmesi,
- Ar-Ge faaliyetlerinin yenilik üretecek şekilde ve pazara yönelik olarak tasarlanmasının sağlanması,
- Araştırmacı insan gücü kaynağının nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi,
- Yurt dışındaki Türk araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere, yurt içinde istihdam edilmesi için gerekli imkanların sağlanması,
- Ulusal yenilik sistemi içinde yer alan kurum ve kuruluşların görev ve faaliyetlerinin gözden geçirilerek kurumlar arası işbirliğini de artıracak etkin bir yapı kurmak üzere gerekli yasal ve kurumsal düzenlemelerin yapılması,
- Başta AB ülkeleri olmak üzere bilim ve teknoloji alanında yetkin olan ülkeler ile bilgi ve teknoloji transferi amaçlı işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Geleceğe yönelik olarak nanoteknoloji, biyoteknoloji, yeni nesil nükleer teknolojiler ile hidrojen ve yakıt pili teknolojilerinin; sanayi politikasının öncelik vereceği sektörlerdeki araştırmalarının; yerli kaynakların katma değere dönüştürülmesini amaçlayan Ar-Ge faaliyetlerinin; aşı ve anti-serum başta olmak üzere yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik sağlık araştırmalarının; bilgi ve iletişim teknolojileri ile savunma ve uzay teknolojilerinin öncelikli alanlar olarak desteklenmesi,

- Kamu tedarik sisteminin, Ar-Ge çalışmalarını ve yerli teknoloji geliştirilmesini destekleyen bir yapıya kavuşturulması.

Orta Vadeli Program (2007- 2009)

Bu programda yer alan ve Kurumu ilgilendiren temel politika ve öncelikler şunlardır:

- Bilim ve teknoloji alanında kurumlar arası işbirliğini ve özel kesimin sistemindeki etkinliğini artıran bir ulusal yenilik sisteminin oluşturulması,
- Özel kesimin Ar-Ge kapasitesi ve talebini artırmasının desteklenmesi,
- Özel kesim ile üniversiteler ve araştırma kurumları arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik desteklerin artırılması ve üniversite ve araştırma kurumlarında Ar-Ge çalışmalarının artırılması ve piyasa talebi doğrultusunda yönlendirilmesinin sağlanması,
- Araştırmacı insan gücü kaynağı nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi ve özel sektörde araştırmacı istihdamının teşvik edilmesi,
- Kamu kurumlarındaki sorun ve ihtiyaçların Ar-Ge yoluyla giderilmesine yönelik desteklerin sağlanması ve kamu tedarik sisteminin Ar-Ge çalışmalarını ve yerli teknoloji geliştirilmesini teşvik eden bir yapıya kavuşturulması,
- Savunma sanayinin yurt dışı bağımlılığını azaltmaya yönelik Ar-Ge desteklerinin artırılması, savunma sektörü için geliştirilen teknolojilerin diğer sektörlerle, üniversitelere, araştırma kuruluşlarına ve KOBİ'lere aktarılmasının sağlanması,
- AB başta olmak üzere Ar-Ge alanında yetkinleşmiş ülkeler ve bu alanda faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin artırılması,
- Bilim, teknoloji ve yenilik alanlarında toplumsal farkındalığın artırılması,
- Teknoloji transfer merkezlerinin kurulmasına yönelik çalışmaların başlatılması.

2009 Yılı Programı

Programın bilim ve teknoloji politikasının temel amacı, özel sektörün yenilik yeteneğini artırmak, bilim ve teknolojide yetkinleşmek ve bu yetkinliği ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürmektir.

TÜBİTAK, programın ilkelerinde yer alan aşağıdaki temel öncelik ve politikalar doğrultusunda faaliyetlerini yürütmektedir:

- Ulusal Yenilik Sistemi'nin değerlendirilmesi ve işlerliğinin artırılması amacıyla Ulusal Yenilik Strateji ve Eylem Planı'nın hazırlanması,
- Bölgesel Yenilik Sistemleri'nin tanımlanması ve desteklenmesi,
- Özel sektöre verilen Ar-Ge desteklerinin artırılması,
- Araştırmacı insan gücü kaynağının nitelik ve nicelik yönünden geliştirilmesi,

Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı (2006-2010)

Plan kapsamında Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi amacıyla dünya pazarlarında talebi giderek artan, yenilikçi ve yüksek katma değerli bir sektör olarak bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe Ar-Ge faaliyetlerine öncelik verilecek, bu alanda yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve üretime dönüştürülmesi desteklenecektir. Bu doğrultuda aşağıda belirtilen faaliyetlerin yürütülmesi TÜBİTAK'ın temel öncelikleri arasında yer almaktadır:

- Üniversiteler ve TÜBİTAK bünyesinde yer alan enstitülerin teknik birikimlerinin özel kesimde de yaygınlaşmasını sağlamak üzere ortak proje geliştirilmesine yönelik mekanizmaların oluşturulması,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında, Ar-Ge yoğun ve yenilikçi firmalara, özel finansman imkanları ve teknik danışmanlık destekleri sağlayan mekanizmalar geliştirilmesi ve bu kapsamda özel destek hizmetleri sağlayan teknoloji geliştirme merkezlerinin ve üslerin oluşturulması, başlangıç sermayesi uygulamalarının geliştirilmesi, firmalar arası işbirlikleri ve kümelenmelerin desteklenmesi.

B. EK TABLOLAR

EK 1. 2009 Yılında Başvuran (B) ve Desteklenen (D) Projelerin Üniversitelere ve Türlerine Göre Sayısal Dağılımı

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ										TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARIYER		KAMU		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
A.İzzet Baysal Ü.	25	3	6	2	1	1	0	0	3	0	35	6
Adıyaman Ü.	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0	6	0
Adnan Menderes Ü.	42	6	10	0	0	0	1	0	10	3	63	9
Afyon Kocatepe Ü.	33	3	6	2	1	0	0	0	7	0	47	5
Ağrı İbrahim Çeçen Ü.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Ahi Evran Ü.	7	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8	0
Akdeniz Ü.	46	9	10	4	2	0	1	0	4	0	63	13
Aksaray Ü.	7	0	1	0	8	1	0	0	0	0	16	1
Amasya Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Anadolu Ü.	37	7	9	5	1	1	0	0	9	1	56	14
Ankara Ü.	145	28	53	21	0	1	6	0	17	3	221	53
Artvin Çoruh Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Atatürk Ü.	101	5	8	4	1	3	1	0	4	0	115	12
Atılım Ü.	8	1	0	1	4	0	0	0	3	1	15	3
Bahçeşehir Ü.	8	1	0	1	2	0	0	0	2	0	12	2
Balıkesir Ü.	28	0	4	3	3	0	1	0	4	0	40	3
Bartın Ü.	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0
Başkent Ü.	15	3	3	1	0	0	1	0	0	0	19	4
Beykent Ü.	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0
Bilecik Ü.	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Bilkent Ü.	68	15	11	8	5	2	2	1	22	7	108	33
Bingöl Ü.	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0
Boğaziçi Ü.	42	11	6	4	6	1	3	0	19	11	76	27
Bozok Ü.	2	2	5	1	0	0	0	0	0	0	7	3
Celal Bayar Ü.	30	1	2	0	3	1	0	0	0	0	35	2
Cumhuriyet Ü.	22	2	4	2	1	0	0	0	2	0	29	4
Çağ Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	0
Ç. Onsekiz Mart Ü.	58	5	25	3	11	1	1	0	12	1	107	10
Çankaya Ü.	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1
Çankırı Karatekin Ü.	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3	0
Çukurova Ü.	61	9	16	2	1	0	0	0	10	6	88	17
Dicle Ü.	28	0	2	1	2	0	0	0	0	0	32	1
Doğuş Ü.	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Dokuz Eylül Ü.	85	12	31	9	5	0	1	0	15	1	137	22
Dumlupınar Ü.	27	1	5	1	1	0	0	0	1	0	34	2
Düzce Ü.	7	0	5	0	0	0	0	0	3	1	15	1
Ege Ü.	156	19	63	15	4	1	1	0	44	6	268	41
Erciyes Ü.	67	2	10	5	2	1	0	0	4	0	83	8
Erzincan Ü.	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Fatih Ü.	18	2	3	1	4	2	0	0	5	0	30	5
Fırat Ü.	40	2	12	2	0	0	1	0	6	0	59	4
Galatasaray Ü.	9	3	0	0	0	0	0	0	0	0	9	3

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ										TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARIYER		KAMU		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
Gata	9	0	3	3	0	0	0	0	0	0	12	3
Gazi Ü.	76	3	35	15	2	1	4	0	9	4	126	23
Gaziantep Ü.	17	2	5	1	3	1	0	0	1	0	26	4
Gaziosmanpaşa Ü.	21	2	2	1	0	1	0	0	2	0	25	4
Gebze Yük. Tekn. Ens.	51	7	7	3	1	2	0	0	10	1	69	13
Gediz Ü.	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Giresun Ü.	4	0	3	2	1	0	1	0	0	0	9	2
Gümüşhane Ü.	3	2	1	0	0	0	0	0	0	0	4	2
Hacettepe Ü.	105	14	40	19	3	1	2	1	15	8	165	43
Hakkari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Haliç Ü.	6	0	0	0	1	0	0	0	0	0	7	0
Harran Ü.	16	2	10	3	4	1	0	0	4	0	34	6
Hitit Ü.	3	1	2	0	1	0	0	0	0	1	6	2
Iğdır Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Işık Ü.	5	1	0	0	0	1	0	0	0	0	5	2
İnönü Ü.	22	2	5	2	2	0	0	0	2	0	31	4
İstanbul Bilgi Ü.	4	1	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2
İstanbul Bilim Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İstanbul Kültür Ü.	2	0	0	0	1	0	0	0	3	0	6	0
İstanbul Teknik Ü.	124	32	15	8	8	7	4	0	29	11	180	58
İstanbul Ticaret Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İstanbul Ü.	99	11	17	7	0	0	2	0	13	6	132	24
İzmir Ekonomi Ü.	2	1	0	0	1	0	0	0	1	0	4	1
İzmir Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
İzmir Yük. Tekn. Ens.	39	7	12	7	3	1	0	0	13	0	67	15
K.Maraş S. İmam Ü.	37	0	9	7	4	0	1	0	7	2	58	9
Kadir Has Ü.	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2
Kafkas Ü.	8	1	13	5	0	0	0	0	0	0	21	6
Karabük Ü.	8	0	12	2	1	0	0	0	0	0	21	2
Karadeniz Teknik Ü.	69	4	13	3	0	0	0	0	3	1	85	8
Karamanoğlu Mehmet Bey Ü.	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1
Kastamonu Ü.	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	2	1
Kırıkkale Ü.	9	1	6	3	0	1	0	0	1	0	16	5
Kilis 7 Aralık Ü.	4	0	1	1	2	0	0	0	0	0	7	1
Kocaeli Ü.	40	7	9	6	4	1	0	0	2	1	55	15
Koç Ü.	39	3	3	4	8	3	0	0	6	2	56	12
M.Sinan Güz. San. Ü.	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	0
M. Akif Ersoy Ü.	3	0	1	0	6	0	0	0	3	0	13	0
Maltepe Ü.	1	0	2	0	2	0	0	0	0	0	5	0
Marmara Ü.	40	3	18	6	1	2	0	0	10	0	69	11
Melikşah Ü.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Mersin Ü.	31	4	9	5	1	1	0	0	3	0	44	10
Muğla Ü.	32	2	12	3	4	0	0	0	0	0	48	5
Mustafa Kemal Ü.	31	3	13	5	7	0	0	0	7	2	58	10
Muş Alparslan Ü.	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0
Namık Kemal Ü.	21	1	9	4	2	0	1	0	1	1	34	6
Nevşehir Ü.	3	0	5	1	0	0	0	0	2	0	10	1
Niğde Ü.	26	1	8	5	3	2	0	0	0	0	37	8
Okan Ü.	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0
Ondokuz Mayıs Ü.	51	3	16	9	0	0	0	0	5	0	72	12

ÜNİVERSİTELER	PROJE TÜRÜ										TOPLAM	
	ARAŞTIRMA		HIZLI DESTEK		KARIYER		KAMU		DİĞER			
	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D	B	D
Ordu Ü.	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	4	0
Orta Doğu Tekn. Ü.	136	39	37	21	6	1	8	2	32	13	219	76
Osmangazi Ü.	28	5	14	6	2	0	0	0	1	0	45	11
Osmaniye Korkut Ata Ü.	1	1	1	1	3	0	0	0	0	0	5	2
Özyeğin Ü.	12	1	0	0	4	0	1	0	0	0	17	1
Pamukkale Ü.	42	4	14	7	7	3	0	0	7	0	70	14
Piri Reis Ü.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Rize Ü.	7	1	0	1	3	0	0	0	0	0	10	2
S. Demirel Ü.	104	9	54	13	10	0	1	0	17	2	186	24
Sabancı Ü.	38	7	2	3	8	2	2	0	12	5	62	17
Sakarya Ü.	45	6	12	5	2	0	0	0	2	0	61	11
Selçuk Ü.	80	9	28	7	1	0	1	1	5	1	115	18
Siirt Ü.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Sinop Ü.	5	0	5	1	1	0	0	0	1	2	12	3
Tobb Eko. Ve Tekn. Ü.	15	4	0	0	7	3	0	0	0	0	22	7
Trakya Ü.	6	2	1	0	0	1	0	0	1	0	8	3
Tunceli Ü.	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0	4	1
Ufuk Ü.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Uşak Ü.	0	0	0	0	1	0	0	0	0		1	0
Uludağ Ü.	47	9	17	7	4	0	0	0	8	2	76	18
Yalova Ü.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Yaşar Ü.	1	0	2	0	2	0	0	0	0	0	5	0
Yeditepe Ü.	25	1	14	3	3	1	1	0	4	0	47	5
Yıldız Teknik Ü.	52	7	3	2	2	0	2	0	3	0	62	9
Yüzüncü Yıl Ü.	29	3	6	1	1	0	0	0	1	1	37	5
Zirve Ü.	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Z. Karaelmas Ü.	10	0	7	2	1	1	0	0	2	0	20	3
TOPLAM	3013	387	857	320	220	55	52	5	459	110	4602	877
Diğer Kuruluşlar	189	16	23	3	13	0	46	12	37	3	308	34
GENEL TOPLAM	3202	403	880	323	233	55	98	17	496	113	4910	911

EK 2. 2004 - 2009 Yılları Arasında Lisans, Lisansüstü Öğrencileri ve Doktora Sonrası Araştırmacılara Yönelik Bilim İnsanı Destekleri

	2004				2005				2006				2007				2008				2009			
	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
Lisans Bursu	185	55	192	0,18	474	474	742	0,64	657	657	1139	1,71	534	534	1592	5,64	389	389	1836	9,22	279	279	1.952	11,50
Üniversite Öğr. Yurtiçi-Yurtdışı Araş. Projeleri Destekleme Prog	11	9	9	0,02	20	17	17	0,03	54	47	47	0,09	110	86	86	0,12	176	170	170	0,19	349	297	297	0,39
Yurt İçi Yüksek Lisans Bursu	398	47	94	0,25	477	238	423	1,44	2725	1420	1696	5,34	2451	1080	2230	18,05	2876	493	2680	22,30	3749	424	2.953	15,32
Yurt İçi Doktora Bursu	136	42	116	0,30	358	178	327	1,63	857	754	829	3,16	753	530	1246	9,01	772	364	1523	13,59	780	547	1.988	16,42
Yurt İçi Yurt Dışı Bütünleştirilmiş Doktora Burs Programı	12	9	36	0,33	22	19	54	0,66	14	14	52	0,84	3	3	45	0,68	-	-	45	0,45	-	-	25	0,24
Yurt Dışı Doktora Bursu	-	-	97	-	26	12	78	0,15	72	42	93	0,97	55	21	83	0,95	66	21	104	0,87	87	9	110	0,57
Yurt Dışı Araştırma Bursu	68	41	77	0,25	110	60	114	0,40	154	108	202	1,04	222	171	317	1,65	272	172	489	2,38	235	142	487	2,79
Yabancı Uyruluklar İçin Doktora Bursu	22	14	14	0,11	25	18	18	0,14	65	40	48	0,29	136	45	94	1,18	73	34	128	1,57	95	39	139	1,93
Yabancı Uyruluklar İçin Araştırma Bursu	-	-	0	0,01	5	4	6	0,00	11	10	18	0,05	16	9	19	0,08	22	11	13	0,08	35	22	30	0,26
Lisansüstü Yaz Okulu Destekleme Programı **	5	3	3	0,01	4	3	3	0,01	7	7	7	0,03	521	521	521	0,18	3407	2626	2626	0,44	3.150	2.680	2.680	0,44
Yurt İçi Doktora Sonrası Bursu	9	6	8	0,01	42	35	37	0,14	32	29	35	0,14	59	44	48	0,49	34	20	68	0,38	53	36	60	0,29
Yurt Dışı Doktora Sonrası Bursu	182	124	233	0,56	251	157	325	1,27	256	158	318	1,70	357	226	428	2,59	394	233	661	4,07	466	191	649	5,50
Konuk Bilim İnsanı Destek Bursu	165	123	123	0,19	182	130	130	0,27	154	109	109	0,37	244	174	174	0,60	564	228	228	0,88	391	184	184	0,54
Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı **	23	21	21	0,03	27	12	12	0,04	32	30	30	0,13	1733	1517	1517	0,27	3334	2541	2541	0,55	2.801	1.831	1.831	1,56
Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı	621	325	325	0,23	951	385	385	0,25	983	640	640	0,67	1178	850	850	0,89	1442	884	884	1,00	1.046	497	497	0,77
TÜBİTAK Almanya (DFG) Burs Programı	20	16	16	0,01	22	17	17	0,01	21	18	18	0,01	21	17	17	0,02	20	18	18	0,01	16	16	16	0,01
TÜBİTAK İngiltere (Royal Society) Burs Programı	7	7	7	0,01	16	8	8	0,01	12	9	9	0,003	13	13	13	0,005	9	8	8	0,001	-	-	-	-
TÜBİTAK Macaristan (HAS) Burs Programı	5	2	2	0,004	2	2	2	0,002	4	3	3	0,006	4	2	2	0,002	4	3	3	0,001	7	7	9	0,01
Son Sınıf Lisans Öğr. için Lisansüstü Burs Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	739	642	642	-	1272	661	661	-	792	433	-	-	1.133	121	-	-
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest. P.***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3301	1214	1214	0,75	3222	1398	1398	0,56	2.250	881	881	1,31
Yurt Dışı Yüksek Lisans Burs Programı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	294	12	12	0,29	152	6	18	0,58
SSA-2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14	14	0,12	-	-	2	0,01
TOPLAM (İlk ve Ortaöğretime Yönelik Prog. Hariç)	1869	844	1373	2,51	2540	1769	2698	7,08	6859	4737	5935	16,54	12983	7718	11157	43,15	18176	10072	15449	58,98	17074	8209	14808	60,44

* "B" başvuran sayısını, "D" desteklenen sayısını, "T" toplam bursiyer sayısını, "DM" ise destek miktarını (cari fiyatlarla Milyon TL) ifade etmektedir.

** 2007 yılında, bilimsel etkinlikleri destekleme programları kapsamında desteklenen etkinliklere katılan öğretim üyesi, araştırmacı, öğretmen ve öğrencilerin sayısı tabloya yansıtılmıştır.

*** İlgili program kapsamında lisans öğrencileri ile ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik düzenlenen etkinliklerin katılımcı sayıları Tablo 1'e, ilk ve ortaöğretim öğrencilere yönelik olanların katılımcı sayıları Tablo 2'ye yansıtılmıştır.

EK 3. 2004 - 2009 Yılları Arasında İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Bilim İnsanı Destekleri

	2004				2005				2006				2007				2008				2009			
	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
2201-2202 Ulusal İlköğretim Matematik Olimpiyatı- Ulusal Bilim Olimpiyatları	11550	283	283	0,24	12356	286	286	0,28	11265	321	321	0,52	11214	353	353	0,65	13694	361	361	0,83	12433	342	342	0,87
2203 Uluslararası Bilim Olimpiyatları	223	39	39	0,59	219	35	35	0,62	202	29	29	0,70	144	35	35	0,79	277	32	32	0,84	260	34	34	0,91
2204 Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması	528	33	33	0,10	744	34	34	0,32	1092	32	32	0,84	1608	40	40	0,87	1925	40	40	1,18	2791	35	35	1,75
Eğitim Danışmanlığı Desteği	-	-	-	-	-	-	-	-	-	306	306	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lisans ve Lisans Öncesi, Öğretmen ve Öğrencilere Yönelik Bilimsel Et. Dest. P.****	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1247	278	278	0,09	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	12301	355	355	0,92	13319	355	355	1,23	12559	688	688	2,06	14213	706	706	2,41	15896	433	433	2,85	15484	411	411	3,53

* "B" başvuran sayısını, "D" desteklenen sayısını, "T" toplam bursiyer sayısını, "DM" ise destek miktarını (cari fiyatlarla Milyon TL) ifade etmektedir.

** 2007 yılında, bilimsel etkinlikleri destekleme programları kapsamında desteklenen etkinliklere katılan öğretim üyesi, araştırmacı, öğretmen ve öğrencilerin sayısı tabloya yansıtılmıştır.

*** İlgili program kapsamında lisans öğrencileri ile ilk ve ortaöğretim öğretmenlerine yönelik düzenlenen etkinliklerin katılımcı sayıları Tablo 1'e, ilk ve ortaöğretim öğrencilere yönelik olanların katılımcı sayıları Tablo 2'ye yansıtılmıştır.

**** 2005 ve 2006 yıllarında TÜBİTAK tarafından düzenlenen 'Eğitimde Bilim Danışmanlığı Seminerleri'nin ülke geneline yaygınlaştırılması amacıyla 2229 kodlu destek programı uygulamaya konulmuştur. 2007 ve daha sonraki yıllar için Eğitimde Bilim Danışmanlığı desteği 2229 kodlu program kapsamında verilecektir.

	2004				2005				2006				2007				2008				2009			
	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM	B	D	T	DM
GENEL TOPLAM *****	14170	1199	1728	3,4	15859	2124	3053	8,3	19418	5425	6623	18,6	27196	8424	11863	45,6	34072	10505	15882	61,83	32558	8620	15219	63,97

***** Bu rakamlara burs ve destek programları dışında BİDEB bütçesinden yapılan diğer harcamalar dahil değildir.

EK 4. Bütçe Uygulaması ve Bilançolar (Tablolar)

Tablo E4.1. 2009 Mali Yılı Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmesi (TL)

GELİR EKONOMİK KOD	AÇIKLAMA (B CETVELİ)	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03.1.1.01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	190.000	241.608,56
03.1.1.02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	7.000.000	6.617.128,89
03.1.1.99	Diğer Mal Satış Gelirleri		10.600,00
03.1.2.02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	260.000	510.879,14
03.1.2.04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gel.	4.685.000	4.951.119,51
03.1.2.05	Danışmanlık/Bilgilendirme Gelirleri	5.100.000	4.202.104,64
03.1.2.06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	9.032.000	13.040.510,49
03.1.2.19	Etüt ve Proje Gelirleri	61.000.000	72.851.104,48
03.1.2.99	Diğer Hizmet Gelirleri	37.390.000	63.163.694,39
03.6.1.01	Lojman Kira Gelirleri	400.000	495.476,30
03.6.1.03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	65.000	18.111,11
03.6.1.99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	137.000	36.251,85
04.1.1.01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar		1.043.429,31
04.1.1.99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar		24.136,35
04.2.1.01	Hazine Yardımı	367.546.000	367.546.000,00
04.2.2.01	Hazine Yardımı	580.090.000	780.090.000,00
04.4.1.01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar		1,01
04.5.1.02	Özel Bütçe Cari Proje Yardımları	150.000	4.095.316,96
04.5.2.02	Özel Bütçe Sermaye Proje Yardımları		6.914.898,30
05.1.5.01	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri	2.000.000	1.677.526,61
05.1.9.01	Kişilerden alacaklar faizleri		2.680,94
05.1.9.03	Mevduat faizleri	15.330.000	14.494.848,83
05.1.9.99	Diğer Faizler	620.000	220.199,48
05.3.2.99	Diğer İdari Para Cezaları		36.736,92
05.3.9.99	Diğer Para Cezaları	50.000	2.088.462,36
05.9.1.01	İrat Kaydedilecek nakdi teminatlar		4.512,00
05.9.1.03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları		205.000,00
05.9.1.05	Para farkları		48,64
05.9.1.06	Kişilerden Alacaklar		120.599,50
05.9.1.99	Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	20.000.000	49.926.149,51
08.1.4.06	Sosyal Güvenlik Kurumundan	40.000	26.414,69
	TOPLAM	1.111.085.000	1.394.655.550,77

Tablo E4.2. 2009 Mali Yılı Gelir Gerçekleşmesi (TL)

Gelir Ekonomik Kod	Gelirler	BAŞKANLIK	SAGE	UZAY	ULAKBİM	TUG	MAM	UME	UEKAE	TBAE	BUTAL	TÜSSİDE	TOPLAM
03.1.1.01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	15.330	10.060	561	117.294	900	79.508		15.605		2.351		241.609
03.1.1.02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	6.594.794					22.237				98		6.617.129
03.1.1.99	Diğer Mal Satış Gelirleri	10.600											10.600
03.1.2.02	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	433.813									77.066		510.879
03.1.2.04	Kurs, Toplantı, Seminer, Eğitim vb. Faaliyet Gel.	1.617.014		11.390		10.805	241.300				60.672	3.009.938	4.951.120
03.1.2.05	Danışmanlık/Bilgilendirme Gelirleri	4.201.105					1.000						4.202.105
03.1.2.06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri						11.880.842				1.159.669		13.040.510
03.1.2.19	Etüt ve Proje Gelirleri						21.750.225		51.100.880				72.851.104
03.1.2.99	Diğer Hizmet Gelirleri	698.589	58.528.969	2.190.890	41.745		1.656.951		6.692		5.998	33.859	63.163.694
03.6.1.01	Lojman Kira Gelirleri	8.318					487.158						495.476
03.6.1.03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri						17.639				472		18.111
03.6.1.99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	6.644						5.294	24.313				36.252
04.1.1.01	AB' den Alınan Bağış ve Yardımlar	1.032.381									11.048		1.043.429
04.1.1.99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	24.136											24.136
04.2.1.01	Hazine Yardımı	169.169.485	17.186.672	10.500.789	54.216.696	2.386.151	55.427.686	13.755.829	35.454.802	1.994.104	3.362.622	4.091.165	367.546.000
04.2.2.01	Hazine Yardımı	706.833.000	7.883.000	8.421.000	6.710.000	1.637.000	27.500.000	3.000.000	16.873.000	33.000	1.200.000	0	780.090.000

Gelir Ekonomik Kod	Gelirler	BAŞKANLIK	SAGE	UZAY	ULAKBİM	TUG	MAM	UME	UEKAE	TBAE	BUTAL	TÜSSİDE	TOPLAM
04.4.1.01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar						1						1
04.5.1.02	Özel Bütçe Cari Proje Yardımları								4.095.317				4.095.317
04.5.2.02	Özel Bütçe Sermaye Proje Yardımları						6.914.898						6.914.898
05.1.5.01	Menkul kıymet ve gecikmiş ödemeler faizleri						1.132.510		545.016				1.677.527
05.1.9.01	Kişilerden alacaklar faizleri	64				910	1.657		50				2.681
05.1.9.03	Mevduat Faizleri	49.300	1.946.295	1.171.697	7.001	255.787	5.718.009	2.420.033	2.846.496		72.386	7.845	14.494.849
05.1.9.99	Diğer Faizler	130.640					80.866		8.694				220.199
05.3.2.99	Diğer İdari Para Cezaları	9.216		851				78	26.592				36.737
05.3.9.99	Diğer Para Cezaları	4.558	43.093	190.801			276.735	150	1.573.127				2.088.462
05.9.1.01	İrat Kaydedilecek nakdi teminatlar	512							4.000				4.512
05.9.1.03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	75.000	130.000										205.000
05.9.1.05	Para farkları						49						49
05.9.1.06	Kişilerden Alacaklar	151		26.285					94.163				120.600
05.9.1.99	Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	17.506.380	2.607.461	137.960	246.752	2.696	7.604.394	21.289.785	277.120		76.552	177.049	49.926.150
08.1.4.06	Sosyal Güvenlik Kurumundan			26.415									26.415
	TOPLAM	908.421.032	88.335.550	22.678.639	61.339.488	4.294.249	140.793.663	40.471.169	112.945.867	2.027.104	6.028.933	7.319.857	1.394.655.551

Tablo E4.3. 2008-2009 Mali Yılları Ana Bölümler İtibari İle Gerçekleşen Gelir Karşılaştırması (TL)

GELİR KALEMLERİ		2008 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	2009 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	DEĞİŞİM ORANI (%)
A.	HAZİNE YARDIMI	927.670.100	1.147.636.000	24
	1. Cari	314.566.000	367.546.000	17
	2. Sermaye	613.104.100	780.090.000	27
	3. Dış Kredi	0	0	0
B.	ÖZKAYNAK	412.969.800	508.026.917	23
	1.Önceki Yıllan Devreden Gelir	183.272.644	261.007.366	42
	2. Kira Gelirleri	0	0	0
	3.Hizmet Gelirleri	181.162.278	180.019.797	0
	4.Yayın Geliri	6.065.673	6.617.129	9
	5.Diğer Gelirler	42.469.206	60.382.625	42
TOPLAM		1.340.639.900	1.655.662.917	24

Tablo E4.4. 2009 Mali Yılı Ekonomik Kod Bazında Bütçe Gerçekleşmesi (TL)

EKONOMİK KOD	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
01. Personel Giderleri	163.325.000,00	174.122.500,00	161.910.095,37	12.212.404,63
02. SGK Devlet Primi Giderleri	24.909.000,00	27.040.112,00	25.013.403,90	2.026.708,10
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	103.181.000,00	113.983.186,25	103.245.612,30	10.737.573,95
05. Cari Transferler	126.150.000,00	130.519.100,00	114.433.741,42	16.085.358,58
06. Sermaye Giderleri	124.520.000,00	195.163.771,66	100.272.592,82	94.891.178,84
07. Sermaye Transferleri	585.000.000,00	909.013.103,00	896.635.035,34	12.378.067,66
TOPLAM	1.127.085.000,00	1.549.841.772,91	1.401.510.481,15	148.331.291,76

Tablo E4.5. 2009 Mali Yılı Birimler ve Ekonomik Kod Bazında Giderleri (TL)

BİRİMLER	01. Personel Giderleri	02. SGK Devlet Primi Giderleri	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	05. Cari Transferler	06. Sermaye Giderleri	07. Sermaye Transferleri	TOPLAM
BAŞKANLIK	32.654.758,44	5.062.580,85	21.239.960,02	107.473.920,64	1.583.593,29	740.268.437,04	908.283.250,28
SAGE	15.378.133,81	2.500.893,17	3.897.432,02		10.831.723,49	58.526.389,40	91.134.571,89
UZAY	8.820.395,52	1.366.470,69	1.407.271,84		7.235.284,34	3.351.061,51	22.180.483,90
ULAKBİM	4.314.060,04	733.635,49	45.192.075,44	6.731.526,26	2.525.117,57		59.496.414,80
TUG	1.408.774,38	216.376,96	1.271.542,77		2.745.501,49		5.642.195,60
MAM	43.898.660,17	7.231.275,37	12.599.325,96	181.553,47	38.472.963,00	35.860.031,40	138.243.809,37
UME	10.978.975,95	1.993.852,71	5.702.368,52	28.691,80	3.845.146,61	14.979.115,99	37.528.151,58
UEKAE	36.471.131,49	4.676.514,51	8.331.385,84	18.049,25	31.882.912,08	43.650.000,00	125.029.993,17
TBAE	1.301.148,12	174.955,59	396.552,26		13.342,70		1.885.998,67
BUTAL	2.934.739,93	436.281,76	1.176.388,92		1.137.008,25		5.684.418,86
TÜSSİDE	3.749.317,52	620.566,80	2.031.308,71				6.401.193,03
TOPLAM	161.910.095,37	25.013.403,90	103.245.612,30	114.433.741,42	100.272.592,82	896.635.035,34	1.401.510.481,15

Tablo E4.6. 2009 Mali Yılı Gerçekleşen Bütçe Detayı (TL)

BÖLÜMLER		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
A-	BAŞKANLIK BİRİMLERİ	27.773.000,00	27.959.000,00	19.961.733,67	7.997.266,33
	01. Personel Giderleri	13.990.000,00	13.690.000,00	11.354.353,90	2.335.646,10
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	2.783.000,00	2.623.000,00	1.924.923,39	698.076,61
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	5.372.000,00	6.013.000,00	5.065.461,86	947.538,14
	05. Cari Transferler	495.000,00	500.000,00	298.279,79	201.720,21
	06. Sermaye Giderleri	5.133.000,00	5.133.000,00	1.318.714,73	3.814.285,27
B-	ANA HİZMET BİRİMLERİ				
	2-TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	13.068.000,00	13.888.000,00	13.357.907,26	530.092,74
	01. Personel Giderleri	4.480.000,00	4.860.000,00	4.796.672,15	63.327,85
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	765.000,00	765.000,00	705.161,48	59.838,52
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	7.523.000,00	7.923.000,00	7.585.161,71	337.838,29
	05. Cari Transferler	300.000,00	340.000,00	270.911,92	69.088,08
	3- BİLİM VE TOPLUM DAİRE BAŞKANLIĞI	15.331.000,00	15.331.000,00	8.332.080,34	6.998.919,66
	01. Personel Giderleri	4.415.000,00	4.415.000,00	3.277.970,93	1.137.029,07
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	903.000,00	903.000,00	607.646,39	295.353,61
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	8.513.000,00	8.513.000,00	4.368.484,66	4.144.515,34
	06. Sermaye Giderleri	1.500.000,00	1.500.000,00	77.978,36	1.422.021,64
	4- BİLİM, TEKNOLOJİ VE YENİLİK POLİTİKALARI D. BŞK.	782.000,00	1.462.000,00	1.222.275,73	239.724,27
	01. Personel Giderleri	491.000,00	811.000,00	780.246,68	30.753,32
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	110.000,00	270.000,00	142.813,62	127.186,38
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	181.000,00	381.000,00	299.215,43	81.784,57
	5- ARAŞTIRMA DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI	516.679.000,00	766.252.103,00	754.022.583,68	12.229.519,32
	01. Personel Giderleri	9.770.000,00	9.770.000,00	8.410.451,19	1.359.548,81
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.075.000,00	1.075.000,00	1.014.267,96	60.732,04
	03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	4.094.000,00	4.094.000,00	2.144.933,19	1.949.066,81
	05. Cari Transferler	1.740.000,00	2.940.000,00	2.184.494,30	755.505,70
	07. Sermaye Transferleri	500.000.000,00	748.373.103,00	740.268.437,04	8.104.665,96
	6- ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ DAİRE BAŞKANLIĞI	81.179.500,00	72.509.500,00	61.582.672,54	10.926.827,46
	01. Personel Giderleri	2.286.000,00	2.286.000,00	2.106.441,37	179.558,63
	02. SGK Devlet Primi Giderleri	365.000,00	425.000,00	414.567,00	10.433,00

BÖLÜMLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.099.500,00	1.329.500,00	1.251.145,06	78.354,94
05. Cari Transferler	77.429.000,00	68.469.000,00	57.810.519,11	10.658.480,89
7- BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANLIĞI	42.883.000,00	53.612.500,00	48.731.810,34	4.880.689,66
01. Personel Giderleri	1.704.000,00	1.891.500,00	1.465.683,92	425.816,08
02. SGK Devlet Primi Giderleri	185.000,00	200.000,00	193.456,93	6.543,07
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	95.000,00	272.000,00	162.953,97	109.046,03
05. Cari Transferler	40.899.000,00	51.249.000,00	46.909.715,52	4.339.284,48
8- SAVUNMA SANAYİİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ	39.982.000,00	107.071.285,63	91.134.571,89	15.936.713,74
01. Personel Giderleri	14.610.000,00	15.389.000,00	15.378.133,81	10.866,19
02. SGK Devlet Primi Giderleri	2.200.000,00	2.530.112,00	2.500.893,17	29.218,83
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	3.030.000,00	4.030.000,00	3.897.432,02	132.567,98
06. Sermaye Giderleri	9.522.000,00	24.502.173,63	10.831.723,49	13.670.450,14
07. Sermaye Transferleri	10.620.000,00	60.620.000,00	58.526.389,40	2.093.610,60
9- UZAY TEKNOLOJİLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	23.623.000,00	29.521.000,00	22.180.483,90	7.340.516,10
01. Personel Giderleri	9.315.000,00	9.315.000,00	8.820.395,52	494.604,48
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.368.000,00	1.368.000,00	1.366.470,69	1.529,31
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.159.000,00	1.524.000,00	1.407.271,84	116.728,16
06. Sermaye Giderleri	9.421.000,00	13.314.000,00	7.235.284,34	6.078.715,66
07. Sermaye Transferleri	2.360.000,00	4.000.000,00	3.351.061,51	648.938,49
10- ULUSAL AKADEMİK AĞ VE BİLGİ MERKEZİ	63.707.000,00	65.697.000,00	59.496.414,80	6.200.585,20
01. Personel Giderleri	5.893.000,00	5.893.000,00	4.314.060,04	1.578.939,96
02. SGK Devlet Primi Giderleri	860.000,00	860.000,00	733.635,49	126.364,51
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	45.028.000,00	45.463.000,00	45.192.075,44	270.924,56
05. Cari Transferler	5.216.000,00	6.771.000,00	6.731.526,26	39.473,74
06. Sermaye Giderleri	6.710.000,00	6.710.000,00	2.525.117,57	4.184.882,43
11- TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ	5.288.000,00	8.351.832,61	5.642.195,60	2.709.637,01
01. Personel Giderleri	2.635.000,00	2.635.000,00	1.408.774,38	1.226.225,62
02. SGK Devlet Primi Giderleri	255.000,00	255.000,00	216.376,96	38.623,04
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	760.000,00	1.598.000,00	1.271.542,77	326.457,23
05. Cari Transferler	1.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00
06. Sermaye Giderleri	1.637.000,00	3.862.832,61	2.745.501,49	1.117.331,12

BÖLÜMLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
12- MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ	135.672.750,00	170.789.920,73	138.243.809,37	32.546.111,36
01. Personel Giderleri	42.082.000,00	44.248.000,00	43.898.660,17	349.339,83
02. SGK Devlet Primi Giderleri	7.325.000,00	7.361.000,00	7.231.275,37	129.724,63
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	10.499.750,00	13.456.155,31	12.599.325,96	856.829,35
05. Cari Transferler	58.000,00	189.000,00	181.553,47	7.446,53
06. Sermaye Giderleri	50.328.000,00	68.155.765,42	38.472.963,00	29.682.802,42
07. Sermaye Transferleri	25.380.000,00	37.380.000,00	35.860.031,40	1.519.968,60
13- ULUSAL METROLOJİ ENSTİTÜSÜ	39.489.000,00	43.767.600,00	37.528.151,58	6.239.448,42
01. Personel Giderleri	12.362.000,00	11.062.000,00	10.978.975,95	83.024,05
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.875.000,00	2.065.000,00	1.993.852,71	71.147,29
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	2.500.000,00	5.865.500,00	5.702.368,52	163.131,48
05. Cari Transferler	6.000,00	29.100,00	28.691,80	408,20
06. Sermaye Giderleri	9.756.000,00	9.756.000,00	3.845.146,61	5.910.853,39
07. Sermaye Transferleri	12.990.000,00	14.990.000,00	14.979.115,99	10.884,01
14- ULUSAL ELEKTRONİK VE KRİPTOLOJİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	100.547.000,00	153.082.280,94	125.029.993,17	28.052.287,77
01. Personel Giderleri	27.650.000,00	36.850.000,00	36.471.131,49	378.868,51
02. SGK Devlet Primi Giderleri	3.325.000,00	4.825.000,00	4.676.514,51	148.485,49
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	8.571.000,00	8.664.280,94	8.331.385,84	332.895,10
05. Cari Transferler	6.000,00	31.000,00	18.049,25	12.950,75
06. Sermaye Giderleri	27.345.000,00	59.062.000,00	31.882.912,08	27.179.087,92
07. Sermaye Transferleri	33.650.000,00	43.650.000,00	43.650.000,00	0,00
15- TEMEL BİLİMLER ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	2.960.000,00	2.960.000,00	1.885.998,67	1.074.001,33
01. Personel Giderleri	2.234.000,00	2.234.000,00	1.301.148,12	932.851,88
02. SGK Devlet Primi Giderleri	175.000,00	175.000,00	174.955,59	44,41
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	518.000,00	518.000,00	396.552,26	121.447,74
06. Sermaye Giderleri	33.000,00	33.000,00	13.342,70	19.657,30
16- ANKARA TEST VE ANALİZ LABORATUVARI	1.433.750,00	1.434.750,00	1.072.186,72	362.563,28
01. Personel Giderleri	694.000,00	694.000,00	462.938,30	231.061,70
02. SGK Devlet Primi Giderleri	90.000,00	90.000,00	59.744,08	30.255,92
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	449.750,00	450.750,00	362.604,14	88.145,86
06. Sermaye Giderleri	200.000,00	200.000,00	186.900,20	13.099,80

BÖLÜMLER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	HARCAMA	KALAN
17-BURSA TEST VE ANALİZ LABORATUVARI	8.951.000,00	8.316.000,00	5.684.418,86	2.631.581,14
01. Personel Giderleri	4.246.000,00	3.611.000,00	2.934.739,93	676.260,07
02. SGK Devlet Primi Giderleri	550.000,00	550.000,00	436.281,76	113.718,24
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	1.610.000,00	1.610.000,00	1.176.388,92	433.611,08
06. Sermaye Giderleri	2.545.000,00	2.545.000,00	1.137.008,25	1.407.991,75
18- TÜRKİYE SANAYİ SEVK VE İDARE ENSTİTÜSÜ	7.736.000,00	7.836.000,00	6.401.193,03	1.434.806,97
01. Personel Giderleri	4.468.000,00	4.468.000,00	3.749.317,52	718.682,48
02. SGK Devlet Primi Giderleri	700.000,00	700.000,00	620.566,80	79.433,20
03. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	2.178.000,00	2.278.000,00	2.031.308,71	246.691,29
06. Sermaye Giderleri	390.000,00	390.000,00	0,00	390.000,00
GENEL TOPLAM	1.127.085.000,00	1.549.841.772,91	1.401.510.481,15	148.331.291,76

Tablo E4.7. 2008-2009 Mali Yılları Gerçekleşen Gider Karşılaştırması (TL)

	BİRİMLER	2008 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	2009 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	DEĞİŞİM ORANI (%)
A-	PERSONEL	161.502.614	186.923.499	16
	1-BAŞKANLIK	33.768.470	37.717.339	12
	2-SAGE	14.735.209	17.879.027	21
	3-UZAY	9.252.943	10.186.866	10
	4-ULAKBİM	4.843.429	5.047.696	4
	5-TUG	1.531.100	1.625.151	6
	6-MAM	45.633.499	51.129.936	12
	7-UME	11.711.964	12.972.829	11
	8-UEKAE	31.136.938	41.147.646	32
	9-TBAE	1.767.334	1.476.104	-16
	10-BUTAL	3.223.685	3.371.022	5
	11-TÜSSİDE	3.898.044	4.369.884	12
B-	DİĞER CARİ	187.345.603	217.679.354	16
	1-BAŞKANLIK	106.227.432	128.713.881	21
	2-SAGE	3.716.402	3.897.432	5
	3-UZAY	1.196.161	1.407.272	18
	4-ULAKBİM	41.987.176	51.923.602	24
	5-TUG	986.728	1.271.543	29
	6-MAM	16.073.185	12.780.879	-20
	7-UME	4.762.974	5.731.060	20
	8-UEKAE	8.814.051	8.349.435	-5
	9-TBAE	388.876	396.552	2
	10-BUTAL	1.329.385	1.176.389	-12
	11-TÜSSİDE	1.863.235	2.031.309	9
C-	SERMAYE	726.420.340	996.907.628	37
	1-BAŞKANLIK	524.050.741	741.852.030	42
	2-SAGE	40.446.409	69.358.113	71
	3-UZAY	11.125.670	10.586.346	-5
	4-ULAKBİM	4.282.763	2.525.118	-41

	BİRİMLER	2008 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	2009 MALİ YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	DEĞİŞİM ORANI (%)
	5-TUG	1.432.733	2.745.501	92
	6-MAM	67.780.812	74.332.994	10
	7-UME	16.455.783	18.824.263	14
	8-UEKAE	59.740.260	75.532.912	26
	9-TBAE	19.160	13.343	-30
	10-BUTAL	530.755	1.137.008	114
	11-TÜSSİDE	555.255	0	
	TOPLAM	1.075.268.557	1.401.510.481	30

Tablo E4. 8. 2009 Yılı TÜBİTAK Konsolide Bilançosu (TL)

AKTİF	CARİ DÖNEM		PASİF	
1. DÖNEN VARLIKLAR			3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
10 HAZIR DEĞERLER		393.319.425,65	30 KISA VADELİ MALİ BORÇLAR	1.396.411,58
100 Kasa Hesabı	22.781,40		300 Banka Kredileri Hesabı	
101 Alınan Çekler			303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	
102 Banka Hesabı	349.447.018,31		309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hes.	1.396.411,58
103 Ver. Çekler ve Gönderme Em. Hes. (-)	340.404,81		31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	2.423.502,82
104 Proje Özel Hesabı	10.977.172,58		310 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar	2.423.502,82
105 Döviz Hesabı	35.913.887,36		32 FALİYET BORÇLARI	4.978.671,09
106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	2.720.714,49		320 Bütçe Emanetleri Hesabı	1.120.960,58
108 Diğer Hazır Değerler Hesabı			329 Diğer Çeşitli Borçlar	3.857.710,51
109 Banka Kredi Kart. Alacaklar Hesabı	19.685,30		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	221.918.289,11
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR		43.052.465,30	330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.603.248,72
112 Kamu Kes. Tahvil, Senet ve Bonoları	43.052.465,30		333 Emanetler Hesabı	220.315.040,39
12 FALİYET ALACAKLARI		27.473.138,52	34 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	841.672,84
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	27.312.743,19		340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı	841.672,84
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hes.	95.656,62		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	22.192.736,33
126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	64.738,71		360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	10.754.055,42
127 Diğer Faliyet Alacakları Hesabı			361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	7.134.694,75
128 Şüpheli Alacaklar Hesabı			362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareler Adına Yapılan Tahsilatlar	517.566,94
13 KURUM ALACAKLARI		7.600.441,93	368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Borçlar	3.786.419,22
132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar			39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	923.281,57
137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı			391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	262.981,23
139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı	7.600.441,93		399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kay.	660.300,34
14 DİĞER ALACAKLAR		549.172,58	4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	549.172,58		40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
15 STOKLAR		1.291.983,97	409 Uzun Vadeli Diğ. İç Mali Borçlar	
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1.283.643,74		41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	14.522.068,25
157 Diğer Stoklar	8.340,23		410 Dış Mali Borçlar Hesabı	14.522.068,25
16 ÖN ÖDEMELER		8.313.160,12	43 DİĞER BORÇLAR	12.186,40
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	2.619.620,00		430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	12.186,40
164 Akreditifler Hesabı	5.693.540,12		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.214.649,94
165 Mah. Dön. Aktarılan Avans ve Krediler			472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	5.214.649,94
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		0,00	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	0,00
181 Gelir Tahakkukları Hesabı			480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR		16.569.562,98	5. ÖZ KAYNAKLAR	
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	7.638.801,83		50 NET DEĞER	374.295.126,69
191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	8.930.761,15		500 Net Değer Hesabı	374.295.126,69
2. DURAN VARLIKLAR		480.249,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FALİYETLER	308.811.811,03
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		480.249,00	570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faliyet Sonuçları	308.811.811,03
241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	480.249,00		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FALİYETLER	168.089.559,57
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		317.591.176,47	580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faliyet Sonuçları (-)	168.089.559,57
250 Arazi ve Arsalar Hesabı	11,21		59 DÖNEM FALİYET SONUÇLARI	28.225.185,18
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	1.958.687,00		590 Dönem Olumlu Faliyet Sonucu	32.675.345,10
252 Binalar Hesabı	69.816.098,20		591 Dönem Olumsuz Faliyet Sonucu (-)	4.450.159,92
253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	191.816.728,79			
254 Taşitlar Hesabı	2.131.781,23			
255 Demirbaşlar Hesabı	68.749.351,22			
256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı				
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	116.139.420,97			
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	95.128.730,03			
259 Yatırım Avansları Hesabı	4.129.209,76			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		1.425.256,74		
260 Haklar Hesabı	5.188.769,18			
268 Özel Maliyetler Hesabı	35.299,35			
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	3.798.811,79			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		0,00		
280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı				
281 Gelir Tahakkukları Hesabı				
9. NAZIM HESAPLAR	189.696.652,42		9. NAZIM HESAPLAR	189.696.652,42
AKTİF TOPLAMI		817.666.033,26	PASİF TOPLAMI	817.666.033,26

C. HARCAMA YETKİLİSİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

BİRİM YÖNETİCİSİ GÜVENCE BEYANI

Birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerinin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, birim yöneticisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara 30/04/2010

BİRİM ADI	BİRİM YÖNETİCİSİNİN ADI SOYADI
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Prof. Dr. Ömer Z. CEBECİ
TÜBİTAK BAŞKANLIK TEYDEB	S. Hilmi YAVUZ
TÜBİTAK BAŞKANLIK BTDB	Dr. Şükrü KAYA
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Prof. Dr. M. Arif ADLI
TÜBİTAK BAŞKANLIK ARDEB	Uzm. Dr. M. Necati DEMİR
TÜBİTAK BAŞKANLIK BİDEB	Doç. Dr. Şemsettin TÜRKÖZ
TÜBİTAK Başkan Yardımcısı	Prof. Dr. Ömer ANLAĞAN
TÜBİTAK BAŞKANLIK UİDB	Doç. Dr. Nilay H. BAŞARAN
TÜBİTAK MAM	M. Önder YETİŞ
TÜBİTAK UEKAE	M. Önder YETİŞ

BİRİM ADI	BİRİM YÖNETİCİSİNİN ADI SOYADI
TÜBİTAK SAGE	Doç. Dr. Müjdat TOHUMCU
TÜBİTAK UZAY	Dr. Uğur M. LELOĞLU
TÜBİTAK UME	M. Sermet SÜER
TÜBİTAK TBAE	Prof. Dr. Osman Teoman TURGUT
TÜBİTAK TÜSSİDE	Necmettin OKTAY
TÜBİTAK ULAKBİM	Prof. Dr. Cem SARAÇ
TÜBİTAK TUG	Prof. Dr. Zeki EKER
TÜBİTAK BUTAL	Prof. Dr. Şeref GÜÇER
TÜBİTAK ATAL	Faruk ALTUN

HARCAMA YETKİLİSİ GÜVENCE BEYANI

Harcama Yetkilisi olarak yetkim dahilinde;

Harcama Yetkilisi olarak sorumlu olduğum birimlerde, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında birim yöneticisine raporlandığını beyan ederim.

Harcama Yetkilisi olarak sorumlu olduğum birimlerin 2009 yılı Faaliyet Raporunda mali bilgiler bölümünde yer alan bilgilerinin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara 30/04/2010

BİRİM ADI	HARCAMA YETKİLİSİNİN ADI SOYADI
TÜBİTAK Başkanlık	Ali ŞİMŞEK
TÜBİTAK Başkanlık	Halil KAHRAMAN
TÜBİTAK Başkanlık	Hilmi YAVUZ
TÜBİTAK MAM	M. Önder YETİŞ
TÜBİTAK MAM	Abdurrahman Namık ÖZCAN
TÜBİTAK UEKAE	Osman ÖZBAYRAK
TÜBİTAK UEKAE	Alparslan BABAOĞLU
TÜBİTAK SAGE	Doç. Dr. Müjdat TOHUMCU
TÜBİTAK UZAY	Dr. Uğur M. LELOĞLU
TÜBİTAK UME	M. Sermet SÜER
TÜBİTAK UME	Dr. Hüseyin DİLSİZ
TÜBİTAK TBAE	Prof. Dr. Osman Teoman TURGUT
TÜBİTAK TÜSSİDE	Necmettin OKTAY
TÜBİTAK ULAKBİM	Prof. Dr. Cem SARAÇ
TÜBİTAK TUG	Prof. Dr. Zeki EKER
TÜBİTAK ATAL	Ali ŞİMŞEK
TÜBİTAK BUTAL	Prof. Dr. Şeref GÜÇER

ÜST YÖNETİCİ GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerinin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

Ankara/..../2010

Prof. Dr. Nüket YETİŞ
Başkan

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2009 yılı Faaliyet Raporunun "Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara/..../2010

Ali ŞİMŞEK
Genel Sekreter V.